חדשות חוץ	5
כלכלה	7–6
משק עולמי	11
ספורט	12
כל דבר	15

ויטנאם – תעשית ביורוקרטית קורצת: זה בסדר – אבל אסור לנעוץ מבט בוחן. (עמ' 11)

המימונה הישראלית אינה סמל לאחדות העדות – לכל היותר אחוות פוליטיקאים. אמיר נימן (עמ' 9)

במוסף "חינוך אחר": הוראות מעורפלות בהגרלת הבגרות איפשרו הפעלת לחצים על תלמידים. (עמ' 13)

דבר

דבר יום שלישי כ"ה בניסן תשנ"ה 25.4.95 גליון 21540

16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

חוליית החמאס שנלכדה אחראית לרצח חבלן המשטרה חיון

שירות הביטחון הכללי וצה"ל עצרו 14 מחבלים; בפיגועי החוליה נפצעו גם שלושה חיילים; חבריה התכוונו להטמין מכונית תופת בכביש בין חברון לקריית ארבע, להניח פצצה בבית כנסת בבית הדסה וליד איצטדיון כדורגל; גורם צבאי בכיר: חשיפת החולייה – הישג גדול

מאת און לוי

שירות הביטחון הכללי וצה"ל חשפו ועצרו באחרונה באזור חברון חוליית מחבלים גדולה שעשתה יותר מעשרה פיגועים בשנים 1993–1994. בפיגועים אלה נהרג בין השאר חבלן המשטרה יוסי חיון ונפצעו עוד 3 חיילים.

גורם צבאי בכיר בפיקוד המרכז אמר אמש, "חשיפת החוליה היא הישג גדול, ובתפיסת המחבלים יש כדי להפחית את כמות הפיגועים באזור חברון. זו מכה שניה שמכים במחבלים, הפועלים באזור חברון בשבועות האחרונים. המלחמה נגד טרוריסטים תימשך, יש עדיין בשטח חוליות נוספות שפועלות.

אתמול פירסם דובר צה"ל הודעה על חשיפת חוליית המחבלים שמנתה ארבעה עשר חברים ואחראית לעשרה פיגועים לפחות, שבאחד מהם נהרג חבלן המשטרה, יוסי חיון, ובאחר נפצעו שלושה חיילים. שמונה מן הפיגועים בוצעו באזור חברון ושני פיגועים אחרים באזור סמוך למושב שקף שבאזור דרום הר חברון.

באחד המטענים, שנתגלה סמוך למושב שקף ב־5 ביוני '93 במהלך הטיפול בו התפוצץ המטען וגרם למותו של חבלן המשטרה, יוסי חיון. עד כה נעצרו בפרשה 14 מחברי החוליה, מרביתם תושבי חברון וסביבותיה. ברשות חברי החוליה נמצאו רובה, שני אקדחים, מחסניות, תחמושת מסוגים שונים ותשעה מטענים.

מחקירת החשודים עולה, כי חברי ההתארגנות התכוונו לבצע פיגועים נוספים בכללם: פיצוץ מכונית תופת ברחוב המוביל מחברון לקריית ארבע בזמן שאוטובוס "אגד" יעבור במקום, הנחת מטעני חבלה בשוק בחולון ובתחנה להסעת חיילים בצומת מסמיה, פיצוץ בית הכנסת בבית הדסה בחברון והנחת מטען חבלה סמוך לאיצטדיון כדורגל.

עוד עולה מן החקירה, כי לחברי החוליה היה קשר למחבלי החמאס, חברי חוליית עז אדין אל־קסאם, שנהרגו בהיתקלות עם כוחות צה"ל ומשמר הגבול בשבוע שעבר סמוך לחלחול. בהיתקלות זו נהרגו שניים מחברי החוליה החברונית סלים סביח ואמג'ד אבו האלס.

14 חברי החוליה שנעצרו בשבועות האחרונים הודו במהלך חקירתם, כי גויסו ל"פתח" במהלך '89 בידי פעילי הארגון באזור חברון. ואולם במרוצת הזמן ולאחר שהתברר, כי הפתח פניו לשלום, פרשו מהארגון, והקימו פלג הקשור לגורמים איסלמיים קיצוניים.

עוד עולה מן החקירה, כי מפקד החוליה, תושב חברון, התאמן בהכנת מטעני חבלה וכהם גם מטענים כימיים בהפעלה אלחוטית ובשימוש בחומר נפץ כימי או בשימוש בחומרי נפץ כימיים מייצור עצמי. המטענים הונחו במקומות, שהתנהו במגמה לפגוע בכוחות הביטחון הפועלים בשטחים או באזרחים ישראליים.

גורמי צבא בכירים הביעו אמש הערכה רבה לפעילות השב"כ ולחשיפת החוליה במבצע מדוייק ומאומץ שנמשך שבועות ארוכים.

10 פיגועים לפחות

מאת און לוי

14 חברי החוליה מחברון שנעצרו בימים האחרונים, ודבר מעצרם הותר אתמול לפרסום, היו מעורבים בעשרה פיגועים לפחות בחברון ובסביבתה, לדברי גורמי צבא, וייתכן שהיו מעורבים בפיגועים נוספים הנחקרים עתה. לטענת מקורות בטחוניים, חשיפתם מנעה מספר פיגועים נוספים שהם התכוונו לבצע בתחומי הקו הירוק ובאיזור חברון.

מאז יוני '93 ביצעה החוליה את הפיגועים הבאים:

5 ביוני '93: הנחת מטען חבלה ליד מושב שקף. המטען נתגלה על ידי כוחות הביטחון והתפוצץ במהלך ניסיון לפרקו. מהפיצוץ נהרג יוסי חיון, חבלן משטרה.

14 באוקטובר '93: הנחת מטען חבלה ליד מערת המכפלה בחברון.

26 באוקטובר '93: הנחת מטען נוסף ליד מושב שקף.

24 בדצמבר '93: הנחת מטען חבלה במרכז העיר חברון. המטען התפוצץ כאשר סיור של חיילי צה"ל עבר במקום, וכתוצאה ממנו נפצעו קל שלושה חיילים.

13 בפברואר '94: הפעלת מטען חבלה סמוך לעיירה חלחול שבסביבה לחברון.

20 בפברואר '94: הנחת מטען חבלה בדרך השלום בחברון.

2 במרץ '94: ידוי מטען חבלה לעבר כוח צה"ל שנע בדרך השלום. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

26 במרץ '94: הנחת מטען נוסף בדרך השלום בחברון.

7 במאי '94: הנחת מטען אלחוטי בציר המתפללים סמוך למערת המכפלה בחברון.

23 באוקטובר '94: הנחת מטען אלחוטי בציר המוביל מקריית ארבע לחברון.

בנוסף לכך, חברי החוליה חשודים בקשר להשלכת מטען חבלה על קבוצת תיירים באיזור הכפר עזריה ב־5 באוקטובר '94. מהתפוצצות המטען נפצעו קל שני תיירים. חברי החוליה חשודים גם ברצח תושב ערבי שנחשד על ידם בשיתוף פעולה.

אלמנתו של רפ"ק יוסי חיון:

"שישאירו אותם בכלא לכל החיים"

מאת רוני ברזילי

"אנחנו מודים לשירות הביטחון הכללי, ולכל הגורמים שחשפו את חברי החוליה" – כך אמרה אתמול אורלי חיון, אלמנתו של קצין החבלה רפ"ק יוסי חיון, שנהרג ב־6 ביוני '93 במהלך ניטרול מטעני חבלה שהונחו על־ידי חוליית החמאס, על כביש הפטרולים שבסמוך למושב שקף שבחבל לכיש.

כוחות הביטחון חשפו את חוליית החמאס שהיתה אחראית על ביצועם של עשרה פיגועים – בהם הנחת מטעני חבלה באזור הר חברון ובאזור מושב שקף. לפני כשנתיים הניחה החוליה מספר מטענים על כביש הפטרולים ליד מושב שקף. למקום הוזעקו חבלנים מהמחוז הדרומי של המשטרה, בהם קצין החבלה יוסי חיון, שהחל בניטרול חלק מהמטענים. במהלך עבודות הניטרול הופעל אחד המטענים. רפ"ק חיון נפצע אנושות, זמן מה לאחר מכן נפטר מפצעיו.

אתמול, עם פרסום הידיעה על חשיפתה ולכידתה של החוליה, הגיבה אלמנתו באיפוק, ואמרה: "לא צריך לתת להם גזר דין מוות, כי זה יהפוך אותם לקדושים. שישאירו אותם בכלא לכל חייהם. איני מאחלת לאיש את מה שעבר עליי ועל ילדיי".

חבריו של יוסי באגף החבלה במשטרה מסרו את הבשורה לאמו, ססי חיון, המתגוררת בבאר שבע, שאמרה בתגובה: "לצערי זה לא יחזיר את בני לחיים. כל הפרשה החזירה אותי לאחור ומאוד קשה לי לדבר על כך".

למטה: משה ורדי וארנון מוזס בבואם לחקירת המשטרה. למעלה: עופר נמרודי שלשום בבית המשפט (צילומים: אפרידה יוחנן/ י.פ.א.)

מסתעפת פרשת האזנות הסתר

עורכי "ידיעות אחרונות" ארנון מוזס ומשה ורדי נחקרו במשטרה

בשעות הצהרים פשטו חוקרי המשטרה על מערכת העיתון והחרימו מסמכים; עד למועד סגירת הגיליון לא ידוע אם ורדי שוחרר; גם רכזת הכתבים רותי בן־ארי נחקרה בביתה; ארנון מוזס שוחרר

מאת נתן רוזני

פרשת האזנות הסתר בעיתונות הסתעפה אתמול עם הזמנתם לחקירה של עורכי העיתון "ידיעות אחרונות", שנחשד בהאזנות סתר לעיתון "מעריב".

בשעות הצהרים פשטו החוקרים על מערכת "ידיעות אחרונות" בתל־אביב, החרימו מסמכים ועיכבו לחקירה את העורך הראשי, משה ורדי. הוא התבקש להתלוות לחוקרים למשרדי היחידה הארצית בפתח תקווה, שם נחקר תחת אזהרה.

רכזת הכתבים רות בן־ארי נחקרה בביתה ואף נערך שם חיפוש. העורך האחראי של "ידיעות אחרונות", ארנון מוזס, בא למשרדי היחידה בפתח־תקווה בעצמו ונחקר במשך יותר מארבע שעות, לאחר מכן שוחרר לביתו.

חקירת ורדי ובן־ארי נמשכה בשעות הערב המאוחרות ולא היה ברור מועד סיומה.

אתמול בשעות הצהרים המוקדמות הגיעו למשרדי "ידיעות אחרונות" בדרך פתח תקוה בתל אביב חוקרי היחידה הארצית לחקירת פשעים והחלו לאסוף מסמכים, הקשורים לחקירה, שמנהלת המשטרה בחשד לביצוע האזנות סתר נגד דב יודקובסקי, שהיה העורך האחראי של העיתון ועבר לעיתון "מעריב" תגר העיתון "מעריב".

החקירה התמקדה בשלושה חשודים עיקריים: העורך הראשי של העיתון ואחד מבעליו, ארנון מוזס, העורך האחראי של העיתון, משה ורדי, ורכזת הכתבים, רות בן ארי.

כמוד התלונן דב יודקובסקי נגד ראשי "ידיעות אחרונות" על שביצעו האזנות סתר נגדו. במהלך החקירה התברר, כי "ידיעות אחרונות" שכר את החוקר הפרטי, יעקב בק, שנמצא כעת במעצר, והוא שביצע על־פי החשד את האזנות הסתר נגד דב יודקובסקי.

בנוסף לכך חושדת המשטרה, כי ראשי "ידיעות אחרונות" שכרו את שירותיו של החוקר זאב לאופר, שביצע האזנות סתר ב"מעריב". תכלית האזנות הסתר היתה להשיג מידע מודיעיני באמצעות ריגול תעשייתי בתוך העיתון "מעריב", שהתפתחה וגילה שיטות פעולה זהות כמעט ל"ידיעות".

המידע אודות פרשת האזנות הסתר, שבוצעו לכאורה על ידי העיתון "ידיעות אחרונות" נגד העיתון "מעריב", עלה במהלך החקירה של החוקר הפרטי, יעקב צור, שחתם על הסכם עד מדינה עם המשטרה.

צור ושותפו רפי פרידן עבדו בביצוע האזנות סתר עבור העיתון "ידיעות אחרונות" ועבור העיתון "מעריב" גם יחד. עימם פעל שותף, המכונה גדול המרגלים

(המשך בעמוד 2)

בעקבות תלונה על אירוח 120 באולם "ביתנו" בחיפה

מבקרת ההסתדרות תבדוק "שימוש לא חוקי בכספים לצרכים מפלגתיים"

מאת אורי עשרון

מבקרת ההסתדרות החדשה, ד"ר עליזה שלום, תבדוק את תלונתו של חבר מועצת עיריית חיפה, עו"ד אבי גולדהמר מהליכוד, על מה שכינה "שימוש בלתי חוקי, פסול ואסור בכספי ההסתדרות לצרכים מפלגתיים ופוליטיים שמזכיר את שיטות מפא"י ההיסטורית".

גולדהמר העביר למבקרת מסמכים, ביניהם קבלה על סך 6,318 ש"ח ממסעדת "ביתנו" (בית הפועלים בחיפה) על ארוחת צהריים שהוענקה באוקטובר '93 ל־120 אנשים, בהם עמרם מצנע שהיה אז מועמד העבודה לראשות עיריית חיפה. מזמינת האירוח היתה דליה רז, שהיתה דמות מרכזית בהסתדרות המרחב. הארוחה נערכה חודש לפני הבחירות לראשות העירייה.

אירוע נוסף, שגם בו השתתפו המועמד מצנע ואנשי ההסתדרות בחיפה ומומן אף הוא מכספי ההסתדרות בחיפה, נערך ביולי '93, וכלל חלק אמנותי וארוחת ערב.

לדברי גולדהמר, נערך ב"בית בבה" השייך להסתדרות מפגש חברים עם מצנע, וההזמנות היו במימון ההסתדרות. חשוב להדגיש שהאירוע התקיים כשבוע לפני הבחירות. במקרה אחר, הוסיף עו"ד גולדהמר, הוזמנו חברי ההסתדרות בספטמבר אותה שנה ל"פתיחות שנת הפעילות". השתתפו בה ח"כ שבח וייס, מזכיר הסתדרות המרחב דאז אורי אגמי, דליה רז ועמרם מצנע. גם אירוע זה, טוען גולדהמר, מומן בכספי ההסתדרות. כמו כן הוכיח חבר מועצת העירייה ארבעה אירועים נוספים, שמומנו גם הם בכספי ההסתדרות.

גולדהמר: "אין ספק שבדיקה מדוקדקת תעלה עוד אירועים שונים שמטרתם היתה קידום מצנע בבחירות המוניציפליות – במימון ההסתדרות. באירועים אלה הוציאה ההסתדרות סכומי כסף גבוהים, תוך פגיעה גסה בחוק", כתב גולדהמר למבקרת ההסתדרות שלום.

לאור זאת ביקשה המבקרת מההסתדרות בחיפה את כל החשבוניות שהוצאו במועצת פועלי חיפה ב־92־94'. עובדי הגזברות הועקו בחופשת הפסח וריכזו את כל החשבונות בארבעה אוגדנים עבי כרס הכוללים מאות פרוטוקולים וחשבוניות. לאחר ניתוח החומר תחליט שלום אם להעביר אותו לבדיקת המשטרה.

יו"ר ההסתדרות בחיפה ברוך ולין מעריך, שמדובר בהוצאות כספיות במיליוני שקלים.

ראש "ישראמקו" מודה: אמינות החברה נפגעה עקב הודעות סותרות לבורסה

מאת נורית רבינא

ג'ז אלמליח, שעומד בראש חברת "ישראמקו", התראיין אמש לראשונה מאז פתח בחיפושי נפט בישראל לפני 15 שנים. אלמליח, שבעבר כונה "ג'ז איש המסתורין", הודה אתמול כי הוא וחברת "ישראמקו" סבלו באחרונה מפגיעה באמינותם עקב ההודעות הסותרות ששוגרו לבורסות בתל־אביב ובניו־יורק בדבר הממצאים בקידוח האחרון של "ישראמקו" המכונה "ים־מערב 1" מול חופי אשדוד.

לפני כשבועיים אף הוגשה עתירה לבג"ץ נגד שר האנרגיה וחברת ישראמקו, בניסיון למנוע מאסדת הקידוח, שביצעה את הקידוחים עבור החברה בטרם יבוצע קידוח נוסף באתר המכונה "ים־3". אתר זה נמצא כ־1.5 ק"מ מקידוח "ים־2" המפורסם של חברת ישראמקו, שב־1990 פרץ ממנו נפט בכמות של 800 חביות ליום. הכמות נחשבת לא מסחרית, אך להערכת אנשי מקצוע היא מעודדת מאוד ורומזת לקיומו של שדה נפט גדול לאורך חופי ישראל.

בעתירה נטען, כי "עיסוקו של ד"ר אלמליח סביב הקידוחים ומציאת הנפט הם אודות עניים וכל מטרתו היא להסתיר את העובדה, שבעצם כוונתו להמשיך ולהוריד את שווי מניות הציבור לשפל המדרגה, לרכשן במחיר אפס כפי שכבר עשה, ורק לאחר גמר ההשתלטות למצוא נפט, אותו ניתן לגלות היום, ולזכות ברווחים עצומים. כל זאת על חשבון ציבור המשקיעים ומדינת ישראל".

ההערכה היא, שבשנים האחרונות השקיע הציבור כ־300 מיליון דולר בישראמקו, המניה וכתה בבורסה התל אביבית לכינוי "מניית החלומות".

אלמליח אמר אתמול בתגובה, שהטענות בעתירה שהוגשה לבג"ץ נבלות באמסודר", ושאין ברצונו בשלב זה להגיב עליהן. אלמליח נמנע אמש מלומר בהוראות מתי יתחדשו הקידוחים מול חופי ארץ. לדבריו, בעוד כחודש תפרסם החברה לוח זמנים לפעילותה העתידית. בחודשים הקרובים, הוסיף אלמליח, תתרכז החברה בהשלמת ניתוח הממצאים הסייסמיים והנתונים הנוספים שנאספו בקידוחים ובסקרים בשנה האחרונה. אז יוחלט אם לשוב ולקדוח באתר "ים־3" או להתמקד בקידוחות במים רדודים.

על השאלה, האם פעלת ישראמקו בכיוון של יצירת שותפות כלשהי עם חברה בין לאומית זרה לחיפושי נפט, השיב אלמליח שהדרישה השמועות בעניין זה בישראל גדולה מאוד, "אם כי איני אומר שאינה מוצדקת". לדבריו יהיה צורך לשנות את חוק הנפט בישראל כדי למשוך משקיעים זרים לקידוחים בים.

ממקורות יודעי דבר נודע, כי באחרונה ביקרו בארץ טכנאים של חברת "של" וההערכה היא שהחברה תהיה מעורבת בעתיד בכל הקשור ביבוא מתקני הפקה ובביצוע קידוחי הפקה.

שר האנרגיה גונן שגב אמר אתמול ל"דבר", כי הוא אכן פועל לשינוי חוק הנפט בישראל כדי למשוך משקיעים זרים. לדבריו, יש צורך בהחלטה שלא לחייב את משקיעי הנפט בתמלוגים למדינה עד לאחר החזרת השקעתם, ואחר כך – העלאה של עד 15 אחוז. השר הוסיף כי באחרונה יש התעניינות מבוקרת של חברות נפט בין לאומיות בקידוחים בישראל. השר מנה את חברות "קנג'" ו"אינטרץ'". לגבי ישראמקו אמר השר, כי על החברה להשלים בקרוב מאוד את המחקר הסייסמי ולשוב ולקדוח בין אם באתר "ים־3" ובין אם במים רדודים בתוך תשעה חודשים.

קרובה חתימת הסכם אש"ף־ג'יהאד על הפחתת פיגועים נגד ישראלים

הדו־שיח עם החמאס בנושא זה תקוע; ייתכן שמצרים תתווך בין הצדדים

(עיי"ר).- בכירים באש"ף אמרו אתמול כי קרובה חתימת הסכם עם ארגון הג'יהאד האיסלאמי על הפחתת הפיגועים נגד ישראל, אך מסרו על מכשולים בשיחות עם תנועת החמאס.

הרשות הפלסטינית החלה בשיחות נפרדות עם נציגי החמאס והג'יהאד בשבוע שעבר, לאחר מצוד שנערך אחר קיצונים האחראים לפיגועי התאבדות נגד ישראל. "הדו שיח עם הג'יהאד האיסלאמי התקדם יותר מאשר הדו שיח עם החמאס, ואנו מקווים להגיע עם הג'יהאד להסכם בימים הקרובים". אמר בכיר ברשות טייב עבד אל רחים.

עבדל רחים, הנציג הראשי בשיחות בין הרשות הפלסטינית לבין קבוצות האופוזיציה האיסלאמיות, דיבר עם כתבים לאחר פגישה עם בכירי הג'יהאד. הרשות הפלסטינית הודיעה כי תשחרר את מוחמד אלהינדי, בכיר בג'יהאד ואחד מחברי משלחת הארגון לשיחות עם הרשות הפלסטינית, שנעצר לאחרונה. "הוא ישתתף בדו שיח שיתחדש בקרוב", אמר בכיר באש"ף.

הארגונים האיסלאמים אמרו, כי אש"ף דורש מהם להימנע מביצוע מתקפות נגד ישראלים בתוך אזורי הממשל העצמי. הסכם זה לא יכלול את הגדה המערבית ולא את שטח ישראל עצמה.

מנהיג הג'יהאד, נאפז עזאם, אמר כי חלה התקדמות קלה בשיחות, אך "יש סוגיות שנות הדורשות זמן נוסף ופגישות נוספות".

תנועת החמאס הודיעה שאינה מוכנה להפסיק את המתקפות נגד ישראלים. "הרשות הפלסטינית דורשת מאיתנו להקפיא את הפיגועים, אך בדיונים פנימיים דחו רוב אנשי החמאס הקפאה כוללת של הפיגועים, והציעו בעד פיקוח עליהם, או ביצועם רק כאשר הם מהווים תגובה לפעולות ישראליות מסוימות", אמר בכיר בחמאס. "סוגיה זו היא הבעיה העיקרית שמעכבת את ההבנה עם הרשות", אמר.

בכיר אחר בחמאס אמר, כי הודיע הפוליטית של התנועה שוקלת שיגור משלחת מעזה למצרים ולירדן להתייעצויות עם הנהגת התנועה לגבי המשך הדיונים עם יו"ר אש"ף ערפאת.

ראש הממשלה יצחק רבין אמר שלשום שישראל תדחה כל הסכם בין הרשות הפלסטינית לארגוני הסירוב שלא יכלול החלטה על הפסקה מוחלטת של הפיגועים נגד ישראל.

בכירים בחמאס ואש"ף, שאישרו כי נפגשו פעמיים עם נציג מצרי בעזה, סירבו לאשר דיווחים לפיהם מצרים שיגרה את מוחמד קריים כמתווך בין שתי הצדדים.

נחקרת פציעתו האנושה של עציר פלסטיני במהלך חקירה ע"י השב"כ

מאת מיכל סלע

היחידה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים חוקרת את נסיבות פציעתו האנושה של עציר פלסטיני מחברון. לדברי הרופא המטפל בו ב"הדסה", אין תקווה לחייו.

עבד אל־צאמד חריזאת (30) מחברון נמצא שלשום על־ידי פעילים של "המוקד להגנת הפרט" בבית החולים הדסה עין כרם. חריזאת נעצר בשבוע שעבר והוחזק בבית המעצר במגרש הרוסים בירושלים, למרות שהוא תושב חברון.

עו"ד אנדרה רוזנטל, המייצג את העציר ומשפחתו, שוחח עם הרופא המטפל. לדברי הרופא, הוא סובל מפגיעה קשה במוח ובשאר אין תקווה לחייו. הרופא מסר לעורך הדין כי הוא אינו יודע כיצד נגרמה החבלה. לדבריו, יש על גופו של חריזאת סימני מכות, אך אין סימנים חיצונים באיזור הראש. רוזנטל ביקר אתמול בשעת לילה מאוחרת את הפצוע.

המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים מוסמכת לחקור גם את מעשיהם של חוקרי השב"כ. מהמחלקה נמסר למוקד להגנת הפרט, כי אכן מתנהלת חקירה בעניין נסיבות פציעתו של חריזאת.

יש להזכיר בהקשר הזה את סיפורו של עזר חמראן, שהיה בן 21 כאשר מת במהלך חקירת שב"כ בכלא ג'נין באביב '87. חמראן מת כתוצאה מקשירה הדוקה ומושכת של שק החקירות על ראשו. הבאת מקרהו בפני ועדת לנדאו בזמנו היתה אחת הסיבות להחלטות הוועדה בדבר הגבלת אמצעי החקירה של השב"כ, המוכרת במושג "לחץ פיסי מתון".

בשל חומרת מצבו של חריזאת פנו שלטונות המינהל האזרחי ביוזמתם למשפחה ואפשרו להם לבקר את חריזאת בבית החולים. הארגונים לזכויות האדם בישראל ובשטחים עוקבים אחר מצבו של חריזאת וחקירת משרד המשפטים.

קצין צנחנים נפצע באורח בינוני ממטען צד בגזרה המזרחית בלבנון

מאת און לוי ואורי עשרון

קצין בצנחנים, סגן ניר ספיר (22), נפצע אתמול באורח בינוני בהתפוצצות מטען צד בגזרה המזרחית של איזור הביטחון בדרום לבנון.

במהלך היום היו אתמול מספר חילופי אש בין אנשי חזבאללה לבין צה"ל וצד"ל. סיור של צה"ל נע אתמול בבוקר בגזרה המזרחית של איזור הביטחון. במהלך הסיור התפוצץ מטען הצד שממנו נפצע כאמור סגן ספיר באורח בינוני. למקום הוזעק צוות רפואי שטיפל בו, והוא פונה במסוק של חיל האוויר לבית החולים רמב"ם בחיפה, שם הוגדר מצבו כבינוני. כוחות [illegible] של צה"ל וצד"ל פתחו באש לעבר בסיסי חזבאללה מצפון לאיזור הביטחון.

בשעות אחר הצהריים פתחו המחבלים בהפגזה ארטילרית לעבר מוצבים של צה"ל וצד"ל בגזרה המזרחית, אך לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. הושבה אש תותחים לעבר מקורות הירי.

מטוסי חיל האוויר תקפו אתמול בבוקר שני בסיסים של חזבאללה בדרום לבנון, בעקבות פיצוץ המטען ממנו נפצע סגן ספיר. על פי המשטרה הלבנונית, שני מטוסי קרב ירו טילי אוויר־קרקע לעבר מעוזי החזבאללה [illegible]. לא נמסר על נפגעים.

יש לציין כי סגן ספיר, תושב [illegible] שבנגב, היה לפני כמה שנים בקבוצת החיילים שנפגעו [illegible] בבקעת הירדן, כאשר מכונית תופת התפוצצה לידם. ספיר לא נפצע באותו פיגוע, אך חבריו נפצעו.

בעמ' 3

נ'וספן ושיראק יתחרו על השגת תמיכתם של 37 אחוז מצביעי המחאה

בעמ' 6

הבנקים יפחיתו ריבית החובה ב־0.8% מיום חמישי

שאלות לנשיא מועצת העיתונות, ד"ר חיים צדוק

"עורך שיוגש נגדו כתב אישום – מן הראוי שישעה את עצמו"

מאת אביבה זלצמן

ד"ר חיים צדוק, לשעבר שר המשפטים, מה עמדת מועצת העיתונות לגבי תפקודו של עורך עיתון, אם וכאשר יוגש נגדו כתב אישום?

"מועצת העיתונות לא קבעה עדיין עמדה בנושא זה. נשיאות המועצה תתכנס בקרוב כדי לדון בעניין, ובינתיים כל דעה שאני מביע היא אישית בלבד. אם כי אין הוראת חוק מחייבת, אם יוגש כתב אישום נגד עורך עיתון על עבירה רצינית, מן הראוי שהוא ישעה את עצמו.

"העבירות שנחקרות אינן רק האזנות סתר, אלא גם עבירות חמורות מזה, כמו שיבוש הליכי חקירה וניסיון לקנות עדות, או אי־מתן עדות, בכסף. אולם חשוב לציין כי השלב הנוכחי של חקירה, שטרם התגבשה לכתב אישום, אינו מצדיק תביעה ציבורית להשעיה".

פקודת העיתונות קובעת, כי עורך שהורשע בפלילים לא יוכל להמשיך בתפקידו. מה לגבי מו"ל של עיתון? האם מו"ל שיורשע בפלילים יוכל להמשיך ולהיות בעלים של עיתון?

"פקודת העיתונות מתייחסת אכן לעורך שמורשע בפלילים, ולגבי מו"ל המצב יותר קשה כי אי־אפשר להכריח אדם למכור רכוש. יכול להיות שאחרי שהפרשיות ייגמרו, אם בהרשעה ואם בזיכוי, יהיה מקום לשקול את כל הבעיות המשפטיות המתעוררות ממצבים כאלה. אני מתנגד לחקיקה שהיא תוצאה של אירוע מסוים, אבל בהחלט יש מקום לבדוק מחדש את פקודת העיתונות הנוכחית, שהיא שארית חקיקה מנדטורית ושהרבה זמן מתעלמים ממנה.

"כיום, לפי פקודת העיתונות, יש צורך ברישוי כדי להוציא עיתון, ולדעתי אין הצדקה לכך במדינה שיש בה עיתונות חופשית. אולם עם זאת, ייתכן שיש מקום לקבוע שעורך ומו"ל שהורשע, ניתן לשלול ממנו את הזכות להיות עורך או מו"ל מבלי לפגוע בזכות הקניין שלו".

שאלות לעמוס שוקן, מו"ל רשת שוקן

"ההאזנות במעריב הן שיטת פעולה שנמשכה זמן רב"

מאת אביבה זלצמן

בוותיק המו"לים היום, האם לא תמיד היה ריגול תעשייתי בעיתונות?

"כל אינפורמציה מתעשה בעיתונים אפשר היה לקבל בכל פאב בתל־אביב. העיתונות זה תחום שקשה מאוד לשמור בו סודות. תמיד התעניינו במה שקורה בעיתונים אחרים, אבל אינני יודע שהיתה התעניינות באמצעים פליליים".

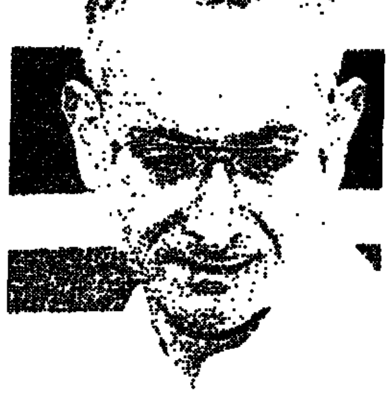

זה התחיל רק עם "השתלטות גורמים עבריינים על עיתון בישראל", כמו שאמרת בתוכנית הרדיו "קבל דיבורים"?

"אמרתי בתוכנית שיש חשש וחשדות שגורמים עבריינים השתלטו על עיתון חשוב בישראל. כשלב זה הכל בגדר חשד, אבל אם יוגשו כתבי אישום ויוכח שיש בסיס להאשמות, יוכח כי אכן גורמים עבריינים השתלטו על עיתון חשוב בישראל".

אתמול נחקרו גם ארנון מוזס, מו"ל ידיעות אחרונות, ומשה וודי העורך הראשי. הבעיה איננה רק בעיתון אחד.

"אני לא רואה הבדל בעבירה, אלא הבדל מסוים שעד עכשיו מיוחסת לוודי האזנת סתר ספציפית בלבד, לדב יודקובסקי. זו בעיה לא פחות חמורה, אבל אני רואה הבדל בין ידיעות אחרונות למעריב. בידיעות זה נקודתי, ובמעריב זו שיטה שנמשכת לאורך זמן, כדרך פעולה תקנית. החשדות נגד נמרודי לא עוסקים רק בהאזנות סתר, אלא גם בתשלום דמי שתיקה ושיבוש הליכים. פרשת מעריב נראית לי יותר חמורה מהאירוע שמיוחס לוודי".

האם לדעתך עורך או מו"ל שיורשעו יצטרכו להתפטר מתפקידם?

"אם תהיה הרשעה, האנשים שאחראים על עבירות פליליות לא יוכלו לשאת בתפקידים בכירים בעיתונות. אם וודי ירשע, גם הוא לא יוכל להמשיך בתפקידו, בדיוק כמו עופר נמרודי".

איך תשפיע כל הפרשה על העיתונות בארץ?

"כשכל הפרשה הזו תיגמר, תהיה לזה אולי בסופו של דבר תוצאה חיובית – שהעיתונות הישראלית תתנקה".

אמש בקונצרט / דניאל בלוך

הרמוניה נפלאה

להקת קונצרטו אוף מיוזיק בהנהלת אנטוני רולי במסגרת הסידרה מוסיקאים גדולים – במשכן האופרה בתוכנית יצירות דתיות מאיטליה.

להקת הקונצרט אוף מיוזיק מאנגליה הופיעה כבר בעבר בישראל וזכתה להצלחה רבה. במיוחד אוהב הקהל הישראלי את כוכבת הלהקה זמרת הסופרן, אמה קירקבי. אתמול הגישה הלהקה במשכן האופרה יצירות דתיות מאיטליה מן המאה ה־17 וראשית המאה ה־18. הדגש ביצירות אלה הוא האנסמבל הקולי ויכולתו לשיר בהרמוניה ובטכניקות המגוונות של התקופה.

ששת הזמרים של הלהקה והמלווים הגישו ערב נפלא ומרגש. כל הזמרים היו מעולים גם בתפקידי סולו, גם בדואטים, שלישיות, מדריגלים וכמקהלה. היצירות שנוגנו היו מאת המלחינים אנטוניו לוטי, קלאודיו מונטוורדי וג'אקומו קריסימי. קשה לציין יצירה אחת שבלטה במיוחד, אבל אולי בכל החלק הראשון ריגשה יצירתו של מונטוורדי "מרית הקדושה" בביצוע שתי זמרות הסופרן אמה קירקבי ואוולין טאב.

החלק השני של הקונצרט מוקדש לאורטוריה "יפתח" מאת קריסימי שחוברה באמצע המאה ה־17, אך נשמעת גם היום כיצירה רבת הבעה ורגש שיכלה להתחבר בכל תקופה. הביצוע של הקונצרט היה מצוין בעיקר בקטע הסיום של האורטוריה, המבכה את מותה הצפוי של בת יפתח.

אכן ערב מהנה. אולם האופרה היה כמעט מלא. זה הישג גדול לסוג זה של מוסיקה. אפילו האקוסטיקה היטיבה עם האנסמבל הזה.

פרס בפגישה עם המלך חוסיין (צילום: יהקפס 80")

פרס: ירדן אינה מבינה את מדיניות סוריה בכל הקשור לשיחות השלום

ישראל וירדן סיכמו להקים גוף משותף לפיתוח עמק הירדן; שר החוץ פרס והמלך חוסיין נועדו אתמול לשיחה ממושכת

רבת עמון, (ע'א.אף.פ.).– ישראל וירדן יקימו גוף משותף לפיתוח עמק הירדן. כך סוכם אתמול במהלך ביקורו ברבת עמון של שר החוץ שמעון פרס.

יורש העצר הירדני, הנסיך חסן, הציע במסגרת פתיחת הוועדה שבחסות ארה"ב, להקים גוף שיתכנן, ירכז ויתאם את פעולת ירדן וישראל לפיתוח העמק שעל הגבול.

פרס, שהשתתף בטקס פתיחת הוועידה, אמר במסיבת עתונאים, כי ישראל "מקבלת במלואה" את ההצעה הירדנית. "יש לנו כוונה דומה ונעבוד יחד כדי להקים את הגוף", הוסיף פרס.

יורש העצר הירדני הציע בנוסף פיתוח ויצירת "אזור כלכלה מיוחד לים האדום". ועדה, הנערכת בחסות המשרד האמריקני לסחר ולפיתוח, מתקיימת בהשתתפות יותר מ־200 אנשי עסקים מארה"ב, ישראל וירדן, וכן פקידים בכירים משלוש המדינות.

המשתתפים אמורים לדון במשך שלושה ימים ב"צדדים הכספיים והטכניים" של מימוש פרוייקטים, שעלותם נאמדת בכ־25 מיליארד דולר, לדברי פרס, כאשר בעיקר מדובר בכריית התעלה, שתחבר את ים המלח לים האדום.

פרוייקטים נוספים הם בתחומי הטלקומוניקציה, התעופה האזרחית, האנרגיה, ניצול המינרלים והתפלת מי ים. מנכ"ל המשרד האמריקני לסחר ולפיתוח, ג'וזף גרנרמון, הדגיש כי ארגון הוועידה מוכיח את רצונה של ארה"ב "להישאר עמידה מלאה בתהליך השלום, ולתמוך בהסכם השלום בין ירדן לישראל".

שר החוץ שמעון פרס אמר אתמול אחר הצהרים בשובו מרבת־עמון, כי גם לירדן קשה לרדת לסוף דעתם של הסורים, וגם בירדן אין מבינים מדוע לא מתקדם המשא ומתן עם דמשק.

עוד אמר השר פרס, כי המלך חוסיין בטוח, שהפרלמנט הירדני יאשר את סיום החרם על ישראל.

האח דניאל התייחס לדברי הרב לאו נגד ביקור הקרדינל לוסטיז'ה

"האם ששת המיליונים הסמיכו את הרב לאו לדבר כך על נער שאיבד את אמו באושוויץ?"

מאת אורי שרון

האח דניאל (73), יהודי שהתנצר בתקופת מלחמת העולם השניה, תקף אתמול את הרב הראשי לישראל, ישראל מאיר לאו, על דבריו נגד הקרדינל הקאתולי ארון ז'אן־מרי לוסטיז'ה, מומר אף הוא. לאו התנגד להזמנת הקרדינל להופיע ברבשיח באוניברסיטת תל־אביב בנושא השואה.

האח דניאל, איש הכנסייה הכרמליתית בחיפה, הגדיר את דבריו של הרב לאו כהאשמת שווא. "בשם מי הוא מדבר? האם שש המיליונים הסמיכוהו לדבר בצורה כזאת נגד נער בן 14, שאיבד את אמו באושוויץ, כאשר הרב לאו לא היה במקומו", אמר. "אינני יודע מה היה עושה הרב במקומו. זהו נער שאיש לא השפיע עליו, הוא ביוזמתו עשה מה שעשה, והוא ממשיך לראות את עצמו כבן לעם היהודי. אף פעם הוא לא ניסה להעביר יהודי מדתו".

"מדובר בחשמן בכנסייה הקאתולית, במעמד מכובד מאוד, שהוא אחד מיועציו הקרובים ביותר של האפיפיור. באיזו זכות ועזות־מצח מתייחס אליו הרב בצורה כזאת.

לוסטיז'ה, בהגיעו אתמול לישראל (צילום: א.פ.)

אפילו הוא רב ראשי. לרב ראשי בישראל יש מעמד ממלכתי, והוא מדבר בשם המדינה. גם אני ישראלי, גם אני התנצרתי. הוא מדבר גם בשמי, באיזו זכות?"

"על הרב לאו להתייחס אל האורח עם כל הכבוד המגיע לו. הוא לא בא לכאן ביוזמתו, הוא אינו רוצה להמיר דת של אחרים, לא להתקיף את עדת ישראל, לא את מדינת ישראל ולא את אורחיה. הוא הוזמן על ידי רקטור האוניברסיטה. מה יש לו, לרב הראשי, להתנגד לבואו?"

האח דניאל מחה על כך שהרב לאו קרא ללוסטיז'ה, "לבן אובד", לשוב ליהדותו: "למה על הקרדינל לחזור ליהדות? זהו עניינו הפרטי של אדם. מה יש לו, לרב הראשי לישראל, [illegible] של בקראם שהוא אורח נכבד. אתה יודע מה זה קרדינל בכנסיה קאתולית? אתה יודע איזה נזק עושה הרב למדינה?"

האח דניאל, או בשמו היהודי אוסוואלד רופאיזן, היה בתחילת שנות ה־20 לחייו מתורגמן במשטרה הגרמנית במשך תשעה חודשים, ולבש מדי אס.אס. הוא הסתיר את יהדותו מפני הגרמנים, וסייע ליהודים. בין השאר הוא הודיע ליהודים על פעולה שעמדה להתרחש, וגם גנב נשק והעבירו לגטו. יהודי אחר, שחשב לפולקס דויטשה, הלשין עליו כי גנב את הנשק. רופאיזן הושם במעצר, ברח, ונקלט למנזר, שם הושפע מן הנצרות והתנצר.

"היה לי מזל שיכולתי לעזור לאנשים, יהודים ולא יהודים. חיים כיום יותר מ־40 אנשים מאלה שהצלתי. לכן, אל נא נשפוט בקראש", אמר האח.

הקרדינל לוסטיז'ה הגיע לכנס על השואה באונ' ת"א; יבקר ב"יד ושם" ביום חמישי

(ע).- הארכיבישוף של פאריס, הקרדינל ז'אן־מארי לוסטיז'ה, הגיע אתמול לפנות ערב לישראל. את פניו בנמל התעופה בן גוריון קיבלו נציגי אוניברסיטת תל־אביב, שהזמינה אותו להשתתף בכינוס בנושא "שתיקת האלוהים" בתקופת השואה.

הכנס החל אתמול בערב ויסתיים מחרתיים, ערב יום השואה, בהרצאה של לוסטיז'ה. השתתפותו של הארכיבישוף בכנס עורר מחלוקת, כאשר הרב הראשי לישראל לאו ואישים דתיים נוספים התנגדו להזמנתו. "לוסטיז'ה הוא האיש האחרון שמתאים לדבר על לקחי השואה בפני הציבור היהודי בישראל", הכריז לאו.

לוסטיז'ה, שנולד יהודי, התנצר בגיל 14, לאחר כיבוש צרפת על ידי הנאצים ב־1940. הוא נכנס לסמינר קתולי והתקדם מהר. יש הרואים בו אף מועמד לרשת את הכס הקדוש בוותיקאן בבוא הזמן.

הכנס שנפתח אתמול מוגדר כ"כנס אקדמי־פילוסופי" ומשתתפים בו תיאולוגים, פילוסופים, אנשי דת, היסטוריונים וסופרים שירצו וידונו בנושא "שתיקת האלוהים" בהקשר לשואה. הנציגים הגיעו מארה"ב, צרפת, בלגיה וישראל. מי שביטל את השתתפותו, כנראה על רקע השתתפותו של לוסטיז'ה, הוא רבה הראשי לשעבר של יהדות בריטניה, הרב עמנואל יעקובוביץ. את הכנס מארגנים פרופ' אסא כשר ושאול פרידלנדר מאוניברסיטת תל־אביב.

גיא כהן, יו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב, אמר כי ישמח לארח את לוסטיז'ה בקמפוס וכי הוא מצדד בהשתתפותו בפאנל שיעסוק ב"שתיקת האלוהים" בשואה.

השתתפותו של לוסטיז'ה בטקס ערב יום השואה ב"יד ושם" בוטלה, לאחר שהופעלו לחצים של אישים דתיים למנוע זאת. יש לציין כי לוסטיז'ה לא יכול היה בכל מקרה להשתתף בטקס, מכיוון שבאותו זמן הוא ירצה באוניברסיטת תל־אביב. לוסטיז'ה יבקר ב"יד ושם" ביום מחרתיים.

נשיא אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' יורם דינשטיין, הבהיר אתמול, עם פתיחת הכנס, כי לא היתה כל כוונה או בקשה שלוסטיז'ה ישתתף בטקס הממלכתי ב"יד ושם".

מזג האוויר

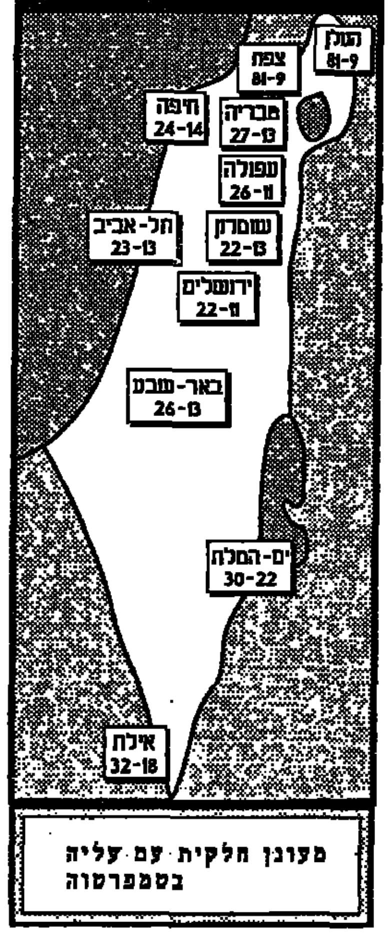

מעונן חלקית עם עליה בטמפרטורה

צ'אנס

עלה - 10, לב - 7, יהלום - 7, תלתן - 8

אמש בטלוויזיה / נעם יורן

אבל איפה החיילים

"יומנגנות מבוכה", ערוץ 1, 9:00, סרט תיעודי על גולני, חלק שני

שלוש שנים מחיי בילינו בשורות סדיר ביחידת חי"ר. אתמול סוף־סוף גיליתי מה אומרים המפקדים בשיחות סיכום של תרגיל פלוגתי. נקלעתי אמנם בעבר לכמה שיחות כאלה, אבל כל מה שאני זוכר זה את הניסיון הנואש לישון על ספסל צבאי בלי ליפול, ובלי שאף אחד יבחין בי. מבחינה זאת, הסרט התיעודי של חיים יבין היה מאוד מעניין עבורי, מעין השלמה לחלק עלום מהוקרותנות שלי. ככה, למשל, גיליתי שתרגילי חי"ר מורכבים מהסתערויות, מחיפויים ומשאר מיני ביצועים טקטיים. אני דווקא הייתי משוכנע שבתרגיל חי"ר אתה פשוט נועץ את המבט בנעליים המאובקות של זה שהולך לפניך, נשכב על האדמה כשמרשים לך, ומנסה לפנות מקום נקי יחסית מאבנים וקוצים, כדי להוסיף תנומה קצרה עד שיעירו אותך ויגידו לך להתחיל ללכת שוב.

אני מוכן לקבל את קיומן של נקודות מבט שונות משלי על המציאות. במהלך שירותי הצבאי הדרה אלי כמעומעם ההבנה, שאני ומפקדיי חלוקים בתפיסותינו את מהות השירות הצבאי. אבל אתמול נעלבתי לגלות שנקודת המבט שלי לא קיבלה כל ייצוג בסרטו של חיים יבין.

החיים הצבאיים מתוארים בסרט מנקודת מבטם של המפקדים. החיילים מדברים בשפה זרה, הזרה בחשיבות השירות הצבאי שלהם. לא שמעתי שם חייל אחד מקלל – והחיילים, כידוע, לא מפסיקים לקלל. החיילים מדברים על עצמם באותה שפה בה מדברים אליהם חיים יבין והמפקדים שלהם, באותה שפה שלמדו לדקלם מסרטים ברמתו של "מבגנת ספינה" שראינו אתמול. מחוץ לתמרונים הצבאיים לא נותר מקום לחיילים שמתמרנים בין דרישות המפקדים וחוסר השינה, ופגעי מזג האוויר.

החלק הראשון של הסרט אתמול דילג בין אימוני פלוגת סיירים בפעילות מבצעית בלבנון לבין ליווי משפחות חיילים, בעיקר שיחות עם דוד מיטל, אביו של אמיר מיטל, מפקד סיירת גולני שנהרג בלבנון.

הסבל של משפחות החיילים לא יכול שלא לזעזע, אבל בסרט הוא מוצב כמו הסתערות על יעד לבין סודבת אלונקה וריצה פלוגתית, והוא מוסיף כולו למורשת גולני. רק בחלק השני של הסרט הותר להישמע גם קולות אחרים. יבין ראיין משפחות של חיילים שנהרגו בתאונות וההתשמלות בלבנון. הורים וזעמים שלא מוכנים לקבל את השיחה בטיפול בממות ביקום, מותת שלא נכנס בקלות למורשת גולני. אבל מולם ניצבה בסרט ברית המפקדים והחיילים, שמהם לא תשמע מלה רעה על גולני. הם מנצאים אל מחוץ למסגרת הם החשבים לאלה שמסתכלים מבחוץ, ולא יכולים להבין באמת את גולני.

חברה לפיתוח טבריה בע"מ
הודעה בדבר כינוס אסיפה כללית
ניתנת בזה הודעה בדבר כינוס אסיפה כללית רגילה, ביום ג, 9 במאי 1995, ט באייר התשנ"ה, בשעה 11.00 במשרדי מזכירות החברה, רח' הירקון 194, ת"א, לשם קבלת החלטות בנושאים של סדר היום
סדר היום לאסיפה:
● קבלת הדו"חות הכספיים של החברה לשנת 1994
● מינוי הדירקטורים שכהונתם הסתיימה עם כינוס האסיפה
● קביעת שכר הדירקטורים
● מינוי רואי חשבון לחברה וקביעת שכרם
[illegible]
אירית אורן, מזכיר החברה
בפקודת הדירקטוריון

מונה קצין בודק לפרשת ההתעללות בחייל שהועלה בדרגה במוצב בלבנון

מאת און לוי

מפקד חיל הים מינה קצין בודק לבדיקת אירוע "הזובור", בו היו מעורבים חיילי חיל הים, שהיו מוצבים במוצב צה"ל ברום לבנון. מתחקיר ראשוני שביצע מפקד חיל הים אתמול עם החייל המעורב בפרשה, עולה כי "האירוע נפח מעבר לכל פרופורציה, וכי החייל לא עונה ולא הוכה על ידי חבריו. בצה"ל רואים בחומרה רבה גילויי התעללות בחיילים".

מפקד חיל הים, האלוף עמי איילון, קיים אתמול תחקיר ראשוני בנוגע לאירוע שהתקיים באוקטובר '94 באחד ממוצבי צה"ל ברום לבנון, שנראו בו חיילים שופכים בוץ, שהורכב מביצים, שמן, חול, חומרי ניקוי ועוד על אחד מחבריהם, לאחר שזה עלה בדרגה. מן התחקיר הראשוני שתתקיים עולה כי הבדיקה על החייל לא הכיל בראש השנה, וכי החייל לא הוכה בידי חבריו. עוד עולה מן התחקיר שעוד בנובמבר שנה שעברה, עם היוודע פרטי האירוע, ביצע המפקד האחראי על היחידה אשר הוצבה בלבנון תחקיר במקום האירוע, ובטפל השעלה לנוגעים בדבר, והורה לבל יישנו מקרים מעין אלו.

מפקד חיל הים הורה לתדרך חיילים לבל יישנו מקרים דומים, נוהלים להפעלת עם לגמר החקירה של הקצין הבודק, או יקבל החלטה אם לנקוט בצעדים משמעתיים בין האחראים, אם יימצאו כאלה.

השר חריש נגד דחיקת קהלני: בשום אופן לא אצביע בעד ירידה מהגולן

מאת אמיר עירם

השר מיכה חריש אמר אתמול כי במפלגת העבודה אין כיום הסכמה בדבר חזרת ישראל לגבול הבינלאומי במסגרת הסכם עם סוריה. חריש הגיב בכך לדברי שר החוץ שמעון פרס, שאמר לפני ימים אחדים הולכת ממשלה קודמת.

חריש, שדיבר אתמול בכינוס של חברי מועצת סניף תל־אביב של מפלגת העבודה, אמר כי הוא עצמו דבק במצע המפלגתיות העבודה, כלומר בפשרה טריטוריאלית בגולן. "אני", אמר השר, "בשום אופן לא אצביע בעד ירידה מהגולן".

בהתייחסו לפרשת ההצבעה הצפויה בכנסת על הצעת החוק לשריון הגולן, הזהיר חריש את חבריו במפלגת העבודה מפני חזרה על הטעות שעשתה העבודה ערב הבחירות ההסתדרות.

"טעות זו", אמר, "הביאה לדחיקתם מהרצה, ובסופו של דבר למפלגת בבחירות להסתדרות. יהיה מיותר לשוב ולהגיע במצב בלתי נעימה אחר חברים בגלל הדיקות להם".

לדבריו, על מפלגת העבודה להידבר עם קהלני וחבריו, דווקא משום שמדובר בנושא כה מרכזי לעתיד מדינת ישראל. "אין להשתמש כלפיו באיומים, כאשר חבריו כבודים".

השר חריש, לשעבר מזכ"ל העבודה, התייחס אתמול גם לשאלת שיריון מקומו של מזכ"ל העבודה ברשימת העבודה לכנסת, לקראת הבחירות הבאות. לאור שמעות הפריימריס של העבודה הוליכה שלא לשריין המעם, בניגוד לפריימריס הקודמים, מקום למזכ"ל מילי – עלמוג בקשתו – ר'לאלוף' אותו להתמודד על מקום ברשימה.

חריש אמר כי הוא מתנגד להחלטה, מאחר כי היא עלולה לגרום לעיוות שיקולים האישיים של המזכ"ל. "בתקופה קריטית לחייה של המפלגה יש צורך חיוני לבחור את המזכ"ל כדי שיהיה משוחרר משיקולים סובייקטיביים באשר למיקומו ברשימה. אין זו זכות שהמזכ"ל יכול לבחור או לדחות אותה, אלא פרוגטיבה שנקבעה כהכרח לתפקודו התקין של המפלגה בעת מערכת בחירות".

עורכי ידיעות

מאת [illegible]

[illegible] התעשייתיים של מדינת ישראל, אלי גרשוני. אתמול החליטה המשטרה לפעול, והיא חקרה ארוכות את השלושה, שהוזמנו לבאורה את האזנות הסתר, משה וודי, ארנון מוזס ורות בקרא.

השלושה נחקרו במשרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים בפתח תקוה. בין היתר שוחרר ממעצר החוקר הפרטי, יעקב בק, שביצע את האזנות הסתר עבור העיתון "ידיעות אחרונות" והוא עומת עם המוזמנים לבאורה.

במקביל נמשכה גם אתמול חקירתו של עורכו הראשי של העיתון "מעריב", עופר נמרודי. אתמול גם הובא לדיון בהארכת מעצרו, דוד רותם, קצין הביטחון של חברת "הוצאת השכר למעריב", ששירת בעבר כסגן ראש הבטחון הכללי, דוד רותם.

מעצרו של רותם הוארך בשבעה ימים לאחר שהועלה נגדו חשד, כי במהלך שנתיים 93 ו־94 שידל את החוקרים הפרטיים, יעקב צור וראובן פרידן, לעשות האזנות סתר ואחר כך שידל אותם שלא לדבר.

במשטרה סבורים, כי יש די ראיות להגיש כתב אישום נגד ממניי האזנות הסתר, העיתון "מעריב" והעיתון "ידיעות אחרונות". צפוי, כי בימים הקרובים יועבר החומר בעניין זה לפרקליטות המדינה שנמצאת בסוד הפעולות החקירתיות שמבצעת המשטרה בעיתונים.

מתבגר אלי ברנר מוסיף היום יוקבש בבית המשפט המחוזי בתל־אביב דיון בערר שהגיש אתמול העורך דין מוטי כץ, החשוד במעורבות בפרשת האזנות הסתר, על החלטת בית משפט השלום בפתח תקוה לעצור אותו לשמונה ימים.

את עו"ד כץ מייצג שותפו למשרד עורכי הדין, עו"ד אהוד רגב. עו"ד כץ היה סניגורם של החוקרים הפרטיים, יעקב צור ורפי פרידן, כאשר נעצרו בראשונה לפני כשנה. לאחר זמן מה נשאר עורך הדין של פרידן בלבד כששורכת הדין שבינה דבורין קיבלה את ההגנה על צור.

כץ חשוד לכאורה, כי שיבש הליכי חקירה והדיח עד והעביר מידע לחוקרים פרטיים אחרים לאחר מעצר לקוחותיו כדי שיעלימו ראיות.

מעצרו של החוקר הפרטי מיכה רותם הוארך אתמול בשלושה ימים בבית משפט השלום בפתח תקוה.

רותם חשוד בעבירות של האזנות סתר, שיבוש הליכי משפט. הוא נעצר לפני 48 שעות, ביום שבת אחר הצהרים במסגרת סבב המעצרים שערכה המשטרה בפרשת האזנות הסתר.

רותם חשוד, כי עשה האזנות הסתר, בפרשה זו היה בעבר עצור עשרה ימים והוקר לגביה מספר פעמים ביחידה לחקירת פשעים.

מת ותיק הערבים

מאת שמשון וייס

טוביה אשבל, הנחשב לוותיק הערבים בארץ, מת אתמול בצפת. בן 79 היה במותו.

אשבל, שהקדיש את כל חייו לנושא הערבות, רשם לזכותו נטיעתם של עשרות אלפי עצים ביערות ברחבי הארץ. הוא מאבק בנשוך כל השנים למען ייעור הארץ ושמירת היערות הקיימים. לאחר פרישתו מראשות אגף הייעור בקק"ל הקים את המדרשה לייעור בצומת ולימד רבות של יערנים את המקצוע.

דבר DAVAR
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך
המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס בדפוס "החדש" בע"מ — רחוב חומה ומגדל 2, ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב — סניפים:
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233 — ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים) — טלפונים: 02-256873, 02-256589
פקסימיליה: 03-294783 — חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים — טלפון: 04-620111
298032, 5281860, 5286156 — רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032 — טלפונים: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00, 03-5286141 — הפצה "נד" 03-377056

ז'וספן ושיראק יתחרו על השגת תמיכתם של 37 אחוז מצביעי המחאה

בלאדור הודיע על תמיכתו בשיראק; מנהיג הימין הקיצוני, לה־פן, שזכה ב־15 אחוז מהקולות ישמש לשון המאזניים וינסה לגרום לשינוי שיטת הבחירות בתמורה לתמיכתו; הסקרים מנבאים נצחון לשיראק בסבוב השני

מאת גדעון קוץ, פאריס

שני המועמדים שזכו בסיבוב הראשון בבחירות לנשיאות צרפת פתחו אתמול במערכה לקראת הסיבוב השני שייערך ב־7 במאי. עיקר מאמציהם נועד למשוך את הקולות הרבים, כ־37 אחוזים, שניתנו למועמדי שוליים בהצבעת מחאה, בעיקר 15 האחוז בהם זכה מנהיג החזית הלאומית, ז'אן מארי לה־פן. ראש הממשלה אדואר בלאדור כבר הודיע כי יעביר את תמיכתו ותמיכת אנשיו למועמד הגוליסטי ז'אק שיראק.

אתמול שוחחו השניים טלפונית לאחר שלא החליפו ביניהם מילה מזה חודשים. בלאדור, שהופיע באסיפת תומכיו הודיע כי בכוונתו להישאר בחיים הפוליטיים ולשמור על מעמדו. הסיעות השונות המרכיבות את מחנהו הודיעו כבר אתמול כי יתמכו בשיראק תמורת שיתופם של שרים מתומכי בלאדור (כמו השרה סימון וייל, שר ההגנה, פרנסואה לאוטר, ואולי אפילו שר הפנים, שרל פסקואה) בממשלה שירכיב שיראק.

שיראק והמועמד הסוציאליסטי, ליונל ז'וספן, יופיעו בעימות טלוויזיוני בשבוע הבא. ז'וספן אמר אתמול כי הצרפתים לימדו את שיראק לקח וגילו כי הצבעתם למי שמעוניין בשינוי. סיסמתו החדשה של ז'וספן מדברת על כך כי הוא "איש השינוי האמיתי".

ז'וספן מגבש צוות

אתמול יוחסה לז'וספן כוונה להצהיר כבר בימים הקרובים על מועמד לראשות הממשלה כדי ליצור צוות שיתמודד מול הימין המתאחד מחדש. אחד משני השמות שהועלו בקשר לכך הוא ז'אק דה־לור, מי שהיה יו"ר נציבות האיחוד האירופי, שוויתר על המועמדות הסוציאליסטית לנשיאות שהוצעה לו ובכך לעמוד בראש מטה תומכיו של שיראק. האפשרות השנייה, הסבירה יותר היא של מרטין אוברי, שרת העבודה לשעבר, יחד עם בתו של דה־לור שהיתה הפעילה העיקרית במערכת הבחירות של ז'וספן. נתונים סטטיסטיים הראו כי ז'וספן סחף הרבה יותר קולות של נשים מאשר שיראק.

אך בתפקיד לשון המאזניים מופיע בימים אלה ז'אן מארי לה־פן המבקש להרבית "למצות את התענוג" לפחות עד ה־1 במאי, מועד המצעד המסורתי של חברי תנועתו בפאריס. עד אז לה־פן אמר כי לא יתן הנחיות לבוחריו אך חיזק את אי־נותו והריצה לשיראק בעוד שאת המועמד הסוציאליסטי, ז'וספן, כינה "איש מכובד". לה־פן אמר כי הוא יכול גם שלא להמליץ כלל או להמליץ לתומכיו: "אני יכול להציע לבוחרי ללכת לקטוף פטריות או להצביע עבור ז'אן דארק".

עמדתו של לה־פן אומרת כי מבחן השוחד עבורו תהיה תמיכתו של המועמד בהחזרת השיטה היחסית בבחירות לפרלמנט שתאפשר למפלגתו (המייצגת לפחות על פי ההצבעה האחרונה כ־4.5 מיליון איש) להיות מיוצגת כיאות באסיפה הלאומית. בעבר הנהיג הנשיא מיטראן שיטה זו שהביאה לבחירתם של צירים רבים מהחזית הלאומית אך השיטה בוטלה עם שובו של הימין לשלטון.

אי־אמון בסקרים

סקרים ראשונים מעניקים לשיראק 57 אחוזים בסיבוב השני לעומת 43 אחוזים לז'וספן אך הפוליטיקאים מכל המחנות וגם העיתונאים דוחים תוצאות אלה בגלל הכישלון החרוץ של הסקרים לנבא את תוצאות הסיבוב הראשון. היו אפילו כמה פוליטיקאים שהציעו הקמת ועדת חקירה פרלמנטרית שתקבע אם הדבר לא נעשה בזדון.

ניתוח התוצאות מראה כי שיראק נכשל בכוונתו להופיע כמעין "תולייר" הבוחר לשמאל בקרב פועלים ומובטלים. עיקר בוחריו נשארו תעשיינים, מנהלים וחקלאים מבוססים. לעומתו נכשל ז'וספן בקרב הצעירים. הדבר מראה על הייאוש העמוק שבו שרויות שכבות נרחבות של צעירים בשולי החברה, המסביר את ההצבעה עבור לה־פן. לה־פן קיבל קולות באזורים מסורתיים של הימין הקיצוני כמו חלקים מאלזס וחוף הים התיכון אך סחף גם קולות רבים באזורים סוציאליסטים מובהקים בצפון המדינה, שם נסגרו תעשיות וגברה האבטלה. ניתוח זה מראה גם שלה־פן איננו אוגר לקולות אלה שהיו קולות מחאה ועשויים לחזור למפלגותיהם ה"טבעיים". אך משקיפים רבים מצביעים על כך כי גם אם התוצאות החזירו במידה רבה את ההתמודדות הקלאסית "שמאל־ימין", הן מצביעות גם על צמיחתו של חלופה אחרת. כללית התפצלה ההצבעה ל־5 מגמות, שתי מפלגות ימין, השמאל, הימין והשמאל הקיצוני.

הקול היהודי

למרות שעל הנייר סיכויו של שיראק טובים יותר, הימין מרכז כ־60 אחוזים מן הקולות, הנה, שעם 20% שקיבל, שיראק הוא בעל התוצאה הנמוכה ביותר בסיבוב הראשון מכל נשיאי הרפובליקה החמישית. ב־1974 קיבל פרנסואה מיטראן בסיבוב הראשון 43% מול 32 לוולרי ז'יסקר ד'אסטן שנבחר בסופו של דבר לנשיאות בזכות התלכדות הימין. שבע שנים אחר כך ב־1981 היה היחס בסיבוב הראשון הפוך וגם התוצאה הסופית. ז'יסקר ד'אסטן עם 28% איבד בסופו של דבר את הנשיאות לטובת מיטראן שקיבל בסיבוב הראשון 26 במידה רבה בגלל בוחריו של ז'אק שיראק (18%) שלא הצביעו עבורו. ב־1988 היו למיטראן 34% לעומת פחות מ־20% לשיראק ומיטראן נבחר. התוצאה החלושה הפעם היא גם הטובה ביותר של שיראק ב־3 מערכות הבחירות שלו. אם אם ייבחר, סביר להניח ששיראק יהיה נשיא חלש בקריטריונים של הרפובליקה החמישית, תלוי במידה רבה במוסדות ובבוחרים. הוא לא יוכל לפזר את האסיפה הלאומית בגלל התוצאה הקבועה יחסית של בלאדור ואנשיו ויצטרך להתחשב בעמדותיהם המתונות בתחום הרפורמה הכלכלית והתמיכה בהמשך מהאץ של איחוד אירופה. עד הסיבוב השני ייאלץ שיראק לתמרן בין הקשחת עמדותיו כדי לגרוף את קולות תומכי לה־פן לבין פשרה עם אנשי בלאדור. ז'וספן עשוי לנצל מצב זה למרות שפירוש התוצאות הוא גם חולשה יחסית של השמאל. גם הישגו האישי נופל כמו זה של שיראק מתוצאות מנהיגים סוציאליסטים בבחירות הקודמות. הקלף של הבטחת החזרת שיטת הבחירות היחסית במקום האזורית כדי למצוא חן בעיני לה־פן גרם כבר להתקפות מצד תומכים של שיראק עליו שמצאו הד גם בקהילה היהודית. יהודים רבים ברובע היהודי של פאריס קראו אתמול להצביע עבור שיראק משום שז'וספן ישתף לדבריהם פעולה עם לה־פן.

הסיבוב הראשון מצביע על כך כי הצרפתים עדיין לא מצאו את המנהיג שהם מחפשים אחרי דה־גול ומיטראן והחיפוש יימשך ביתר שאת על רקע המציאות הכלכלית הקשה ותופעות חוסר הביטחון. יחד עם זאת הם לא רצו לתת את מלוא הכוח בידי דמויות פוליטיות ותיקות ומוכרות. מבחינה זו ז'וספן, למרות שהיה מזכיר המפלגה הסוציאליסטית כבר ב־1981, עשוי להיחשב כ"דם חדש". אך הרפרטואר הפוליטי הצרפתי הוא כנראה השמרני ביותר בעולם המערבי. בין השאר בגלל אורך המנדט הנשיאותי – שבע שנים. רוב המועמדים המתחרים על קולו של הבוחר היו כאן כבר לפני 20 שנה. מכאן שקשה לו לתת בהם אימון.

נזירה צופה בסיקור הטלוויזיוני של סיבוב הבחירות הראשון בצרפת בו זכה המועמד הסוציאליסטי ליונל ז'וספן ב־23 אחוז מהקולות (צילום: א.פ.)

שאלות לפרופ' אלי בר־נביא

"הצרפתים אומרים ש'הסיבוב הראשון בוחר והשני מחסל'. אין שום ספק ששיראק ינצח"

מאת דניאל בן־סימון

פרופ' אלי בר־נביא, מומחה להיסטוריה של אירופה באוניברסיטת תל־אביב, רואה שכולם הופתעו מתוצאות הסיבוב הראשון. מה אותך הפתיע?

"הפתיע אותי שליונל ז'וספן הגיע ראשון. קיוויתי שהוא יצליח להגיע למקום השני. הפתיע שהקולות התפזרו בצורה כזו. הפתיע אותי ששלושת המובילים צברו בסך הכול 60 אחוז מהקולות. זו הפעם הראשונה בתולדות הרפובליקה החמישית, ששני המועמדים הראשונים לא עוברים את ה־50 אחוז תמיכה. הפתיע אותי מספר התומכים במועמד הימין הקיצוני לה־פן. הוא הגדיל את כוחו בצורה משמעותית".

מתברר, שגם חברות הסקרים הופתעו מהתוצאות.

"ועוד איך. כל הסקרים נתנו את שיראק בראש. אפילו הסקרים שפורסמו יממה אחת בלבד לפני פתיחת הקלפיות העמידו את שיראק בראש ואת בלדור אחריו. ופתאום יוצא מה שיוצא. אני חושב שהסיבה המרכזית נובעת מהאחוז העצום של המתלבטים. מתברר שהאנשים האלה שמרו על החלטתם עד לרגע האחרון ובכך הטעו את הסקרים".

כיצד קורה שמועמד של השמאל מנצח בסיבוב הראשון למרות האווירה הימנית השוררת בצרפת?

"צרפת היא מדינה ימנית ברובה. כיוון שכך, אין לשמאל סיכוי גדול להגיע לשלטון בזמן הקרוב".

מה אתה צופה בסיבוב השני?

"הצרפתים נוהגים לומר ש'הסיבוב הראשון בוחר והשני מחסל'. בסיבוב הראשון הבוחר עוד מרשה לעצמו להצביע על־פי נטיות לבו. בסיבוב השני יש שני מועמדים בלבד, ורק אחד מהם יישאר בסופו של דבר. אחד מנצח והשני מובס. לפיכך, אם לוקחים את סך כל הקולות שהצביעו לימין בסיבוב הראשון, אין שום ספק ששיראק ינצח. אני מעריך שהתוצאה תהיה 60־40 לטובתו".

האם ההישג של הימין הקיצוני צריך לעורר דאגה?

"צריך לזכור שמדובר בשתי מפלגות ימין שונות. האחת היא שמרנית־קתולית, בראשותו של פיליפ דה־וילייה, והשנייה היא ימנית פאשיסטית, בראשותו של ז'אן מארי לה פן. והצבעה ללה פן היא קודם כל הצבעת מחאה נגד הממסד הקיים. הצרפתים לא מאמינים יותר לפוליטיקאים של הממסד הקיים. הייתי אומר שלה פן הוא יותר תופעה לא נעימה מבחינה אסתטית מאשר פוליטית. אין כל סכנה שהוא יהיה נשיא".

בעולם הוא נתפס כגזען. אצלנו מתארים אותו כאנטישמי. זה מוצדק בעיניך?

"הראייה הזאת מאוד שטחית. המצע של לה פן אינו אנטישמי. עיקר מצעו מתרכז בפועלים הזרים. סוד הצלחתו של האיש נובע מכך שהימין הצרפתי הוא פחות אלים מימין במקומות אחרים באירופה. הוא משחק לפי כללי משחק דמוקרטיים, והוא נראה מכובד על פניו".

איך אתה מסביר את הפיצול העצום בהצבעה? האם זה משקף משבר פוליטי עמוק?

"בהחלט. זה מראה על חוסר אמון עמוק במערכת הפוליטית והמפלגתית הקיימת. הצרפתים לא מאמינים לאף פוליטיקאי ממסדי. העובדה שהמועמדים המובילים קיבלו את התוצאות הנמוכות ביותר מאז ראשית הרפובליקה החמישית מצביע על ממדי המשבר. מיטראן קיבל יותר מ־40 אחוז בסיבוב הראשון בשנת 74' ולא נבחר לנשיא".

מיטראן משאיר אחריו מערכת פוליטית מעורערת למדי.

"ועוד איך. הוא לא ידע לחדש את המערכת הפוליטית. הוא בעצם איש הנוף שהשאיר את המפלגה באותו מקום שבו קיבל אותה".

תוצאות סופיות

פריס, (ערא.אף.פ.). – המועמד הסוציאליסטי, ליונל ז'וספן יתמודד בסיבוב השני ב־7 במאי, מול מועמד הימין הגוליסטי ז'ק שיראק.

להלן התוצאות:

- ליונל ז'וספן (סוציאליסטי) 6,994.578 – 23,24%
- ז'אק שיראק (גוליסטי) 6,213.197 – 20,64%
- אדואר בלאדור (גוליסטי) 5,580.861 – 18,54%
- ז'אן מרי לה־פן (ימין קיצוני) 4,559.520 – 15,15%
- רובר הי (קומוניסטי) 2,624.755 – 8,72%
- ארלט לאגייה (טרוצקיסטית) 1,607.674 – 5,34%
- פיליפ דה וילייה (ימין לאומני) 1,457.840 – 4,78%
- דומיניק ואנה (ירוקים) 1,002.571 – 3,33%
- ז'אק שמינאד (ימין קיצוני) 82.472 – 0,27%

בבחירות הצביעו 79,19% מ־39,107.482 בעלי זכות הבחירה.

עורך "לה־מונד": נצחונו של שיראק מובטח "מבחינה מתימטית"

מאת גדעון קוץ, פאריס

ז'אן מארי קולומבני, עורך העיתון הצרפתי "לה־מונד", אמר בעניין התחזיות לסיבוב השני: "מאז 1983 יש בצרפת באורח מסורתי 60 אחוז לימין ו־40 לשמאל. מבחינה 'מתימטית' מובטח לכאורה נצחונו של שיראק.

"אולם ההצבעה האחרונה פתחה בפני הבוחר מרחב חדש. נוצרו קווי חלוקה, קווי שבר חדשים בחברה. לא רק ימין ושמאל, אלא למשל ימין־שמאל־הקיצונים, או מפלגות הממסד מול מפלגות מחאה. הדבר מכניס אלמנט של חוסר ודאות. שיראק עם 20 אחוז חלש מכדי להגיע בעצמו ל־50 אחוז בסיבוב השני.

"מציאות חדשה זו היא שגרמה גם לטעויות שנעשו בסקרי דעת הקהל. אין להתייחס לסקרים כאל אמצעי לתחזית, אלא לניתוח. עורכי הסקרים משתמשים בנתונים על ריבוד חברתי והתנהגות של הבוחרים על פי הניסיון ההסטורי. אך מרכיבים אלה השתנו ועירערו את הסקרים. שיראק התקשה ליישב את המגמות המתנגדות של תומכי באלאדור בתחום האירופי והחברתי עם הצורך לגרוף קולות מלה־פן. בעוד שעבור ז'וספן עשוי ז'אק דה־לור להוות פתח לקואליציה סביב נושא האיחוד האירופי, משום שז'וספן לא יוכל בשום מקרה לפזר את האסיפה הלאומית ולהכריז על בחירות חדשות".

הכלכלן אלן מינק, מתומכיו השקטים של באלאדור ויו"ר מועצת המנהלים של "לה־מונד", הדגיש כי יתמוך בסיבוב השני בז'וספן. לדבריו, הוא לא יכול לסמוך על מחויבות של שיראק לבניית האיחוד האירופי, ועמדתו של ז'וספן בנושא זה תואמת את השקפותיו לגבי הצורך בממשל חברתי ומרכזי המפוקד באירופה. נראה, אם כך, שאחרי ש"לה־מונד", החשוב בעיתוני צרפת, "הצביע" עבור באלאדור, הוא יעביר את תמיכתו לז'וספן.

הרב פרופ' סיראט

"הצלחת לה־פן מוכיחה את המשבר העמוק בו נתונה החברה הצרפתית"

מאת גדעון קוץ, פאריס

פרופ' רנה שמואל סיראט, הרב הראשי של הקונסיסטואר והפרופסור בסורבון, היה שלשום בין הראשונים שהביע בקול את חרדתו מפני הישג של הימין הקיצוני. כאשר הגיעו התוצאות הלא רשמיות למסובים בבניין הטלוויזיה לפני השידור לציבור, הוא עשה את החישוב שבצרפת יש היום יותר מ־20% של תומכים בימין הקיצוני (לה־פן, דה־וילייה), והמועמד השוליים, שמינאד, יותר מכל מדינה אחרת במערב. "אחד מתוך חמישה צרפתים בחר בימין הקיצוני וזה צריך להדליק נורה אדומה", אמר אתמול ל"דבר".

בתחילת שנות ה־80 קיבלו לה־פן ודומיו לא יותר מ־2%. התוצאות היום מראות כי יש הרבה אנשים שהתרגלו לנוכחותו והקיצוניות איננה מהווה יותר מכשול. "זו כבר לא בושה לבחור בלה־פן". אך לדעת פרופ' סיראט, ההצבעה מראה על המשבר העמוק בו נתונה החברה הצרפתית.

גם יהודים בחרו בו

"שמעתי שבישראל היו כמה עשרות יהודים שבחרו בלה־פן. יהודים שעלו ארצה מצרפת. כל אחד בארץ יודע מי זה לה־פן. לא מדובר באחד או שניים. יש היום משהו בלתי שפוי בכל חברה ותהליך זה עובר גם עלינו".

לפי סיראט הפתרון איננו בשיפור המצב הכלכלי משום שתמיד יהיו כאלה שיתעשרו ואחרים שיישארו עניים. הפתרון הוא בחינוך לערכים. יש להסביר לאנשים שלא הכל ניתן להשיג עכשיו, שצריך לעמול. כי אם "אכול ושתה כי מחר נמות" – אך מחר באמת נמות. וגם אם היום אבות אינם מקווים שבניהם יצליחו יותר מהם אלא שפשוט יהיה להם אישור מקצוע והסכנה היא חוסר רציונליות. ונגד עליית האי־רציונליות קשה להתמודד. הדבר בא לידי ביטוי גם באמונות הטפלות, בתחום הדתי. סיראט אינו חושב שז'וספן הוא אדם שיש לו איזו שהיא קירבה ללה־פן, למרות התעמולה שמנהלים תומכיו של שיראק ברחוב היהודי. וגם שיראק ודומיו אמרו דברים ברורים בגנות שיתוף פעולה עם לה־פן. עם זאת ברור של־15 אחוז מהקולות יש משקל כבד. האנטישמיות היא רק מרכיב אחד של הבעייה. יש להחדיר את האנשים אל הרציונליות אל השפיות לכן הרב סיראט אינו חושש מפני סכנה חיצונית ליהודי צרפת ומבכר לקשר את עליית הקיצוני עם תופעות כמו הפיגוע באוקלהומה סיטי או מעשי אנשי חמאס כמו אביו של המחבל מכפר דרום שהתלהב מכך כי בנו יהפוך לקדוש.

שעיר לעזאזל ולא יורש מכובד לנשיא מיטראן

ז'וספן – לא ניסה להיפטר מתדמית הפרופסור לכלכלה הנפוח שדבקה בו

פריס (סוכנויות הידיעות). – ליונל ז'וספן היה מועמדה הרביעי של המפלגה הסוציאליסטית לנשיאות – שעיר לעזאזל יותר מאשר יורש מכובד לנשיא הסוציאליסטי פרנסואה מיטראן.

איש לא היה מופתע יותר מתומכיו כאשר יצא מנצח עם יותר מ־23 אחוזים מהקולות בסיבוב הראשון שנערך שלשום. איש במפלגתו השסועה, ובוודאי לא מחוצה לה, לא נתן לו ולו סיכוי קלוש לנצח אחרי שהמועמד הסוציאליסטי הטבעי, נשיא מועצת אירופה לשעבר, ז'ק דלור, הודיע בדצמבר האחרון שלא ירוץ.

ראשי הממשלה הסוציאליסטים לשעבר, מישל רוקאר ופייר מרואה, פרשו מייד אחר כך, וכאשר הודיע ז'וספן (57), בנם של מורה ומיילדת, על מועמדותו, היא זכתה למעט מאוד כותרות.

תחילה היה עליו לגבור על מזכיר מפלגתו אנרי אימנואלי בבחירות תוך־מפלגתיות שהתקיימו בפברואר השנה והוא היה האחרון מבין המועמדים הראשיים שנכנס למרוץ.

שום דבר לא היה מוכן כאשר החל את מסע הבחירות שלו. לא היה לו מטה, לא כסף ולא מצע. לקח לו חודש לנסח את המצע ואסיפת הבחירות הראשונה שלו התקיימה רק בסוף מרס. ואולם ז'וספן הפך את חולשותיו – חזות של אקדמאי, תחביר מסובך והתנהגות טלוויזיונית לא נינוחה – ליתרון.

כמתחרה נטול ברק, שנמנע מהפרחת הבטחות ומהזדמנויות צילום קלות, הוא נתקע בעקשנות עם 20 אחוזים בסקרים בחודשיים, שקדמו ליום הבחירות ולא היה בטוח אף בהצלחתו להגיע לסיבוב השני שיתקיים ב־7 במאי.

שלא כמו ידידיו, שר החינוך לשעבר לא ניסה להיפטר מתדמית הפרופסור לכלכלה הנפוח שדבקה בו. "מצביעים אוהבים מועמדים המציגים עצמם בטבעיות ושאינם משדרים תדמית מזוייפת. זה סייע בידיו של ז'וספן," אומר חוקר במכון סי.אס.א.

ז'וספן, מנהיג המפלגה הסוציאליסטית בחלק מתקופת כהונתו של מיטראן, שמר מרחק ממורשתו בת 14 השנים של מיטראן. בייחוד הרחיק עצמו מ"הצלחותיו" של מיטראן בתחום האבטלה והשחיתות, הגורמים העיקריים למפלה הסוחפת של הסוציאליסטים בבחירות 93' לפרלמנט.

בספרו "המציאות האפשרית", שראה אור ב־1991, מתח ז'וספן ביקורת על מיטראן, בעיקר על המגיירות האוטוקרטיות שלו ומדיניותו המתירנית. בתמורה הסתפק מיטראן בהודעה שנמסרה במסיבת עיתונאים, כי יצביע עבור ז'וספן, אך לא יותר מכך.

כדי להרחיב את בסיס התמיכה שלו משמאל קרא ז'וספן להעלאת שכר המינימום ולקיצור שבוע העבודה מ־39 שעות ל־37. הוא הציע לשקם שכונות מגורים בפרברים, להסל את תופעת חסרי הבית ולהעביר את הסובסידיות המשפחתיות לטובת מעוטי היכולת ולשיפור החינוך.

בתחום מדיניות החוץ תומך ז'וספן באיחוד אירופי חזק יותר, כולל מטבע אחיד, ובהמשך המורטוריום (האיסור) על ניסויים גרעיניים שעליו החליט מיטראן ב־1992.

הוא אומר, כי הוא תומך בשווקים פתוחים, אך מצדד בתקנות להגנת עסקי השעשועים מפני השתלטות הוליוודית.

ז'וספן תומך בקיצוד כהונת הנשיא משבע שנים לחמש ומבטיח להכפיל את תקציב משרד המשפטים בחמש שנים, אך רוצה לבטל את חוקי ההגירה הנוקשים שהועברו על ידי הגוליסטים. בכוונו לנשים ולאקולוגיסטים הבטיח ז'וספן יותר משרות בכירות לנשים בשירות המדינה והקמת משרד־על לאיכות הסביבה.

המצביעים רואים בו את המועמד הבשיר ביותר להתמודד עם נושאי חינוך, רווחה וצדק חברתי, מראים הסקרים. אך הם גם מתארים את ז'וספן, תלמיד בית הספר הממלכתי הגבוה והאליטיסטי למינהל (אנ"ה), כאפרטצ'יק.

לאחר שסיים את אנ"ה, שירת חמש שנים במשרד החוץ ומשם עבר לשמש כמרצה לכלכלה באחת האוניברסיטאות של פריס. ב־1981 נבחר לאסיפה הלאומית, כנציג מחוז פועלים מצפון לפריס, ועזב את האוניברסיטה כדי לכהן כמזכיר המפלגה הסוציאליסטית.

הוא כיהן כשר החינוך בשנים 1988־1992, משרה הנחשבת לשנייה בחשיבותה בממשלת צרפת אחרי ראש הממשלה. את מושבו בפרלמנט איבד בבחירות 93'. הוא נשוי לפרופסור לפילוסופיה ואוחז מושבע של כדורסל.

הצהרות ההון שלו מלמדות, כי הוא הרבה פחות עשיר מיריביו השמרניים. הוא גר בדירה שכורה ואין לו כל השקעות: אחוזותיו הגדולות ביותר הן שתי מכוניות.

רוסיה פיתחה מערכת ייחודית לגילוי טילים בליסטיים בטווח 1,000 ק"מ

מאת אריה אריד

רוסיה פיתחה מערכת מודיעינית המאפשרת להבחין בשיגור טיל בליסטי זירתי מהיבשה או מצוללת, בטווח של אלף קילומטר – על כך מודיע שבועון התעופה הבריטי "פלייט". זהו הטווח של טיל ה"סקאד" ארוך־הטווח ביותר, למשל.

לטענת הרוסים, טמונה יכולת ההבחנה הזאת במערכותיו של מטוס ההתראה המוקדמת "א־50" מתוצרת בריייב־אילויושין, שהוא "איל־76" משופר. יכולת ההבחנה מבוססת על קרניים תת־אדומות. המערכת מסוגלת להבחין בשיגורו של טיל בליסטי בטווח של 1,000 קילומטר, כאשר המטוס משייט בגובה 39,000 רגל.

טענת הרוסים בדבר הפיתוח התקבלה במידה של הפתעה, שכן מערכת ההתראה האינפרא־אדומה LO־82, המותקנת ב"א־50" נועדה, בכל הידוע, רק להגן על המטוס עצמו מפני טילי אוויר־אוויר קצרי טווח מונחי אינפרא־אדום.

האישה שנותחה בניגוד לרצונה – נפטרה 3 ימים אחרי הניתוח

שופט בימ"ש השלום באשדוד הורה לנתח את האישה, שסבלה מפיגור שכלי, בטענה ש"התנגדותה, גם אם היא מובנת רגשית, היא מטעמים לא סבירים"

מאת רוני ברזילי

תושבת אזור הדרום, שסבלה מפיגור שכלי בינוני, נותחה בניגוד לרצונה על־פי החלטת בית משפט השלום באשדוד – ונפטרה אתמול, שלושה ימים לאחר הניתוח.

האישה, בת 40, סירבה לניתוח, ונימקה את סירובה באמצעות עורכת הדין רפנה זאק, מחשש כי תסיים את חייה לאחר הניתוח. כמבור בחשפה הפרשה. לאחר שהוסר צו איסור פרסום על הפרשה, על־פי בקשת "דבר".

אגף הרווחה, במקום מגוריה של האישה הגיש באמצעות עובדת רווחה בקשה יוצאת דופן לבית משפט השלום באשדוד, כדי שיינתן צו לניתוח האישה בניגוד לרצונה. מבקשת האגף לשירותי רווחה עולה כי מדובר באישה הסובלת מפיגור שכלי בינוני, הפרעות נפשיות והשמנת יתר – משקלה היה 120 ק"ג. היא אושפזה בבית חולים סיעודי, ושם הוכר שמצבה הרפואי מסכן את חייה, וכי יש צורך דחוף בביצוע פעולה חודרנית לגופה, כדי לשפר את נשימתה.

האישה קיבלה הסבר לצורך הניתוח, אך התנגדה וסירבה לחתום על ביצועו. הניתוח לא בוצע, לאחר שהתגלו חילוקי דעות בין שלושה רופאים, שאחד מהם התנגד, ואילו שני חבריו המליצו על ביצועו. ד"ר יעקב גינבורג מבית החולים הרצפלד טען כי קיימת סכנת חיים ממשית למטופלת, וכי רק הניתוח יסיר את הסכנה ואף ישפר את איכות חייה.

עו"ד רפנה זאק טענה שזכותו של אדם, מפגר או חולה נפש, במיוחד כזה המבין מה בדיוק רוצים ממנו, להתנגד לניתוח שמבקשים לעשות בגופו. "היא הבינה שאם תעבור את הניתוח איכות חייה תשתפר, אבל היא מפחדת פחד מוות מהניתוח", אמרה זאק, וטענה שחוק זכויות כבוד האדם וחירותו חל במקרה זה.

פקידת הסעד, נעמי פלמון, טענה שהאישה מתנהגת כילד קטן שפוחד מניתוח, ולמעשה היא נמצאת במצב שבו אינה יכולה לקבל החלטות לגבי עצמה.

השופט המרדי החליט, לאחר ששמע את הצדדים, כי החולה מצויה בסכנת חיים ממשית, ובהיותה סובלת מפיגור שכלי אינה מסוגלת להבין את משמעות הסיכון. הוא התיר את ביצוע הניתוח באישה. כעבור מספר ימים פרסם השופט את נימוקי החלטתו, ובהם ציין כי בהתחשב בסכנת החיים שבמצאה בה האישה, בסיכון המזערי שבניתוח ובשיפור איכות חייה לאחר הניתוח, "שוכנעתי שהתנגדותה, גם אם היא מובנת מבחינה רגשית, היא מטעמים לא סבירים ועל כן יש לאשר את הניתוח".

ביום חמישי האחרון הועברה האישה לבית החולים קפלן, שם עברה את הניתוח שאמור היה לשפר את נשימתה. כעבור שלושה ימים הועברה האשה במצב טוב יחסית לבית החולים הסיעודי שהיתה מאושפזת בו, ואתמול בשעות הבוקר חשה ברע ונפטרה. באגף הרווחה במקום מגוריה של האשה הביעו צער על מותה, וטענו כי מדובר בטרגדיה, וכי כל מעשיהם של עובדי הרווחה היו למען הצלת חייה.

"עיר שלם": משרד האוצר מתכוון להפקיע מאות דונם בבית חנינא לטובת התנחלות

מאת כתב "דבר"

"בכוונת האוצר להפקיע 535 דונם בבית חנינא שבצפון ירושלים, לצורך הקמת התנחלות". כך גילה אתמול מנכ"ל העמותה "עיר שלם – ירושלים", מוסי רז. הוא פנה בדחיפות לשר האוצר, אברהם "בייגה" שוחט, בדרישה לבטל את ההפקעה המתוכננת.

"עיר שלם" טוענת כי ביטול זכות הקניין של תושבי בית חנינא באדמות אלה "אינה עומדת במבחנים משפטיים". על־פיהם מתחייב שר האוצר שלא לפגוע בזכות הקניין של האזרח התושב מעל לנדרש, ובכל מקרה מוטלת עליו החובה לשקול גם את עניינם של תושבי העיר הערביים".

עוד מסר רז, כי מאז 1967 הופקעו מתושבי מזרח ירושלים הפלסטינים להפקעות וחזרות ושנות, לצורך הקמת שכונות חדשות המיועדות לתושבי העיר הישראלים בלבד. "ברוח זו הופקעו כמעט שליש מן האדמות שסופחו לירושלים מאז 1967, ובידי הפלסטינים נותרו היום מעט מאוד אדמות שבידן לבנות עליהן. באזור בית חנינא מוקפאות כל תוכניות הבנייה מאז 1975" ציין רז. בפנייתו לשוחט הדגיש מנכ"ל "עיר שלם" כי "אין זה מתקבל על הדעת, כי 86 אחוז מהאדמות המופקעות בירושלים מופקעות מתושבי מזרח העיר, ואין הם נהנים מכל מפירות ההפקעה".

ועדת העבודה והרווחה תובעת להקצות משאבים לפתרון המצוקה ב"סורוקה"

מאת אמיר רוזנבליט

"על משרד הבריאות להכין תוכנית לטווח ארוך שתיתן מענה לבריאותם של תושבי הנגב בשנת 2000 ובמקביל להקצות משאבים תקציביים לפתרון המצוקה בבית החולים סורוקה" – אמר אתמול יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, ח"כ יוסי כץ, בתום סיור מקיף שערכה הוועדה בבית החולים סורוקה בבאר־שבע, שהוא בית החולים היחיד המשרת את אוכלוסיית הנגב.

אל ח"כ כץ חברו חברי הכנסת נעמי בלומנטל, דוד מגע, ד"ר יורם לס, טלב אל סאנע ונעמי חזן, חברי ועדת העבודה והרווחה, וח"כ שמואל אביטל, יו"ר לובי הנגב בכנסת.

חברי הוועדה שמעו סקירה נרחבת על המצב בבית החולים מפיו של מנהל המוסד, ד"ר חיים ראובני, ונדהמו ממצוקת האשפוז, המחסור בכוח האדם והתשתיתיות הפיזיות המיושנות שנגלו לעיניהם.

חברי הכנסת החלו את סיורם במחלקת היולדות, שבה נולדים מדי שנה כ־10 אלפים תינוקות, שיעור הילודה הגבוה ביותר מבין בתי החולים בארץ. "לא ייתכן שיולדות ישכבו במסדרון שעות אחרות לאחר הלידה, כשהן במצב רגיש במיוחד וזקוקות לשקט ולשלווה", אמר ח"כ כץ.

בתום הסיור נפגשו חברי הכנסת עם מנכ"ל משרד הבריאות ותבעו ממנו להגיש סיוע מתאים לבית החולים.

מצוקת האשפוז בבית החולים סורוקה קשה בעיקר במחלקות הפנימיות. מנהלי המחלקות הפנימיות בראשותו של מנהל החטיבה הפנימית, פרופ' שאול סוקניק, נועדו לא מכבר עם מנהל בית החולים, ד"ר חיים ראובני, ושטחו בפניו את טענותיהם על מצוקת האשפוז במחלקות. הרופאים אף שקלו להפיץ בין החולים מכתבים שבהם ייאמר, כי על רקע המצב הקשה בבית החולים הם מסירים מעצמם כל אחריות לבריאותם.

התפוסה במחלקות הפנימיות של בית החולים עולה על 150 אחוז וחולים רבים נאלצים לשכב במסדרונות. כמו־כן קיים מחסור חמור בכוח אדם מקצועי ומיומן.

בית החולים סורוקה, הנמצא בבעלות קופת־חולים הכללית, הוא המוסד האשפוזי היחיד בנגב המטפל באוכלוסייה של יותר מ־300 אלף נפש. דו"ח מבקר המדינה האחרון מתח ביקורת חריפה על מצב שירותי האשפוז בבית החולים. הדו"ח קבע, כי עם הגידול בביקוש לשירותי בריאות, מחד, והרעה במצבה הכספי של קופת־חולים, מאידך, אין בית החולים מסוגל לספק את מלוא השירותים הרפואיים הדרושים באזור.

"במחלקות הפנימיות ובמחלקות היולדות יש מצוקה קשה. תפוסת יתר קבועה, צפיפות, תנאים פיזיים גרועים, כוח אדם מועט לעומת העומס וציוד מועט ומיושן. המצב פוגע באיכות הטיפול במאושפזים", נאמר בדו"ח.

המבקרת קבעה, כי יש צורך להוסיף מיטות לבית החולים סורוקה וכן בזמן לפתח את שירותי התשתית, להוסיף מכשור ולהגדיל את תקן העובדים. "המצב החמור העולה מהבדיקה דורש פתרון מיידי", על כן שומה על משרד הבריאות וקופת־חולים הכללית להגיע לאלתר להסכמה בעניין מימון פעולות אלה ולמצוא את המשאבים הכספיים הדרושים. יש למנוע דחייה וסחבת נוספים בהתחלת פעולות הביצוע. הוצעה של משרד הבריאות לבנות בית חולים נוסף בנגב חייבת להיבדק בדיקה עניינית וכלכלית, מתוך ראייה לאומית רחבה לטווח ארוך והבחנת הצרכים הצפויים", נאמר בדו"ח.

יו"ר לובי הנגב, ח"כ שמואל אביטל, ציין אתמול, כי המסגרת התקציבית של משרד הבריאות לשלוש השנים הקרובות אינה מאפשרת את תפקודו התקין של בית החולים. הוא הודיע, כי יפנה לשרי הבריאות והאוצר בתביעה להקצות את המשאבים הכספיים הדרושים לבית החולים.

סגן שר החוץ יוסי ביילין בדיון שקיים משרד החוץ על רואנדה, אתמול (צילום: אילן דובר/ יסקים 80")

שליח משרד החוץ ייצא לרואנדה לבדוק אפשרויות סיוע לפליטים

(ע).- סגן שר החוץ יוסי ביילין אמר אתמול, כי אינו יודע על אספקת נשק ישראלי לרואנדה. זאת בעקבות פרסומים שונים שהיו באחרונה בכלי התקשורת על כך.

ביילין נפגש עם דיפלומטים, פקידי משרדי ממשלה ואנשי אקדמיה כדי לגבש תוכנית סיוע לרואנדה. ביילין יזם את הדיון בעקבות הידיעות על ממדי הטבח שהיה ברואנדה בסוף השבוע. על פי ידיעות מעודכנות, נרצחו יותר מ־8,000 בני אדם בטבח שהתבצע במחנה פליטים בדרום המדינה בידי חיילי צבא רואנדה.

בין הנוכחים בישיבה היו גם המשנה למנכ"ל משרד החוץ, איתן בנצור, ראש לשכתו של ביילין, חיים ריבלין, הסמנכ"ל לענייני אפריקה, צבי מזאל, סמנכ"ל התקשורת, יוסי גל והסמנכ"ל לענייני ארגונים בינלאומיים, יצחק ליאור. ח"כ נעמי חזן ממרצ השתתפה בדיון כמומחית לנושא אפריקה. השתתפו בו גם פקידים ממשרד הבריאות ואנשי חיל הרפואה.

בדיון היתה הסכמה לגבי הצורך הדחוף בסיוע. ביילין העריך, כי הסיוע הנחוץ עתה כולל בעיקר משלוחי מזון, ציוד וצוותים רפואיים. הוא הדגיש כי לפעול לפי שעה לא יודע על פריצת מגיפות המוניות שמקורן בזיהומים ובהזנחות, כפי שהיה בשנה שעברה. לעומת זאת, נותרו שם ילדים רבים יתומים, ואחת הפעילויות העיקריות צריכה להיות הקלה על סבלם.

בסופו של הדיון הוחלט לשגר שליח לרואנדה שיבדוק מה הם הצרכים הבסיסיים ביותר של אוכלוסיית הפליטים, ועד כמה מוכנה ממשלת רואנדה לשתף פעולה בהעברת סיוע כזה. השליח, ד"ר יעקב אדלר ששימש בעבר בתפקיד יצוגי מטעם ישראל בכוחות הרפואה של האו"ם, ייצא לשם בימים הקרובים. לפי שעה, אומרים במשרד החוץ, קיים קשר עם ארגונים לסיוע הומניטרי, בעיקר של האו"ם, כמו יוניצ"ף וארגון הבריאות העולמי, כדי לתאם את אפשרויות הסיוע. ייתכן שישראל תסתייע לוגיסטית בתשתית הסיוע של ארגונים אחרים הפועלים באפריקה כמו הג'וינט.

אתמול בבוקר ביקר במשרד החוץ הממונה על נציגות רואנדה בארץ. הוא ביקש להבהיר, כי מימדי הטבח קטנים בהרבה מהמספרים שדווחו במערב. הוא לא העלה בפני ביילין בקשה רשמית לסיוע.

הדבר עורר במשרד החוץ חשש מקשיים שעלולים להערים שלטונות קיגאלי בפני מאמצי הסיוע הישראליים.

שיר מחאה על הטבח ברואנדה, שחיבר המשורר והמנצח הישראלי עמוס מלד מגבעתיים, הוקרא אתמול בלילה בכנס מחאה בעצרת הכללית של האו"ם בניו יורק. מלד מסר כי שיר המחאה, המכוון לאנושות כולה, הושמע באנגלית בפי השחקן הצרפתי ג'ורג' בימו באולם הכינוסים של העצרת על שם דאג המרשלד, חכה לתשואות ממושכות.

בורסה

עליות מתונות בתגובה לירידת הריבית

מאת איתן יעקבסון

בבורסה לניירות ערך בתל אביב נרשה אתמול מגמה של עליות שערים מתונות בשוק המניות, תגובה לירידה בריבית בשיעור של 0.8%.

שיעור הירידה בריבית היה די צפוי ובתחילת המסחר השוק היה יציב. במהלך המסחר התפתחה מגמה של עליות לאחר שהתברר שהמשקיעים אינם מוכרים מניות בשל אכזבה משיעור הירידה של הריבית.

את העליות בשוק הובילה מניית בזק שנסגרה אתמול בעלייה חדה של 5.75% בתחילת המסחר עוד נעשו עסקות במניות בזק בעלייה של 2 עד 3 אחוזים. ואולם בהמשכו התחזקו העליות.

מבין הקונים במניות בזק בלט נציג חברת הברוקרים "אופק" המוכרים הבולטים היו נציגי בנקים. בשוק ההון רווחו שמועות לא מבוססות, שהעליות בבזק באו בתגובה לעיסקה מתוך לבורסה במחיר הגבוה ממחיר הבורסה.

שמועות אחרות דיברו על כך שבזק עשוייה להגדיל את רווחיה בשל זיכיון כלשהו. כאמור מדובר בשמועות לא מבוססות. הערכה אחרת בשוק היתה שהקניות בבזק בוצעו עבור משקיעים מחו"ל. ואולם גם סברה זו לא ניתן היה לאמת. מכל מקום המחזור בבזק היה גדול והסתכם בכ־10 מיליון שקלים.

מחזור בולט של כ־6.6 מיליון ש"ח בלט גם במניות טבע, שנסגרו בעלייה של חצי אחוז. מניות כור, שנסגרו בעלייה של 1.25% נסחרו במחזור של כ־3.7 מיליון שקלים. המחזור הכולל במניות זינק אתמול לכ־74 מיליון שקל.

מדד המשתנים נקבע בסיום המסחר על 167.60 בעלייה של 26 מאיות האחוז. מדד המעו"ף נקבע על 169.65 בעלייה של 0.59%.

מבין המניות הכבדות בלטו גם בעלייה "תדיראן", "כלל ישראל", "כלל תעשיות" ו"אי.די.בי־אחזקות". מנגד נרשמו ירידות מתונות במניות "אוסם", "עלית־5", "כי"ל", "ים־המלח", "בנקהפועלים", "בנק לאומי", "החברה לישראל" ו"כלל אלקטרוניקה".

הצעת חוק של ליבאי:

כל חקירה משטרתית תוקלט או תתבצע בנוכחות עו"ד כדי שההודאה תהיה קבילה

מאת כתבת "דבר"

חקירות במשטרה תוקלט ברשמקול ובווידאו, או תיערך בנוכחות עו"ד, כדי שהודאת הנאשם תתקבל כראיה במשפט. כך מסר אתמול שר המשפטים דוד ליבאי בביקורו בבתי המשפט בצפת, בקרית שמונה ובטבריה.

לדברי ליבאי, "משרד המשפטים ממשיך לגבש בתיאום עם משרד המשטרה מהפך בשיטת החקירה של עבריינים, כמתחייב מהמלצות הוועדה בראשותו של שופט בית משפט העליון אליעזר גולדברג".

אחד החידושים שייכללו בהצעת החוק שמגבש משרד המשפטים, יקנה זכות לנחקר, החשוד בעבירה, להזמין עו"ד שיהיה נוכח כמשקיף בחקירה, אלא אם החקירה מתועדת בווידיאו. אולם קצין משטרה בדרגת רב־פקד ומעלה יהיה רשאי לאסור נוכחות עו"ד, אם ישוכנע שהדבר דרוש לשם שמירת סודות הקשורים בבטחון המדינה או לשם מניעת סכנה לשלומו של אדם.

הצעת החוק מאפשרת לחוקר לא לעכב את החקירה אם הוא ישוכנע שהמתנה לעו"ד תגרום עיכוב בלתי סביר בהליך חקירה. עוד מורשת הצעת החוק, שחקירת חשוד בתחנת המשטרה על עבירות חמורות תתועד בוידאו או ברשמקול מתחילתה ועד סופה.

שרי המשפטים והמשטרה יוסמכו להתקין תקנות לעניין הזכות לנוכחות עו"ד בחקירה, כללי התנהגות של עו"ד במהלך חקירה והסמכות להרחיק מהחקירה אם יחרוג מהכללים שייקבעו.

השר ליבאי הדגיש כי הצעת החוק החדשה תקבע גם כללים חדשים לקבילות הודאות שמסרו נאשמים בחקירתם במשטרה. כך למשל לא תתקבל הודאה כראיה אם ניתנה לאחר עינויים גופניים או נפשיים. גם כאשר הודאה תתקבל כראיה במשפט, לא יהיה די בה בלבד כדי לגרום להרשעה. רק אם יש בנמצא ראיות ראייה חיצונית נוספת להודאה שיש בה סיוע וחיזוק לאמור בהודאה, ויש בה להסיר ספק סביר בדבר אמינותה של ההודאה בכל הנוגע לביצוע העבירה – רק אז ירשיע בית המשפט על סמך הודאת הנאשם.

ליבאי הוסיף שבגלל החשיבות הרבה של נושא והשלכתו על זכויות הנחקר ועל היכולת להביא פושעים לדין, ימשיכו משרדי המשפטים והמשטרה לעבד ביסודיות את פרטי הצעת החוק ואת הדרכים ליישומה.

לרגל 1 במאי

נציגי עובדים ישראלים ופלסטינים יפגינו נגד הסגר בצפון ירושלים

מאת אפרים דוידי

נציגי עובדים ישראלים ופלסטינים החליטו להפגין בירושלים נגד הסגר. ההפגנה תתקיים בשבת הבאה במחסום צה"ל בא־רם שבצפון הבירה. במגעים לקחו חלק איש הנהגת ההסתדרות, בנימין גונן ונציגים מאיגודים מקצועיים פלסטינים, הפועלים בגדה וברצועה. חובר הרשימה המשותפת "היהודית־ערבית", מסר כי עובדים ישראלים ופלסטינים יציינו יחד את האחד במאי ויקראו לביטול הסגר, המעיב לדבריהם את העובדים ואת האוכלוסיה הפלסטינית.

מארגני ההפגנה אף יקיימו מחר מסיבת עיתונאים בתל־אביב כדי להסביר את מצבם של העובדים הפלסטינים תחת הסגר. לקראת ההפגנה פירסמו יוזמי ההפגנה קריאה משותפת שעליה חתמו ראשי איגודים ועובדי עובדים משני צידי הקו הירוק.

תחת הכותרת "האחד במאי – יום הסולידריות העולמי של העובדים", נאמר בהודעה המשותפת המופצת בעברית ובערבית: "בהתחשב באינטרסים של שני העמים, הישראלי והפלסטיני, ומתוך הכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני ובזכותו להקמת מדינתו לצד ישראל, יציינו עובדים פלסטינים וישראלים את אחד במאי במשותף, בסימן המאבק לשלום, בסימן ההגנה על זכויות העובדים".

עוד נאמר במכתב, כי "יש לקרוא הקץ למלחמות, לשפיכות הדמים ולטרור. לפירוק ההתנחלויות המהוות מכשול בדרך לשלום. הקץ לסגר, להרעבה, לעוני, לחוסר בעבודה ולניצול המחפיר של העובדים הפלסטינים".

אוסיף השקעות ופיתוח בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה יוצאת מן הכלל של בעלי המניות

ניתנת בזאת הודעה לבעלי המניות של אוסיף השקעות ופיתוח בע"מ ("החברה"), כי ביום ג', 16 במאי 1995, בשעה 15:30 תתכנס במשרדי החברה ברחוב ביאליק 155 רמת־גן, אסיפה יוצאת מן הכלל של בעלי המניות בחברה.

על סדר היום:

1. קבלת החלטה מיוחדת בדבר הגדלת הון המניות הרשום של החברה ב־5,000,000 ש"ח על ידי יצירת 5,000,000 מניות רגילות בנות 1.- ש"ח ערך נקוב כל אחת.
2. אישור התקשרות החברה עם אביב ושותי חברה קבלנית לעבודות ציבוריות ועבודות בנין בע"מ (להלן: "אביב ושותי"), חברה בשליטת בעל עניין בחברה, בעסקאות לפיהן תתן אביב ושותי שרותי קבלנות לחברה במספר פרוייקטים.

אם כעבור חצי שעה מהמועד הנקוב לעיל לא ימצא מנין חוקי לאסיפה, תנדחה האסיפה ליום ג', 23 במאי 1995, בשעה 15:30 באותו המקום.

בעלי המניות הרצים להצביע באמצעות יפוי כח, חייבים להפקיד את יפוי הכח במשרדה הרשום של החברה לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

דירקטוריון החברה

אגודת רופאי השיניים בירדן אסרה טיפול בישראלים

רבת עמון (ע'א.אף.פ.). – אגודת רופאי השיניים בירדן, המתנגדת לתהליך הנורמליזציה, אסרה על חבריה לטפל בלקוחות ישראלים – כך מסר אתמול יו"ר האגודה, ד"ר סעיד אבו מייזר.

לדבריו, בחוזר שנשלח באחרונה ל־2,700 רופאי השיניים בירדן, נאסר עליהם לקיים מגע או לשתף פעולה עם מוסדות ישראלים, פרטיים או ציבוריים, השתתפות בוועידות או בסמינריונים בישראל, ורכישה או מכירה של מוצרים ישראליים.

"רופאי השיניים שיטפלו בלקוחות ישראלים, מלבד במקרי חירום, יהיו צפויים לקנס, להשעיה או לסילוק מהאגודה", הזהיר אבו מייזר.

בחוזר מבקשת האגודה מחבריה להיאבק בכל צורה בנורמליזציה עם ישראל.

ד"ר אבו מייזר הביע גם את החשש, כי הלקוחות הישראלים יביאו לשינוי במחירים שקבעה האגודה, בהתאם לרמת החיים בירדן, שהיא נמוכה פי עשרה מרמת החיים בישראל.

עמותה ציבורית תרכז את התרומות למימון הטיפול הילדה הירדנית חולת הסרטן

מאת עזרא חן

עמותה ציבורית "קרן המזרח התיכון לסיוע רפואי" שמה, הוקמה לריכוז התרומות למימון הטיפול בילדה הירדנית דנה ראסמי שאקר בת שמונה וחצי. אתמול נותחה הילדה להסרת גידול סרטני מזרועה בבית־החולים לילדים "דנה" במרכז הרפואי תל־אביב.

דנה שאקר הגיעה מרבת עמון לישראל לפני כחמישה חודשים, לניתוח הדרוש להצלת זרועה מקטיעה. טיפול ראשוני ניתן לה בבית־החולים "אסיקן מדיקל סנטר" בראשון־לציון בשיתוף פעולה עם בית־החולים "שיבא".

ד"ר יורם ויזמן, מומחה לסרטן ילדים משיבא, הסביר כי הטיפול הרפואי הדרוש להצלת חייה של דנה והצלת זרועה מקטיעה עשוי להימשך כשמונה חודשים ויותר. הוריה של הילדה הצליחו לגייס ברבת עמון כ־40 אלף דולר, שהם כשני שלישים מהסכום הדרוש לטיפול בילדה.

נוכח ממצאי הבדיקות ומשך הטיפול הדרוש, הוקמה עמותה שתסייע למשפחה בגיוס כספים, במיוחד בקרב הקהילה הערבית בארץ ובעולם. יזום העמותה, עו"ד עיסאם פאנוס מרמלה, מסר כי הקרן תסייע בעתיד לגיוס כספים לסיוע לחולים נוספים מהמזרח התיכון הבאים לטיפולים בישראל.

ח"כ אבי יחזקאל תרם 1,000 ש"ח, ח"כ יעל דיין תרמה 100 ש"ח, ומאיר ניצן, ראש־עיריית ראשון־לציון, הבטיח להתרים את תושבי עירו.

נהג! בחות מהירות והרבה זהירות

תרדה

טאואר סמיקונדקטור בע"מ

("החברה")

הודעה על תיקון תשקיף החברה מיום 24.4.95

בהתאם לסעיף 25א' לחוק ניירות ערך התשכ"ח–1968

1. לאחר סעיף 6.6 יתווסף סעיף 6.7 כדלקמן:

התפטרות יו"ר מועצת המנהלים של החברה ומנהל העסקים שלה

"מר סנפורד קיין, אשר כיהן כיו"ר מועצת המנהלים של החברה, כמנהל העסקים הראשי שלה וכדירקטור מיום הקמת החברה, הודיע ביום 10.4.95 לחברה על התפטרותו מתפקידיו אלו. מר קיין נימק את התפטרותו ב"נימוקים אישיים".

כמפורט בסעיף 7.2.9 לתשקיף מר קיין לא הועסק כעובד של החברה. אלא כעובד של DSSI (בעלת עניין בחברה) וסיפק את שירותי הניהול לחברה עפ"י הסכם ניהול שנחתם בין DSSI והחברה. בהסכמת מר קיין, DSSI והחברה נכנסה ההתפטרות לתוקף ביום 10.4.95, ודירקטוריון החברה מינה את מר ג'ורג' מורגנשטרן (שהינו דירקטור בחברה וכן נשיא ויו"ר מועצת המנהלים של DSSI) לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים ומנהל העסקים הראשי של החברה. מינוי זה יהיה בתוקף עד שהדירקטוריון יבחר באופן קבוע את ממלאי המשרה הנ"ל. לא חל כל שינוי בהסכם הניהול בין החברה ל־DSSI או בתשלומים שיועברו על פיו.

מר קיין זכאי לתשלומים וטובות הנאה שונים מ־DSSI בקשר עם הפסקת עבודתו ב־DSSI, אולם אינו זכאי לתשלומים או טובות הנאה כלשהם מהחברה עקב התפטרותו מתפקידיו האמורים.

להערכת הנהלת החברה לא תהיה להתפטרותו של מר קיין השפעה מהותית על עסקי החברה.

ר' גם סעיף 6.5 לתשקיף."

2. במקומות הבאים בתשקיף תתווסף כוכבית (*) אשר תפנה להערת שוליים כדלקמן:

"ביום 10.4.95 הודיע מר סנפורד קיין לחברה על התפטרותו מכל תפקידיו בחברה, לפרטים ר' סעיף 6.7 לתשקיף."

להלן המקומות:

א. בסעיף 2.1.1 לאחר המלה "קיין" בשורה האחרונה בסעיף.
ב. בסעיף 5.15.6 בשורה שביעית לאחר המלה "קיין".
ג. בסעיף 6.1 בשורה שלישית לאחר המלה "קיין".
ד. בסעיף 6.3 בשורה לפני האחרונה לאחר המלה "קיין".
ה. בסעיף 7.1.1 בשורה הראשונה לאחר המלה "קיין".
ו. בסעיף 7.2.9 בשורה השניה לאחר המלה "קיין".
ז. בסעיף 7.2.12 בשורה הרביעית ובשורה 19 לאחר המלה "קיין".

3. בסוף סעיף 6.5 לתשקיף תתווסף הפיסקה הבאה:

"ביום 10.4.95 הודיע מר סנפורד קיין לחברה על התפטרותו מכל תפקידיו בחברה, לפרטים ר' סעיף 6.7 לתשקיף. דירקטוריון החברה מינה את מר ג'ורג' מורגנשטרן כחבר בוועדת האופציות במקומו של מר קיין. עקב העובדה כי מר מורגנשטרן מונה כיו"ר הדירקטוריון של החברה וכמנהל העסקים שלה במקום מר קיין, הודיע מר מורגנשטרן ביום 11.4.95 לחברה על התפטרותו מוועדת הביקורת. בישיבת הדירקטוריון הבאה ימנה הדירקטוריון חבר אחר לוועדת הביקורת במקומו של מר מורגנשטרן."

4. בסעיף 2.5.3 לתשקיף בשורה 10 במקום "יום 18.4.95" יבוא "יום 28.4.95".

5. בסוף סעיף 2.5.4 יתווספו המלים:

"במידה וכל העובדים יחזירו את הטפסים החתומים לפני שחלפו 20 הימים האמורים, תסתיים סמכותו של מר רפאל לוין להאריך את המועדים כאמור במועד בו החזיר אחרון העובדים את הטפסים החתומים".

עותק מתיקון זה וההיתר לפרסומו יוגש לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התיקון.

תאריך תיקון התשקיף: 24 באפריל 1995

הודעה

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד 1994 בדבר פרסום

תשקיף

אפסילון 36 - קרן נאמנות

הקרן היא קרן פתוחה.

הצעה לציבור של

יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. רשומות על שם המוצעות במחיר היחידה כפי שיקבע מעת לעת במספר שלא יעלה את מספר היחידות במחזור מעל 50,000,000 בתוספת מספר יחידות ההטבה שתחולקנה, אם תחולקנה (להלן - "המספר המירבי"). מנהל הקרן יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, כפוף לקבלת אישור הממונה על שוק ההון הבטוח והחסכון במשרד האוצר, להגדיל את המספר המירבי עד ל־75,000,000 בתוספת מספר יחידות ההטבה כאמור לעיל.

על הגדלה של המספר המירבי יגיש מנהל הקרן דיווח מיידי ויפרסם על כך בעתון לפחות שבעה ימים מראש.

היחידות האמורות מוצעות החל מיום 25.4.95 בשעה 08:30 לפי שעון ישראל וכלה ביום 24.4.96 שעה 13:30 לפי שעון ישראל, בתוספת הוספה של עד 0.9% ממחיר היחידה.

מדיניות ההשקעות

הסכם הקרן קובע כי מנהל הקרן ישקיע את נכסי הקרן לפי שיקול דעתו המוחלט. כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן ישקיע לפחות 50% מנכסי הקרן במניות ובניירות ערך המירים למניות לרבות ניירות ערך חוץ ואופציות בשיעורים המותרים על פי הדין.
מנהל הקרן ישקיע בכל עת בניירות ערך שהוצאו ע"י לא יותר מאשר שלושים ושישה (36) תאגידים.
מנהל הקרן רשאי להשקיע בניירות ערך חוץ. שיעור ההשקעה בניירות ערך חוץ לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יודיע מנהל הקרן בפרסום בעתון ויגיש על כך דו"ח מיידי.
מדיניות ההשקעות ניתנת לשינוי ללא צורך באישור אסיפה כללית של בעלי היחידות.
להלן פירוט ההשקעות העיקריות של הקרן בשנה שנסתיימה ביום 31.1.95 (לפי החזקות בסוף כל חודש בממוצע) כמפורט להלן:

	שיעור ממוצע	טווח השקעה
מניות	82.62%	74.12%-95.29%
אמצעים נזילים	8.33%	0.15%-16.53%
אג"ח להמרה	7.57%	1.11%-15.69%

השכר השנתי של מנהל הקרן

עפ"י הסכם הקרן זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי בשיעור של עד 5% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן. בתקופת תשקיף זה יקבל מנהל הקרן שכר שנתי השווה ל־3.5% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן. (ראה סעיף 11.1 לתשקיף).

השכר השנתי של נאמן הקרן

נאמן הקרן זכאי לקבל ויקבל שכר שנתי השווה ל־0.2% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (ראה סעיף 11.2 לתשקיף).
להלן פירוט נתונים על השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשינויים במדדים השונים:

	לתקופה 1.5.94-31.1.95
שיעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	-36.11%
שיעור השינוי במדד המניות	-32.29%
שיעור השינוי במדד אג"ח להמרה	-20.40%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן	11.87%

בנק כללי לישראל בע"מ (חברת האם של הנאמן) מחזיק בשיעור של 20% מההון המונפק והנפרע של אפסילון בית השקעות בע"מ (חברת האם של המנהל).

עותק מהתשקיף והעתק היתר רשות ניירות ערך לפרסומו יוגשו לרשם החברות ולבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ לא יאוחר מיום העסקים הראשון שלאחר תאריך התשקיף.
עותקים מן התשקיף ניתן לקבל אצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ.
הזמנות ליחידות המוצעות ניתן להגיש באמצעות סניפי בנק כללי לישראל בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ.
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את יחידות הקרן.

מנהל הקרן: אפסילון ניהול קרנות נאמנות (1991) בע"מ.
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ.

תאריך התשקיף: 25.4.95

פליטי מחנה קיבאו: "אנחנו לא יכולים ללכת הביתה – החיילים יהרגו אותנו"

קיבאו (א.פ.) – כ־600 פליטים נשארו במבנה בית ספר המלא בגוויות, וסרבו להתפנות מהמחנה בו נטבחו לפחות 2,000 בני אדם בשבת.

החיילים הרואנדיים, עליהם נורתה אש צלפים מבניינים סמוכים שלשום, איימו על הפליטים אך נעצרו על ידי חיילי האו"ם שניסו לשכנע את הפליטים לעזוב.

מספר רב מהפליטים הנותרים הם כנראה קיצונים משבט ההוטו החוששים מתגובת חיילי הטוטסי לאחר הטבח של שנה שעברה בו נהרגו כחצי מיליון מבני שבט הטוטסי. עשרות אלפי בני ההוטו נמלטו לקיבאו ביולי לאחר ששבט הטוטסי השתלט על הממשלה.

בין 300 ל־400 פליטים נראו בחלקים אחרים של המחנה הנטוש.

מחנה קיבאו, ששבוע שעבר אכלס 120,000 בני אדם, נראה כעת כעיר רפאים של בקתות נטושות, כלים שבורים, פריטי לבוש, נעלים וסכינים.

מספר מהגופות של האלפים שנרצחו נראו עדיין בשטח. החיילים קברו את רובן בהתחייבות שלשום.

קרוב ל־100,000 בני אדם, רבים מהם חולים או פצועים, עזבו את השפלה הבוצית לכוון העיר בוטארה, 32 קילומטר מזרחית לקיבאו.

לאחר שמספר מקורות טענו כי יותר מ־5,000 בני אדם נהרגו, מסרה סוכנות הסעד של האו"ם הערכה "מדויקת יותר" האומדת את מספר ההרוגים על 2,000 ו־600 פצועים.

קרוב ל־20 אנשי חיל הרפואה של האו"ם, מלווים ב־20 חיילי או"ם חמושים, נכנסו אתמול למבנה בית הספר כדי לפנות את הפצועים.

לפחות 60 בני אדם הסובלים מפציעות סכינים קשות, הונחו על צד הדרך, שם נבדקו על ידי רופאי הצלב האדום כדי לקבוע מי מהם יפונה קודם.

פקיד או"ם שביקש להישאר בעילום שם, מסר כי הממשלה הרואנדית נתנה לפליטים ארכה לפנות את המחנה עד אתמול בערב. חיילי האו"ם ניסו לשכנע את הפליטים לעשות כן, אך סילאס נתגמירה, בן ה־73, אחד ממנהיגי הפליטים, אמר כי האנשים מפוחדים מדי.

"הולכנו להישאר פה, אבל אנחנו גם מחפשים מקום אחר. אנחנו לא יכולים ללכת הביתה. הם יהרגו אותנו", אמר.

גנרל הנרי אניידוהו מסר כי הצבא הרואנדי הסכים להישאר ברקע ולאפשר לאו"ם לנסות לפנות את המחנה.

ריי וילקינסון, דובר האו"ם, אמר כי 100,000 הפליטים שעושים דרכם לבוטארה "מפוחדים עד לעמקי נשמתם".

הוואתיקן מגנה

קריית הוואתיקן הביעה אתמול "זעזוע" לאחר הטבח. ביטאון הוואתיקן גינה את הטבח, והגדיר אותו כתוצאה של "שנאה המטריפה את הדעת, ואלימות, המוחקת כל אנושיות".

גם מזכיר האו"ם בוטרוס גאלי גינה אתמול את הטבח במחנה קיבאו. גאלי, הנמצא בבאנדונג, שם נחגג יום השנה ה־40 לכינוס הוועידה האסיאתית־אפריקנית, אמר כי ביקש ממשרדו בניו יורק לפרסם הודעה המגנה בחריפות את ממשלת רואנדה, האחראית לטבח.

"אנו מציעים את העזרה הרבה ביותר, בתי חולים וסיוע הומניטרי, כדי להציל אנשים מאלפי הילדים והנשים, קורבנות צבא ממשלת קיגאלי", אמר המזכיר.

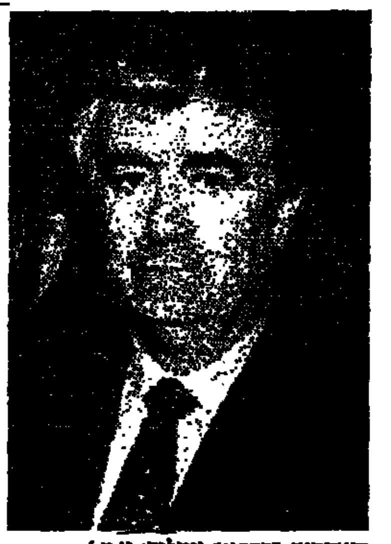

ראדובאן קרדז'יץ' (צילום: א.פ.)

צפון קוריאה מוכנה לחדש המו"מ עם ארה"ב בתנאים מוקדמים

סיאול (ע. רויטרס, א.פ.) – צפון קוריאה מסרה אתמול כי היא מוכנה בתנאים מסויימים לחדש את המו"מ עם ארה"ב, כדי להציל את ההסכם שנחתם בשנה שעברה בנושא התכנית הגרעינית שלה, מסרה סוכנות הידיעות הדרום קוריאנית שציטטה פקיד בכיר בפיונגיאנג.

"אנו סבורים כי יש חשיבות רבה לדו־שיח עם ארה"ב", הודיע הבכיר הצפון קוריאני. עם זאת דרש הבכיר, המשתתף במשלחת הנושאת ונותנת עם ארה"ב, כי וושינגטון תציע פשרה לפני חידוש השיחות.

צפוייה פריצת דרך בשיחות בין בריטניה לאר.אי.איי. לגבי פירוק הנשק

לונדון (א.פ.) – הדיונים לגבי פירוקו של האר.אי.איי. יתחילו בקרוב, הכריזה אתמול בריטניה לאחר חודשים של קיפאון בניסיון להשיג הסכם לגבי צפון אירלנד.

ההכרזה מבשרת על פגישה בקרוב בין מנהיג השין פיין, ג'רי אדאמס, ומייקל אנקרם, מהמשרד הבריטי לצפון אירלנד.

תהיה זו הפגישה הראשונה ברמה מיניסטריאלית בין בריטניה לשין פיין. עד כה נוהלו השיחות בידי פקידים ושרים בלבד.

כאשר אנקרם יפגש עם אדאמס, מסר המשרד, "יהיה צורך לדיון ממשי... בנושא פירוק הנשק והדרכים השונות להשגת מטרה זו".

פריצת דרך זו הושגה לאחר שבועות של מגעים בטלפון ובכתב בין פקיד בריטי בכיר, קוונטין תומאס לסגן השין פיין, מרטין מקגינס.

בית המשפט הבין לאומי לפשעי מלחמה יגיש כתבי אישום נגד מנהיגי הסרבים

חשש באו"ם מהסלמת האלימות הסרבית בבוסניה כתגובה להאשמות נגד קרדז'יץ'

פרייבור (א.פ.) – בית המשפט הבין לאומי של האו"ם לפשעי מלחמה ביוגוסלביה לשעבר, הפועל בהאג שבהולנד, מסר אתמול כי יכריז על מנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובאן קרדז'יץ', המפקד הצבאי של הכוחות הסרבים בבוסניה, הגנרל ראטקו מלאדיץ', וגנרל מיקו סטאנסיץ', כחשודים כפושעי מלחמה.

בעוד מספר ימים יופיע בפני בית המשפט הנאשם הראשון בפשעי מלחמה, הסרבי הבוסני דוסאן טאדיץ', בן 39, המואשם ברצח, אונס, הכאה ועינוי של מוסלמים וקרואטים ב־1992, באיזור פריידור, שבצפון מערב בוסניה. טאדיץ' יוסגר לידי בית המשפט הבינלאומי על ידי שלטונות גרמניה, שם נעצר בפברואר 1994.

צעדי בית המשפט הבינלאומי נגד מנהיגי הסרבים עשויים להקשות על מאמצי השלום, לעכב את אספקת הסיוע ולסרפד את שליחות האו"ם בבוסניה, מסרו אתמול פקידי האו"ם בבוסניה.

מחשש לתגובה הסרבית, ניסו פקידי או"ם בכירים לעכב את צעדי הטריבונל בעוד המתווכים הבינלאומיים מנסים להשיג הארכה להפסקת האש התקפה בת ארבעה החודשים שתסתיים בתחילת מאי.

תגובת הממשלה הבוסנית עד כה היתה מעורבת: פקידים בכירים מקווים שהאשמות יגרמו למשבר אמון בין המנהיגים הסרבים לעם. אך מקורות צבאיים חוששים שצעדי הטריבונל יביאו להחרפת האלימות הסרבית.

פקיד בוסני בכיר בעילום שם מסר כי הטריבונל מכין גם האשמות נגד כמה מבכירי הממשלה הבוסנית והקרואטים הבוסניים.

דוברת האו"ם לעינייני פליטים, קריס ינובסקי, אמרה כי תגובת הסרבים להאשמות עשוייה לפגוע במאמצי האו"ם לספק מזון ורפואה לבוסנים.

"אין כל משמעות מעשית לכך באם הם ימצאו כפושעי מלחמה או לא. העובדה היא שהם קובעים את העובדות בשטח כאשר השיירות מגיעות," אמרה ינובסקי. "אנחנו נמשיך לדבר איתם. החלופה היא להפסיק את הסיוע."

הסרבי־בוסני דושאן טאדיץ', נלקח אתמול במסוק מבית הסוהר בגרמניה, הוטס להולנד, שם יעמוד למשפט על פשעי מלחמה ביוגוסלביה לשעבר, אמר דובר מטעם משרד המשפטים הבאוארי.

טאדיץ' יישפט בפני בית הדין הבין לאומי לפשעי מלחמה ביוגוסלביה לשעבר, שהוקם בידי האו"ם בהאג. הוא יהיה הנאשם הראשון שיופיע בשימוע כבית משפט בין לאומי לפשעי מלחמה מאז התקופה שלאחר מלחמת העולם השניה.

טאדיץ' מואשם ברצח, אונס, הלקאות ועינוי של קרואטים ומוסלמים במהלך הטיהור האתני שביצעו הסרבים הבוסנים, בעיקר בחבל פריידור שבבוסניה.

הוא חשוד כי רצח לפחות שלושה אסירים במחנה אומארסקה לאחר שהיכה אותם עד אובדן ההכרה ולאחר שכפה על אסיר רביעי לכרות בנגיסה את אשכיהם.

עד כה זימן בית המשפט הבינלאומי בהאג 22 חשודים, כולם סרבים, כאשר הבכיר מביניהם הוא מי שהיה מפקד מחנה אומארסקה, המואשם בהשמדת עם.

אולם, רוב הנאשמים נמצאים כיום בשטחים הנתונים לשליטת הסרבים ביוגוסלביה לשעבר, וטאדיץ' שנעצר במינכן לפני כ־14 חודש, והוזה בידי אחדים מקורבנותיו, ניצולי המחנות, הוא היחיד שכנראה יעמוד למשפט בעתיד הקרוב.

העונש שעלול להיות מוטל על טאדיץ' הוא מאסר עולם.

סרביה וסרביה הבוסנית מסרבות לשתף פעולה עם בית המשפט הבינלאומי, המתכוון להוציא צווי מאסר בינלאומיים נגד החשודים שלא יופיעו למשפטים.

מנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובאן קרדז'יץ', אמר שלשום כי הם סגרו את שדה התעופה בסראייבו כדי להוכיח לקהילה הבין־לאומית כי להם הזכות לפעול כך, משום שמדובר בשדה תעופה סרבי.

בראיון לטלוויזיה הסרבית בבוסניה, אמר קרדז'יץ' כי הסרבים לא יסכימו לעולם לתכנית קבוצת הקשר של המעצמות. הוא הודיע בשבת על סגירת שדה התעופה בפני משלחות פוליטיות. "קבוצת הקשר אינה רשאית להשתמש בשדה התעופה של סראייבו כדי לבוא לשיחות חד־צדדיות עם הממשלה המוסלמית", ציין קרדז'יץ'.

כן מסר כי הסרבים ישקלו מחדש את יחסם לטיסות הסיוע, שהופסקו מאז ה־8 באפריל, לאחר שחיילים סרבים ירו בנשק קל לעבר מטוס תובלה אמריקאי. לא היו נפגעים בתקרית.

הצעדים עליו הודיע קרדז'יץ' הם הפרה בוטה של ההסכם שחתמו הסרבים הבוסנים עם האו"ם, ב־5 ביוני 1992, לגבי השימוש בשדה התעופה של הבירה הבוסנית, כשהסכימו לסגת ממנו ולהפקיד את השליטה בו בידי חיילי האו"ם.

נאט"ו מועמדת לפרס נובל לשלום 1995

אוסלו (עיתים) – שני צירי פרלמנט נורווגים, חברי המפלגה השמרנית, אמרו אתמול כי הציעו את ברית נאט"ו כמועמדת לפרס נובל לשלום 1995, "על שמירת השלום באירופה במשך שנות המלחמה הקרה".

"אנו מאמינים כי תפקידה של ברית נאט"ו כשומרת השלום במשך 46 שנים היה חיוני ביותר", אמר בירון הארנאס, שיחד עם אינגוואלד גודאל הגיש את מועמדות נאט"ו לפרס היוקרתי.

ממכון נובל נמסר כי 85 אנשים פרטיים ו־35 ארגונים נמצאים בין המועמדים לפרס נובל לשלום השנה. שם הזוכה שלו יוענק הפרס יפורסם בחודש אוקטובר.

לעריק שנעצר שלשום אין קשר לפיגוע באוקלהומה – החיפושים בבניין נמשכים

אוקלהומה סיטי (א.פ.) – סרט וידיאו ממצלמה סמויה עשוי להראות את המכונית השכורה שבה נעשה שימוש בפיצוץ בבניין הממשל, נמסר אתמול על ידי האף.בי.איי.

וולדון קנדי, הממונה על החקירה, מסר כי אינו יכול למסור פרטים נוספים על המצלמה הסמויה שהיתה בבניין סמוך, אך, מסר כי הצילומים עשויים להועיל לחקירה.

החקירה באה בעת ממשיכים החוקרים לחפש אחר האדם השני החשוד בביצוע הפיגוע, ובעוד החיפושים בין ההריסות ממשיכים.

האף.בי.איי. מסר אתמול כי לעריק שנעצר שלשום בקליפורניה אין כל קשר עם חקירת הפיגוע באוקלהומה סיטי.

משרד המשפטים הודיע שלשום כי העריק, דייויד איגנו, נעצר ביחס לקשר משוער לחקירת הפיגוע.

"לא מצאנו כל קשר בין דייוויד איגנו לבין הפיגוע", מסר איי. וולדון קנדי במסיבת עתונאים.

"החקירה מתנהלת בצורה חיובית ובכיוון מעודד מאוד", הוסיף קנדי שקרא לחפש את כל קלטות הוידיאו ממצלמות המעקב שהיו בסביבות הבנין הפדרלי שנהרס בפיצוץ. קלטות אלה עשויות להראות תמונות של המכונית המשוכרת אשר בעזרתה פוצץ הבנין.

קנדי אישר כי האיש המתואר בקלסתרון המשטרתי עדיין לא נמצא, וחזר ואמר כי הוא "חמוש ומסוכן מאוד".

בנוסף ל־78 הקורבנות הרשמיים, מתה אתמול מפציעת ראש רבקה אנדרסון בת 37 אותה, ספגה לאחר הפיגוע. יותר מ־400 בני אדם נפצעו בפיגוע החמור ביותר בתולדות ארה"ב.

כ־100 בני אדם עדיין נחשבים כנעדרים. החיפוש הופסק בסוף השבוע בגלל סופה עת חשש להתמוטטות הבנין.

הסנגורים שבית המשפט מינה עבור טימותי מקוי, החשוד היחידי עד כה, מסרו אתמול כי הם יבקשו שלא לשמש בתפקיד מחשש לבטחונם ובטחון משפחותיהם. כמו כן הם מסרו כי לא יוכלו להעניק למקוי ייצוג הולם.

הנשיא ביל קלינטון ביקש שלשום מהקונגרס להרחיב את סמכויות הממשלה כדי להילחם ביעילות בטרור בתוך ארצו ומחוצה לה, בעקבות הפיגוע באוקלהומה.

בהודעת הבית הלבן נאמר, כי הנשיא ביקש להרחיב את סמכויות הממשלה, כדי למנוע מעשי טרור ולהרוס רשתות טרור ולהסלק, בתוך המדינה ומחוצה לה.

יועצו הבכיר של הנשיא, ג'ורג' סטפנופולוס, אמר כי קלינטון ביקש תמיכה לגיבוש חקיקה שתאפשר לממשלה להרחיב את השימוש במעקב אלקטרוני, באישור בתי המשפט, כדי למנוע פעולות טרור ומעשי פשע אחרים.

כן ציין היועץ, כי קלינטון מבקש להקציב כספים להרחבת פעולות הבולשת הפדרלית ולהקים יחידה ללחימה בטרור, תחת הסמכות. הוא ציין כי הנשיא מתכוון להעניק לבולשת הפדרלית סמכויות יתר לביצוע האזנות־סתר וגישה מורחבת לנתוני צרכנים, כולל חשבונות אירוח בבתי מלון ומוטלים וחשבונות טלפון.

ארמנים ברחבי העולם ציינו את יום השנה ה – 80 לטבח מיליון וחצי מבני עמם

נשיא ארמניה קרא לאמון הדדי מחודש עם תורכיה הטוענת כי לא היה טבח עם אלא מלחמת אזרחים בה נהרגו תורכים וארמנים גם יחד; ארה"ב עדיין לא מכירה בטבח

ירוואן, ארמניה (א.פ.) – עם דמעות בעיניהם ופרחים בזרועותיהם, התכנסו ארמנים מכל רחבי העולם כדי לציין את יום השנה ה־80 לגירוש ההמוני של בני עמם מתורכיה. [illegible]

הגירוש הפך לטבח שבו נהרגו, על פי טענת הארמנים, מיליון וחצי בני אדם בין השנים 1915 ל־1923.

ניצול הטבח בן ה־90, גארקי זרקיין, הניח זר צנוע על המצבה באתר הזיכרון בבירה הארמנית.

"האימה של רצח עם לא ניתנת לתיאור במילים. צריכים לחוות את זה כדי להבין," אמר זרקיין, שכל משפחתו נספתה בטבח.

בין אלו שהצטרפו לזרקיין היו הנשיא הארמני, לאוון טר־פטרוסיין והארמנים החיים בלבנון, ארה"ב וצרפת.

אלפי בני אדם צעדו בדממה לפני המצבה, הקיפו אותה בזרים בעוד שתזמורת ניגנה שירי עם ארמניים מסורתיים.

העיר בה קיים מחסור כרוני של חשמל, כיבדה את היום באספקת חינם של חשמל, תחבורה ציבורית ולחם לתושביה.

טר־פטרוסיין גם חנך את המוזיאון הארמני הראשון לטבח עם, המכיל מכתבים, תמונות ומסמכים אחרים אודות הטבח.

"הטבח היה מאורע פוליטי טהור שהוכתב על ידי האינטרסים של האימפריה העותמנית וכוון לחיסולם של הארמנים," אמר הנשיא.

אך טר־פטרוסיין גם קרא לשיפור היחסים עם תורכיה, "כדי להתגבר על הקשיים ההיסטוריים ולהחזיר את האמון ההדדי".

ב־24 באפריל 1915 חיילים מצבאות האימפריה העותמנית המתפוררת, הרגו 235 אינטלקטואלים ומנהיגים פוליטיים ארמניים, והאשימו אותם בסיוע לפלישה הרוסית במהלך מלחמת העולם הראשונה.

התורכים החלו אז בגירוש הארמנים שהתגוררו במזרח תורכיה לסוריה, בהתרחשות עבודה, טוענים הארמנים, הומצא המונח השמדת עם (ג'ינוסייד).

תורכיה טוענת כי 300,000 ארמנים מתו בגירוש אך דוחה את הטענות בדבר רצח עם, וטוענת כי התורכים והארמנים גם יחד היו קורבנות של מלחמה אזרחית, בצורת ומגפות.

במאה הרביעית, ארמניה היתה המדינה הראשונה שאימצה את הנצרות כדת רשמית. מערב ארמניה נכבשה על ידי התורכים העותמנים ב־1405. מזרח ארמניה סופחה לרוסיה ב־1828 והיתה חלק מברית המועצות עד ל־1991.

בניו יורק, התכנסו כאלף בני אדם כדי לציין את היום ולדחוק בממשלת ארה"ב לגנות את הרג. הקונגרס סרב להכיר עד כה בטבח מחשש לפגיעה בתורכיה.

במוסקווה, אלפים התגודדו בבית הקברות הארמני כדי לכבד את זכר המתים, הדליקו נרות והתפללו בכנסיה העירה שבמקום.

הפגנה בירושלים

(ע.) – מאות ארמנים הפגינו אתמול מול משרד ראש הממשלה בירושלים ביום השנה ה־80 של רצח העם הארמני. "אנו רוצים, כי ממשלת ישראל לא תכחיש את עניין השואה הארמנית או תמעיט מערכו", אמרה ג'ורג'ט אבקיאן, מרכזת הוועד הארמני בישראל. היא ציינה כי לפני שנתיים, כאשר ניסו להקרין בטלויזיה הישראלית את הסרט "המעבר לאררט", המטפל בגורל הארמנים במלחמת העולם הראשונה, הופעלו לחצים כבדים על הטלויזיה ובסופו של דבר לא שודר הסרט. בתום ההפגנה מול משרד ראש הממשלה נערכה תפילה לזכר הקורבנות הארמנים בכנסיית סנט ג'יימס שברובע הארמני שבעיר העתיקה בירושלים. למקום הגיע שר הקליטה, יאיר צבן, כדי להביע את הזדהותו עם סבל הארמנים והדרישה להכרה בין לאומית באסונם. בדבריו אמר צבן כי בא לשקם "כאדם, כבן לעם היהודי, כאזרח מדינת ישראל, כמי שסבו, סבתו, דודיו ובני דודיו נטבחו באושוויץ, לבטא רגשי הזדהות עם העם הארמני, עם סבלו וקרבנותיו... רצח העם הארמני היה פשע נורא, וגם הכחשתו היא מעשה נורא."

למשפחת לוין
ולהסתדרות המורים בישראל
אתכם באבלכם במות
ד"ר שלום לוין ז"ל
מחנך, הוגה, מראשי וממעצבי דרכה של הסתדרות המורים
חה"כ חיים רמון
יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה
של אמנו וסבתנו היקרה
תרצה בסוק ז"ל
ההלוויה תצא היום, יום שלישי, כ"ה בניסן תשנ"ה 25.4.95, בשעה 12.00 בצהריים, מבית ההלוויות סנהדריה, להר המנוחות בגבעת שאול.
המתאבלים: בניה: מוטי ומאירה בסוק
יהודה ומרים בסוק
נכדיה: איריס, אור, אלון, דפנה
וכל בני המשפחה
השבעה בבית המנוחה, רח' קרית משה 16, ירושלים.

לחברנו
קזמירצ'י אברהם
איתך באבלך במות
אשתך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף רעננה

לחברתנו
אתי מזרחי
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף ירושלים

חברת החשמל לישראל בע"מ

ח"א חשמל – שירות טלפוני
להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666
תל־אביב	03-5633777
חיפה	04-647777
אילת	07-372191
אשדוד	08-511688
אשקלון	07-770088
אריאל	03-9366345
	03-9366346
	03-9366347
באר שבע	057-462666
בית שמש	02-911669
טבריה	06-792275
חדרה	06-223133
כרמיאל	04-881731
נהריה	04-933555
נתניה	09-602988
עפולה	06-425333
פתח־תקוה	03-9394488
צפת	06-970211
ראשון־לציון	03-9632488
רחובות	08-371388
רמלה	08-221313
רעננה	09-906188

תרום דם והצל חיי אדם

למשה בורשטיין ולבני משפחתו
משתתפים בצערכם העמוק במות האשה, האמא והסבתא
שרה בורשטיין ז"ל
החברים
אבינעם, נחמן, זיוה, נבון, פולצ'ק
רוזנטלן, רפאורט, שניר – כפר סירקין

למשה בורשטיין
דרורה, מירה, נעמי ובני ביתם
אתכם באבלכם הכבד במות
הרעיה, האם והסבתא
שרה ז"ל
ועד כפר סירקין
והחברים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
ירמיהו ויטנברג ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לחברנו
ג'רר דנה
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף התחנה המרכזית ירושלים

קבלת מודעות אבל
177-022-88 55

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
אהרן קוה ז"ל
ומשתתפים באבלם הכבד של הבן נתן והמשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו הפנסיונרית
אליזבט שוינגר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

סי. אי. סיסטמס (ישראל) בע"מ

(להלן: "החברה")

הודעה לבעלי כתבי אופציה
(סדרה 1) (להלן: "כתבי האופציה")

1. בהתאם לתשקיף החברה מיום 18.5.1993 על פיו הונפקו כתבי האופציה (להלן: "התשקיף") תסתיים התקופה למימוש כתבי האופציה של החברה בתאריך 15.5.1995 כולל.
2. הזכות למימוש כתבי האופציה לא תתקיים לאחר תאריך 15.5.1995, וכתב אופציה אשר לא ימומש עד לתאריך זה יפקע ויהיה בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהי.
3. לתשומת לב המחזיקים בכתבי האופציה על פי התשקיף כתבי האופציה לא יהיו ניתנים למימוש בין התאריכים 12.5.1995 ל־16.5.1995.

סי.אי. סיסטמס (ישראל) בע"מ

ע.ע.מ.ה. השקעות ובניה ב.ב. בע"מ

(בפירוק מרצון)

הודעה על אסיפת נושים

נמסרת בזאת הודעה, בהתאם לסעיף 323 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג־1983, על אסיפת נושים של החברה אשר תתקיים ביום 15.5.1995, בשעה 14.00, במשרד עו"ד בלש־אפרתי, רח' החשמונאים 90, תל־אביב, וזאת עקב פירוק מרצון של החברה אשר לא ניתנה לגביה הצהרת כושר פרעון לפי סעיף 322 לפקודת החברות.

יוחנן בלש עו"ד, בא כוח החברה

הודעות בעניין חוק תכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בניה ושימוש חורג של אורנה שתיל־דניק ברחוב ויצמן מס' 49 גוש 6215 חלקה 857 תיק בנין 0472-049 בקשה מס' 0637-95 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) סגירת מרפסת קיימת. 2) שינוי יעוד מיעוד של מגורים ליעוד של משרד מקצוע חופשי לארדיכלות לתקופה של 5 שנים.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה המובאת במזו' בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (8.00־11.00) במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר לשימוש חורג ברחוב קהילת ונציה מס' 17 גוש 6625 חלקה 302 תיק בנין 0848-017 בקשה מס' 0640-95 מיעוד של חדר משוקים ליעוד של משרד למקצוע חופשי לתקופה של 10 שנים. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה המובאת במזו' בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (8.00־11.00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובנייה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב רמת־השרון בגוש 6614 חלקה 62 ברחוב המיסדים 8 המבוקש כאישור מגורים מיוחד בקשה למתן אישור להקלה בהעברת אחוזי בנייה מקומה א' לק"ק בבית מגורים קיים. ההקלה המבוקשת באחוזי בנייה בהעברת 15.58 מ"ר מקומה א' לקומת קרקע.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הקלה במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל חיים כהן, מהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב רמת השרון, ת.ד. 2634

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר לשימוש חורג של מרפאת שיניים ברחוב רב פרידמן מס' 51 גוש 6212 חלקה 1245 תיק בנין 0477-068 בקשה מס' 0632-95 מיעוד של דירת מגורים ליעוד של מרפאת שיניים לתקופה של 2 שנים.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה המובאת במזו' בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (8.00־11.00) במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

פרשת שכר השופטים נקלעה למבוי סתום

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

פרשת העלאת שכרם של השופטים נקלעה למבוי סתום בעקבות חוות דעת משפטיות שהוגשו לאוצר ולוועדת הכספים בשאלת המוצמדים והמוקבלים לשכרם של השופטים.

שר האוצר, אברהם שוחט, נפגש אתמול עם יו"ר ועדת הכספים, גדליה גל, ועם חבר הכנסת, אברהם פורז, מרכז הקואליציה בוועדת הכספים שניסה את התקנות להעלאת שכרם של השופטים.

שר האוצר אמר אתמול, כי נוסח התקנות כפי שהוכן על ידי גל ופורז הוא הצעה קשה מאד לחיות איתה. שוחט סבור, שאפשר לנתק את ההצמדה של מקצת הצמודים לשכר השופטים ואולם סירב לפרט במי מדובר.

חבר הכנסת פורז אמר, כי אכן קיימת בעיה של ממש עם המוצמדים לשכר השופטים ויש לעשות כל מאמץ כדי לנתקם.

פורז לא יכול היה להעריך כמה זמן יימשך תהליך הטיפול בעניין זה, והביע תקווה ששר האוצר יביא בקרוב הצעת חוק של הממשלה לניתוק המוצמדים מהשופטים. יו"ר ועדת הכספים אמר, כי אין הוא יודע לפי שעה מתי יותם על התקנות להעלאת שכרם של השופטים.

דעה / דב פלג

הרפורמה במערכת הפנסיה

מחודש אפריל 1995 הונהגה, לפי החלטת הממשלה, רפורמה מרחיקת לכת במערכת הפנסיה בישראל. משרד האוצר "הצליח" להעביר את עיקרי המלצות ועדת-פוגל מ־1994, שעליהן דנו בהרחבה בהזדמנויות קודמות וביקרנו אותן בחריפות.

הרפורמה הזו הונהגה בהסכם עם ההסתדרות. לפיכך ננתח רק את עיקרי הדברים: ההישג העיקרי ברפורמה הוא קביעת ערבות ממשלה לפנסיות של הגימלאים הנוכחיים ללא כל שינוי בהן ולמרבית הזכויות הצבורות של העמיתים הנוכחיים.

זהו שינוי פורמלי חשוב, אך אחריות ממשלה לנ"ל היתה מובנת מאליה בכל המו"מ שהיה בעבר בין ההסתדרות לממשלה, וזו מצאה את ביטויה בריבית הגבוהה (5.5%) שהובטחה לקרנות הפנסיה. מובן מאליו שהכוח והאחריות של ההסתדרות היו ערובה לעניינים אלה.

"תמורת" הישג זה הסכימו ההסתדרות וגורמים "חברתיים" בכנסת ובממשלה להימנע בקדנציה זו מחקיקת חוק ביטוח חובה לפנסיה, ומאחר שלא בכל קדנציה עוסקים בפנסיה, הרי החוק נדחה לזמן רב מאוד, כלומר: לא רק שלכ־400 אלף עובדים לא תהיה פנסיה מסודרת (כל העצמאים והשכירים הלא מאורגנים) לפי המצב היום – אלא עם ההחלשות הצפויה של האיגוד המקצועי בעתיד הקרוב, הרי תחולת ההסדר הפנסיוני תהיה נמוכה יותר מהיום עקב היעדר החוק המתאים.

קבלת מהלך זה לוותה במבצע של הטלת אימה על הציבור מפני התמוטטות קרנות הפנסיה עקב הגירעון האקטוארי שלהן. אתן שתי דוגמאות: עקב הדיון בממשלה הטיל מנכ"ל שר האוצר פצצה – גרעון הקרנות הוא 100 מיליארד ש"ח.

איך חישבו? לקחו ריבית תחשיבית של 2% לשנה לפי מה שמקבלות אג"ח לשנתיים, אך כל אחד יודע שהקרנות משקיעות ל־30 שנה וזה נותן ריבית כפולה; למחרת קבלת ההחלטה, כאשר תקפו אותו שהוא נותן סובסידיה עקיפה לפנסיה, חזר אותו מנכ"ל לגירעון של 40 מיליארד ש"ח.

או: יו"ר ההסתדרות טען בטלוויזיה, שבעוד 10 שנים ספק אם תהיה פנסיה לפנסיונרים כי יאזל הכסף, והוסיף שמן על בערת החששות: אחרי ההחלטה הוא הודה שמדובר רק בקרן "הבניין" שמהווה כ־3% מהמערכת ושלצורך טיפול מלא בה יש קרן עזרה הדדית מספקת.

הבהלה האקטוארית החלישה את כוח ההתנגדות לרפורמה. ידוע הוא, שבהנחות סבירות לגבי החשבון האקטוארי אין למעשה לקרנות הפנסיה 'מבטחים' ו'מקפת' כל גירעון, שתיהן יחד מהוות 3/4 ממערכת הפנסיה.

מהי מהות הרפורמה? בוטל ההבדל המוחלט בין פנסיה מבטיחת זכויות לבין מערכות מסחריות של ביטוח וחיסכון. הדבר נעשה כביכול תחת לחץ של קרנות מסחריות שהוקמו בעבר ושל בנקים וחברות ביטוח שרוצות להקים כאלה בעתיד.

טענו שאפליה בין הקרנות המסחריות לחברתיות לא תעמוד בבג"צ. יש לזכור שבהצגה הזו כבר היינו: ב־1990 הגיש ארגון חברות הביטוח קובלנה לבג"צ על אפליה לטובת קרנות הפנסיה שמקבלות ריבית מועדפת, בעוד חברות הביטוח שגם כן מארגנות כביכול פנסיה (ביטוח מנהלים), מופלות לרעה כי אינן מקבלות תמיכה כזו.

הבג"צ פסק חד-משמעית: יש הבדל מהותי בין פנסיה 'חברתית' מבטיחת זכויות ומאורגנת בצורה מחייבת דרך הסכמי עבודה, לבין ביטוח וחיסכון מסחריים שאליהן פונים הפרטים לפי רצונם. מאז היה שקט משפטי בנושא זה ויש להניח שלו היתה תגובה מתאימה היום, טענת הלחץ המשפטי היתה נמוגה.

הפעם הטענה של לחץ משפטי היתה כמעט מזומנת, כי המלצות ועדת-פוגל הציעו כיוון זה של טשטוש בין פנסיה חברתית למסחרית. טשטוש זה מוצא את ביטויו בצעד המעשי שננקט: הקרנות החברתיות נסגרו בפני מבוטחים חדשים. אלה האחרונים יצטרכו לפנות ביוזמתם לקרנות חדשות שיופעלו ושבהן הפנסיה שתינתן תהיה נמוכה בהרבה.

בניגוד למקובל היום בעולם המפותח (ראה למשל המלצות הבנק העולמי) שיש להשתית את ההכנסה של הפורשים מעבודה על שלושה רבדים: ביטוח לאומי שנותן בסיס שווה לכול; פנסיה חברתית יחסית לשכר בחובה ומבטיחת זכויות; ביטוח וחיסכון אישיים לפי בחירה חופשית, הרפורמה החדשה בישראל לגבי מבוטחים חדשים מחסלת למעשה את הרובד האמצעי שהוא הגדול והמכריע לגבי הכנסת העובד אחרי פרישתו.

כלומר: לגבי מבוטחים חדשים תהיה ירידה תלולה בהיקף המבוטחים לפנסיה כי אין חוק, יחלשו המסגרות המאורגנות בנושא הפנסיוני; תהיה ירידה תלולה בגובה הפנסיה, כי ההחלטה האישית על בניית פנסיה תמיד נמוכה מהנהוג במערכת חברתית מחייבת ותמיכת הממשלה פוחתת מאשר בעבר.

חלק ניכר מהמבוטחים הנוכחיים בקרנות הפנסיה ייפגעו קשה ברמת הפנסיה העתידית שלהם, כי ביחס לזכויות שצברו בעבר מותרת עליית שכר קובע לפנסיה של 2% לכל היותר לשנה, וביחס לעתיד דינם מבחינה חישובית כמו מבוטחים חדשים, היינו, עליית שכר מחושבת של 1.75 מקסימום לשנה.

ניתוק 'השכר הקובע' מהשכר בפועל של העובד ומהשכר הממוצע במשק הוא שינוי מהותי מאוד לרעה ביסודות מערכת הפנסיה. קביעת תקרה של פעמיים השכר הממוצע לפנסיה היא החלטה נבונה שההסתדרות מעולם לא התנגדה לה וזו תפגע במעט מאוד מבוטחים.

הרפורמה הזו מחסלת את אחריות ההסתדרות לקרנות הפנסיה, וכך לפנסיה עצמה עוברת האחריות לממשלה. ההנהגה הנוכחית של ההסתדרות רואה בזה הישג גדול – לדעתי מהלך זה יפגע ברמת הפנסיה עצמה, זאת ראינו בהורדת רמת הפנסיה למבוטחים הנוכחיים ובמיוחד לעתידיים.

מרכיב נוסף באחריות ובטיפול של האיגוד המקצועי תוסל, המעמד הייצוגי של ההסתדרות ייחלש עוד יותר. יקרה בישראל מה שקרה בהרבה ארצות מפותחות: החלק המאורגן בקרב השכירים קטן וכוחו נחלש ואיתם נחלשו הכנסתם ומעמדם של רוב השכירים במשק.

שעת העבודה במוסכים התייקרה ב־3.4 אחוזים

מאת אריה ארד

שעת העבודה במוסכים התייקרה ב־3.4 אחוזים ועולה כעת 91.50 ש"ח, במקום 88.50 עד כה.

ההתייקרות חלה על 12 הפעולות השגורות ביותר הנתונות לפיקוח. על יתר הפעולות רשאי כל מוסך לגבות את המחיר הרצוי לו, ובלבד שיציגו באופן בולט בתחומי המוסך.

משחק לומדה אינטראקטיבי של מחשבת בשלושה מימדים ובגרפיקה צבעונית.

הבנקים מורידים את ריבית החובה, אך לא צימצמו את המרווח הפיננסי

מאת רן הלוי

בעקבות הודעתו הצפויה של נגיד בנק ישראל אתמול, על הורדת שיעור הריבית השקלית בשיעור 0.8%, הודיעו גם הבנקים הגדולים להודיע על הורדה בשיעור זהה של ריבית החובה שיגבו מלקוחותיהם הלווים – החל מיום ה' הקרוב, ה־27.4.95.

כאשר לריבית הזכות על פקדונות הציבור בבנקים, היו שהודיעו והורידה עוד בשבוע שעבר, אחרים הצמידו את ההודעה על הורדתה (שהוליכו עליה עוד קודם להודעת הנגיד) לבשורה על ירידת ריבית החובה. פירוש הדבר: לפי שעה המרווח הפיננסי גדל.

בנק הפועלים, בל"ל, דיסקונט, המזרחי והבנק הבינלאומי הודיעו אתמול על הורדת ריבית הפריים ללווים מ־16.3% ל־15.5%. בשיעורי תוספת הסיכון המדורגת, עמלת ההקצאה, והתוספת על חריגה ממסגרת האשראי המאושרת, לא חל כל שינוי לפי שעה. לפיכך תישאר בהם עמלת ההקצאה על 1.5%.

בבנק הפועלים, בל"ל, הבינלאומי והמזרחי יוסיפו גם הלאה שיעורי תוספת הסיכון והתוספת על חריגה ממסגרת אשראי לעמוד על 3%. בבנק דיסקונט יישארו שיעורי שתי תוספות אלה על 2.8% בלבד.

יוצא מזה, שבהפועלים, בל"ל, הבינלאומי והמזרחי תיגבה על אשראי במסגרת ריבית מקסימלית של 20% לשנה, ועל חריגה מן המסגרת – 21.5% לשנה. בדיסקונט, לעומת זאת יהיו השיעורים המקסימליים 19.8% ו־21.1% לשנה, בהתאמה.

בנק לאומי והבנק הבינלאומי הודיעו בהזדמנות זו גם על הוזלת הריבית על אשראי באמצעות כרטיסי האשראי שעמם הם קשורים: בל"ל מוריד את הריבית על עסקת "יורוקרדיט", ולכן שיעור הריבית לבעלי כרטיס "ויזה זהב" יהיה רק 15.5% במקום 16.3% עד כה.

לבעלי כרטיס ויזה רגיל יהיה שיעור הריבית 19% במקום 19.8% עד כה.

הבינלאומי הודיע על הפחתה מיוחדת בשיעור כולל של 1.3% בשיעורי ריבית החובה על אשראי "זהב" במסלולי "ויזה עדיף" ו"ישראכרט גמיש".

לקוחות בעלי כרטיס "זהב" ישלמו עתה בבינלאומי ריבית בשיעור הפריים מינוס אחוז וחצי, לאמור 14% בלבד. במסלול ויזהקרדיט ישלמו בעלי כרטיס "זהב" 14.7% במקום 15.5% עד כה.

ומה על ריבית הזכות? בבנק הפועלים הורידו ופירסמו כבר בשבוע שעבר את טבלאות שיעורי הריבית על פקדונות הציבור, שירדו עוד בטרם הודיע הנגיד רשמית על הורדת שיעורי הריבית השקלית לטווח קצר (שיעורים שיחולו, על פי הודעתו מאתמול, רק מראשית חודש מאי).

בל"ל הודיע אתמול ששיעורי ריבית הזכות ירדו בשיעור שבין 0.3% ל־0.5%; כלומר בל"ל יצמצם המרווח הפיננסי, אך הטבלה המפורטת תפורסם רק בימים הקרובים. גם שאר הבנקים יפרסמו טבלאות מפורטות רק במועד מאוחר יותר.

פרנקל: הריבית תפחת ב־0.8 אחוזים

מאת כתבנו הכלכלי

נגיד בנק ישראל, הפרופ' יעקב פרנקל, הודיע אתמול על תוכניתו המוניטרית לחודש מאי אשר בה גלומה הפחתה של 0.8 אחוז בריבית על המקורות שהוא מעמיד לבנקים.

בבנק ישראל ציינו, כי הפחתה זו בריבית באה על רקע המשך הירידה המסתמנת בשיעור האינפלציה ועל רקע ההתמתנות המתמשכת בציפיות להתפתחותה של האינפלציה בעתיד.

כמו כן, רמתם של אמצעי התשלום שמורה על יציבות ברבע הראשון השנה וזאת בהמשך לעלייתם המתונה של אמצעי התשלום אשתקד.

בבנק ישראל אמרו עוד, כי מאז ראשית מארס מסתכמת הפחתת הריבית על המקורות שמעמיד בנק ישראל למערכת הבנקאות בשלושה אחוזים. הנגיד אמר, כי הפחתה זו התאפשרה לנוכח ההתקדמות בהשגת יעד האינפלציה והעקביות בהמשך הריסון המוניטרי הנדרש.

עוד הדגישו בבנק ישראל, כי הורדת האינפלציה מחייבת מאבק מתמשך ועקש והצלחה במאבק הזה תתרום ליציבות הכלכלית הנדרשת להשגת צמיחה מתמשכת.

במסגרת התוכנית המוניטרית לחודש מאי יתקיימו ארבעה מכרזים מוניטריים שבועיים בהיקף 2.5 מליארד שקל כל אחד.

בנק ישראל ימשיך לקיים גם מכרזים מוניטריים יומיים לבנקים שגודלם ייקבע בהתאם. לצרכי המדיניות המוניטרית וההתפתחויות השוטפות.

התעניינות אוסטרלית במטוס ההתראה הישראלי "פאלקון"

מאת אריה ארד

שר ההגנה האוסטרלי, רוברט ריי, דן אתמול עם מנכ"ל התעשייה האווירית, משה קרת, באפשרות של הצטיידות במטוס ההתראה המוקדמת הישראלי פאלקון, שמחירו כ־100 מיליון דולר.

השר ריי ביקר אתמול בתעשייה האווירית והמנכ"ל קרת הזכיר בהקשר זה, שאוסטרליה כבר הצטיידה בארבעה מטוסי תידלוק מתוצרת ישראל בשווי של 60 מיליון דולר, וכי יש לה גם עשרה מטוסי וסטווינד למשימות סיור.

עסקת מטוסי התידלוק בוצעה בראשית העשור באמצעות שותפות עם החברה האוסטרלית הוקר דה האווילנד ויקטוריה. במפעלי החברה בטולאמארין הוקם האנגר מיוחד לבניית מטוסי התידלוק.

עד כה נמכר פאלקון אחד ללקוח זר, צ'ילה. הפאלקון מצויד במערכות שפיתחה אלתא באשדוד, אותן אפשר להרכיב על כל מטוס בינוני כגון הבואינג 707 או הדי.סי. 9. ייחודו, בין היתר, שבמקום אנטנת הצלחת המסתובבת על גבי המטוס, מצויד הפאלקון באנטנה שטוחה הצמודה לגוף המטוס.

כתוצאה מכך אין צורך בהמתנה לסיבוב האנטנה ב־360 מעלות תוך סיקור גזרות חסרות עניין, אלא אפשר לכוון את המכ"ם רק לגיזרה המעניינת ורק היא נסקרת. יש אפשרות להרחיב את הגיזרה הנסקרת על חשבון הטווח או להגדיל את הטווח על חשבון רוחב הגיזרה.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

24.4.95		בנק ישראל: ש. יציג	בנק ישראל: שינוי בשקלים	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים: העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים: מזומנים מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	בנק לאומי: העברות והמחאות מכירה	בנק לאומי: מזומנים מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט: מזומנים מכירה
ארצות הברית	1 דולר	2.9560	+0.0040	2.9264	2.9707	3.02	2.9284	2.9757	3.02	2.9303	2.9779	3.02
בריטניה	1 ליש"ט	4.7785	−0.0040	4.7443	4.8161	4.90	4.7374	4.8139	4.89	4.7458	4.8229	4.94
גרמניה	1 מרק	2.1616	+0.0050	2.1486	2.1812	2.22	2.1443	2.1789	2.21	2.1463	2.1812	2.21
צרפת	1 פרנק	0.6118	+0.0016	0.6037	0.6129	0.62	0.6052	0.6150	0.63	0.6056	0.6155	0.62
הולנד	1 גילדן	1.9297	+0.0033	1.9120	1.9410	1.97	1.9155	1.9464	1.98	1.9103	1.9413	1.97
שוויץ	1 פרנק	2.6102	−0.0008	2.6035	2.6430	2.69	2.5950	2.6369	2.68	2.5963	2.6385	2.68
שבדיה	1 כתר	0.3984	−0.0054	0.3957	0.4018	0.41	0.3965	0.4029	0.41	0.3954	0.4018	0.41
נורבגיה	1 כתר	0.4742	+0.0006	0.4740	0.4812	0.49	0.4747	0.4824	0.49	0.4747	0.4824	0.49
דנמרק	1 כתר	0.5491	+0.0025	0.5450	0.5533	0.56	0.5447	0.5535	0.57	0.5449	0.5537	0.56
פינלנד	1 מרק	0.6948	+0.0014	0.6901	0.7006	0.71	0.6911	0.7023	0.72	0.6871	0.6982	0.71
קנדה	1 דולר	2.1555	−0.0086	2.1317	2.1640	2.20	2.1350	2.1695	2.20	2.1356	2.1703	2.20
אוסטרליה	1 דולר	2.1495	−0.0277	2.1306	2.1629	2.21	2.1311	2.1655	2.20	2.1327	2.1675	2.20
דרום-אפריקה	1 רנד	0.8192	−0.0024	0.8111	0.8234	0.83	0.8116	0.8247	0.83	0.8123	0.8256	0.81
בלגיה	10 פרנק	1.0501	+0.0016	1.0428	1.0587	1.08	1.0421	1.0590	1.08	1.0422	1.0591	1.07
אוסטריה	10 שילינג	2.0721	+0.0079	3.0452	3.0913	3.14	3.0478	3.0970	3.14	3.0496	3.0991	3.14
איטליה	1,000 לירטות	1.7310	+0.0170	1.7128	1.7388	1.79	1.7103	1.7379	1.77	1.7125	1.7404	1.78
יפן	100 ין	3.5550	−0.4440	3.5386	3.5922	3.65	3.5242	3.5811	3.64	3.5294	3.5868	3.64
ספרד	100 פזטות	2.4170	+0.0326	2.3948	2.4311	2.53	2.3919	2.4305	2.47	2.3937	2.4326	2.49
ירדן	1 דינר	4.3158	−0.0058	-	-	-	-	-	4.53	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.9164	−0.0308	-	-	0.89	-	-	0.91	-	-	-
אקו/ECU		3.9607	+0.0153	3.9200	3.9793	-	3.9281	3.9915	-	3.9293	3.9931	-

גידול בולט בהתחלות בנייה ביוזמת הממשלה ברבע הראשון של 1995

מאת רן הלוי

מתחילת השנה חלה עלייה חדה בהיקף מספר התחלות הבנייה ביוזמה הציבורית, כך עולה מריכוז של פעילות משרד הבינוי והשיכון מהתקופה שבין ה־1 בינואר ועד אמצע אפריל 1995.

התחלות הבנייה ביוזמה ציבורית בתקופה האמורה הסתכמו בכ־11,500 יחידות דיור לערך. עוד צוין, כי במהלך כל שנת 94' התחילו רק כ־10,500 יח"ד ביוזמה ציבורית. עיקר הבנייה כיום הינה באזורי הביקוש: בין היתר כ־2,700 יח"ד במרכז הארץ, כ־2,500 יח"ד בראשון לציון וכן בבאר שבע, אילת, אשדוד, נצרת עילית ובכרמיאל בהיקף של 600־500 יח"ד כל אחת.

הערכת משרד השיכון קובעת, כי היקף הבנייה הנוכחי הינו תוצאה של השיווק המאסיבי, בעיקר של המתכנית השנייה של שנת 1994.

הגידול בהיקף ההתחלות ביוזמה הציבורית בשנת 1995 הוא חלק מיישום התכנית המקיפה לייצוב מחירי הדירות, אשר גיבש שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

מזכ"ל חדש להסתדרות הפקידים

מזכירות הסתדרות הפקידים התכנסה אתמול וקיבלה פה אחד את הצעתו של המזכ"ל, משה ביתדגן, לכנס את מרכז האיגוד כדי לבחור בלאון מורחובסקי לכהונת המזכ"ל החדש.

ביתדגן עומד לפרוש בקרוב מתפקידו ומורחובסקי מרכז עתה את חטיבת עובדי הרשויות המקומיות בהסתדרות הפקידים. סיעת העבודה בהסתדרות הפקידים, שהיא סיעת הרוב, בחרה במורחובסקי כמועמדה למזכ"ל בבחירות חשאיות.

בחירתו מבטאת כי ל"עבודה" רוב הצירים בוועידת האיגוד, במרכז ובמזכירות. על התפקיד התמודדו מורחובסקי (שקיבל 53 אחוז), מזכיר סניף ירושלים של האיגוד, יצחק קלעי (קיבל 24 אחוז), ומזכיר חטיבת עובדי המוסד ועובדי ההסתדרות, לבן יוריא (שקיבל 23 אחוז).

יצוין, שהסתדרות הפקידים היא האיגוד המקצועי הגדול הפועל במסגרת ההסתדרות הכללית.

היעדרות עובר ביום הזיכרון

לא רק האחד במאי יצוין בשבוע הבא – גם יום הזיכרון ויום העצמאות יצוינו בו. על האירועים הרבים שיתקיימו באחד במאי ובסמוך לתאריך זה לציון יום העובד הבינלאומי, נפרסם רשימה נפרדת במדור "ועדים ועובדים" ביום שישי.

הפעם אנו רוצים להזכיר, כי על פי "חוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, התשכ"ג־1963", קרוב משפחה של חלל במערכות ישראל יכול להיעדר מעבודתו ביום זה. "יראו עובד שנעדר מעבודתו כאילו עבד".

ומי הוא, על פי החוק, "קרוב משפחה"? אלה הם הורים, הורי הורים, בן זוג, ילדים, אחים או אחיות של החלל. בנוגע ליום העצמאות קובע החוק, כי יום העצמאות הוא יום שבתון. יום העבודה ערב יום העצמאות יהיה בן שבע שעות במקומות העבודה בהם עובדים שישה ימים בשבוע – שמונה שעות עבודה ביום.

לגבי מקומות עבודה בהם עובדים חמישה ימים בשבוע, נקבע בהסכם הקיבוצי הכללי בדבר עבודה וחמישה ימים בשבוע: "במקומות העבודה שבהם עובדים בערבי חג שש שעות בתשלום של שמונה שעות, ימשיכו העובדים לעבוד שש שעות בתשלום של שמונה שעות".

כדאי לבדוק האם בהסכמים במקום העבודה, או על פי הנוהג, נקבעו כללים אחרים. אך כללים אלה לא יהיו, בכל מקרה, מעבר למה שנקבע בחוק.

הסכם עם האיגודים התורכיים

במדור שפורסם אתמול כתבנו בהרחבה על תלאותיהם של עובדי המדינה בתורכיה ועל מאבקם. אתמול גם נמסר בישיבת הנהגת ההסתדרות על הסכם לשיתוף פעולה ראשון מסוגו שנחתם בין ההסתדרות לבין אחת מפדרציות האיגודים המקצועיים בתורכיה.

על ההסכם חתמו ד"ר רן נריה, יו"ר המחלקה לקשרים בינלאומיים, וביירם מרל, מהקונפדרציה "טורקיש". בתורכיה פועלות שלוש קונפדרציות גדולות: "דיסק" (ראשי תיבות של "קונפדרציה של איגודים העובדים המהפכנים של תורכיה"), "טורקיש" ו"האקיש".

"דיסק" פעלה במשך שנים רבות במחתרת עד לפני שנים מספר, ו"טורקיש" חברה בקונפדרציה הבינלאומית של האיגודים המקצועיים החופשיים כמו ההסתדרות. בפגישתו בתורכיה הצטרפו לד"ר נריה אפרים ברשמואל, עוזר המחלקה לקשרים בינלאומיים, ומ"מ יו"ר נעמ"ת, ליאורה לנגר.

לדברי ד"ר נריה, "הסכם מסוג זה פותח בפני ההסתדרות אפשרויות רבות לשיתוף פעולה במדינות המוסלמיות של מרכז אסיה, המזרח הקרוב, אסיה ואגן-הים-התיכון". על פי ההסכם, יפעלו הצדדים לחיזוק ולהרחבת שיתוף הפעולה הדו-צדדי בין האיגודים המקצועיים האירופיים והאזוריים.

כבצעד ראשון הוחלט, כי הצדדים יקיימו שלושה איגודים מקצועיים ארציים ושלושה נוספים אזוריים, כמו כן אירגוני נשים מכל צד שיעודדו יסוד יחסים הדדיים. עוד הוחלט, כי שני הארגונים ישלחו משלחת סקר משותפת לרפובליקות העצמאיות במרכז אסיה, שפעם היו חלק מברית המועצות, במהלך השנה "במטרה לסייע להם ליצור איגודים מקצועיים חופשיים וחזקים שיתרמו לחיזוק הדמוקרטיה בחברות אלה".

כן הוחלט על אירגון סימפוזיון שיתקיים במהלך השנה בתורכיה ואחריו בישראל, בנושא תפקיד האיגודים הדמוקרטיים במרכז אסיה. תוקם ועדת היגוי ליישום ההסכם. נשיא הקונפדרציה התורכית ויו"ר ההסתדרות ייפגשו כל שנתיים לחילופין באנקרה ובתל-אביב, להתייעצויות על המשך שיתוף הפעולה.

ד"ר נריה הוסיף, כי מדובר באחד מארגוני העובדים הגדול ביותר בתורכיה המונה כשני מיליון חברים.

"המגעים לגיבוש ההסכם החלו כבר ב־1993, אך רק בוועידת ההסתדרות האחרונה, בה השתתפו נציגי האיגוד התורכי, בשלו התנאים לחתימה על ההסכם", אמר נריה.

"מלחמתו של פרופ' יעקב פרנקל באינפלציה עוד תחסל את המשק"

תגובה נזעמת של התעשיינים על השיעור הנמוך של הורדת הריבית

מאת רן הלוי

"המלחמה של הנגיד באינפלציה תחסל את המשק הישראלי ותמנע את צמיחתו". במילים אלה הגיב אתמול נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן על הודעת נגיד בנק ישראל, שהריבית תרד רק ב־0.8%, ורק בתחילת מאי.

גילרמן קבע כי הפחתת הריבית עליה הוחלט בבנק ישראל אינה מספקת, וכי יש להורידה בעוד שני אחוזים באופן מיידי. הוא הדגיש, כי למרות שהריבית ירדה בכ־3% מאתחילת חודש מארס, עדיין עומד שיעורה הריאלי על 14%, שהוא שיעור גבוה מדי.

"האינפלציה נמוכה, והיא עדיין יורדת", הדה נשיא לשכות המסחר, אך לא הריבית הורידה אותה, אלא מחירי הפירות והירקות ומחירי הדיור. "המיגזר העסקי כולו נפגע מגובה עלות הכסף, והוא לא העלה את מחיריו, לא לפני העלאות הריבית ולא אחריהן", הוסיף.

גם נשיא התאחדות התעשיינים, דן פרופר, תקף אתמול את הודעת הנגיד, והשתמש בטיעונים דומים: הפחתת הריבית ב־0.8% בלבד, אמר, מותירה את השווקים הפיננסיים בחוסר איזון, כמעט במצבם לפני ההחלטה. יש להוסיף ולהוריד את הריבית לאלתר עוד בכשני אחוזים.

הוא ציין עוד, כי הריבית השקלית עדיין גבוהה במידה ניכרת מן הריבית באפיקים הדולריים, ואף מזו המתקבלת באפיקים צמודי המדד, על רקע ההאטה המסתמנת באינפלציה. "פער איזון זה", אמר פרופר, "משאיר גם לאחר הורדת הריבית בשיעור המינורי שעליו החליט בנק ישראל, את בעיית ההון הספקולטיבי הרב שזורם ארצה".

"הון זה ישאר בעמדת המתנה שהוא תופס, תוך הפקת רווחים מן הריבית על חשבון של ישראל".

פרופר העלה השערה, כי החשש שמבטא הנגיד מיציאה מיידית והמונית של אותו הון ספקולטיבי מן הארץ בעקבות הורדה מהותית יותר של שיעור הריבית, היא שעמדה ביסוד החלטתו על הורדה צנועה של שיעורי הריבית. זאת, כדי למנוע זעזועים קשים בשוק המט"ח עד כדי איבוד שליטה.

בהקשר זה הזכיר נשיא התעשיינים, כי בנק ישראל עצמו, במהלכיו בשנה האחרונה, הוא שהביא את המשק למצב הנוכחי, כשקשה לראות כיצד ניתן להיחלץ ממנו בלא זעזועים קשים.

עוד קבע פרופר, כי הורדת הריבית האחרונה לא תסייע כלל בבעיה הקשה שנוצרה בתחום שערי החליפין של השקל בשוק המט"ח, הגורמת להחלה הבוני של היבוא ולפגיעה ביצוא. "ההתאמות נראות בעליל, בגירעון המסחרי התופח במאזן התשלומים, והבולם אולי מעט מן הלחצים האינפלציוניים, אך זאת במחיר כבד של הגדלה מסוכנת בגירעון, שנאלץ לפרוע בעתיד הלא רחוק".

הוא קרא להפסיק לאלתר את מדיניות שערי החליפין הנמוכה של השקל והריבית הגבוהה מבית מדרשו של בנק ישראל, ולנקוט באמצעים אפקטיביים הדרושים לבלימת הביקושים במשק, מבלי לפגוע בגירעונות אדירים במאזן התשלומים העלולים לקלוע את המשק למשבר תוך שנה עד שנתיים.

כנס בין לאומי בנושא רשתות תקשורת מחשבים

(עתים) ישראל תארח, לראשונה, את הכנס הבינלאומי השישי בנושא רשתות תקשורת מחשבים, שיתקיים בין התאריכים 15־18 במאי 1995 בבית "סוגרטה" בתל-אביב. על כך נמסר אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב.

אבי כהן, מנכ"ל מחב"א (מרכז חישובים בין אוניברסיטאות), מסר כי בכנס אמורים להשתתף כ־350 נציגים מכל העולם, בעיקר אנשי אקדמיה ומחקר.

בין המשתתפים יהיו גם נציגים מהשוק המשותף, הרואים בנושא זה, שוק חשוב. הכנס עצמו ימומן על ידי ישראל ומוסדות באמצעות קווי תקשורת, ברשת, לכל רחבי העולם.

אבי כהן מסר, כי בסיוע בזק הם יקבלו קו תקשורת המהיר פי 20 מהקו הקיים כיום בין ישראל לבין אירופה.

בכנס, המאורגן על ידי חברת "אינטרנציונל", ישתתפו גם אנשי עסקים, אולם אין מדובר במיפגש עסקי, אלא בהיכרות עם ההתפתחות הטכנולוגית ותחומי מחקר חדשים.

המלחמה בכלבת

תנים ושועלי בר הוטסו לצרפת על חשבון משרד החקלאות

מאת דן הלוי

משרד החקלאות עורך בימים אלה ניסוי ראשון במלחמה בכלבת לבדיקת האפשרות להקטין אוכלוסיית חיות הבר בישראל מפני כלבת. כך נמסר אתמול בכנס בינלאומי הווטרינרי של מדינות האיזור, המתקיים בטבריה.

שיטת החיסון האוראלי של חיות בר נהוגה באירופה, אולם נסיונות ראשוניים שנעשו בישראל בתנאי מעבדה, נכשלו. בימים אלה שלח משרד החקלאות 13 תנים ושועלים, אשר חוסנו באמצעות הפתיון הנלקח דרך הפה לצרפת ושם, תיבחן יעילות החיסון, כשחיות יודבקו במחולל הכלבת.

פרופ' י. שמשוני, מנהל השירותים הווטרינריים, מסר כי אם יימצא הפתיון כמתאים לחיות הבר בארץ, הוא ישוגר באופן המוני במקומות הריכוז של השועלים והתנים בארץ. שמשוני בא בדברים עם עמיתו הירדני, ד"ר מוכלאס עמרין, המשתתף בכנס, על מנת לתאם איתו את פיזור הפתיון בו זמנית גם בירדן, כדי להבטיח יעילות מכסימלית.

בשנים האחרונות נרשמה עלייה מדאיגה במקרי הכלבת בישראל. עיקר מקרי הכלבת היום הינם בקרב חיות הבר. חיות הבר הן גם המפיצות העיקריות של המחלה בין כלבים וחתולים, ידידי הבית, לכן נעשה ריכוז מאמץ בחיסון חיות הבר.

בכנס נמסר עוד, כי בבדיקות שנעשו בישראל הוברר, שכ-20 אחוז מחיות הבר נושאים עימם נגיפים של מחלת הפה והטלפיים.

נתון חדש זה יביא לשינוי בדרכי המלחמה במחלה, מאחר שעד כה התמודד משרד החקלאות במחלה באמצעות הטלת הסגר על הרפתות והמפטמות בישובים, בעוד שחיות הבר לא טופלו.

לוחמים במכת הארבה בלבנון

משרד החקלאות הסורי, אסעד מוצטפא, שולח משלחות של מומחים, כדי לסייע במיגור בעיית הארבה, ההולכת וגדלה בנפת תבניה.

לאחר פגישה עם מספר מהנדסים ואנשי מחלקת היערות, החל בריסוס בחומרי הדברה של יבולים חקלאיים המועדים לפגיעה, בעיירות ראשייה, קב אליאס ועוד.

ראש מחלקת ההגנה על גידולים חקלאיים במשרד החקלאות הסורי, ד"ר חליל אלשיחי, מייחס את פלישת הארבה לריבוי הגשמים ולטמפרטורות הגבוהות.

הוא אמר כי הצוות משתמש במכשירי ריסוס ובמתיזות רעילים, וכי הוא מקווה שבמהלך הימים הקרובים יחוסל הארבה.

עד כה כיסתה מערכת המאבק בארבה 6000 דונם, כשהארבה מתפרס על שטח של כ-10,000 דונם. רועים ובעלי צאן נתבקשו שלא להתקרב לשטחים, שרוססו בחומרי הדברה לפחות שבועיים.

שוחט מבקש אישור להנפיק אגרות חוב מיועדות מסוג חדש לקרנות הפנסיה

"מגדל": צעדי האוצר מכתיבים תחרות בלתי הוגנת בשוק הפנסיה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת קיימה אתמול דיון בתוכנית האוצר להצלת קופות הפנסיה. שר האוצר, אברהם שוחט, אמר בדיון כי יישמרו הזכויות הצבוריות של המבוטחים הוותיקים הנמצאים בקרנות הפנסיה הקיימות, וקרנות הפנסיה החדשות יוקמו בתנאים שיבטיחו את זכויות המבוטחים מחד וימנעו היווצרות גרעונות אקטואריים מאידך.

שר האוצר הגיש על שולחן הוועדה בקשה לאישור להנפקה של אגרות חוב מיועדות מסוג חדש לקרנות הפנסיה הקיימות והחדשות, זאת בגין עמיתים שיצטרפו לקרנות מ-1 בינואר השנה.

אגרות החוב המיועדות החדשות הן בריבית של 4.8 אחוזים לשנה, ריבית הנמוכה ממה שהיתה עד כה. אגרות החוב החדשות יונפקו כנגד 70 אחוז מהצבירה נטו בקרנות.

שר האוצר הוסיף, כי בעתיד ייקבעו כללים לתוכנית הבריאה לקרנות הפנסיה, ואלה יובאו לאישור של ועדת הכספים.

עודי לוי, מראשי אחת מחברות הביטוח הגדולות במשק (מגדל), אמר בתגובה כי צעדי האוצר מכתיבים תחרות בלתי הוגנת בשוק הפנסיה והם יביאו להסטה של עמיתים מהחברות הפרטיות אל החברות הנתונות בחסות האוצר.

מנכ"ל משרד האוצר, דוד ברודט, אמר כי הפתרון שהציע האוצר הוא ניסיון לטפל בחצי מיליון עמיתים ו-150 אלף מקבלי גמלאות כדי ליצור קרנות פנסיה חדשות שבהן קיים איזון יותר טוב בין דמי הגמולים לבין זכויות המבוטחים.

שלום: הסדר הפנסיה משעבד את הדורות הבאים במשך עשרות שנים

מאת כתבנו הכלכלי

ח"כ סילבן שלום: "הסדר הפנסיה שנחתם עם ההסתדרות, משעבד את הדורות הבאים במשך עשרות שנים".

שלום יתבע מחר בוועדת הכספים של הכנסת לבטל את ההסכם אשר מביא לאפליה חמורה בין המצטרפים החדשים לבין מי שכבר חבר כיום בקרנות הפנסיה. ההסדר מפלה בין תושבי ישראל החברים בקרנות לבין הרוב הגדול של הציבור שאינו חבר בקרנות הפנסיה של ההסתדרות. ההסדר המוצע נותן מתנה לוותיקים הקיימים אותה יצטרכו לממן כלל האזרחים בתשלומי מיסים גבוהים יותר.

ההסדר המוצע גורם להתערבות מזיקה בשוק ההון ולפגיעה חמורה באפיק זה. אם הממשלה רוצה לתמוך בקרנות הפנסיה, עדיף שתעשה זאת בתמיכה ישירה ולא על ידי אבטחת שיעורי ריבית גבוהים, אשר מעוותים את שוק ההון.

שלום טוען, כי ההסדר המוצע אינו מבדיל בין בעלי הכנסה גבוהה, אשר יזכו לאותן הטבות כמו העמיתים בעלי ההכנסה הנמוכה. שלום דורש מהממשלה לקיים מבחני הכנסה ולקבוע קריטריונים לתמיכה שאמורה להינתן.

"פורד" מכרה מכוניות ב-22 מ' ש"ח ל-5 חברות ההשכרה הגדולות בארץ

מאת אריה ארד

פורד מכרה באחרונה 444 מכוניות בשווי של 22 מיליון ש"ח לחמש חברות ההשכרה העיקריות בארץ. "הפייסטה והאסקורט מתאמות לדרישות הקהל בארץ", אומר מנהל הצי של הרץ, גיא כהן, "והשנה הציעה פורד בעיתוי הנכון לוח מחירים אטרקטיבי".

פורד נעדרה זה שנים אחדות ממפת הרכש של חברות ההשכרה, אף על פי שהיבואן הוא גם בעל חברת ההשכרה ריליביל.

הסיבה היא, שדגמי פורד היו יקרים מדי והיא לא הצליחה להגמיש את המחירים. העסקות האמורות משקפות את שובה של פורד למקטע שוק חשוב מאוד זה, אם כי ריליביל אינה נמנית עם הלקוחות גם בחבילה הנוכחית.

באדג'ט רכשה 100 דגמי פייסטה ו-50 דגמי אסקורט; הרץ — 60 פייסטות ו-20 אסקורטים ו-15 מכוניות משלחה מדגם קוריר; אוויס — 60 פייסטות; אלדן — 75 פייסטות, 25 אסקורטים וארבע מכוניות טאורוס אמריקאיות; טרפיק — 35 פייסטות.

נדחתה בקשת "החברה לנאמנות של בנק המזרחי" לפרק את שותפותה עם "נפטא"

מאת אלי ברנר

בית משפט המחוזי בתל-אביב דחה אתמול בקשת החברה לנאמנות של בנק המזרחי, לפרק את השותפות שלה עם חברת נפטא חברה ישראלית לנפט בע"מ, בבעלות על של חברת נפטא חיפושים בע"מ.

את הבקשה לפירוק הגיש רואה החשבון, איתן השחר, שעל פי הסכם השותפות הוא המפקח על עסקי השותפות ועל עניינים נוספים שפורטו בהסכם השותפות על חברת "נפטא חיפושים" שהיא שותפות מוגבלת.

השותפות המוגבלת הוציאה יחידות השתתפות הנסחרות בבורסה, כאשר ההנפקה נעשתה באמצעות השותף המוגבל, חברת הנאמנות של בנק המזרחי. בפועל מנהל את עסקי השותפות, השותף הכללי חברת נפטא. רוב של 77 אחוז בעלי יחידות ההשתתפות החליט באסיפה כללית של בעלי היחידות להביא לפרוק השותפות המוגבלת.

רואה החשבון השחר ביקש מהשופט, י. לויט, להורות על פירוק השותפות. עורך הדין, יורם כהן, המייצג את בעלי יחידות ההשתתפות המבקשים לפרק השותפות טען, כי החלטת האסיפה הכללית היא תנאי נדרש ומספיק לצורך החלטה בדבר פירוק השותפות המוגבלת. לכן הוא ביקש שבית המשפט ייעתר לבקשת המפקח רואה החשבון השחר וייתן צו לפירוק השותפות וימנה לחברה מפרק.

לעומתו טען עו"ד ניר כהן, המייצג את השותף הכללי, חברת נפטא, כי אין די בהחלטת האסיפה הכללית של בעלי יחידות ההשתתפות בדבר רצונם להביא לפרוק השותפות, אלא יש צורך בהסכמת השותפים לאמור בהסכמת השותף הכללי והסכמת השותף המוגבל לפירוק השותפות, וזאת לאחר שאסיפת בעלי היחידות החליטה על רצונה בפירוק השותפות.

מכיוון שהשותף הכללי, חברת נפטא, אינו מסכים לפירוק, הוא מבקש מבית המשפט לדחות את הבקשה.

השופט לויט שהחליט לדחות את הבקשה לפירוק, קבע כי הדין עם עו"ד ניר כהן, ונקודת המוצא היא הוראת סעיף 63 (2) לפקודת השותפויות, שם נאמר: "בכפוף לתקנות השותפות המוגבלת אין שותף מוגבל יכול לפרק את השותפות במסירת הודעה על כוונתו זו".

עוד ציין השופט לויט, כי בסעיף 62 לפקודת השותפויות נקבע, כי שותפות מוגבלת רשאית לשנות את התקנון שלה על ידי משלוח עותק תקנות ששונו לרשם השותפויות, והרשם יגיש לשר המשפטים, וזה רשאי על פי שיקול דעתו המוחלט להתיר רישום התקנות ששונו או לסרב.

שר המשפטים האציל סמכותו, אולם הודעה על שינוי תקנות לא נשלחה לרשם השותפויות והרשם לא אישר את השינוי ולא רשם תקנה המתירה במקרה של השותפות הנדונה, לשותף המוגבל להחליט על פירוק השותפות. "למעשה די בכך כדי לדחות את הבקשה", קבע השופט.

ייתכן שינוי במשקלו היחסי של הדולר בסל המטבעות

מאת כתבנו הכלכלי

נגיד בנק ישראל, יעקב פרנקל, רמז אתמול על אפשרות לביצוע שינוי במשקלו היחסי של הדולר בסל המטבעות.

בתשובה לשאלות כתבים אמר פרנקל, כי לפיחות המטבע המתמשך של הדולר השפעות [...] הסיכוי הקלוש ששרי האוצר [...] מדינות הג'י 7 יגיעו להסכמה על תוכנית להילוך הדולר מהמשבר במהלך ועידתם הנפתחת היום בוושינגטון, הוא סבור כי אין לבצע שינוי במדיניות שער החליפין וכי יש להתמיד במדיניות האלכסון הנוכחית.

לעומת זאת, אמר הנגיד, קיימת חלופה של שינוי במשקלו היחסי של הדולר בסל המטבעות. פרנקל סירב, עם זאת, להרחיב על כך את הדיבור.

חריש ליצואנים ישראלים בתערוכה במרוקו: חזרו לארץ

בלחץ בינלאומי אושרה השתתפות ישראל, אך מוצגיהם עוכבו במכס

מאת דן הלוי

השתתפות מכון היצוא הישראלי בתערוכה תעשייתית במרוקו נכלה בידי שלטונות המכס של מדינה זו, שסירבו לשחרר את המוצגים הישראליים.

בעקבות חוג המוצר מסו יצאו שבעה תעשיינים ישראלים להשתתף בביתן של מכון היצוא הישראלי בתערוכת SIPEC בנושא אריזה, בקזבלנקה מרוקו. מפרסומים מוקדמים בנושא עלה, כי השתתפות ישראל בתערוכה נכפתה למעשה על השלטונות המרוקאיים, לאחר שמשתתפי התערוכה ממדינות אחרות איימו לבטל את בואם, אם לא תאושר השתתפות ישראל.

התערוכה התקיימה בין התאריכים 14.4.95-20 והיתה אמורה להיות הפעם הראשונה בה משתתפת מדינת ישראל בתערוכה בינלאומית במרוקו. ברם, מוצריהם של היצואנים עוכבו ע"י המכס המרוקאי שסירב לשחררם.

מנכ"ל מכון היצוא, אמיר חייק, פנה לשר התעשיה והמסחר, המסחר, בבקשה לפעול לשיחרור הסחורות. חרף כל מאמצי שר התמ"ס, מיכה חריש, בעצה אחת עם הממונה על הנציגות הישראלית במרוקו, דוד דרון, ובשיתוף משרד החוץ — לא שוחררה הסחורה.

שלטונות מרוקו הציעו לישראלים, כדרך ביניים שתעקוף את התקרית המביכה, שהמשלחת הישראלית תוכל להציג את סחורתה בתערוכה, אך לא תחת הכותרת של מכון היצוא הישראלי.

לאחר התייעצות עם שאר הגורמים יעץ שר התמ"ס, מיכה חריש, למכון היצוא להחזיר את היצואנים הישראלים לארץ. השר חריש נימק שלשום את החלטתו באומרו, כי אי השתתפות המשלחת הישראלית בתערוכה אינה קשורה על מקרה בודד, אלא על המסר העולה ממנו באשר ליחסי שתי המדינות.

"לא ניתן להשלים עם מצב של השמטת הישראלים להציג תחת הדגל של מכון היצוא הישראלי ואח"כ לסגת", אמר חריש. הוא הדגיש את מסכת הקשרים הטובים המתרקמים עם מרוקו, והחשובים למסגרת הכוללת של תהליך השלום. "התקרית של מקנס, כמארחת ועידת גאט"ט הינו מרכזי בתהליך בקידום ובקשרי הסחר הבינ"ל, המעידות על צעידה לכוונו של עידן כלכלי אזורי וגלובלי — כלכלה של שלום".

חריש הביע צער על המקרה ואמר: "לאור הרצון הטוב שהביעו המרוקאים לנוכח השתתפותם הפעילה בתהליך השלום, כולל ביקור המלך בארה"ב ובעצם מחויבותה העקרונית של מרוקו להסכמי גאט"ט ו-WTO הבינלאומיים, יש לפעול ולעשות כל מאמץ על מנת שמקרים כגון אלה לא ישנו בעתיד".

בנוסף אמר השר חריש, כי על מרוקו להבין שמקרים כגון אלה עלולים לפגוע במעמדה של מרוקו בעולם הכלכלי, הפועל במסגרת עקרונות גאט"ט. עולם שבו הכרעות פוליטיים יתקבלו בתגובות חריפות, בעיקר בארה"ב ובמדינות אירופה.

ממכון היצוא נמסר, כי המכון הוזמן להשתתף בתערוכה כגוף ישראלי וכנראה שבמרוקו היה מי שהתחרט על כך, וכי למכון אין אלא להצטער על כך.

מחריף המאבק סביב אזור סחר חופשי לייצור בנגב (איל"ח)

רגר: מי שירים יד על עתיד הפרנסה שלנו, נדע כיצד לטפל בו ● ברש: חוסר המקצועיות של יו"ר מועצת איל"ח פוגע בכל הפרויקט

מאת אמיר רוזנבלום

"אזור סחר חופשי לייצור (איל"ח) שיוקם בליקית בנגב, לא יהיה אזור אקס-טריטוריאלי. כל חוקי המדינה התכנון והתעסוקה יחולו עליו.

"מדובר אמנם בפרויקט ענק של מאות מיליוני דולרים, אבל המגמה שכל התהליכים בו יתבצעו בצורה מסודרת, עם לוח זמנים מוקצב. במקום תפעל ועדה מקומית בשיטה של ועדה תעשייתית ולכל סוגיה שתעלה ניתן יהיה להגיש התנגדות.

"באיזור יישמו דיני העבודה הנוהגים בתוך על פי חוקי המדינה". כך אמר אתמול יו"ר מועצת אזור הסחר החופשי, נתן מאיר, במסיבת עיתונאים בבאר שבע.

מאיר, כמו גם ראש עיריית באר שבע, יצחק רגר, ומנכ"ל הרשות לפיתוח הנגב, חיים בן איון, מתח אתמול ביקורת נוקבת על התנגדותם של תושבי הישוב עומר להקמת אזור הסחר החופשי בליקית, הסמוכה לעומר, מחשש שזה יגרום לפגיעה באיכות החיים של תושבי עומר.

יצוין, כי בימים אלה מתבררת עתירתם של תושבי עומר בבית המשפט המחוזי בבאר שבע ובשל כך מתעכבת בשלב זה הוצאת המכרז לקביעת הזכיין שיפעיל את האיזור.

מאיר דוחה על הסף את טענות תושבי עומר, כאילו הליך ההחלטה על אתר ליקית כאזור סחר חופשי לווה בפגמים וציין, כי אין כל יסוד לחששם מפני זיהום אוויר במפעלים שיוקמו באיזור.

אמר מאיר: "האינטרס של מי שיזכה בזכיון להפעלת אזור סחר ליצוא חופשי יהיה לשווק את האיזור, ואם האיזור לא יהיה איכותי, גם במישור של איכות הסביבה וזיהום האוויר, יהיה לו קשה להתחרות עם אזורי התעשייה האחרים בנגב.

"באיל"ח לא יהיה תמריץ של השתתפות בהשקעות ולא תמריץ של השתתפות בערבויות המדינה. כדי שמפעל יבוא לאיזור, הוא יצטרך להיות משוכנע שהאיזור איכותי ושתהליכי ההקמה בו מקצרים".

"אנו פועלים בתיאום מלא עם המשרד לאיכות הסביבה ולכן תהיה גם ועדת תכנון וועדת רישוי עסקים במקום. אין שום סיבה להתנגד לפרויקט, אלא אם תושבי עומר מתנגדים לפיתוח האיזור.

"אנו מקווים שההתנגדויות יחלשו ונוכל לצאת לדרך תוך זמן קצר. אם הזכיין לא ישמור על איכות האיזור, הוא יפגע באינטרסים של עצמו".

הוא הוסיף, כי הנהלת איל"ח עושה מאמץ כדי שהמכרז לקביעת הזכיין יצא בתוך זמן קצר "כדי שהיזמים לא יאבדו את התקווה והרצון בפרויקט". לדבריו, המכרז היה אמור להתפרסם בסוף מארס, אולם משום החשש לצו מניעה על ידי בית המשפט, הנושא מתעכב.

"ברגע שיוחלט על פרסום המכרז, זה יהיה עניין של ימים", הבטיח. הוא גילה כי בשל העיכוב בהקמת איל"ח בנגב, יש פניות מצד גורמים בגליל, בירושלים ובתל אביב, המעוניינים להקים את איל"ח באזורם.

מנכ"לית איל"ח, רפנה ברק, מתחה אתמול ביקורת על תושבי עומר המתנגדים להקמת הפרויקט בליקית. "עומר זכתה באזור פיתוח א' על גבה של באר שבע והקימה אזור תעשייתי על שטח של כ-2,000 דונם בסמוך ליישוב. באיזו זכות מצח הם מאבקים עתה להקמת אזור תעשיה בצמוד לבאר שבע, שהיא המטרופולין של האזור והם נהנים מכל השירותים שלה?" אמרה ברק.

ראש עיריית באר שבע, יצחק רגר, אמר אתמול כי הקמת איל"ח בנגב עשויה להביא שגשוג ולספק אלפי מקומות תעסוקה לנגב ובעיקר לאזור באר שבע. "ולכן", הוסיף רגר, "כל מי שמפריע לאיל"ח לקום, מכריז מלחמה על באר שבע, בכלל זה תושבי עומר".

הוא ציין, כי פנה ליועציו המשפטיים כדי להחליט כיצד לנהוג בנושא. "מי שירים יד על עתיד הפרנסה שלנו, נדע כיצד לטפל בו", הודיע רגר.

מנכ"ל הרשות לפיתוח הנגב, חיים בן איון, תמך ברגר וציין כי אם יחול שינוי לגבי ההחלטה על הקמת הפרויקט בליקית, הוא מתכוון לפנות לבג"צ נגד שר האוצר, כדי שימלא את חובתו לטובת הנגב: "אסור לתת לקבוצה של אינטרסנטים בעומר לגרום נזק לנגב כולו. באר שבע בלי איל"ח עלולה לסגת לפחות ב-40 שנה", אמר.

ביוזמת מועצת פועלי באר שבע, תתקיים סמוך לשעה 07:00 בבוקר הפגנת מחאה שקטה במבואות עומר, למען הקמת פרויקט איל"ח בליקית. בהפגנה יטלו חלק ועדי עובדים, אנשי צל"ש (צעירים למען שכונות) ותושבי תל שבע, והיא נערכת לקראת הדיון שיתקיים ביום שלישי הבא בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בעתירתם של תושבי עומר נגד הפרויקט.

יו"ר האיגוד המקצועי במועצת פועלי באר שבע, מודיס כלפה, מסר כי ההפגנה נועדה להבהיר לתושבי עומר את נחיצות הפרויקט, שאמור לספק אלפי מקומות עבודה לתושבי האיזור.

יו"ר לובי הנגב בכנסת, ח"כ שמואל אביטל, הזהיר מפני 'מלחמת-אחים' בנגב סביב הפרויקט וקרא ליו"ר מועצת איל"ח, נתן מאיר, להידבר עם תושבי עומר כדי למצוא מוצא לנושא מחוץ לכותלי בית המשפט.

ראש מועצת עומר, ח"כ פיני ברש, המתנגד להקמת איל"ח באזור ליקית, תקף את נתן מאיר וציין כי למרות פניות חוזרות ונשנות אליו, לא קיבל ממנו עד היום כל חומר אודות הפרויקט, שעשוי להרגיע את תושבי עומר.

"מאיר משקר במצח נחושה ומנסה לגרום לקרע חברתי בנגב סביב איל"ח. חוסר המקצועיות של האיש פוגע בכל הפרויקט", אמר ברש.

קרנות נאמנות נכון ליום 24.4.95

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	11392.72	11312.31	-14.19	-0.13%
אבוקה	1427.47	1401.44	-4.71	-0.33%
אביר	150.40	148.78	-0.16	-0.11%
אגוז	815.04	800.01	-0.46	-0.06%
אגס	322.33	316.41	-0.09	-0.03%
אדום	756.12	742.25	1.08	0.15%
אדורגין	78.43	76.79	-0.13	-0.17%
אדורגין מניות	103.13	102.71	-0.11	-0.11%
אדורגין שקולה	103.06	102.67	-0.01	-0.01%
אופיר	419.70	417.14	-0.06	-0.01%
אוצר אג מדינה	111.11	109.11	0.01	0.01%
אוצר גמישה	66.12	64.99	0.03	0.05%
אוצר ינוברס	101.60	99.80	-0.20	-0.20%
אוצר מניות	72.41	71.15	0.09	0.13%
אור	754.99	750.20	0.03	0.00%
אור-לי	972.24	966.38	-0.51	-0.05%
אורין	153.61	150.66	-1.49	-0.98%
ארזן	2886.24	2832.92	-3.30	-0.12%
אחריות אגח מד	308.91	304.90	-0.06	-0.02%
אחריות גמישה	370.08	363.16	1.23	0.34%
אחריות מניות	242.19	237.53	1.26	0.53%
אחריות נדלן	173.48	169.73	-0.27	-0.16%
אחריות נפט ומח	119.50	116.94	-0.73	-0.62%
אחריות	131.96	129.44	-0.08	-0.06%
אחריות מטח אגיח	120.17	119.27	28.45	31.26%
אחריות תשדב חוץ	87.25	85.56	36.03	72.06%
אטלס פ.ק.ן.	93.96	91.78	0.09	0.10%
איל 5	161.44	159.16	-0.31	-0.19%
אילנות 90	165.98	162.90	-0.16	-0.10%
אילנות בטוחה	111.91	111.19	0.16	0.14%
אילנות גלובס	87.21	85.43	-0.15	-0.17%
אילנות כרים	126.86	124.55	-0.37	-0.30%
אילנות מעוף	120.77	120.18	0.67	0.56%
אילנות פיננסים	58.93	57.86	-0.34	-0.59%
אילנות שוקיים	45.02	44.74	-0.12	-0.27%
אילנות תקשורת	54.58	53.57	-	0.00%
אימקס גמישה	97.22	95.31	0.24	0.25%
איתן	233.54	229.16	0.35	0.15%
אלון	1541.19	1512.82	-0.98	-0.06%
אליטה ביטוח	56.62	55.55	0.14	0.25%
אלמוג	302.57	296.93	-0.35	-0.12%
אמיסא נדלן מניב	78.10	76.68	0.02	0.03%
אמפירס קרן מאוזנת	88.63	87.87	-0.18	-0.20%
אנליסט אג חברות	197.35	193.63	0.09	0.05%
אנליסט אג מדינה	289.73	285.21	0.10	0.03%
אנליסט אגרסיבית	93.63	91.37	-0.28	-0.30%
אנליסט אירופה	113.50	110.86	-0.33	-0.30%
אנליסט גמישה	474.85	463.48	0.74	0.16%
אנליסט כספים	104.70	104.41	0.05	0.05%
אנליסט מניות	734.56	716.97	1.11	0.16%
אנליסט תעשיות	227.68	222.22	0.25	0.11%
אסף	169.41	167.41	0.32	0.19%
אפיקים אגיח	199.42	196.80	-0.20	-0.10%
אפיקים גמישה	125.34	123.66	-0.37	-0.30%
אפיקים חו"ל	135.67	132.82	-0.12	-0.09%
אפיקים מניות	182.30	179.91	-0.65	-0.36%
אפסילון 36	60.19	59.38	-0.25	-0.42%
אפסילון אג חברות	88.91	87.84	-0.02	-0.02%
אפסילון אג מד	137.74	136.11	-0.05	-0.04%
אפסילון מניות	121.15	119.55	-0.53	-0.44%
ארז	215.03	212.52	0.41	0.19%
אש	520.57	510.58	-1.02	-0.20%
אשל	532.60	522.71	-0.52	-0.10%
אתגר	103.05	101.16	0.32	0.32%
אתרוג	741.86	728.16	-0.07	-0.01%
בדולח	606.01	602.22	2.27	0.38%
בונד	128.56	126.71	-0.08	-0.06%
בורסון גמישה	64.82	64.29	-0.14	-0.22%
בטוחה 30 פלוס	119.04	117.44	-0.41	-0.35%
בטוחה אגיח מדינה	1707.63	1684.63	-1.51	-0.09%
בטוחה אגיח	2203.41	2173.46	-1.42	-0.07%
בטוחה גמישה	1992.02	1964.92	0.16	0.01%
בטוחה חו"ל	129.98	127.99	0.05	0.04%
בטוחה מניות	3290.03	3245.58	-0.48	-0.01%
בלוך-רוטשטיין גמישה	100.56	98.42	0.37	0.38%
בסט	129.67	127.99	-0.88	-0.68%
בזין	143.06	140.39	-0.44	-0.31%
בריש	2181.65	2168.00	-2.60	-0.12%
בריאות	51.33	50.61	-0.25	-0.49%
ברק	1820.67	1785.64	-0.13	-0.01%
גביש	4662.94	4576.06	2.78	0.06%
גבע	298.01	293.98	-0.33	-0.11%
גורן	492.17	486.54	0.65	0.13%
גיא	457.30	451.19	-0.66	-0.15%
גל	75.43	74.42	-0.04	-0.05%
דובדבן	1707.74	1676.58	8.05	0.48%
דוברת שרם אגיח	111.72	109.94	-0.04	-0.04%
דוברת שרם גמיש	114.84	112.42	-0.08	-0.07%
דוברת שרם כרים	85.74	83.97	-0.28	-0.33%
דוברת שרם מניות	69.17	67.72	-0.07	-0.10%
דוכס	175.34	172.17	-0.04	-0.02%
דולב	669.19	664.98	0.30	0.05%
דולר	180.81	178.56	-0.13	-0.07%
דותן	868.88	853.72	-0.19	-0.02%
דקל	1962.08	1926.00	-1.90	-0.10%
הדס	1456.37	1440.25	-2.81	-0.19%
הון פ.ק.ן	61.67	60.53	-0.02	-0.03%
הוק	103.29	102.93	0.27	0.26%
הייטק 92	188.25	186.52	0.02	0.01%
היובל	140.12	138.91	-0.40	-0.29%
הילה	386.48	385.71	0.13	0.03%
הפדה	827.21	818.00	-1.24	-0.15%
הראל-לביא	159.84	157.70	-0.16	-0.10%
הראל-לביא מניות	93.85	92.10	-0.50	-0.54%
זוהר	358.74	353.92	-0.09	-0.03%
זיו	436.90	430.88	-0.58	-0.13%
זינגר ברנע פיננשל	74.12	72.75	-0.56	-0.77%
זיק	300.45	293.45	-1.34	-0.45%
זלר אבלגון מנור	94.85	94.07	-0.10	-0.11%
חיל	213.41	208.53	-0.41	-0.20%
חליפין	350.97	350.97	0.22	0.06%
חלמיש	225.54	223.01	0.02	0.01%
חץ	396.19	395.40	0.13	0.03%
טופז	320.83	314.42	-0.24	-0.08%
סנדו	90.15	89.19	-0.26	-0.29%
טרנטו 5	136.84	134.93	-0.18	-0.13%
יבול	527.84	518.01	0.37	0.07%
יהלום	722.81	709.39	0.15	0.02%
יוזמה	163.75	160.69	-0.29	-0.18%
ילר אגיח מדינה	104.42	102.61	0.01	0.01%
יסודות	2104.47	2061.52	6.43	0.31%
יעד	190.92	189.38	-0.07	-0.04%
יעד גמישה	73.17	72.43	-0.11	-0.15%
יער	62.22	61.86	0.21	0.34%
יערה	429.41	421.48	-0.39	-0.09%
ישראל אמריקה	119.23	117.65	-0.15	-0.13%
כוכב	111.27	109.16	0.28	0.26%
כימיקל פ.ק.ן	73.51	72.24	-0.48	-0.66%
כללי אגיח מד	347.44	341.27	0.08	0.02%
כללי אייל 50	110.30	108.85	-0.21	-0.19%
כללי אייל 25	143.64	142.38	0.81	0.57%
כללי אייל אג	147.42	146.20	-0.06	-0.04%
כללי גמישה	893.44	876.94	-2.47	-0.28%
כללי זמינה	116.26	116.21	0.05	0.04%
להק' אגמיה	89.24	88.48	-0.37	-0.42%
להק' אנפה	195.20	191.61	-	0.00%
להק' אנקור 5	576.39	562.59	-0.58	-0.10%
להק' זוכיפת	509.34	503.76	0.13	0.03%
להק' זמיר	547.20	541.12	-0.02	-0.00%
להק' יחוזית	439.32	431.26	0.17	0.04%
להק' יסעור	121.79	120.97	0.07	0.06%
להק' כחל	302.27	296.53	-0.08	-0.03%
להק' סלעית	90.85	89.19	0.02	0.02%
להק' סנונית	478.77	469.99	-0.19	-0.04%
להק' עפרוני	417.34	409.74	-0.46	-0.11%
להק' צופית	503.70	494.41	-0.07	-0.01%
להק' קוסמוס	107.97	106.51	0.11	0.10%
להק' רום	74.08	72.40	-0.49	-0.67%
להק' ינשוף	66.91	65.68	0.04	0.06%
להק' שחף	146.71	145.11	-0.17	-0.12%
להק' שלדג	170.21	168.94	-0.04	-0.02%
להק' שקנאי	120.01	117.80	-0.11	-0.09%
להק' תור	273.92	270.87	0.23	0.08%
להק' תירות	48.97	48.08	0.05	0.10%
למשקיע	392.95	388.42	-0.54	-0.14%
לפיד	1202.30	1180.05	-5.39	-0.45%
לשם	1075.17	1063.26	-1.26	-0.12%
מבחר	405.56	402.15	1.40	0.35%
מבטח	1227.41	1217.04	3.02	0.25%
מבנה	248.90	246.83	-0.67	-0.27%
מגיק	186.69	182.84	-0.02	-0.01%
מגד	694.70	688.77	-0.01	-0.00%
מגדל ארב מניות	46.74	45.79	0.06	0.13%
מגדן	1401.74	1389.58	0.52	0.04%
מגור פיננסי	68.72	68.15	-0.32	-0.47%
מד דיקלה	101.19	100.32	-0.07	-0.07%
מד מעוף	123.55	122.78	0.59	0.48%
מדגיאל	118.42	117.02	-0.03	-0.03%
מור	1059.05	1050.13	0.35	0.03%
מוריה 5	129.68	127.63	-0.29	-0.23%
מגן	85.67	84.51	-0.20	-0.24%
מזרחי אייל	70.73	70.31	-0.20	-0.28%
מזרחי אייל אגיח	73.83	73.39	0.05	0.07%
מטח	169.55	166.36	-0.29	-0.17%
מיטב אגיח מד	3496.67	3467.21	-7.35	-0.21%
מיטב אגיח	101.93	101.07	0.02	0.02%
מיטב אופציות	36.40	35.80	-0.25	-0.69%
מיטב גמישה	1487.63	1470.84	-11.61	-0.78%
מיטב מט"ח	211.88	210.03	-0.22	-0.10%
מיטב מניות	139.84	138.19	-1.12	-0.81%
מימד	317.16	314.51	1.68	0.54%
מירב	110.19	109.76	0.04	0.04%
מכלול	483.05	474.11	-0.99	-0.21%
מלכית	211.26	207.38	0.94	0.46%
מסוף	189.85	188.23	-0.02	-0.01%
מסף	104.37	102.44	-0.22	-0.21%
מעגל	62.34	61.74	-0.10	-0.16%
מעוף	2341.51	2321.08	-0.75	-0.03%
מעופים גמישה 50	99.66	97.87	-0.11	-0.11%
מעיין	1003.64	995.16	2.97	0.30%
מעלה מעוף נדלן	116.73	115.42	0.78	0.68%
מפתן	79.98	79.33	-0.24	-0.30%
מקשה	872.94	865.27	-0.37	-0.04%
מרווח	443.29	439.61	-0.28	-0.06%
מרום (נ.ק.ק) אגיח	109.08	107.51	0.06	0.06%
מרום	4375.57	4338.15	-3.13	-0.07%
מרכזית אגיח מדינה	97.77	97.00	0.05	0.05%
מרכזית מניות	54.32	53.86	-0.10	-0.19%
מרכזית מעוף	116.78	116.51	0.64	0.55%
מרץ	328.12	325.37	0.15	0.05%
משאבי טבע	51.51	50.59	-0.24	-0.47%
משתנים	205.11	204.42	-0.38	-0.19%
נוטה	557.58	549.83	-0.47	-0.09%
נוף	270.65	268.96	-0.46	-0.17%
נחשון	67.37	0.00	-	
נטיף	1293.02	1278.22	1.11	0.09%
ניל	696.97	687.09	-0.71	-0.10%
נטיבה קונטיננטל	45.42	44.57	-0.14	-0.31%
נר	179.59	178.49	0.63	0.35%
נשואה אגח חברות	121.88	121.13	-0.08	-0.07%
סגולה	348.60	343.97	0.02	0.01%
סיגמא אגיח מדינה	102.30	100.93	0.07	0.07%
סיגמא גמישה	75.59	74.78	0.01	0.01%
סיון	140.03	138.10	0.18	0.13%
סימודן אגיח	115.38	113.23	-0.49	-0.43%
סימודן מניות	102.07	100.68	-	0.00%
סלע	1008.42	999.73	-0.04	-0.00%
סער	130.19	128.68	0.25	0.20%
ספנות אגיח ק.	108.48	108.14	-0.07	-0.06%
ספנות קרן מניות	57.38	57.16	-0.03	-0.05%
עדיף	88.21	86.62	-0.20	-0.23%
עומר	149.34	147.65	0.51	0.35%
עידית	2852.96	2821.07	-4.59	-0.16%
עמדה 10	119.01	117.67	-0.29	-0.25%
עמדה אמריקאית	64.00	63.01	-0.11	-0.17%
עמדה יצוא	59.43	58.72	-0.10	-0.17%
עמדה כוללת	158.30	156.52	-0.14	-0.09%
עמדה מעוף	128.08	126.96	0.67	0.53%
עמדה משולבת	147.06	145.97	-0.74	-0.50%
עמיגל אגיח	92.77	91.99	-0.01	-0.01%
ענבל	132.13	131.87	0.04	0.03%
ענבר	126.24	123.88	0.09	0.07%
ערמון	146.27	143.60	-1.66	-1.14%
פיא	5338.22	5304.29	3.16	0.06%
פיא 2000	56.43	55.40	-0.14	-0.25%
פיא זינוק	45.89	45.04	-0.02	-0.04%
פיא מעוף	121.50	119.27	0.84	0.71%
פיא עולמית	71.62	70.90	0.02	0.03%
פיא פריים	100.36	99.02	-0.19	-0.19%
פיננ'ר אג חו"ל	97.29	94.05	-1.74	-1.81%
פיל	205.60	203.22	-	0.00%
פנתר	383.25	380.06	-0.22	-0.06%
פסגות 50	193.10	191.39	0.42	0.22%
פסגות גמיש	373.63	371.28	0.66	0.18%
פסגות חו"ל	95.42	93.53	0.03	0.03%
פסגות יציב	384.68	382.26	0.16	0.04%
פסגות כל חודש	102.17	100.37	-	0.00%
פסגות כל רגע	150.14	149.76	0.10	0.07%
פסגות לימיט	195.87	194.62	0.17	0.09%
פסגות מכס לשלום	76.32	74.90	0.40	0.54%
פסגות מדד	390.70	383.51	0.28	0.07%
פסגות מט"ח	375.15	368.16	-0.18	-0.05%
פסגות מלכ"ר	322.84	320.08	0.02	0.01%
פסגות מניות	482.15	479.07	0.48	0.10%
פסגות משולבת	414.65	407.07	0.66	0.16%
פסגות עולם	121.67	119.44	0.20	0.17%
פסגות על קרן	55.24	54.19	0.18	0.33%
פסגות פקדים	60.50	59.38	-0.01	-0.02%
פסגות תאגידים	381.34	374.49	0.24	0.06%
פריצה	80.33	78.33	-0.40	-0.51%
צבר	231.93	227.51	0.49	0.22%
צוק	253.65	252.39	-0.13	-0.05%
ציון משאבים כר"מ	82.25	81.67	-0.14	-0.17%
צמיר	3307.43	3246.03	-2.09	-0.06%
צמיחה אגיח מד	1439.60	1420.42	-0.77	-0.05%
צמיחה גמישה	2088.36	2060.17	-5.56	-0.27%
צמיחה יצוא	169.60	167.76	-0.78	-0.46%
צמיחה מניות	409.55	407.03	-0.94	-0.23%
קלע	585.36	582.45	0.53	0.09%
קפיטל אגיח	104.16	103.35	0.03	0.03%
קפיטל חו"ל	95.31	94.12	-0.11	-0.12%
קפיטל מניות	66.03	65.12	-0.09	-0.14%
קשת	312.66	306.88	-0.18	-0.06%
רוזן	148.89	146.08	-0.03	-0.02%
רימון	373.95	373.63	0.28	0.08%
רעים 90	176.85	173.25	-0.27	-0.16%
רשף	403.54	395.10	-1.19	-0.30%
שביט	503.16	497.47	-0.12	-0.02%
שחר	167.74	164.50	0.02	0.01%
שירה	1743.43	1732.60	-4.44	-0.26%
שמורה קס	95.45	0.00	-	-
שמיר	1004.65	985.98	-0.91	-0.09%
שסק	589.18	585.56	-1.19	-0.20%
שפע	186.54	184.91	-	0.00%
שקד	242.98	238.55	-2.74	-1.16%
תאנה	984.87	966.63	-1.17	-0.12%
תבל	907.71	895.78	-0.23	-0.03%
תדהר	2135.14	2124.34	-4.07	-0.19%
תוכנה ותקשורת	71.52	70.91	-0.25	-0.35%
תמוז	102.73	101.94	-0.21	-0.21%
תמריץ	64.41	63.24	-0.03	-0.05%
תנופה	272.00	266.97	0.26	0.10%
תפוז	762.00	757.22	-0.86	-0.11%
תפוח	517.22	514.23	-0.41	-0.08%
תרשיש	145.22	142.54	-0.03	-0.02%
תשואה חן	107.80	106.88	-0.08	-0.07%
תשואה טובה	101.71	99.01	1.39	1.42%
תשרי	1391.38	1380.86	-0.58	-0.04%

* השינוי חושב לפי מחיר הפדיון

هكذا من الأصل

בנקים מסחריים וחברות אחזקה בנקאיות (שאינם בהסדר)

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב-%	היצע/ביקוש
[illegible]					

בנקים למשכנתאות ומוסדות מימון אחרים

חברות וסוכנויות ביטוח

מסחר

שירותים

מלונאות ושירותי תיירות

מחשבים ושירותי מחשב

נדל"ן בינוי ופיתוח

תעשיה בנויה ושונות

חברות השקעה

הקלאות

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מכונות חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

השקעות בתעשיה ושונות

חיפושי נפט

כימיה

משתנים נכון ליום 24.04.95

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש. אחוז	ע.נ.	ת.ב.
קרדן השק 5	277	-6	-2.22	-0.00	-0.00
אגן	3744	-76	-2.20	-0.00	-0.00
מבטח שמיר	1152	-3	-0.02	-150.00	-1692.00
מליבו 5	610	-20	-3.32	-0.00	-0.00
עורא	1909	-14	-0.07	-280.00	-5334.00
משוב	252	-12	-4.45	-3850.00	-9740.50
נחלת	5605	-0	-0.00	0.00	0.00
פריקלאס	1839	-9	-0.05	-540.00	-9882.00
כלכלית ים	739	-23	-3.30	-0.00	-0.00
קווי אשראי	95	-2.5	-2.25	-1500.00	-1447.50
ריבוע	1430	4	0.02	1440.00	20635.20
כלל ביטוח	949	2	0.02	300.00	2847.00
מבני תעשיה	322	-5	-1.15	-0.00	-0.00
בזק	515	28	5.57	177700.00	914019.00
ישרוטקי יהש	23	0	2.20	275000.00	6160.00
אקרשטין תעש	268	-1	-0.02	-1400.00	-3738.00
ממן	677	0	0.00	200.00	1354.00
תכל יהש	92	0.1	1.10	0.00	0.00
אבטק יהש	122	-0.9	-7.70	-22000.00	-2695.00
רב בריח	860	-4	-0.05	-0.00	-0.08
פתמולה	1076	-57	-5.30	-0.00	-0.00
אדמות	620	0	0.00	250.00	1555.00
דגם	1338	-27	-2.20	-120.00	-1605.60
גרנית	465	-5	-1.10	-0.00	-0.00
כיל	226	-1	-0.02	-34800.00	-78426.00
כיתן	920	-9	-1.10	-450.00	-4140.00
אסם	2048	-10	-0.05	-1840.00	-37779.20
מכתשים	1420	-18	-1.12	-1800.00	-12076.00
אגיס	1887	-29	-1.15	-1600.00	-30214.00
סקום	323	-6	-1.17	-0.00	-0.00
מפעלי פלדה	243	0	0.00	2100.00	5117.00
אורגיין השק	2295	-6	-0.02	-0.00	-0.00
נסיחל	680	-21	-3.30	-360.00	-2473.20
שקם	1865	2	1.10	10400.00	19404.00
תבוהלשר 1	25346	-583	-2.22	-70.00	-17787.00
תבוהלשר 5	24378	-184	-0.07	-49.00	-11855.06
דוגות	1207	0	0.00	0.00	0.00
פרטנגר 5	6010	30	0.05	300.00	18192.00
יהאל	965	0	0.00	7500.00	7237.50
איסוגג	704	0	0.00	0.00	0.00
לפפיר 1	263	14	5.57	5400.00	14238.00
בינלאומי 1	35496	0	0.00	268.00	95192.48
בינלאומי 5	35676	177	0.05	553.50	196806.33
לאומי	308	-4	-1.12	-20700.00	-63827.50
כלל תעשיות	1697	25	1.35	6660.00	112316.40
אפריקה 0.1	278374	4114	1.15	25.00	69367.23
אפריקה 1	254464	1894	0.07	6.00	15305.76
הכשרת ישוב	836	40	5.50	1080.00	89442.00
קמור 5	1938	0	0.00	80.00	1558.40
טבע	104662	521	0.05	504.00	525854.66
ים המלח	775	-8	-1.10	-3800.00	-29442.00
[illegible]	34521	-222	-1.15	-7700.00	-112248.50
[illegible]	8545	-86	-1.10	-576.00	-49222.60
דסקונט השק	18560	46	0.02	440.00	81321.28
נפטא	464	0	0.00	0.00	0.00
משכן	31133	0	0.00	71.50	22247.23
כור	22518	278	1.12	1351.00	303166.08
פועלים	417	-4	-1.10	-2015.00	-42350.00
ספרות רג	168595	-2567	-1.15	-0.90	-1525.05
מהדרין	12948	32	0.02	12.00	1565.40
פריון	8888	0	0.00	0.00	0.00
כבלים	1625	4	0.02	300.00	4887.00
אלקו	8730	-111	-1.12	-90.00	-7869.60
פועלים השק	8189	-125	-1.15	-100.00	-8143.80
נכסים בנין	16929	0	0.00	0.00	0.00
אוסיף	7569	-57	-0.07	-22.00	-1631.52
יגנא	1181	-15	-1.12	-0.00	-0.00
כלל סחר	636	6	1.10	5290.00	33481.10
שלטון	7566	-115	-1.15	-0.00	-0.00
אמרים	3399	-41	-1.12	-0.00	-0.00
כללישראל 1	7242	211	3.30	1080.00	77756.40
אידיבי אחז	942	23	2.25	24900.00	232992.00
עלית 5	1193	-27	-2.22	-380.00	-3606.00
אלרון	9110	-23	-0.02	-432.00	-39305.52
תאס	1044	-11	-1.10	-0.00	-1.80
פלגת ב	350	-1	-0.02	-0.00	-0.00
כספרום	55.5	-4.5	-7.72	-3000.00	-1680.00
פסורכימים	1525	11	0.07	2760.00	41913.60
כללי	7353	-56	-0.07	-25.00	-1843.00
פיבי	41499	-632	-1.15	-7.00	-2908.61
אלביט	19714	339	1.17	904.00	176580.48
אורדן	421	6	1.15	2400.00	10256.00
ספנות בנק	1763	-55	-3.30	-0.00	-0.08
שופרסל	5211	-53	-1.10	-120.00	-6261.60
אידיבי פתח	4894	48	1.10	2400.00	117182.40
פקר	9851	146	1.15	390.00	38348.25
תאת 5	273	-7	-2.25	-1650.00	-4521.00
סומר	1292	-20	-1.15	-0.00	-0.00
כללאלקטרוני	28500	-71	-0.02	-143.00	-40791.47
דסבאר 5	1877	35	3.30	400.00	7579.00
ברום	1461	-22	-1.15	-600.00	-8751.00
תדיראן	839	16	2.20	2600.00	21928.00
בירת אנב	105.5	0	0.00	0.00	0.00
שקם ברקן 4	131	0	0.00	3600.00	4716.00
יואל אנב 2	84	0	0.02	0.00	0.00
אפריקהאנב	99	-1	-1.10	-0.00	-0.00
נפטא בריכה 5	109	-0.5	-0.05	-0.00	-0.00
כור אנב	6635	33	0.05	120.00	7978.60
כור אנד	107	0	0.00	0.00	0.00
אלביט אנב	985	0	0.00	0.00	0.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה ולהביאם לידיעת הקורא.

כל שימוש בנתונים המתפרסמים טעון בדיקה ואימות. כל החלטה על ידי המשתמש במידע נעשית על אחריותו. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.

אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת. למשקיע ויש לאמתם עם יועצי השקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

אז כבה

איך שוב נדפקנו

אהרן שמי

ה מאורעות האחרונים בעולם, ובעיקר הפיצוץ הטרוריסטי באוקלהומה סיטי, מוכיחים לנו שוב ושוב עד כמה אנחנו, קטנים בכל שהננו, איננו היחידים בעולם. וכתוצאה מזה עד כמה אנחנו עלולים להיפגע רק בגלל שאנחנו לא אמריקה. מפני שעד הפיצוץ באוקלהומה עוד היינו באיזו שהיא תקווה עמומה שכל מרביצי הטרור שבינינו, כל המומחים, כל אלה שמבטיחים לנו השכם והערב שהם יודעים איך מפסיקים טרור ומונעים שפיכות דמים – כולם, שרון ורפול ורחבעם, ונתניהו ויהושע מצא, יקומו סוף סוף מכסאותיהם – יגלו לנו איך עושים את זה כדי שנוכל לשבת כמה בארצנו תחת גפננו ותאנתנו לפחות ארבעים שנה כמו שהבטיחו לנו פעם.

אבל היום, אחרי הפיצוץ באמריקה: איזה סיכוי יש לנו הרי לאמריקאים יש הרבה יותר כסף לשלם למומחים, ואנחנו כבר רואים בעיני רוחנו כיצד כל מרביצי הטרור המפורסמים שלנו, עוזבים אותנו בשקט, אחד אחד ובאין רואים, וטסים להם לארצות הברית ומדבירים שם את הטרור. בעוד אנחנו, כעניים בפתח, תולים תקוותנו האחרונה המבריאה לה מערבה כדי לרעות בשדות טרור זרים. מדוכאים ונכובים, אנו מהרהרים לעצמנו, איך שוב נדפקנו ואיזה סיכוי יש לנו להפסיק את הטרור ללא שרון, רפול, רחבעם, נתניהו ויהושע מצא גם.

ד ב ר   ה י ו ם

החמישי של החמישית

א חרי דה־גול, פומפידו, ז'יסקאר ומיטראן, בא תורו של אחד משני העולים לסיבוב המכריע בבחירות לנשיאות צרפת, שיראק או ז'וספן. הוא יהיה החמישי בנשיאי הרפובליקה החמישית ויוביל את ארצו, אם ישרוד בתפקידו – מה שאירע לשני האחרונים, אך לא לשני הראשונים – עד לשנת 2002.

הפתעת הסיבוב הראשון, התייצבותו של ז'וספן בראש הטבלה, היתה מוחצת פחות לולא הוענק יחס סובר פחות לסקרי דעת־הקהל. שוב הסתבר עד כמה אין סקרים אלה ראויים לאמון וכי המהמר עליהם מסתכן בהערכת חסר או יתר העשויה לשנות את התמונה כולה. כאשר רק קולות מעטים מסוגלים להכריע, בין בשיטת בחירות זו ובין באחרת, בין בהצבעה עצמה ובין בהתחשב באחוזי הסימה והמערכי עודפים, יכולה כל סטייה בין המידגם לבין המציאות להשפיע מהותית על התוצאה ועל המהלכים הפוליטיים והאירגוניים הפועלים כלפיה.

זהו לקח שיילמד בוודאי במטותיהם של המבקשים להיות הראשון בראשי הממשלה של הרפובליקה הישראלית השנייה, במתכונת החדשה של בחירה ישירה. אך לקחים אחרים ייחודיים לצרפת. ז'וספן אמנם בראש, גם לאחר 14 שנים רצופות של נשיא סוציאליסטי, אך אין להקיש מכך כי גם בישראל יישמר בהכרח שלטונו של מפלגות השמאל־מרכז. מפתה להניח כי אילו הציבו הסוציאליסטים מועמד בולט עוד יותר, כיוצא הנציבות האירופית ז'ק דלור, היה יתרונו נשמר גם בסיבוב השני, אך נכון יותר להתמקד בפיצול שבין מנהיגי הימין־מרכז הדומים למדי, שיראק ובלאדור, שאילו הגיעו לעיסקה מוקדמת ביניהם היו מביסים את ז'וספן. זהו לקח חשוב לימין בישראל שפיצול קולותיו העניק בבחירות האחרונות את הבלוק החוסם לממשלת רבין ויוכל לסייע למועמד מפלגת העבודה בבחירות הבאות.

אין הפתעה גדולה בנתח הנכבד של הגוש להה־פן, ששית מהקולות. דמותו של קצין צנחנים ברימוס, לשעבר לוחם אכזר בערבים ועדיין פורט על נימים של שנאת זרים, אינה אופיינית לצרפת לבדה, אבל לצרפת מסורת של מפלגות הקיצוניות הדו להסתתן בקרב מיליונים. כך היה אצל פוז'אד בשנות ה־50 וכך, אסור לשכוח, צריך להסביר את להיסחפם של רבים בצרפת, אולי רוב, לשתף פעולה עם הכיבוש הנאצי בשלטונו בכלל ובהתנכלותו ליהודים בפרט. המסגרת היא של החמישית, אבל התוכן עודנו של ששית זו.

חינוך 2000

בבחינה הזאת אסור להיכשל

מערכת החינוך צריכה לעבור מהפיכה כדי להיות מסוגלת להתמודד בהצלחה עם האתגרים החדשים הממתינים לה בעתיד

אורי גורדון

מ סיבות לא־ברורות, מתהדרים להם בתי־הספר בישראל בתואר "מערכת החינוך" והמשרד המנהל את בתי־הספר נקרא, משום־מה, בשם "משרד החינוך". רק מי שאינו מכיר כלל את מערכת בתי־הספר בישראל יכול להשתמש במונחים המרוחקים כל־כך מן המציאות. בכיתות הלימוד שלנו אין כמעט זכר לחינוך במשמעותו האמיתית. רבים מן המורים אינם מנסים כלל להקנות לתלמידיהם ערכים, או דפוסים של חשיבה ביקורתית. מעטים הם "המחנכים" (שוב, מילה שאבד עליה הכלח) שיבצעו התאגדות בפוסבי על־ידי חריגה מתוכניות הלימודים המקודשות שנקבעו ועוצבו באין־ספור מסמכים, מזכרים וחוזרי מנכ"ל.

אולי כדאי היה להעביר את כל מערכת בתי־הספר שלנו לתחום פעילותו של המשרד לאיכות הסביבה, משום שלעתים נדמה כי היעד המרכזי של בתי־הספר מתמקד ביצירת צעירים ידידותיים לסביבה, שקטים וממושמעים, ובמיחזור אלפי טונות נייר ברמות ספרי לימוד המחברות, מצהיבות, המועברות מדור לדור.

גם "נאמני מיחזור" יש לנו; הם אותם מורים מעטים, אלו שנשקו לאורך הדרך, אשר עבודתם מתמקדת בהכתבה איטית ומסודרת ממחברותיהם שלהם אל מחברות התלמידים. וכל זאת, כדי שכבוא היום יוכלו התלמידים לשבת לילות ארוכים מול אותן מחברות, לשנן את התוכן ולנסות לשמור אותו בזכרון במשך מספר ימים או שעות, עד שיוכלו לפלוט אותו על־פי הבחינה.

הסיטואציה הבאה מוכרת לכל מורה בישראל: בכל פעם שנפתח דיון בנושא חדש, מיד קם התלמיד התורן ושואל את שאלת המפתח: "זה לבחינה?" ברור לכל הנוכחים, כי תשובה שלילית לשאלה תוביל אוטומטית לאנרכיה־דרבתי: התלמידים יסגרו את המחברות, יאבדו כל עניין בשיעור ורמת הרעש בכיתה תחייב את המורה להתקין אטמים באוזניו. שכן, מן הידועות היא שאסור לבזבז את זמנם היקר של התלמידים חסרי הסבלנות על חומר שאינו צפוי להופיע בבחינה. המטרה היא הציון בבחינה, ולאחריו – הציון בתעודה, וכל מה שאינו מוביל ישירות לכך הוא טפל ומיותר.

קשה לבוא בטענות אל המורים הישראליים, הניצבים מול כיתות עמוסות. גם משכורות עתק לא יוכלו לחפות על המשימה הבלתי־אפשרית הניצבת בפניהם והופכת את מלאכתם לסיזיפית. קשה גם לבוא בטענות אל התלמידים, שהשיטה הפכה אותם לרובוטי שינון והוציאה מהם כל ניצוץ של מקוריות ויצירתיות.

אבל חייבים לדרוש מן הממונים על המערכת לבחון מחדש את המצב ולערוך את השינויים המתאימים. הממשלה הנוכחית הגדילה במידה רבה את המשאבים לחינוך, הגדילה את משכורותיהם של המורים ופיתחה את נושא ההשתלמויות של המורים. אולם, עדיין לא בוצעה המהפיכה הדרושה למערכת החינוך על מנת שתתאים עצמה לאתגרי המאה הבאה.

שעות הפנאי של הנער הישראלי נחלקות בין מסך הטלוויזיה לצג המחשב, בין "גלגל המזל", "הקומדי סטור", וה־MTV מזה ובין משחקי מחשב קופצניים מאידך. אין בכך כל רע, למרות שאני, מטעמים נוסטלגיים, מעדיף עליהם את הקסם של "אי המטמון" של סטיבנסון, את ההומור של "שלושה בסירה אחת" של ג'רום או את היופי של שירי רחל. גם בתחום המשחקים, "שבץ נא" הישן והטוב עדיף בעיני על פני משחקי מחשב צבעוניים המלווים במוסיקה רעשנית. אבל, מה לעשות, אני שייך לדור אחר.

בעידן שלנו, קשה לצפות כי את שיחסיר הנער בלימודיו בבית הספר הוא

(המשך בעמוד 10)

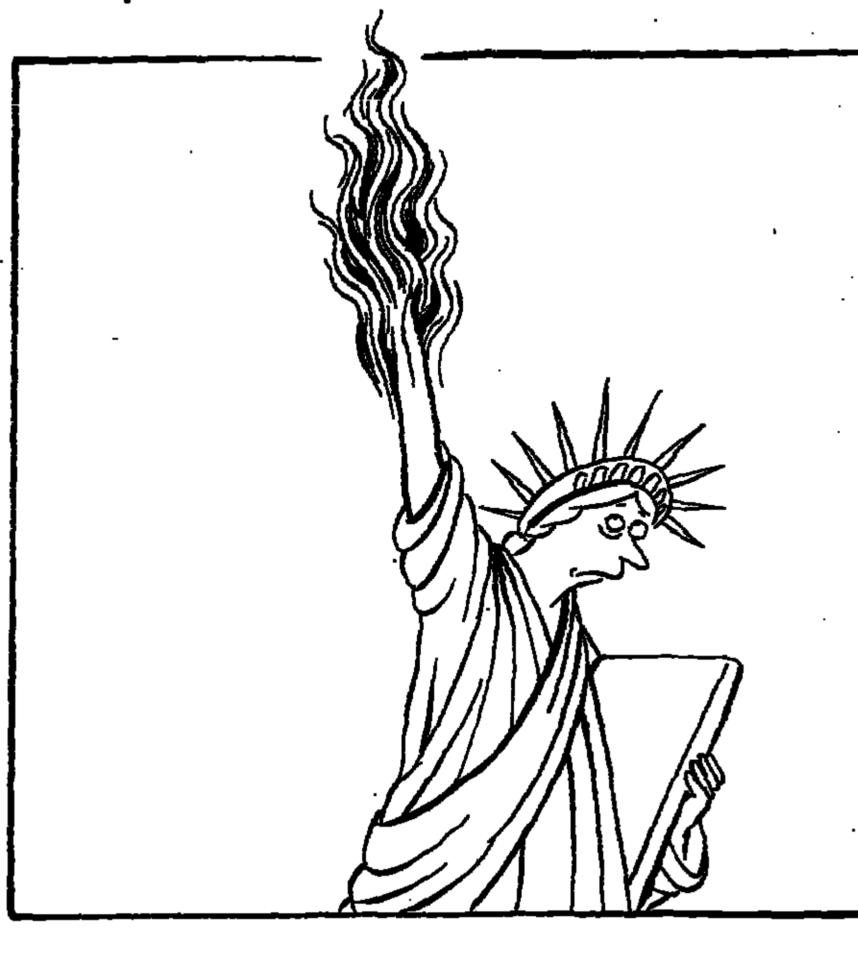

מימונהפריימריס

מה החרטה הזה

המימונה הישראלית היא מרוקאית כמו החלסטרה של דודו. לא סמל לאחוות העדות – לכל היותר אחוות פוליטיקאים. בפריימרים יזכרו החברים לאלול את המסיבה כיד המלך עם אפשרות להתחכך בראשי המדינה

אמיר נימן

נ כשיו, כשבירת המימונה מזכרת בתיה, חזרה לגודלה הטבעי והשקט חזר לסמטאותיה, ולאחר שהחשבוניות השמנות נשלחו לספקי הקמח והמרגרינה, שמהם נוצקו הדרי המופלטה, ולאנשי יחסי הציבור שיצקו את השמן על גלגלי האירוע המתוקשר ביותר במדינה, אפשר לומר כבר כמה מלים על חגיגת המימונה והקשר שביניהן לבין הפריימריס.

ביום ראשון בבוקר, בראיון לרדיו, סיפר אחד מיהודי רבאט על המימונה במוצאי שבת בבירת מרוקו. מדבריו הצטיירה תמונה של חג צנוע, שעיקרו אירוח סולידי בחיק המשפחה והידידים. האיש, מלול שמו, סיפר גם שבמהלך החג התארחו הנסיך ונציגי הממשל בבית אחד מיהודי העיר, והממונה על נציגות ישראל ברבאט, דוד דדון, ציין כי מדובר בביקור של ידידים משכבר הימים. לא מלול לא שמע על הגירסה הישראלית למימונה, על המופלטה מ־150 ק"ג קמח של רפי אלול, אשתו וילדיו התומרים, על "הנשיקה הצרפתית" בינו לבין ראש הממשלה (כפי שתיעדו מצלמות ערוץ 2), על ריקודי הבטן של שר המשפטים דוד ליבאי, על התרבוש הגלביה של שר החוץ שמעון פרס או על כך שכל פוליטיקאי בישראל, מנשיא המדינה ועד אחרון העסקנים, ראה בהשתתפות בפסטיבל המימונה מסט(ט) לקראת הבחירות הבאות, ואינו פוסל מלקחת חלק בתצוגת אופנה מרוקאית "אותנטית", כפי שריגמנו לנו רבותינו.

מדובר בתופעה מוזרה. הפוליטיקאים, יוצאי פולין וסביבותיה, מתארחים לכאורה בטקס אותנטי, חג מסורתי של ילידי המזרח, ועסקנים שיציאת מרוקו היא אמנותם – זאב רווה, למשל – מספרים לנו שמדובר בסמל לאחוות העדות וחיפוי השסע החברתי בעם ישראל. לא מסורתי, לא סמל ולא בטיה. המימונה הישראלית היא לא יותר מבלומס ממוסד ומאורגן של זלילת רבני מתיקה ונפנוף מנגליסטי, שהפוליטיקאים מנצלים למימונהבחירות, והגירסה העכשווית למימונהפריימריס, והיא מרוקאית כמו שזהו מ"הקומדי סטור" הוא מרוקאי.

בסוף השבוע שעבר בישרו לנו עיתוני הערב, בתמונות צבע מרהיבות, שחבר הכנסת רפי אלול ואשתו עורכים חגיגת מימונה מסורתית, "בית פתוח" ל־10,000 מוזמנים. בני הזוג התארחו בכל תוכנית טלוויזיה ורדיו אפשרית, כדי לספר על נפלאות המופלטה והמסורת המרוקאית. עבודה מצויינת של יחסי ציבור (כנראה היחצ"ן הלאומי רהב – ששמו הולם את עיסוקו) הזרימה במוצאי־שבת קהל אלפים למזכרת בתיה.

בגילה המופלג, 112 שנה, צברה המושבה הוותיקה זכרונות רבים. היא זוכרת את הבארון רוטשילד שיסד אותה ב־1884, וביקר בה בשלהי המאה הקודמת, את רבן הציוני של ראדום וביאליסטוק, שמואל מוהליבר, שהשתדל בעבודה אצל הבארון. היא זוכרת את ההתנכרות והבוז של אנשי העלייה הראשונה והשנייה כלפי תושביה, את השיירות לירושלים שיצאו מתולדה שכנתה, את היריבות העזה שבין רפי אלול לדפי טויסה, המתקוטטים זה עשור על כס ראשות המועצה המקומית, ועכשיו גם את התחרות בין המימונות של שניהם ואת השיירות שהגיעו מירושלים ותל־אביב לסמטאותיה, כדי לחזות בתופעה ולהתחכך בראש הממשלה רבין, בשרים ליבאי וסנה, במניין חברי הכנסת ובעשרות עסקני המפלגות, שהתרוצצו בין בית אלול לבית טויסה.

שום דבר מסורתי לא היה בחגיגה הזאת, מלבד התופינים המרוקאיים שחולקו כיד המלך, אבל היתה שם הרבה פוליטיקה. בכל שלוש שנותיו בכנסת לא זכה רפי אלול בחשיפה אינטנסיבית כל־כך, כפי שסיפקה לו חגיגת המימונה הזאת.

בקיץ 92, לפני כמעט שלוש שנים, הושבעו לראשונה מעל בימת הכנסת 18 חברי־כנסת טירונים בסיעת העבודה. אחדים מהם, כאפרים סנה, נסים זוילי ואביגדור קהלני, הגיעו לגבעת רם היישר מן "הרשימה הארצית", "אריות" הפריימריס של העבודה. אחרים, כשמוליק אביטל, סלאח טריף, אלי גולדשמידט ובמידה מסויימת (בגלל השריון לנשים) גם יעל דיין, הגיעו כנציגים סקטוריאליים.

קבוצה אחרת מורכבת מראשי מועצות מקומיות, ממשיכי דרכם של משה קצב, מאיר שטרית, בייגה שחוט, מיכה גולדמן ואחרים – מנהיגי קהילות קטנות שהצליחו לקפוץ כיתה. חבר הכנסת רפי אלול הוא אחד מהם. כשנבחר לכנסת היה ראש המועצה המקומית מזכרת בתיה, שרק מעטים בינינו יודעים את מי היא מזכרת ואיזו בתיה.

ראש המועצה שנעשה לח"כ נראה בתחילת הקדנציה כאחד מן הזריזים שבקבוצת הטירונים, ובוודאי בין חבריו, ראשי המועצות. הוא למד במהירות לנווט את דרכו במסדרונות הכנסת ובאלה המובילים ממנה למוקדי השלטון שבמשרדי הממשלה. תוך פרק זמן קצר הוכתר ליו"ר "הלובי החברתי" הבין־סיעתי, במקום שמעון שטרית שנעשה לשר. האופק של הפוליטיקאי הכפרי אלול נראה או רחב ובהיר מתמיד.

בידיו של שטרית היה "הלובי החברתי" בכנסת ה־12 למכשיר פוליטי רב־עוצמה. למרות שבסיעת העבודה ובסיעות אחרות בכנסת הקודמת הצטופפו לא מעט חברי כנסת על המשבצת החברתית, הוא הצליח לבסס לעצמו מאחז עצמאי ודימוי של מניף הדגל החברתי־עדתי (ובכנסת ה־13 קיפל אותו והגדר לשדה המדיני), ועשה בכך שימוש נרחב במהלך הבחירות המקדימות, שבהן השיג הישג מרשים, כאשר התברג במקום העשירי ברשימה.

הנעליים האלה, התברר במהלך הקדנציה הנוכחית, היו גדולות ממידותיו של חבר הכנסת אלול, ותחת שרביטו נעלם "הלובי החברתי" והתנמר. הוא לא רשם לזכותו שום יוזמת חקיקה, שום פתרון קונסטרוקטיבי לבעיות החברתיות שלא נעלמו, ולבד מסיורים אחדים ומתוקשרים פה ושם, באזורי מצוקה בארץ ישראל, וסירובו של אלול לפנות את מקומו, כהתאם להסכם הרוטציה עם חבר הכנסת מהליכוד שאול עמור, לא נודעו עקבותיה של השדולה. על המתרסים החברתיים בכנסת עלו חברי כנסת אחרים, ויו"ר הלובי, שבין יתר עיסוקיו היה גם דירקטור ב"חברת בעה" בדואית, היה בבחינת נפקד־נוכח.

כשנואש מן השדולה העלה אלול בשנה שעברה על סדר־היום רעיון מהפכני – הקמת "רשות למלחמה בעוני". את העוני בישראל אפשר יהיה לחסל, הגה חבר הכנסת הצעיר, רק באמצעות ריכוז הסמכויות הנתונות כיום בידי משרדי הממשלה השונים המטפלים בענייני רווחה וחברה. בכינוס הקמה של העמותה לקידום הכוונות היפות כל־כך במלון "דן" בתל־אביב השתתפו בכירי התעשייה והמשק, אשר התחייבו לתרום ממיטב כספם למען מימושה.

כמעט שנה חלפה מאז הוקמה העמותה. העוני בישראל לא חוסל וגם לא יחוסל. פה ושם נחלץ אלול באופן אישי "לסדר" דיור או סיוע לנזקקים, וכל פעילות כזאת תועדה בתריצות יחצ"נית אופיינית, אבל לכנות זאת מלחמה בעוני יהיה יותר מוגזם. מוגזם יהיה גם להאשים באיזוזיות את אנשי המשק הבולטים, שלקחו חלק בהקמת העמותה. וכי הם לא ידעו שמן הכינוס בקיץ שעבר במלון "דן" לא תיפתח שום מלחמה, ששום משרד ממשלתי לא יתנדב להיפטר מסמכויות ותקציבים, וששם המשחק הוא הפריימריס הבאים? ידעו גם ידעו, משום שהם חברים בהנהלותיהן של עשרות "עמותות קש" דומות של חברי־כנסת מכל סיעות הבית.

כשיבוא אלול להתמודד בפריימריס במפלגתו, לא יזכרו אותו על מה שעשה או לא עשה למען פתרון הבעיות החברתיות במדינה או מהי עמדתו בוויכוח הפוליטי־מדיני (לפני שבועיים נמנה עם ששת חברי הכנסת מסיעת העבודה שתבעו מראש הממשלה להיכנס לעזה, אבל נראה שנשיפה משר החוץ פרס עשויה להחזיר אותו לשגרת דממה מהולסת בשאלות המדיניות הבוערות). אלול, לצורך זה, הוא משל בלבד.

יש חברי כנסת המוצרים אל התודעה הציבורית בזכות עשייה של ממש ויש כאלה שהם יצירי דמיונם המורה של אנשי יחסי ציבור. די במסיבה רבת־משתתפים ומתוקשרת כרבעי, לחם ושעשועים, על אחת כמה וכמה אם מופיעים בה ראש הממשלה, שר החוץ ואב רוחן. האורחים החשובים באים על סיפוקם בהתחככות העממית וגם בעל המסיבה אינו מפסיד. כשיסימו חברי מפלגת העבודה לסמן על גבי טופסי הבחירה את שמותיהם של "אריות" המפלגה, ויהיה עליהם להשלים את מכסת הסימנים, חזקה עליהם שיזכרו שחבר כנסת פלוני מזמן להם מסיבות, עם כיבוד כיד המלך והתחככות בראשי המדינה.

הבחירות בצרפת

ממתינים לסיבוב החברתי

כל הסימנים מעידים על הבאות: גל המאבק של עובדים ומגזרים אחרים בצרפת, לא עומד לפוג עם הבחירות. התביעות הרבות, בייחוד תוספות שכר, לא באו על סיפוקן. ספק רב אם גורם כלשהו מתכוון למלא אחר ההבטחות

אפרים דוידי וחני פורשנר

ס יבוב הבחירה בצרפת עוד לא תם – וכבר הוא מתחיל מחדש. בחירה אחת היא הבחירה בנשיא הרפובליקה: על־פי החוק בצרפת ("באלוטאז'") נהוג לערוך בחירות לנשיאות בשני סיבובים; לאחר הסיבוב הראשון יש סיבוב השני, בין שני המועמדים שיצאו מובילים בסיבוב הראשון – ובעוד 10 ימים יהיו אלה ליונל ז'וספן הסוציאליסט וראש עיריית פאריס הגוליסטי ז'אק שיראק. אך כבר במהלך מסע הבחירות – וביתר שאת מאתמול – רבים בצרפת הולו לדבר על ה"סיבוב השלישי" הצפוי: "הסיבוב החברתי".

מה הבסיס לתחזית (והציפיות) ל"סיבוב חברתי"? בחודשים האחרונים היה גל מחאות, בייחוד של עובדים – אך גם של חסרי דיור, נשים, חולי איידס, סטודנטים ותלמידי תיכון – ואין סיבה שייפסק בעקבות הבחירות. להיפך, המשבר רק יעמיק – גם אם שיראק השמרני ינצח, ואף אם ז'וספן יהיה לנשיא.

"צרפת היא מדינה ימנית. תוצאות הבחירות ביום ראשון רק מחזקות טענה ישנה זו" – אמר אתמול הסוציולוג הידוע (ותומך הסוציאליסטים) אלן טורן: מפלגות הימין (שתי מפלגות השלטון, שמועמדיהן היו שיראק וראש־הממשלה אדואר באלאדור, ו"החזית הלאומית" של ז'אן מארי לה־פן ופיליפ דה־וילייה) צברו כ־59 אחוז מקולות הבוחרים. לכאורה, טענתו של הסוציולוג טורן נכונה. אך גם במאי 1968, הזכור לטוב, מפלגות הימין החזיקו ברוב – והמפלגה הסוציאליסטית (הקטנה והמובכת מאז עליית דה־גול לשלטון) היתה לא יותר ממפלגה ליבראלית, כפי שהיא היום.

המאבק המעמדי בצרפת לא תמיד משתקף בקלפי. יתר על כן, לחלק לא מבוטל מהעובדים ובני משפחותיהם (ומדובר על מיליונים רבים) אין זכות בחירה: הם מהגרים בעלי נתינות זרה. יתכן מאוד, שמפלגות הימין ינצחו בשתי מערכות הבחירות; אבל זה יהיה רק זרז לתהליכים חברתיים בצרפת, תהליכים דומים לאלה שהובילו להפגנות ושביתות במאי 68. בהקשר זה, משהו מוזר קרה בדרך אל הקלפי. פתאום, כל המועמדים הפכו "שמאליים". שיראק דיבר בזכותם של חסרי־הדיור, שפלשו לבנייני יוקרה ברובעים הבורגניים של פאריס – וגם, כמו באלאדור, גילה "הבנה" לדרישות של השובתים הרבים ברחובי צרפת בחודשים האחרונים. שלא לדבר על לה פן בימין הקיצוני, שהודיע להתייחס לאבטלה ההולכת ומחמירה. הוא מציע לגרש שלושה מיליון עובדים זרים, "כדי ליצור מקומות־עבודה חדשים". ימין "חדש" המדבר מגרונו של הימין הישן, הפאשיסטי. ז'וספן דרש הורדת שבוע העבודה ותוספת משמעותית לשכר המינימום.

בשמאל, המועמדים רוברט הו (המפלגה הקומוניסטית), ארלט לאגייה ("מאבק פועלי") ודומיניק ואנה (אקולוגיסטים) תמכו ללא עוררין במאבקי העובדים ואף העלו הצעות מקוריות משלהם. הו קרא להתערבות המדינה ליצירת מיליוני מקומות עבודה, ולפעול למען הצדק החברתי; לאגייה דיברה בזכות "תוכנית חירום של הפועלים", הכוללת הפקעת נכסי הבורגנות; ואנה עזבה את המסר האקולוגיסטי הטהור, והתבטאה בזכות איגודים העובדים ונגד המשק הקפיטליסטי. אגב, הכוחות שמשמאל למפלגה הסוציאליסטית (קומוניסטים, טרוצקיסטים ושומרי הסביבה) קיבלו כ־18 אחוז מקולות הבוחרים – שיעור לא מבוטל. הכוחות הרדיקאליים בשמאל קיבלו יותר מ־5 מיליון קולות. המפלגה הקומוניסטית נחלצה משפל אלקטורלי בן שני עשורים: כוחה גדל בכ־15 אחוז, ותומכים בה אחד מכל 11 צרפתים. ה"איחוד הקומוניסטי האינטרנציונליסטי" (המפרסם את השבועון "מאבק פועלי", שמועמדתו היתה פקידת הבנק לאגייה, הכפיל את כוחו: יותר מ־5 אחוזים מהקולות. זהו שיא היסטורי בכוחה של מפלגה טרוצקיסטית כלשהי בבחירות באירופה המערבית בכל הזמנים. אירגונה הקטן של לאגייה משתייך לאחד מארבעה פלגים, המסוכסכים ביניהם, של ה"אינטרנציונל הרביעי", שנוסד על־ידי ליאון טרוצקי עוד בשנות ה־40.

כל הסימנים מעידים על הבאות: גל המאבק של עובדים, ומגזרים אחרים בצרפת, לא עומד לפוג עם הבחירות. התביעות הרבות, בייחוד תוספות שכר, לא באו על סיפוקן. ספק רב אם גורם כלשהו מתכוון למלא אחר ההבטחות בעת הבחירות.

גם ז'וספן, שהישגו בסיבוב הראשון הוא כנראה ביטוי לשיא יכולתו. חשוב להזכיר את עברו של האיש: ב־1982 ו־1983, כאשר הממשלה הסוציאליסטית חזרה בה ממדיניותה הכלכלית (שנכשלה בניסיון לבצע "קיינסיאניזם בארץ אחת"), ז'וספן היה אחד מראשי המצדיקים את הקו שבלם את המכונה הכלכלית והזניק את מספר המובטלים מעלה־מעלה.

עם כל הרצון הטוב – בהנחה שבכלל יש לו רצון כזה, ומדובר במשהו רציני ולא באוסף של סיסמאות – אין לז'וספן הכלים הדרושים לו כדי למלא אחר הבטחותיו בתחום החברתי הכלכלי. העיקרית בהן היא עניין הפחתת שבוע העבודה. אגב, ז'וספן התיר עמימות יצירתית סביב השאלה החשובה של אי־הפחתת שכר במסגרת קיצור שבוע העבודה ל־35 שעות. זה היה אחד העקרונות שהעלו את פרנסואה מיטראן לשלטון ב־1981 – וכבר ב־1982 הוא קיצר את השבוע ל־39 שעות.

אבל מאז, עניין זה – שחשיבותו רבה גם בתחום איכות־החיים ולא "רק" בתחום יצירת מקומות־עבודה – דעך, ונשכח. למרות עצות רבות מכלכלנים שמאליים, הממשלה הסוציאליסטית החמיצה ב־1988 הזדמנות פז לבצע צעד חשוב בחזית זו: כל מערב־אירופה היתה במצב של צמיחה – אבל ממשלת צרפת המוניטאריסטית החליטה שלא לרדוף קדימה ושמרה על הקצב שקבעו הגרמנים. התוצאות, ברמות משבר מחודש באירופה – ושיאים חדשים של אבטלה ושל קבוצות חברתיות הנדחקות לשוליים – מוכרות, למרבה הצער, יותר מדי.

כל אלה, בעיני הפרשנים בעיתונות המרכזית, אינן אלא שאלות משניות. ואולי לא: ייתכן שההתעלמות מן הגל החברתי – ומחיזוק כוחו של השמאל הרדיקלי (שהגיע לכוח הרבה יותר משמעותי מתוספת של חצי נקודת־אחוז ל"חזית הלאומית") – היא מתוך גישה חינוכית, שלא לתת רעיונות בראשי האנשים. על אפן ועל חמתן של העיתונות והאקדמיה מן הזרם המרכזי, השמאל והעובדים ימשיכו לכתוב את חלקם בהיסטוריה של צרפת – ושל מדינות אחרות.

עיתונות בימים עצובים

קול העציר

מירי פז

א ין שמחה כשמחה לאיד. אבל השמחה האקסטטית שאחזה השבוע באנשי "ידיעות אחרונות" שיבשה את שיקול דעתם של כמה מעורכי דסק החדשות בעיתון. ביום ראשון, אחרי האסון באוקלהומה סיטי, אחרי רצח אלפים ברואנדה, אחרי הקטל בכבישים בימי החג, היתה הכותרת הראשית בעמוד הראשון של עיתון המדינה באותיות חריגות בגודלן, מודגשות בקווים אדומים: "נעצר עופר נמרודי, העורך הראשי של 'מעריב'". מי פילל: השם המפורש "מעריב" בכותרת של "ידיעות אחרונות". אכן, עניין חשוב, הראוי לפרסום בעמוד הראשון, אבל בכותרת ראשית, ביום כזה? ביממה שחלפה מאז, למדנו מן התקשורת הלא שמחה בחלקה, השמחה רק במצוקות יריביה, שעופר נמרודי נאלץ להטיל את מימיו בכוס, בהריצת פרטנית במיוחד שאינה תוקפת עיתונאים כשהם עוסקים בעניינים חמורים לא פחות. בשעת כתיבת הדברים אנו מתבשרים על הזמנתו לחקירה במשטרה של עורך "ידיעות אחרונות". את העיתון הבא, אמר לי עורך ותיק שפרש בינתיים מן העיתונות, תוציאו בבית המעצר. עיתון מאוחד של כל הכוחות הטובים בשוק, שייקרא "קול העציר".

אלה ימים עצובים לא רק לעובדי "מעריב", אלא לעיתונות כולה. קשיים כלכליים הביאו לסגירת "חדשות", "שישי", "על המשמר". עכשיו נאבקים על חייו של "דבר". עיתונאי בעל מצפון, לאן יילך? ובשעה שאין עיתונים, האם מקצועיות, שלא לדבר על מצפון, תהיה עדיין עניין רלוונטי לעיתונאי שמבקש פרנסה במקצועו? האם לפוליטיקאים, לאנשי ציבור, לציבור כולו, איכפת שתהיה עיתונות ישראלית חופשית, דמוקרטית, שבעליה ועורכיה יהיו אנשי מקצוע, ושיעמדו לפחות באמות המידה המינימליות הנדרשות מן העוסקים בעיתונות?

מוזר אך לא מפתיע, ששום איש ציבור לא ראה לנכון להגיב על הסכנה המאיימת על העיתונות. מוזר אך מפתיע, שאנשי ציבור וכמה מאנשי הרוח המגיבים תדיר על כל בעיות השעה, מחרישים בשעה הזאת.

צה"ל מקשיב לך, מותק

תגן עורך חשף במהדורת "מהיום למחר" של הערוץ הראשון סיפור זוועה נוסף על התעללות בחיילים. הפעם מדובר בטקס חניכות משפיל שעשו חיילים למי שעלה בדרגה. חייל אמיץ אחד העז לצלם אירוע שבו נכפת חייל שקודם בדרגה על־ידי חבריו. הוא הופשט מבגדיו, גופו נמרח בתערובת קמח־צואה־שתן־ביצים והחיילים השתעשעו בהשלכת ביצים על גופו הכפות של הקורבן. האם זה קורה אצלנו? הורים יקרים, באלו תחושות תלוו את הבן המתגייס לצה"ל, בידיעה שאלה חגיגות הקידום להן יזכה?

כבר הורגלנו להודעות דובר צה"ל – לקוניות, קצרות, לא תמיד מתייחסות לכל היבטי העניין המובא לתגובתו. ובכל זאת, הפעם היתה הודעת דובר צה"ל מדהימה באמת. התעללות בחייל "לא נעשתה בניגוד לרצונו של החייל", נאמר בה בין השאר.

ממתי צה"ל נעשה כה מתחשב ברצון חייליו? לא אחת הובאו לידיעתי מקרים של חיילים שביקשו להתחשב ברצונם לשרת ביחידה מסויימת, לדחות להם שירות מילואים, להתחשב במגבלה זמנית שלהם. על חלקם כתבתי. חלקם חזרו בהם אחרי הפנייה מחשש שידיעה בעיתון תחריף את מצבם הרע ממילא. והינה, באורח לגמרי לא צפוי, מוכן צה"ל להתחשב ברצון החייל. כשמתעללים בחייל והוא אינו מלין על כך, סימן שהוא רוצה בכך? צה"ל אחראי למה שקורה לכל חייל שנמצא על ידו, והאחריות, כפי שאמר מאיר פעיל שהוזמן לאולפן "מהיום למחר", מוטלת על הדרגים הבכירים ביותר.

על־פי עדות החייל (שהשתחרר בינתיים, ועל כן הרשה לעצמו לחשוף את טקס ההתעללות המשפיל המזוויע הזה), המפקד שנמצא במקום דאג רק למכשיר שאליו כפתו את החייל. הוא הציע למתעללים לעשות זאת במקום אחר.

תגובות

הרב לאו, הקרדינל לוסטיז'ה, והרבי מלובביץ'

הרב לאו אמר שלקרדינל לוסטיז'ה, למרות שאמו נספתה בשואה, אין זכות לדבר על השואה משום שהוא יהודי לא כשר. מאחר ומתוך צניעות הרב לא פירט מי כן זכאי, אנדב כמה שמות של יהודים כשרים למהדרין:

הרבי מלובביץ' – הוא דווקא כן דיבר: לשאלה איך אלוהים הכל־יכול הירשה השמדת ששה מיליון יהודים (בהם מיליון וחצי ילדים), ענה שהיה זה בבחינת ניתוח הכרחי להצלת הגוף של עם ישראל. אתם מבינים? אלוהים קבע את הדיאגנוזה ומינה את היטלר כבירורג.

הרב מרדכי רוקח ואחיו אהרון רוקח, האדמו"ר מבעלז, ברחו ב־1944 בעזרת סרטיפיקטים ציוניים לישראל, ולחסידיהם הדואגים סיפרו שהקדוש ברוך הוא יצילם. 40 יום אחרי בריחתם, החסידים שנשארו נלקחו למחלקה כירורגית של אלוהי ישראל.

הרב לאו גם דואג לאמירת קדיש לזכר קרבנות השואה: הוא כנראה מניח שהיהודים חיו ומתו במחנות המוות תוך אמירת תודה להכל־יכול. מי שהיה שם יודע שלא היתה סיבה לכך. הנסיון לקשור קטע זה בהיסטוריה שלנו לדת, הינו עוול לאמת. יותר מזה, זהו רצון להפיק הון פוליטי פרסומי ואידיאולוגי מיסוריו של כל קרבן, כפול 6 מיליון. אם למתים רגשות, לזאת לא יסלחו.

לבסוף, השוואה שעורך הרב לאו בין אקט של המרת דת וולונטארית לנצרות – לרצח מליוני בני־אדם, מזכירה את עולמו הכירורגי של הרבי מלובביץ'. הרב לאו – למען השם – שתוק.

מנחם קסלר, תל־אביב
אסיר בירקנאו, מס' 150149

מדינה פלסטינית בעזה – שלב־ביניים בדרך להסדר מקיף

הרעיון שהעלה שר החוץ, שמעון פרס, שהתקבל גם על דעתו של ראש־הממשלה רבין, בדבר הקמת מדינה פלסטינית ברצועת עזה לאלתר, הוא רעיון מעניין אשר יכול להוות נוסחה מקורית לפריצת דרך עם הפלסטינים, בתנאי שיתקיימו התנאים הבאים:

פינוי כל ההתנחלויות מרצועת עזה, לרבות גוש קטיף, והחלת ריבונות פלסטינית על כל שטח הרצועה;

מאבק נחוש ותמידי של זרועות הבטחון הפלסטיניות בטרור המופעל מרצועת עזה, כתנאי לפריסה מחדש של צה"ל בגדה ועריכת הבחירות בשטחים;

ניהול משא־ומתן עם המדינה הפלסטינית על יישום השלב השני של הסכם העקרונות, במגמה להקנות לפלסטינים ריבונות גם בגדה המערבית, באופן הדרגתי;

לאחר קיום הבחירות לפרלמנט פלסטיני – ניהול מו"מ על גבולות הקבע, סידורי הבטחון, ההתנחלויות, הקשר עם ירדן ונושאים אחרים.

לפיכך יש לראות את הרעיון הנ"ל כהזדמנות לפריצת דרך, אך בשום פנים ואופן לא כאמצעי להנצחת השליטה על 1.2 מליון הפלסטינים בגדה המערבית.

מבחינה זו צודק יצחק רבין כאשר הוא מדבר על הסדר קבע מקיף, שבמסגרתו תוקם יישות פלסטינית במרבית הגדה המערבית, ולא רק ברצועת עזה.

רעיון המדינה הפלסטינית בעזה הוא, כאמור, אמצעי בדרך להשגת היעד הנ"ל, ובדרך להשלמת התהליך ההיסטורי והבלתי נמנע שהחל בספטמבר '93.

עמירם גיל, גבעתיים

מתאבדי החמאס הם לוחמי־חופש הנאבקים לעצמאות עמם, כבודו וזכויותיו

אנו חייבים ויכולים להפסיק מיד את הפיגועים הקטלניים נגדנו – על־ידי סילוק הסיבה שגרמה וגורמת להם: המשטר האנטי־דמוקרטי והבלתי־אנושי שלנו על הפלסטינים מאז יוני '67.

התייחסותנו אליהם לא כאל בני־אדם שווים לנו, הזכאים ליחס של כבוד ולזכויות יסודיות מלאות ושוות בדיוק כמונו, אלא כאל יצורים נחותים – גרמה לשנאתם העזה והרצחנית כלפינו ולהתקוממותם הנואשת נגדנו, בהיותם מוכנים באומץ בלתי רגיל אף להקריב את חייהם על מזבח המאבק לכבודם האנושי ולזכויותיהם היסודיות.

כשם שאנו זעמנו על הבריטים שכינו את אנשי אצ"ל ולח"י "טרוריסטים" – אלה וגם אלה היו והינם לוחמי חופש למען עצמאות עמם, כבודו וזכויותיו.

האשמים העיקריים הם אלה שבעליונות לאומנית אנוכית ואטומה התעלמו ועדיין מתעלמים מהצעות של מנהיגי החמאס לשבת אל שולחן הדיונים לשם השגת פתרון של פשרה הדדית סבירה והוגנת לשני הצדדים.

עלינו עתה, פשוט, לפנות לבכירי המנהיגים של החמאס והג'יהאד האיסלמי, ולהזמינם לשולחן הדיונים – בתנאי מוקדם של הפסקה מוחלטת של הפיגועים וכל פעילות אלימה אחרת – לשם דיון בצרופם לתהליך השלום, שרק אז יהיה להוגן, אמיתי ובר ביצוע.

ש. זמיר, תל־אביב

נבואתו של ז'ק בכר

בימים אלה ממש התגשמה אחת האוטופיות, מהיפות שנכתבו במאה האחרונה, פרי עטו של ז'ק בכר, יהודי אלג'ירי, איש מכובד וגאה, נציגה של יהדות צפון־אפריקה בקונגרס הציוני הראשון בבזל (1897).

במאמר שכתב ב־1889 מספר בכר על אופיה ודמותה של מדינת היהודים העתידה לקום, ומבטיח שזו תהיה מדינה נאורה, סובלנית וצודקת.

בכר מתאר, בעיני רוחו, את היהודי הראשון אזרח המדינה הציונית, מובל בשנת 1997 לדין בפני בית־משפט יהודי, באשמת הפצת דברי הסתה אנטי־גויים, גזעניים ושוביניסטיים. המשפט, לפי בכר, מתנהל קבל עם ועולם ומסתיים בהרשעתו של היהודי המסית, בידי שופט יהודי!

איך אפשר שלא להתפעל עתה מסמיכות הזמנים הנ"ל (1997), לנוכח משפטו של הרב עידו אלבה שהסתיים בימים אלה (1995) בהרשעתו של האיש, בראשונה במדינה היהודית, בגין אותה אשמה בדיוק כפי שרק בכר "ראה" בדמיונו עוד בשנת 1889.

מיכאל אביטל, טבריה

הסיבות האמיתיות להעברת ההסתדרות לירושלים

העובדה שארבעה ח"כים מנהלים את ההסתדרות הכללית (החדשה), עדיין לא עושה אותה למוסד ממלכתי, ולכן אין כל הכרח למקם אותה בעיר הבירה.

היות וההסתדרות היא בעיקרה ארגון חברתי־כלכלי, רק טבעי שמוסדותיה יישארו בגוש דן – איזור בו מרוכזים רוב חבריה ובו מתנהלת רוב הפעילות הכלכלית במדינה.

מחירי הנדל"ן בירושלים יקרים לא פחות מאשר בתל־אביב, ולכן מכירת המבנים של ההסתדרות בתל־אביב ורכישת מבנים בירושלים לא תביא לחסכון כספי, ולעומת זאת תיגרם הוצאה גדולה בשל העברת העובדים לירושלים.

המעבר לבירה יגרום לרבים מן העובדים לפרוש (בתנאים מועדפים כמובן), ולאחרים לעבור לירושלים, תוך מימון ההוצאות על־ידי המוסד. (אולי יהיו אחרים שימשיכו לגור בגוש דן, יסעו לעבודה כל יום, ויקבלו הוצאות אש"ל, כנהוג). מכל מקום, חסכון לא יהיה כאן, וגם לפיתוחה של ירושלים זה לא יתרום הרבה.

לדעתי, לתכנית ההעברה יש שתי מטרות עיקריות:

א) היות וכל לב יהודי מתרונן למשמע השם ירושלים, מקווים מנהיגיה החדשים של ההסתדרות לזכות באהדת הציבור עקב יוזמתם זו.

ב) אותם ח"כים שהצליחו לכבוש את הנהגת ההסתדרות רוצים להמשיך גם בקריירה הפרלמנטרית שלהם במלוא הקיטור, ולשם כך נוח להם ששני המוסדות יימצאו באותה העיר. (והרי את הכנסת לא מתכוונים להעביר לתל־אביב).

אולי יש גם מניע שלישי ונסתר, שלא נופל בחשיבותו משני הגורמים הנ"ל. כידוע, רוב עובדי ההסתדרות הם תומכי המימסד הישן. ההעברה לירושלים עשויה לגרום לרבים מהם לקחת פיצויים ולהתפטר, ובמקומם אפשר יהיה לגייס עובדים מתומכי המימסד החדש.

דב שנער, עוד

★ מכתבים למדור ניתן לשלוח לפקס' 03־294783, או לת"ד 199 תל־אביב (מיקוד 65233).

ציתוטים

בלהה דבורי

עיסוק מדליק – גם לנשים

לינדה פוטרמן, מנהלת שדולת הנשים בישראל, שמעה שבאירגון הכבאים בישראל לא קיימת נציגות נשית כלאמר אין אף אשה כבאית בישראל. כדי לתקן את המעוות מציעה פוטרמן לשלב את ראשונות הכבאיות במסגרת התנדבותית של תלמידי בתי הספר התיכוניים לטובת הקהילה.

פוטרמן אינה רק נאה דורשת אלא גם נאה מקיימת. היא מוכנה לרכז את נושא כבאיות האש כדי להקים דור כבאיות בישראל. בינתיים היא פעילה במסגרת ועדת הכבאות בעיר מגוריה – ירושלים. מי שרתמה אותה לנושא היא החברה הבלתי נלאית במועצת העיר ירושלים – ענת הופמן.

תקשורת שנות האלפיים

ריענון ידיעה כפי שנשמעה השבוע מפי הצורפת ומעצבת התכשיטים הירושלמית טלילה קילמניק. על פי המנהג החרדי נהוג לקחת את הבתולה הצעירה לפני יום נישואיה לכותל המערבי. קילמניק, השוקדת ימים אלה בסדנת הצורפות שלה על יצירת תכשיטים לתערוכה בסין אומרת: "הסיבה לכך היא כדי שהאשה, טרום חייה לצד הגבר, תתרגל לדבר אל הקיר".

יובל השלושים למוזיאון ישראל

מרווין האמליש, פסנתרן–מלחין מהמוסיקאים המובילים בעולם, יגיע ארצה בראשית החודש הבא בהזמנת הדסה לוין מנהלת אגודת השוחרים של התיאטרון, כדי לקחת חלק בארועי יובל השלושים למוזיאון ישראל. האמליש הלחין מחזות זמר וכתב מוסיקה לסרטים רבים בהם "שורת המקהלה", "הם שרים את השיר שלנו", "העוקץ", "השחיין", "קח את הכסף וברח", "בננות" ועוד.

האמליש זכה בפרסי אוסקר ופרסים חשובים אחרים, בין מבצעי יצירותיו ברברה סטרייסנד וליזה מינלי.

לא רק לתייר מזדמן

משה שניר, איש פרסום ותיק שקד עם צוות תחקיר במשך שנים, בארץ ובחו"ל, על איסוף חומר והבאתו במרוכז לדפוס כספר פונקציונאלי המתאים עצמו לדרישות איש העסקים והנוסע המתמיד. במדריך ראשון זה מרוכזות עשר ערים באירופה, ארצות הברית, ובמזרח הרחוק, בעתיד הקרוב צפוי להופיע ספר המשך בסדרה שיכלול ערים נוספות.

מדובר במדריך האידיאלי לכל איש עסקים או לתייר מזדמן, הדורש מידע ספציפי, מרוכז וכללי על העיר בה הוא מתארח. בספר ניתנות כתובות ומספרי טלפון של בתי מלון ומסעדות, כצד פרטים מסייעים נוספים כמו הגעה אל ומאת שדה התעופה, תחבורה בתוך העיר, טיולים קצרים בתוך העיר וסביבותיה, מידע עסקי מפורט כמו לשכות מסחר, אירגונים כלליים ומידע כללי ספציפי.

בנוסף, מרוכז במדריך מידע עסקי כמו שעות פתיחה של משרדים ובנקים, ימי שבתון וחופשות, מידע ליבואן וליצואן, חוקי מס ערך מוסף, שרותי ומרכזי הקניות החשובים באותה עיר ובסביבתה.

תלמידי "אורט" עם קלינטון ואלביס. שיווק

לינדה פוטרמן. גם אשה יכולה לכבות

בבחינה הזאת אסור

(המשך מעמוד 9)

יזכה לקבל בביתו בשעת הפנאי. נכון, ישנן גם תוכניות "חינוכיות" בטלוויזיה שלנו, ויש גם לא מעט משחקי מחשב התורמים לפיתוח מיומנויות חשובות. אבל כולנו יודעים שעיקר העיקרים הוא המשחק לשמו, וכל כמה שירצו ההורים להעניק לילדיהם מערכיהם ומידיעותיהם, הולך ומצטמצם החינוך כיום בין כתליו של בית־הספר. בתי־הספר צריכים לתת לצעירים את הבסיס המוצק לחייהם, להקנות להם כלים שיאפשרו להם להתמודד במגרש המשחקים הגדול של החיים, שהוא רחוק מאוד משעשועי המחשב והטלוויזיה.

מערכת החינוך צריכה להבין כי התלמידים המצויים בה כיום יחיו את מרבית שנותיהם במאה ה־21, והעולם יהיה שונה לחלוטין מזה המוכר לנו היום. כבר עכשיו, כמות הידע הקיימת בעולם כל־כך גדולה, עד כי רבבות שנות לימוד לא יספיקו כדי להקיף את כולה, וכמות הידע תמשיך להכפיל את עצמה כל מספר שנים. מערכת החינוך, מתוקף הנסיבות, יכולה להקנות לתלמידיה רק קמצוץ שבקמצוץ מן הידע הקיים, ולא תמיד היא בוחרת דווקא את הנושאים החשובים באמת לעתידם של התלמידים.

במאה הבאה יוכל כל אדם להגיע לכמויות עצומות של מידע בקלות רבה. מאגרי המידע ורשתות התקשורת הבינלאומיות יהפכו את הלימוד בן זמננו למגוחך, כאשר על כל נושא שבעולם ניתן יהיה לקבל, מן המחשב הביתי, מידע מקיף ומעודכן. במקום ללמד את החומר עצמו, יידרשו בתי־הספר ללמד כיצד מגיעים אליו, כיצד בוררים את העיקר מן הטפל, כיצד חוקרים נושא באופן מעמיק, כיצד משווים בין מקורות מידע כדי להגיע אל המידע הנכון והאמיתי.

אולם, מערכת החינוך אינה צריכה להקנות רק כלים שימושיים, אלא גם לעצב את אישיותו של הישראלי העתידי, ולשם כך היא זקוקה למרכיב נוסף ושמו – ערכים. הערכים הם שמבדילים את האדם מן החיה, ובימינו – גם מן המחשב. הם אלו שמקנים לאדם מושגים מעורפלים כגון צדק, אמת, שוויון, דמוקרטיה, טוב ורע, ובמישור הרחב יותר – לאום, מדינה ועם.

מערכת החינוך תיבחן בשנים הקרובות בהקנייתם של כלי מחשבה וערכים על מנת ליצור אזרחים ישראלים שיתמודדו בהצלחה מול האתגרים העתידיים. לשם כך, דרושה למערכת החינוך מנהיגות שהיא מנהיגות מעצבת ולא מנהיגות טכנית. השר אמנון רובינשטיין הוא שר מצויין. הנהלת משרד החינוך, המנהלים והמפקחים, טובים ומוכשרים, וכמותם גם מרבית המורים, שרמתם האנושית גבוהה. כולם יצטרכו להיות שותפים למהפיכה שצריך משרד החינוך לעבור בשנים הקרובות, ובבחינה הזאת אסור לו להיכשל.

נהג! קח חייל בדרך הביתה

אופרה אחרת

קבלת שבת לא שגרתית נערכה במרכז הטיפולי בילדים חריגים "בית איזי שפירא" ברעננה. קבוצה של אנשי עסקים הגיעו לקידוש בליל שישי בצוותא עם ילדי גן הילדים במקום. לצלילי אקורדיאון רקדו הילדים בתוך כסאות הגלגלים וריגשו עד דמעות את האורחים. היוזמה לארוע היתה של איש העסקים יולי עופר, שביקר בעבר במרכז הטיפולי לילדים חריגים. בין הזוגות אותם הזמין היו דוד ועידית פדרמן (עלית), מוזי וחסיה ורטהיים (קוקה קולה), עידונה טייג (הילטון), הפסל ג'ורג' וייל, ראש עיריית רעננה זאב בילסקי ורעייתו קרן ועוד.

בדברי ברכתו אמר עופר: "אספו כסף בשביל האופרה, אספו בשביל התזמורת, אבל המקום הזה הוא אדיר – פשוט חובה לתרום לטובת הילדים האלו".

בית של קולות

היום תתקיים בתיאטרון הבמה בירושלים ההצגה "בית הקולות". במסע אישי בעקבות מפגש אקראי חוזרת השחקנית דפנה קרסה־שוורץ, אל ילדותה בירושלים של לפני ואחרי מלחמת ששת הימים ומתמודדת עם שאלות של זהות ושייכות המקרינות על ההוויה הישראלית בסוף שנות התשעים. היא בודקת בעין תמימה וחוקרנית בין הגן החרדי למשפחה הספרדית ולמפגשים ראשוניים עם הערבים את הנחות הקיום של המציאות הישראלית.

דפנה קרסה שוורץ אומרת כי ההצגה היא פרי חוויית חיים מיוחדת אותה עברה לפני שמונה שנים עת עברה לגור בישוב היהודי–ערבי נוה שלום. ההצגה בנויה על טכניקה של תיאטרון וספור – סגנון עבודה שפותח במשולב על ידי דפנה ובעלה, שי שוורץ, במשך 12 שנה של עבודה משותפת.

איפה שרלוק הולמס

לתיירים המתעניינים בימים אלה לאנגליה כדאי לסור לבית שרלוק הולמס אותו מנהלת גרייס ריילי. את הכתובת לא קשה לזכור – רחוב בייקר מס 221, ממש כמו בספרים. בפתח הבית בן שלוש הקומות שהפך למוזיאון שרלוק הולמס ניצב זקיף יפה תואר במדי משמר המלכה שאמר כי זהו ביתו של שרלוק הולמס, המשמש כיום מוזיאון לזכרו. הזקיף לא ידע לאמר אם אכן חי שרלוק הולמס בבית זה או בכלל, אבל יעץ לקנות כרטיס בחמישה לישט ולהיכנס לראות איך חי הגיבור האגדי. אגב, את דמות הבלש הג'נטלמן הבריטי יצר הסופר קונן דויל, שהיה דל אמצעים ונהג להתאכסן בבית הזה שהיה אכסניה זולה ובלודג'ים בסביבות ריג'נט פארק. כהשראה לאישיות הגיבור הספרותי שימשה דמותו של ד"ר ג'וזף בל, שהיה מורה בבית הספר לרפואה בו למד דויל.

באולינג בבית הספר

החל משנת הלמודים הבאה יוכנס מקצוע למודי חדש בבתי הספר בישראל – באולינג. ישראל גורלניק, מנכ"ל אורט ישראל, ויו"ר התאחדות הכדורת (באולינג) בארץ לן צ'לין, אישרו תכנית חדשה ראשונה מסוגה בארץ ללמוד ענף ספורט זה בבית הספר אורט שפירא בכפר סבא שבקרבתו עומד להיפתח מרכז למשחקי כדורת.

ענף הכדורת הוכר על ידי הועד האולימפי הבינלאומי כענף ספורט לכל דבר, והוא עשוי להיכלל כבר במשחקים האולימפיים הקרובים.

חידוש נוסף באורט – הנשיא ביל קלינטון והזמר אלביס פרסלי משמשים מודל ללימוד במגמה לשיווק ופרסום. כאן לומדים על תפיסה שיווקית ורוכשים כלים להבנת הפעילות השיווקית הפרסומית. בכתה י"ב מכינים התלמידים עבודת גמר בהיקף של לשש עד חמש יחידות בגרות. הנשיא קלינטון (למכור מהאמריקאים לשווק ולמכור) והזמר המנוח אלביס (ללא שיווק נכון גם אלביס לא היה מלך) גויסו לצורך למוד הנושא.

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
אוהד – דיזנגוף 165 – 5224717
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
אפרטמן – יהודה הלוי 110 – 5613010
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
שטראוס א' – אבינדורי 3 – 706660
חיפה
בלפור – מסדה 1 – 622289
פתח־תקוה
מיניפארם – שפרינצק 20 – 9321067
רמת־גן – בני־ברק
פינצי – חיבת ציון 43 רמת־גן – 6182821
רמת אלחנן – כהנמן 97 בני־ברק – 674664
בת־ים – חולון
מוד – הנביאה רייק 20 בת־ים – 583360
ארזון – הופיין 52 חולון – 889153
רחובות
הנגב – הרצל 196 – 473956

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555
● נטל"י – 177-022-4224, 03־5757788

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־551333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קראון 03־344442
● קרית־ביאליק 04־761062
● קרית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515, 03, 5201432/1. 24 ש'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696
● תורנות 24 שעות – רח' באייר 20 (כיכר המדינה) טל' 254397; 03־452173: יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4818.
יפו: יפת 99, 13.00־09.00, 02.00־16.00, טל' 864256.
גבעתיים: ויצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־258767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 16.00־08.00, ו' 19.00־08.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חירום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס ת"א (24 שעות) 03־234819. ים 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; 08־550506 – 24 שעות – 02־514111 – 07־376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 12.00־08.30, 19.00־16.00, טל' 057־74907.
● אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
● נעמת – יעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־231675, 08־235922.
● מכורים אנונימיים (N.A.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03־5131046
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

● קוי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03־5375555
● זמני נחיתת מטוסים. תקליט: 03־9731111
● מודיעין נמל התעופה: 03־9712484
● רכבת. זמני נסיעה והגעה בשבעת "טלפנור" טלפונים: 04־303133, 03־5652208.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961115, ים 02־610305, ק' בזוזית 02־661122, חיפה 04־672222/3, ק' בזוזית 04־672223, כרמיאל 04־9888770, ק' בזוזית 04־9889499, נהריה 09־625110, ק' בזוזית 09־828755, ב"ש 07־281128, ק' בזוזית 07־275871, סניף הגליל 04־9988410, ק' בזוזית 09־974555, חדרה 06־346789, ק' בזוזית 06־343269.
● המרכז להתנדבות בישראל. 03־5614144, לנקקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגע, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00 03־829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש 03־5400474, 03־5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226827, 04־229488, 06־922222, 02־243558, אילת 09־76366, להי"ל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג 6728697, 6734752, א' 8.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
● "אל סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5463587, 54628276, 02־663902, 02־663828.
● הועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים ולנשאים, 03־566380, 03־614576, ת.ד. 38602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־430879, 03־261070 מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקרוביהם: 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קופת חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00־19.00, ו': 08.00־12.00. טל' 03־6393555.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, המוזמנות דרך מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● הוד פינו פרטי תורן, פר"ב קהילת סלוניקי 6 (ליד כיכר) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. תמיכה לפגישות: 03־319845, 03־202951, 03־319281.
● אלכוהוליים (24 שעות) 03־721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־830092, 02־638524.
● "קשב לקשיש", א.ג.ל. 03־299089 א'־ה' 09.00־14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו אדום 03־505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער 24 שעות ביממה. 03־621515.
● "יד שרה" – שיקום העולה. ים 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־381704.
● "הזה"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09־587779.
● תמיכה בנשים לחולי סרטן. 02־435516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים בכלל בקופ"ח, טל' 09־344615, 03־6750750, מנוי 55808.

תרום דם ותציל חיי אדם

דווקא מותר להעלות שכר

מאת חגי פורשנר

כמה לא היו הרבה הדים בינלאומיים לוויכוח על השכר, אשר פרץ (בסוף 1994) בבריטניה כנראה מכיוון שזו שאלה שולית, הנוגעת לתושבי הממלכה המאוחדת בלבד.

המנהל הכללי של הפירמה בריטיש גאז העלה את שכרו של עובד אחד – הוא עצמו – ב־75 אחוזים; בדרך מקרה (או בדרך הטבע), זה אירע בדיוק בעת שהנהלת "בריטיש גאז" הודיעה ל־3,000 המועסקים כי שכרם יופחת.

השיטה לא היתה ייחודית: לפי מידע שפירסמה מפלגת העבודה הבריטית, מנהלי הפירמות העוסקות בהפצה (דרך צינורות) של מי־שתייה – שהופרטו בשנת 1989 – זכו, מאז שינוי הבעלות, להעלאות שכר שהגיעו עד 570 אחוז. מי אמר שמצבם של השכירים רע?

הקונפדרציה של התעשייה הבריטית (BIC), התאחדות המעסיקים הגדולה, החליטה להקים ועדה שתבדוק בפירוט את שכרם והטבותיהם והעמדות האישיות של מנהלי הקונצרנים הגדולים. האירגון הנכבד (בעיני מי) לא התכוון – חלילה – להציע תקרה שתגביל את השכר לבכירים, אלא רק ניסה לגבש קודקס אתי בהקשר עדין זה.

הקומה, אשר פרס הגיעה לידי גמר, זכתה לביקורת־דרך מאוד חשובה: "המשכורות הגבוהות מוצדקות על־פי חוקי השוק" – הצהיר שר התעשייה מייקל הולסיין (ממציאו של מס־הגולגולת בסוף כהונתה של מארגארט תאצ'ר) – "ואין הצדקה לנטוש אותן, כי התלויה על צער כזה תזין את הפירמות הגדולות להצבה בשורה השנייה של הטבלא העולמית".

בראש הוועדה העומד מנהל מארקס אנד ספנסר, אשר שכרו השנתי עולה על מיליון דולר, חברים בה מנהלים העומדים בראש טבלת מקבלי השכר. זה נותן משמעות מיוחדת לאמירתו של ראש הממשלה ג'ון מייג'ור – "אם תיושם שיטה, היוצרת לחץ של עמיתות, זה יהיה דבר טוב" – שהתייחס לשכרו של מנהל בריטיש גאז, ונחשב כמי שמותח עליו ביקורת מעודנת. הציבור בבריטניה לא התרגש מהשקט (קול דממה דקה) האופף את עבודת הוועדה.

אולי מפני שיש לו עניינים אחרים להתרגש מהם: "הכנסותיהם של בני העשירון הנמוך ביותר ירדו ב־17% בין השנים 1979 ל־1992" – סיכם מכון ראונטרי את תקופת כהונתה של תאצ'ר. "לעומת זאת, העשירון העשיר ביותר הגדיל את הכנסותיו ב־30 אחוז. השליש התחתון של החברה הבריטית לא נהנה בכלל מן השיגשוג היחסי של 15 השנים האחרונות".

אחרי צום ממושך, הרופאים ממליצים להימנע מהגזמות באכילה; לכן, בוודאי, הוליס רה"מ מייג'ור "לתאום את עליית השכר במיגזר הציבורי לגבול שלא יעלה על 3.2 אחוזים" – והתנה תנאי, שהמימון להעלאת שכר אלה יבוא מקיצוצים מתאימים במיגזרים שיחליטו להעניק תוספות הכנסה לעובדיהם. וכדי שהתפלגות ההכנסות לא תשתנה, הוא הוליס כי קבוצות ייצוגיות (למשל, השגרירים) יקבלו השנה העלאת שכר בשיעור 25 אחוז.

איך למיין את הבירוקראטיה?

ההון מגנה את הבירוקראטיה בכל אתר ואתר; אבל הוא מיטיב להיעזר בה – עד אשר היא מתחילה למלא לפחות חלק מתפקידה האמיתי

מאת סרג' פונימייר

וייטנאם: תעודת־זהות

שטח: 329,566 קמ"ר
אוכלוסיה: 72.4 מיליון
צפיפות: 217.2 נפש/קמ"ר
מדד הפיתוח האנושי: 0.514
גידול דמוגראפי: 2%
תמותת תינוקות: 36 לאלף
עיור: 20% מהאוכלוסיה
אנאלפאבתיות: 11.4% מהתושבים
השכלה תיכונית: 47%
השכלה אקדמאית: 1.7%
מספר רופאים: 0.35 לאלף
תמ"ג: 8 מיליארד דולר
צמיחה: 4.6% בממוצע (1985–1992)
תמ"ג לנפש: 118 דולר
יבוא: 3.7 מיליארד
יצוא: 3 מיליארד
*ראו מסגרת בעמוד זה

וייטנאם מהווה דוגמא מעניינת לראייה הדו־משמעית – וגם רב־משמעית – של ההון: כל עוד הבירוקראטיה משרתת אותו, הוא בסדר; ברגע שהיא מתעכבת בהענקת השירותים, שלא לדבר על פקידים שמתחילים לשאול שאלות, צריך שתיעלם.

אנשי הבירוקראטיה השלטת בהאנוי – אשר החליפו את "תולדות מאו" בחליפות־עסקים – הכניסו יעילות רבה, מבחינתם של אנשי־העסקים. מאז שהכריזה הממשלה (שמעולם לא נבחרה, וממשיכה לנהל דיקטאטורה) על ריפורמות השוק ב־1986, היא רשמה כמה וכמה הצלחות במימוש דרישותיהם ובקיפוח מצבם של בעלי־ההון הזרים.

הוסר הפיקוח על שוק־ההון (כולל הליבות הבנקאיות), הוסרו המיגבלות מעל המחירים (כלומר ניתנה האפשרות להעלותם), הוסר שער־החליפין של המטבע (דונג) מול המטבעות הזרים, נקבעו כללים נוחים להשקעה של גורמי חוץ.

התוצר־המקומי הגולמי (תמ"ג) גדל אשתקד ב־8.8 אחוזים. יש בין התושבים קבוצה – בעיקר מקורבי השלטון הישן/חדש – אשר השינויים הללו בישרו כל טוב בעבורה: הם רוכשים ממיטב התוצרת המערבית (אלקטרוניקה ביתית, כלי־רכב, מוצרי־צריכה שונים, מזון מיובא) ונהנים מן החירות להפגין את הצלחתם.

כך נמצא שימוש מיידי לחלק ניכר מ־3.7 מיליארדי הדולרים, שהובאו לוויטנאם ב־1994. המוצרים המיובאים היקרים, שחלקם יכולים להיחשב (בעיני כמעט כל האוכלוסיה) כמוצרי־מותרות, משכו למעלה את מחירי המוצרים האחרים: האינפלאציה, שהיתה ב־1993 כ־5.2%, הגיעה אשתקד ל־14.4 אחוז.

היועצים הזרים חוזרים ומזכירים את עליית־המחירים הזו. אבל הם אינם מוטרדים בגלל המשמעות הגמורה שלה, מבחינת המוני העם – אלא משתמשים בה כאמצעי להניע את הממשלה בכיוון הרצוי להם. היעד: הוא השתלטות המיפעלים (הפירמות) שבבעלות הממשלה: השרים בהאנוי נדרשים בעת, לא רק בעל־בורחם, להנהיג קיצוץ בעלויות בחוזאים (המיניסאליות) של הפירמות הללו – והוראות ל־40% מן התמ"ג – בטרם יועברו לשליטת אינטרסים פרטיים.

הבירוקראטיה הכינה כמה תוכניות לקראת יצירתו של שוק־הון (בעיקר בורסה), וזה בסדר גמור מבחינת היועצים. אבל היא רוצה להגביל את מספר הזרים שיורשו לפעול בבורסה, וגם להטיל פיקוח על שער־החליפין – וזה כבר פחות בסדר. גם הדרישה, לתאם עם משרד־הבריאות את הקמתו של בית־חרושת לציוד רפואי, מוצגת כהגזמה וכ"הצבת מיכשולים בדרכו של המשקיע הזר היוזם־טוב".

המסקנה המתבקשת: יש לסלק את הבירוקראטיה. אבל לאט־לאט, כי יש בה עוד כמה־משיכה חשיבות. למשל, בתחום התשתיות: על שלוחות השירותים במחלקות התיכנון הממשלתיות יש פרוייקטים בשווי כ־7 מיליארד דולר. חלק מן המימון, 1.5 מיליארד, יבוא מגורמי חוץ (הבנק־העולמי, בנק־הפיתוח האסייאני וממשלת יפאן); אבל כמעט 80% מהסכומים הם כספי ממשלה – ומשום מה, אי־אפשר לשכנע את השרים להניח את הכסף על המדרכה ולהסתלק.

ובעוד ההון הזר הוכך ברעתו, איך להביא את הממשלה לתפקד רק חלק מהמימון בחלק מהתחומים, יש בעיות הדורשות טיפול – אבל מתגוננות כליל, מפני שהממשלה עסוקה בעניינים אחרים וההון הפרטי אינו מתעסק בכבוד רא. אבל חלק מהבעיות אינו נחשב ככזה, בעיני השכבות הקובעות: משבר ההשכלה, לדעת מומחים עצמאיים, נובע מכך שהחינוך מופעל בקורס מקבילים ובשתי מהירויות – מערכת אחת בעבור המיעוט שבצמרת סולם־ההכנסות, ומערכת שנייה בעבור הרוב שבתחתית. יש אם כן מי שרואה עצמו מוגן, ודואג לשפר את הביטחון הסוציאלי שלו.

אבל יש גם סוגים אחרים של בעיות: ביניהן בלתי־מפוקחת של היערות גורם נזקים אקולוגיים חמורים, ובראשם הבראשונה – זיהום מקורות מי־השתייה; האיידס התפשט בכל עוז (ב־1993 היו יותר מ־37 אלף נשאים, לאחר ששנה קודם לכן היה מספרם כמחצית); ועוד. בתחומים אלה, החלוקה המעמדית אינה ערובה לעתיד אישי טוב יותר.

וייטנאם: תשתית בירוקראטית קודמת, זה בסדר – אבל אסור לנעוץ מבט בחוץ

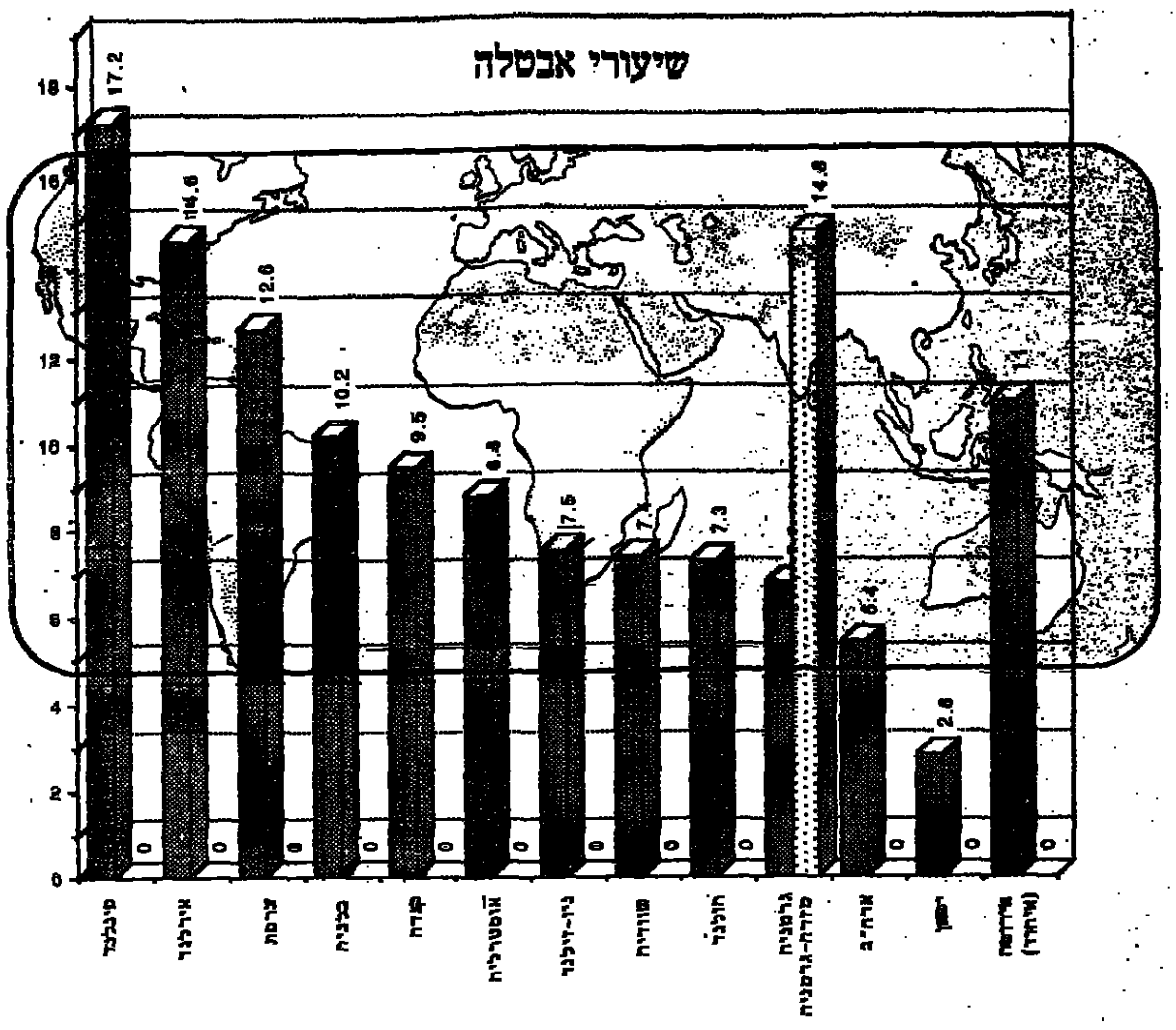

גולאש חריף לעובדים בהונגריה

"הגדלת העוגה" ביחד עם "ביטחון סוציאלי" הם מישוואה כלכלית, אשר יש לה רק טווח פתרונות מצומצם: כלומר, מיעוט בלבד יכול ליהנות משני המרכיבים הללו

הונגריה: תעודת־זהות

שטח: 93 אלף קמ"ר
אוכלוסיה: 10.5 מיליון
צפיפות: 112.8 נפש/קמ"ר
מדד הפיתוח האנושי: 0.863
גידול דמוגראפי: 0.16%−
תמותת תינוקות: 14 לאלף
עיור: 64% מהאוכלוסיה
מספר רופאים: 3.4 לאלף
השכלה תיכונית: 81%
אקדמאים: 15.3%
תמ"ג: 34.2 מיליארד דולר
תמ"ג/נפש: 3,250 דולר
חוב מתוך היצוא: 36%
*ראו מסגרת בעמוד זה

מאת מוסא חאג' מארף

ההונגרים חשבו שהם מצביעים בעד דרך שתשלב את הטוב שבקאפיטאליזם ("הגדלת העוגה") עם הטוב שבסוציאליזם ("ביטחון סוציאלי") – ומוצאים את עצמם עם מרכיבים אלה, אבל בכמות שאינה מספיקה בעבור כלל התושבים ולכן ייאלצו רק מעטים ליהנות ממנה. האחרים יסתפקו בעוגות יותר קטנות (או בלחם), ובכמויות קטנות מאוד (אם בכלל) של ביטחון־סוציאלי.

לפני כ־11 חודשים העניקו תושבי הונגריה רוב מוחלט (54%) למיפלגה הסוציאליסטית – רפורמיסטים שהיו בעבר חברי המיפלגה הקומוניסטית, שלטה במישטר הישן – בעיקר משום שבהלו בגישה האנטיסוציאלית הבוטה והמידשנת של מיפלגת ה"פורום הדמוקראטי" השמרנית. כיום יש להם הזדמנות לבדוק, האם לא ישלמו חשבון מופרז על כל אחד שבו מונחות כל הביצים.

מה יש לצפות מראש־ממשלה, הממנה לתפקיד שר־אוצר את אחד מראשי הבורסה לניירות־ערך? הרבה מאוד: גם העלאת תעריפי השירותים הציבוריים, גם פיחות המטבע (שהעלה את מחיריהם של מוצרי־צריכה רבים אשר הונגריה מייבאת – ולא הפיחה, עדיין, את רווחיהם ביצוא) וגם העלאת ריבית שהחניקה עוד את המיגזר היצרני.

כאשר האינפלאציה מגיעה ל־20% (ויותר) בחישוב שנתי, התוצאה הצפויה – אשר כבר מתחילים להרגיש אותה – היא סטאגפלאציה, המשלבת עליית־מחירים עם משק הדורך על עומדו. "דורך על עומדו" הוא הגזמה: בשנים 1985–1992 נרשמה "צמיחה כלכלית שלילית", בשיעור 2.1%– בממוצע לשנה.

"אם לא נעשה סדר בבית שלנו, לא יתן בנו איש (בין המשקיעים הזרים) את האמון הדרוש" – אמר שר־האוצר, לאיוש בודקש; "אנו על סף משבר אמון, בזירה הבינלאומית, וזהו אסון למדינה." האמון, בעיניו, מתבטא בהכבדה נוספת של החוב החיצוני – אשר כבר שבר את השיא (הזמני) של 28 מיליארד דולר.

כל הצעדים שפורטו לעיל אינם אלא התחלה. בקרוב עומדת הממשלה (בתמיכת הבנק־המרכזי) לבקש מן הפארלאמנט לאשר תקציב חדש – כמדים מלאה אפילו חצי שנה לתקציב־1995, הקשה דיין, שקיבל את ברכת הפרלאמנט בחודש האחרון. מטרתו העיקרית של התקציב החדש היא לקצץ בכמחצית את הגירעון התקציבי (החזוי) בסך 3 מיליארד דולר.

סעיפי הקיצוץ מוכרים היטב, למרבה הצער: קיצבאות־ילדים, חופשת לידה (גם עצם הזכות וגם משך התקופה וגם המימון שלה), וביטוח־אבטלה. הפריט האחרון אינו אחרון־בחשיבותו: כבר ב־1994, שיעור האבטלה התקרב ל־13 אחוז מכוח העבודה האזרחי; קיצוץ תיפקודי הממשלה – שהוא מרכיב חשוב מאוד במעגל הביקושים המצטמצם – ירחיב את מספרם של הבלתי־מועסקים, אשר יקבלו פיצוי (דמי־אבטלה) מוקטן במשך תקופה יותר קצרה מאשר בעבר.

לא צריכה להיות בכך שום הפתעה. כבר אשתקד, הסוציאליסטים הבטיחו "יזע דם ודמעות"; וזה לא בדיוק "צ'רצ'יל לעניים": ההבטחה ש"יהיו צעדים סוציאליים, כליווי לצעדים הכלכליים ההכרחיים" – אשר שימשה לגיוס הפדראציה של האיגודים המיקצועיים, כניבוי – מתגלית כעת (ופורטה לעיל) במלוא משמעותה, בטח לא צ'רצ'יל ובוודאי לא למען העניים.

בנוסף לכל הצעדים הללו, מתכנן השר בודקש לפטר כ־15% מעובדי המדינה ("בירוקראטיה פדראלית מנופחת", כלשונו) – ולפתוח את שוק הפנסיה לגופים פרטיים, המופעלים רק מכוח רווחים וללא שום אחריות חברתית.

הנפגעים הצפויים כבר הגיבו (בחלקם) על כך: שני שלישים מן הציבור הביעו גינוי נמרץ, על־פי סקרים שנערכו לאחרונה. בהתחשב בעובדה שהבחירות הבאות אינן צפויות (במהלכי שיגרה) לפני אביב 1998, זה לא משנה – כמו שאין משמעות חמורה, בעיני ראש הממשלה דיולה הורן, להתפטרותם של שני שרים כמאלים במחאה על התוכנית הכלכלית.

הרבה יותר חשוב בעיניו, ובעיני היועצים מ'קרן־המטבע הבינלאומית', להוות דוגמא שתהפוך למודל בעבור פולין וצ'כיה. גם שם יש מאכלים לאומיים, שבהם מאכילים את השכירים ואת שכבות המצוקה.

התחרות מקדמת מונופולים

דת התחרות החופשית לא הגיעה לקיצה – ומאיימת להועיל (למי?) בתחום נוסף

מאת בינה יום־טוב

רוברט קוטנר

מדיניות "פתיחת השווקים בתחום הטלפון" – בוודאי לפי המודל המתנסח בארצות־הברית – נראית כמשהו פנטאסטי: העשיית־על הרשות, משוחררות מכבלי הרגולאציה (ויסות ופיקוח), יהודה זו לשוק של זה: הכל יעסקו בכל, וכולם יהיו חופשיים לפעול זה נגד זה – וגם זה עם זה – לטובת הצרכן, שייהנה משיפור השירות וממחירים מופחתים. יופי.

המודל הזה נוסח על־ידי הסנאטור לארי פרסלר (רפובליקאי מדרום־דאקוטה), שהוא יו"ר ועדת המיסחר של הבית־העליון בפרלאמנט האמריקאי. לפי הצעת־החוק בעניין הטלקומוניקאציה, צפוי שינוי מתמשך בתחום הבזק: מי שהתעסק רק בשיחות המקומיות (הפירמות השונות של 'בל') יציע שירותי שיחות ארוכות־טווח; ספקי השיחות מהסוג האחרון יתמודדו על שוקי הטלפון המקומי – וגם על הכבלים ושאר שירותים אלקטרוניים: חברות־טלפון יתמזגו עם מפעילי כבלים; ספקי אלחוט יוכלו להיכנס לכל תחום; ועוד ועוד.

"החוק הזה מוצג כריפורמה, שאמורה לקדם את התחרות ואת השווקים החופשיים: אבל הוא עלול, למעשה, לסלול את הדרך למונופולים שאינם כפופים לשום הגבלה" – קובע רוברט קוטנר, אשר התפרסם לפני כמה שנים בסיפרו "סוף עידן לסהדפר" שניסה להתמודד עם המרכיבים הקיצוניים ביותר של הגישה הניאו־ליבראלית.

לדברי קוטנר, השגיאה היסודית בהצעת־החוק היא ההנחה שעוצמת שוק תיעלם בן־לילה. למשל, הפירמות מקבוצת "בייבי 'בל'" – ה"ינוקות" שנולדו לאחר "פירוק המונופול של 'בל'" – שולטות ב־99 אחוז (ויותר) משוק שירות־הטלפון המקומיות. הן לא יקלו על המתחרים את הגישה למתגים, שהוא תנאי הכרחי לכניסה אל עולם עיסקי הטלפון: במאנהאטאן יש "בום" של תקשורת אלחוטית המשרתת סוגים יסודיים של צרכים – אבל בשאר המדינה, המצב שונה לחלוטין. אם בכלל יצליחו אנשי הכבלים להפוך למתחרים, זה יקרה בעוד שנים־רבות. ובינתיים, יש סיכוי רב למיזוגים בין חברות־כבלים לבין חברות־טלפון – שיתירו את הצרכן, חוצי־תאוותו (והיינו קצה־הדש יוחד) בידו.

הצעת־החוק מהווה בעצם תוכנית לרגולאציה של המונופולים, והיא עלולה להפוך אותם (במיוחד בתחום הטלפון המקומי) למונופולים בלתי־מפוקחים.

למשל, לפי הצעת־החוק אמורים ה"בייבי 'בל'" לאפשר למתחרים דלת פתוחה – גישה אל המרכזות שבבעלותם, החשובים ואל רשימות המנויים, יכולת להמשיך בשיחה גם בעת המעבר מתחומה של פירמה אחת לשנייה, מערכת תשלומים הדדית בין המתחרים, ועוד – וזהו תנאי לכניסתם של ה"ינוקות־'בל'" אל עיסקי השיחות ארוכות־הטווח.

ואולם, גישה שווה ופתוחה על הנייר נראית שונה מגישה כזו במציאות של תחרות ממשית. קוטנר אומר כי ה"ינוקות" יכולות לעמוד בכל הדרישות דלעיל – ועדיין לשלוט ב־99 אחוז מהשוק המקומי הנוכחי, מכיוון שהן יכולות לקבוע את התנאים המעשיים של ה"טרמפ" (צמת־מרכזות, רשימות־מנויים, תשלומים וכו') שהן נותנות למתחרים. כך עשתה AT&T ל־MCI. רק בזכות פעולת הפיקוח הצמודה של נציבות התקשורת הפדראלית ושל השופט הארולד גרין, הצליחו מתחרים כ־MCI ו־SPRING (ואחרים) להיכנס לשוק השיחות ארוכות־הטווח; לו היה החוק הזה תקף בעת שנפרץ המונופול של AT&T לפני כעשור שנים, והאמריקאנה היתה מסלקת את כל המתחרים.

הסנאטור פרסלר ותומכיו מניחים כי תחרות חופשית היא תוצאה של פיקוד עצמי. הצעת־החוק מבטלת את הצו (שהוטל בקונסנסוס) מ־1982, אשר שבר את המונופול של 'בל'; היא מוציאה את השופט גרין לפנסיה; היא מפחיתה את התפקיד שמוטל על נציבות התקשורת הפדראלית – וכל בעת מתקיפים הריפובליקאנים את עצם הצורך בקיומה, ומאיימים לחסל את תקציבה.

לו ירצה הסנאט להבטיח את עוצמתו של המונופול הקיים, לא יחוקק חוק אחר.

מדד חדש

מאת פראנסיסקו ורגארה*

מדד התפתחות האנושית הוא מדד התפתחות חדש, שמחושב (מאז 1990) בידי אנשי "תוכנית הפיתוח של האומות־המאוחדות" (תפא"מ).

כמו חוקרים ביקורתיים רבים, אנשי תפא"מ הבינו כי המדד המקובל להתפתחות – תוצר־מקומי גולמי (תמ"ג), במיוחד כשהוא מחושב על בסיס שער־החליפין – אינו מלמד דיו, במיקרים רבים, על מצב הרווחה האנושית שהשיגה אוכלוסיית המדינה הנמדדת.

למשל, ערב־הסעודית: ב־1992 התמ"ג לנפש שלה היה 7,040 דולר; אבל יותר מאשר שליש האוכלוסיה (35.9%) היו אנאלפאביתים, ותמותת התינוקות (שיעור הילדים שאינם מגיעים אפילו לגיל שנה) היתה 31 לאלף.

האי מאוריציוס, באוקיינוס ההודי, יכול להוות דוגמא הפוכה: תמ"ג לנפש הוא פחות מ־3,000 דולר (40% מזה שרשמה ערב־הסעודית); אבל רק אחד מכל שבעה תושבים (14%) לא ידע קרוא־וכתוב, ושיעור תמותת התינוקות היה פחות מ־20 לאלף.

עקרונית, היה צורך לכלול במדד ההתפתחות האנושית המון נתונים חשובים: אבל זה אינו מעשי, או (לפחות) קשה מאוד לאיסוף ולשיקלול. בין כל הנתונים, אנשי תפא"מ בחרו לקחת־בחשבון שלושה פרישים: רמת הבריאות, על־פי תוחלת־החיים (הצפויה בעת הלידה); רמת ההשכלה, על־פי שיעור האלפאביתיזאציה (שני־שליש מהחישוב) והמיספר הממוצע של שנות־לימוד (שליש מהחישוב); התמ"ג לנפש, מחושב גם על־פי ההבדלים בין כוח־הקנייה המקומי (השונה ממדינה למדינה) ועל־פי המשמעות השונה של הגידול.

החישוב כל אחד משלושה נתונים אלה מוצב על־גבי רצף סטאטיסטי שבין "0" (ציון למאקסימום הניתן־לצפייה) ל־"1". למשל, בתוחלת־החיים עומדת יפאן בראש (78.6 שנים בלידה) וסיירה־ליאונה (42 שנים בלידה) סוגרת את הטבלא; לכן, ה"0" מייצג את יפאן וה"1" מייצג את סיירה ליאונה – כך שמארוקו (62 שנים בלידה) ניצבת במדד 0.453551912 בדיוק.

לאחר שחושב כל מדד חלקי בנפרד, מחשבים את הממוצע – ומחסירים אותו מ"1". ככל שמדינה השיגה יותר הישגים בחישוב המשוקלל, כך המדד שלה יהיה יותר קרוב ל"1". ב־1992, קנאדה (מדד 0.932) עמדה בראש – וגיניאה (מדד 0.191) סגרה את הטבלא.

במבט ראשון, מצבו של העולם היה לא־רע: מתוך 173 מדינות, 118 היו מעל אינדקס הממוצע.

*עורכים לראשונה בשנת 1995, בשנתון הצרפתי L'Etat du Monde

בעריכת ניסן פרי

מבחן חוץ ראשון

הערב בשעה 18.30 (שידור ישיר בערוץ הראשון) תתייצב נבחרת ישראל למשחק החוץ הרציני הראשון בטורניר, נגד נבחרת פולין באיצטדיון גורניק בזאבז'ה ● עופר מזרחי יפתח בחוד במקום רונן חרזי ● שלמה שרף ימשיך להנהיג את הסגנון האחראי שאיפיין את המשחקים האחרונים

הטורניר הקדם אירופי

פולין – ישראל

למעשה, תתייצב הערב, 18.30 לפי שעון ישראל (שידור ישיר בערוץ הראשון), נבחרת ישראל למבחן החוץ הרציני הראשון שלה במסגרת טורניר קדם אליפות אירופה לאומות. באיצטדיון גורניק בעיר זאבז'ה יתעמתו נבחרות פולין וישראל, כשהצפי הוא שביציעים ירעישו כ־20,000 אוהדים פולנים וידחפו את נבחרתם באוירה ביתית מובהקת.

למרות שבימים האחרונים החל לשרור באיזור מזג אויר אביבי נוח, צפוי לרדת הערב גשם. החזאי נחום מליק, מחברת מטאו־טק לשירותי חיזוי מזג אויר, חזה כי גשם בעוצמה בינונית יירד במהלך המשחק ותשרור טמפרטורה של 15 מעלות עם רוחות בינוניות מדרום ודרום־מזרח.

לצערנו, איחרנו את מזג האויר האביבי הנעים והמתאים לנו ביומיים־שלושה, אך אין זה תירוץ. שלמה שרף התכונן למזג אויר חורפי והבחורים שלנו יצטרכו להתמודד עם גשם ומשטח חלקלק.

זהו חלק מיתרון הביתיות של הפולנים הערב, בנוסף למגרש החביב עליהם והקהל התם. עד כה קיימו הפולנים חמישה משחקים בזאבז'ה, כולל המשחק הקודם בטורניר, נגד צרפת.

היום תתמודד גם הנבחרת האולימפית של ישראל נגד הנבחרת המקבילה של פולין בטורניר הקדם אולימפי. משחק זה יועד מראש להיום, אך משחק הבוגרים הוקדם ביום אחד, לעומת שאר משחקי אליפות אירופה, בגלל שמחר יחול ערב יום השואה.

אתמול ביקרה משלחת הכדורגל הישראלית במחנה ההשמדה אושוויץ, הסמוך לזאבז'ה. היה זה יום ההכנות המלא היחידי של נבחרות ישראל בפולין. המאמנים שלמה שרף ויצחק שום עשו מאמצים להכניס את שתי הנבחרות למסגרת ואוירת המשחקים.

שרף הביע תקוה, כי חסרונו של רונן חרזי לא יפגע במשחק ההתקפי. למעשה, לפני היציאה לפולין, אף אמר המאמן, כי גורם ההפתעה יכול להוות יתרון. הפולנים אינם מכירים את החלוץ המוליך עופר מזרחי, שניחן בשליטה מצויינת וכושר פריצה.

מזרחי לצד רוזנטל מסוגל לסייע בסיכון השער הפולני, ויכול להתאים למשחק הגנה מבוקר ויציאה מהירה למתפרצות.

נבחרת ישראל תמשיך לשחק באותו סגנון אחראי, שאיפיין את משחקי הבית. הפעם יעמדו הבחורים למבחן חוץ רציני ראשון, אחרי ארבעה משחקי בית ומשחק נגד אזרביג'אן במגרש נייטרלי, טרבזון בתורכיה.

עופר מזרחי: יקבל אשראי בחוד

ביקור מרגש באושוויץ

כאשר הם לבושים בבגדי אימון בצבעי כחול־לבן, צעדו אמש שחקני הנבחרות הלאומיות של ישראל במחנה ההשמדה אושוויץ.

למרות לוח הזמנים הצפוף, הוליכו בהתאחדות לכדורגל לקיים את הביקור במחנה ההשמדה. השחקנים נראו מזועזעים מהמראות ומי שנראה נרגש במיוחד היה המאמן הלאומי, שלמה שרף, שכמה מבני משפחתו הושמדו במקום הארור הזה.

השחקנים צעדו כאשר בידיהם דגל לאום ענקי וזר פרחים, אותו שלחה ההתאחדות לכדורגל עוד שלשום.

עם תום הביקור הקשה באושוויץ, ביקש שרף מחניכיו להתרכז מעתה רק לקראת המשחקים מול פולין וכבר אמש קיימו שתי הנבחרות אימונים מסכמים.

רוני רוזנטל מקווה להבקיע

גורין הוחזר לסגל הצרפתי

מאמן נבחרת צרפת בכדורגל, איימה ז'אקה זימן לסגל הנבחרת הצרפתית בחזרה למשחק נגד סלובקיה ביום רביעי את הקשר המצויין ונסאן גורין בן 29 מקבוצת סן ז'רמן.

הסגל הצרפתי כולל 17 שחקנים. המשחק יהיה בעיר נאנט.

קשרה של יובנטוס, דידייה דשאן, מחלים מפציעה והוא מקווה לחזור לסגל וכן גם שחקנה של בורדו, ליזראזו.

תבשיל פולני חדש

המאמן הנריק אפוסטל, שהיה על סף הדחה מתפקידו, שינה לחלוטין את פני נבחרתו מאז ההפסד הצורב בר"ג (2:1) ● ההרכב החדש, המושתת על הכוכבים ה"זרים" ובוגרי הנבחרת האולימפית (מדליית כסף בברצלונה 92'), נוסה בהצלחה בהפסד הדרמטי ברומניה (2:1) ● גם המגרש הלוהט בזאבז'ה נבחר בקפידה כדי להעניק לנבחרת יתרון ביתיות ונוסה בהצלחה ב־0:0 נגד צרפת ● אלה הכלים שאיתם יצא אפוסטל לקרב החשוב נגד נבחרת ישראל

דע את היריב

מאת ניסן פרידמן

פולין – ישראל 2:7.

לא, זו לא נבואה לקראת המשחק בזאבז'ה. זו תוצאת המשחק הידידותי של נבחרת ישראל בעיר הפולנית ורוצלאב ב־21 ביוני 1959. "תבוסת ורוצלאב" רבצה על כתפי השחקנים שלנו במשך שנים ארוכות והיתה הצד השני של מטבע הנצחון הגדול על יוגוסלאויה האולימפית, 1:2, שנה מאוחר יותר בבלגראד.

לשם תזכורת, הרי שבנבחרת הישראלית, בהדרכתו של המאמן ההונגרי גיולה מאנדי, שיחקו בנודרי, מורדוכוביץ, אמר, מתניה, טיש, נחרי, מנצ'ל, גולדשטיין, סטלמך וזכריה רצבי. מחליפים: ויסוקר וגלזר. סטלמך וגולדשטיין הבקיעו לישראל.

מכל מקום, אנחנו והפולנים זוכרים טוב יותר את ה־1:2 האחרון, ב־4 בספטמבר 1994 באיצטדיון ר"ג.

הפולנים לקחו קשה את ההפסד הזה. הם באו לישראל בראש קליל וקיוו לנצחון קל, אבל חטפו פעמיים חרזי על הראש. כיום, הם מתייחסים לנבחרת ישראל בכבוד ראש.

המאמן הנריק אפוסטל נמצא תחת זכוכית מגדלת. אם לא ינצח במשחק הקרוב את ישראל, יקבל אולי הזדמנות אחרונה במשחק הבא נגד סלובקיה ב־7 ביוני. קיים סיכוי שאי־נצחון על ישראל יגרור את פיטוריו.

לכן, הוא מצוי בכוננות־על לקראת המשחק. הוא גייס את כל השמות החמים של הכדורגל הפולני. כל הכוכבים המשחקים בליגה הפולנית ומחוצה לה, ברחבי אירופה.

כמו כן, בחרו הפולנים לארח את המשחק באיצטדיון "גורניק" בעיר הקטנה זאבז'ה. זהו איצטדיון ביתי נוסח בלומפילד. הקהל יושב סביב לקוים ומעניק חום וכח לנבחרתו. באיצטדיון זה סיימה פולין נגד צרפת ב־0:0, ב־16 בנובמבר 1994.

המאזן של אפוסטל בטורניר הזה הוא די עלוב. רק נצחון ביתי בודד, 0:1 על אזרביג'אן והתיקו הביתי נגד צרפת, מול שני הפסדי חוץ, פעמיים בתוצאה 2:1, בישראל וברומניה.

יחד עם זאת, הפגינה הנבחרת של אפוסטל שיפור ניכר במשחק האחרון ברומניה. הפולנים הובילו 0:1, אך נכנעו לראדוצ'יו ולשער אומלל מאד, לאחר ששוערם (הצטיין עד אז במשחק) ואנצ'יק השמיט את הכדור לתוך שערו מול הסתערות של ראדוצ'יו.

אפוסטל מודע לעובדה, כי סיכויי להעפיל לאנגליה '96 אינם גדולים במיוחד, אבל צריך לזכור שנותרו מספיק נקודות בקופה, וכי שני נצחונות בשני המשחקים הקרובים, יקפיצו את פולין לעמדת זינוק טובה אל המקום השני.

ההרכב הפותח בזאבז'ה יהיה שונה מאד מזה שפתח בר"ג. אפוסטל הפיק לקחים מההפסד ההוא. גם יחסו לישראל השתנה וגם היכרותו עם השחקנים שלו.

10 שחקנים בסגל הנוכחי משחקים מחוץ לגבולות פולין. ארבעה מהם בטוחים בהרכב הפותח. אלה ארבעת שרידי ההרכב ששיחק בישראל: ואנצ'יק, הקפטן המבריק קוסצקי, הבלם ואלדוך והחלוץ קובלצ'יק.

הצעירים של הנבחרת השתייכו לסגל האולימפי, שזכה במדליית הכסף במשחקי ברצלונה 1992. פולין היתה הנבחרת הטובה והאטרקטיבית ביותר בטורניר האולימפי, אולם נכנעה בגמר לנבחרת המארחת, ספרד, 3:2, אחרי שהובילה 1:2 עד דקות הסיום.

שלמה שרף למד את קלטת המשחק של פולין ברומניה. משחק זה קרוב יותר למציאות, מאשר זכרונות המשחק בר"ג. שחקני ישראל יצטרכו להתעמת מול נבחרת פולנית חזקה ומסוכנת יותר, וכמובן, בעלת יתרון ביתיות.

המאמן הפולני הנריק אפוסטל

הקפטן הפולני רומן קוסצקי

נבחרת פולין בכדורגל

השוערים:
- יוזף ואנצ'יק. פאנאתינייקוס יוון. בן 31. 51 הופעות
- אנדז'יי וווזניאק. וידז'ב לודז'. בן 29. 8 הופעות

שחקני הגנה:
- תומאש ואלדוך. בוכום גרמניה. בן 23. 25 הופעות. 2 שערים
- מארק שבורצ'בסקי. קאטוביץ'. בן 28. 3 הופעות
- מאריק קוזמינסקי. אודינזה איטליה. בן 24. 13 הופעות. 1 שער
- תומאש לפינסקי. וידז'ב לודז'. בן 25. 13 הופעות
- פאבל ויטאלה. לך פוזנאן. בן 22. 2 הופעות

שחקני קישור:
- פיוטר שבירצ'בסקי. סנט־אטיין צרפת. בן 23. 17 הופעות. 1 שער
- פיוטר נובאק. מינכן 1860 גרמניה. בן 30. 7 הופעות. 1 שער
- הנריק בלזיינסקי. בוכום גרמניה. בן 22. 6 הופעות. 2 שערים
- סילבסטר צ'רשבסקי. ג.זמיל אולסטין. בן 23. 5 הופעות. 1 שער
- תומאש סוקלבסקי. סטומיל אולסטין. בן 24. 2 הופעות
- תומאש ויישצ'בסקי. ל.ק.ס לודז'. בן 23. 5 הופעות. 2 שערים
- קז'ישטוף בוקלסקי. הוטניק קראקוב. בן 24. 1 הופעה

שחקני התקפה:
- רומן קוסצקי. אתלטיקו מדריד. בן 29. 64 הופעות. 17 שערים
- אנדז'יי יוסקוביאק. ספורטינג ליסבון. בן 24. 11 הופעות. 3 שערים
- קז'ישטוף ואריחה. פאנאתינייקוס אתונה. בן 30. 43 הופעות. 7 שערים
- יאצק דמבינסקי. לך פוזנאן. בן 25. 2 הופעות
- וייצ'ק קובלצ'יק. בטיס סביליה. בן 23. 20 הופעות. 4 שערים

המאמן:
- הנריק אפוסטל

במחזור המשחקים האחרון לפני הפלייאוף

יואינג גבר על שאקיל

אנ.בי.איי

בקרב הענקים של האיזור המזרחי היתה ידו של פטריק יואינג על העליונה והוא הוביל את הניקס לנצחון על מלכת הבית, אורלנדו מג'יק, בראשות שאקיל אוניל. זה לא משנה את העובדה, שאורלנדו סיימה ראשונה וניו יורק שניה. אך הניקס נרשמה כשלישית לשיבוץ הפלייאוף, כיוון שאינדיאנה, אף על פי שהשיגה פחות נצחונות, תרשם שניה בהיותה אלופת הבית שלה.

תוצאות מחזור המשחקים האחרון בליגה, לפני הפלייאוף:

ניו יורק 113 – אורלנדו 99
וושינגטון 106 – פילדלפיה 90
מילווקי 104 – שיקגו 100
שארלוט 97 – קליבלנד 72
אינדיאנה 103 – אטלנטה 87
סן אנטוניו 97 – מינסוטה 91
פיניקס 105 – סיאטל 100
יוטה 103 – יוסטון 97
ל.א. קליפרס 124 – דלאס 102
מיאמי 129 – דיטרויט 105
ניו ג'רסי 102 – בוסטון 99
דנבר 102 – סקרמנטו 89
פורטלנד 116 – גולדן סטייט 83

עולם הספורט כיבד את זכר קורבנות הפיגוע

עולם הספורט האמריקאי כיבד ביום ראשון את זכרם של קורבנות הפיגוע במכונית תופת באוקלהומה סיטי.

בכל אירועי הספורט נשמרה דקת דומיה, בין היתר ב־13 משחקי הכדורסל בליגת אן.בי.איי. וכשבעת המשחקים בליגת ההוקי, אך גם בתחרויות גולף, טניס והבייסבול ובמרוצי מכוניות.

בסן דייגו שבקליפורניה, בה בוטלה תחרות היוט במסגרת גביע אמריקה בשל תנאי מזג האויר, השליכו הצוותים האמריקאים זר למים, לזכר קורבנות הפיגוע.

בעיר שארלוט, בה נערך המשחק בין הקבוצה המקומית, ה"הורנטס" לבין קליבלנד, צפה הקהל מעל מסך ענק בטקסים הדתיים שנערכו ביום ראשון באוה"ב, ביום האבל הלאומי עליו הכריז הנשיא ביל קלינטון.

כדרורים ברוטב עם אהרל'ה להב וחברים

בכדורגל הכל אפשרי – ג'ינגל מתאים לזאבז'ה

אחרי ראובן עטר, עכשיו רונן חרזי. המלך "מת" – יחי המלך: עופר מזרחי ● רוני רוזנטל מהמר לגמר על רומניה וצרפת ● אם נצבור עוד שלוש נקודות – דיינו ● שרף מקווה כי צוות מכבי חיפה יתאושש מהמוראל הירוד בליגה ● לפולין יותר מניות בבורסת הכדורגל האירופי ● כוכבי פולין שנקבצו ב־S.O.S. מקצווי היבשת בטוחים שיבקיעו לפחות שער אחד יותר מישראל

הערב בשש ושלושים בזאבז'ה ייגמרו כל הסיפורים ויפסיקו לשפוך עלינו טונות של מילים, מילים, מילים בכלי התיקשורת השונים – הכתובים והאלקטרונים. מסתבר שאין כמו עיתונות הספורט המודפסת המדוברת שעוזרת למכור עיתונים ולהעלות את הרייטינג של המסך הקטן.

נבחרת הכדורגל הגיעה לזאבז'ה וכבר אנחנו שומעים על כל מיני "ניארנאצים" פולנים המתכננים הפגנה קולנית. הפולנים, כמו שאר העולם, מקיפים את הישראלים בטבעת הדוקה של שומרים גלויים וסמויים. כבר היינו עדים למעמדים כאלו עם הרבה נבחרות וקבוצות בחו"ל. הלחץ פועל לא רק על השחקנים אלא על כל מי שתנועותיו מוגבלות לתחומי המלון וסביבת האיצטדיון. פעם היתה פולין מעבר למסך הברזל עם כל המשתמע מכך, אולם גם היום, למרות החופש הבלתי מוגבל, צריך להיות במסגרת להוצנע: מה עוד שהמשחק הזה משמש פרשת דרכים להמשך דרכנו בבית המוקדם של אליפות אירופה לאומות.

* * *

ערב היציאה לפולין נפל בחיקה של התיקשורת רונן חרזי. מה היו כותבים במשך השבוע האחרון אילמלא דלקת שרירי הבטן של החלוץ הירושלמי? בטח היו מוצאים איזה סקופ אחר להתעדר בו; כל אחד עם הסימפטיות והאנטיפטיות שהוא רוחש למאמן הלאומי ו/או לאיזה שחקן פלוני. אבל רונן חרזי סיפק את הסחורה: פתאום התחלנו להבין, אפילו מפיו בראיונות, שכל נבחרת ישראל, למרות הישגיה האחרונים כולל התיקו נגד צרפת, תלויה למעשה ב... רונן חרזי. בלעדיו הנבחרת כמעט ולא קיימת ושכאילו המאמן הלאומי שלמה שרף מצוי במרה שחורה בגלל שהנבחרת תלך לאיבוד בזאבז'ה אם רונן חרזי לא יעלה בין ה־11 של ישראל. בולשיט!

* * *

אוי ואבוי לנבחרתנו אם היא תלויה, עם כל הכבוד הראוי, בחרזי כזה או אחר. אנו זוכרים בנצחון הדראמטי של הנבחרת אשתקד בפאריס כאשר האיש שתיעתע בצרפתים והביא לנו את הכבוד הגדול – ראובן עטר – הועלה על נס. אפילו נשיא המדינה עיזר וייצמן התלהב מהקטנצ'יק הזה וכשפעם לא שותף באיזה משחק, התענין כבוד הנשיא לשאול היכן הוירטואוז הזה. ועובדה, ראובן עטר אינו מוזמן קבוע לסגל הלאומי ושום כלום לא קרה. הנבחרת ממשיכה והישגיה לא רעים, בבחינת לא אלמן ישראל.

* * *

אין פירוש הדבר שלשלמה שרף יכול להלך בהרגשת רווחה. יצא לרונן חרזי להיות "מלך" השערים של נבחרת ישראל באליפות אירופה. מישהו צריך למלא את מקומו בחוד. המועמד המבטיח הוא עופר מזרחי. שרף בעצמו אומר על בחירתו: הפולנים לא מכירים אותו, הוא יכול לעשות להם המון צרות. אבל הקטע היותר מדאיג במסגרת ההכנות שצריך להתייחס אליו היא הפרנויה של המאמן כלפי המורל הירוד שמביאים איתם שחקני מכבי חיפה לאימוני הנבחרת, נוכח מצב קבוצתם בצמרת הטבלה. צריך לקוות שהמאמן יצליח לגבש את הצוות לתלכיד שידע בעד מה הוא משחק בזאבז'ה בלי לערבב מצב קבוצתי רגעי כזה או אחר אותי שבת.

* * *

מאמן נבחרת פולין הזעיק לרגל את כל האסים, שהתפזרו להתפרנס בקבוצות שונות באירופה. הפולנים לא יכולים להרשות לעצמם הפסד מול ישראל. מקטעי עיתונות המגיעים באמצעות סוכנויות הידיעות מצהירים הכוכבים הפולנים שאין ספק בליבם שרגליהם יבקיעו לפחות שער אחד יותר מהישראלים, שיעניק להם נצחון ביתי. מי שרכון בתיאוריה כי נבחרת פולין היא השלישית מבין השלושה (פולין, רומניה, צרפת) הצבירות הנקודות מהפולנים מנוצות בקוסטע, תופס את הדגים לפני הרשת. המשחק בזאבז'ה יהיה קשה ומפרך, ספק אם ננצח בו, כי בדיוק כשם שאנחנו בטוחים להגיע לגמר באנגליה כך גם הפולנים, שבינתיים יש להם יותר מניות בבורסת הכדורגל האירופית מאשר לנו הישראלים.

* * *

בהקשר זה כדאי לצטט כאן את דברי כוכבנו בכדורגל האנגלי, רוני רוזנטל כפי שנאמרו בראיון לעיתון היוצא בפולין: "לדעתי יש לישראל חמישה משחקים קשים מאד עד לסיום מוקדמות אליפות אירופה. אני חושב שנוכל לזכות לפחות בשלוש נקודות נוספות, אבל לדעתי יעלו לגמר מהבית הישראלי – רומניה וצרפת". ועל מה שיקרה בזאבז'ה אומר רוזנטל: "לפולין יש הרבה שחקנים טובים בכל העולם ובשביל נבחרת פולין פייבוריטית לנצח אבל בכדורגל הכל אפשרי. יש לישראל 11 שחקנים טובים ואנחנו תמיד משחקים בשביל לנצח. נקודה אחת בזאבז'ה תהיה טובה מאד בשבילנו. אם נפסיד לא יקרה שם אסון לאומי".

כמובן שאנחנו בעד המילים: "בכדורגל הכל אפשרי" ומאחלים לנבחרתנו מלוא הטנא נקודות, למרות הבעלי הרמות, למרות חסרונו של רונן חרזי ולמרות התחזיות והבבואה האחרונה. מה יש, כבר אסור לחשוב שהכדור הוא עגול?

טבלת בית מס. 1

1. רומניה	5	4:9	11
2. ישראל	5	4:7	9
3. צרפת	5	0:2	7
4. סלובקיה	4	6:8	5
5. פולין	4	4:3	4
6. אזרביג'אן	5	12:1	0

קדם אירופי

כל משחקי הבית הישראלי

4.9.94: ישראל – פולין	1:2
7.9.94: סלובקיה – צרפת	0:0
7.9.94: רומניה – אזרביג'אן	0:3
8.10.94: צרפת – רומניה	0:0
12.10.94: ישראל – סלובקיה	2:2
12.10.94: פולין – אזרביג'אן	0:1
12.11.94: רומניה – סלובקיה	2:3
16.11.94: פולין – צרפת	0:0
16.11.94: אזרביג'אן – ישראל	2:0
14.12.94: אזרביג'אן – צרפת	2:0
14.12.94: ישראל – רומניה	1:1
29.3.95: ישראל – צרפת	0:0
29.3.95: רומניה – פולין	1:2
29.3.95: סלובקיה – אזרביג'אן	1:4

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ○

25.4.95: פולין – ישראל
26.4.95: צרפת – סלובקיה
26.4.95: אזרביג'אן – רומניה
7.6.95: פולין – סלובקיה
7.6.95: רומניה – ישראל
16.8.95: צרפת – פולין
16.8.95: אזרביג'אן – סלובקיה
6.9.95: צרפת – אזרביג'אן
6.9.95: סלובקיה – ישראל
6.9.95: פולין – רומניה
11.10.95: רומניה – צרפת
11.10.95: ישראל – אזרביג'אן
11.10.95: סלובקיה – פולין
15.11.95: סלובקיה – רומניה
15.11.95: צרפת – ישראל
15.11.95: אזרביג'אן – פולין

ההסתדרות לא תשתתף במימון

משחקי הפועל

מאת אפרים דוידי

ההסתדרות החליטה שלא לקחת חלק במימון משחקי הפועל שיתקיימו בעוד כחודשיים. לראשונה ההסתדרות מסרבת לממן את המשחקים, הן בגלל מצבה הכלכלי והן בגלל החלטה שלא לממן ספורט מקצועני.

תוכנית משחקי הפועל הוצגה אתמול בפני הנהגת ההסתדרות. מנכ"ל הפועל, יעקב אבימור, הציג בפני חברי הנהגת ההסתדרות את התכנית למשחקי הפועל שיתקיימו במהלך חודש יוני הקרוב. אבימור ציין כי "היקף התקציב יקבע את היקף המשחקים והפעילות הכוללת". הוא ביקש מההסתדרות מימון של מיליון ש"ח.

במהלך הישיבה אמר יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, כי ה"הסתדרות החדשה הבטיחה לא לממן ספורט מקצועני" והוסיף, כי "אין כל הגיון למימון משחקי הפועל, הן בשל המצב הכלכלי הקשה בו נתונה ההסתדרות והן בשל היעדים החדשים".

בין הפרטים שמסר אבימור, נמסר, כי מופעי הפתיחה יופקו על־ידי גברי לוי וכי כוכבת הערב תהיה דיאנה רוס "ללא מופעי הפתיחה לא היינו מצליחים לגייס חסויות", הוא הסביר.

עוד הוא הדגיש, כי לראשונה במשחקים ישתתפו ספורטאים מירדן, מרוקו וקובה. לדבריו, בהתאם לבקשת ההסתדרות ייערכו המופעים ברחבי הארץ, כולל בישובים הערביים.

● רונן חרזי ימריא היום לבדיקה בבלגיה, במרפאה של ד"ר מרטנס. בבדיקה יאובחן אם הכדורגלן הירושלמי יזדקק לניתוח, או יסתפק בזריקות כדי להכשירו למשחק חצי הגמר נגד מכבי חיפה.

אישיות המורה היא הקובעת!

המורה, בניגוד למרצה באוניברסיטה, הוא קודם כול וראשית לכול מחנך. הוא מביא איתו אל ההוראה את אישיותו ואת ערכיו; את מחוייבותו המוסרית כלפי התכנים וכלפי התלמידים שאיתם הוא בא במגע. בגלל ייחודנו כמורים חייבת לעמוד בראש סדר העדיפויות שלנו אישיותו של המורה. וזה אומר, בין השאר, הקצאת יותר שעות במערכת לאותם תכנים והקשרים העוסקים בחינוכו של המורה לעתיד, על חשבון אותם תכנים והקשרים העוסקים במקצועיותו

מאת יוסף אבינון

תהליך האקדמיזציה של הסמינרים למורים מיקד, באופן טבעי, את עיקר תשומת הלב שלנו בשנים האחרונות בסוגייה של המורה המקצוען. הרעיון פשוט: אם המורים המלמדים בסמינרים רוצים להצטרף אל קהילת האקדמאים, ולהיות מוכרים ככאלה, עליהם להיות מקצוענים, קרי – להידמות לעמיתיהם המרצים באוניברסיטאות...

החידוד והמליצה. בפועל נעשה, כאמור, מעט מאוד, אם בכלל.

לפני שנים לא רבות, בכל כנס או אסיפה של מורים, כאשר מורים שוחחו...

של הלומד בסמינר. נציין מספר נקודות שנראות לנו חשובות במיוחד:

● יצירתיות. במוסד שמיועד לטפח את אישיותו של האדם ולהכשירו להיות...

חשיבה, בבחינת: "אני יודע שאינני יודע, לכן אני יודע" (סוקרטס). החשיבה כמוה כהרפתקה: זינוק אל הבלתי ידוע...

סמינריסט/ית. בהקשר זה נראה לנו חשוב ומועיל במיוחד קורס בדרמאה ומשחק, שיכלול בין השאר: מימיקה, פיתוח קול, תנועה, שחרור והרפיית מתחים, אימפרוביזציה וכדומה.

● רגשות. בני־האדם הם לא רק יצורים אינטלקטואליים (שכלתניים), אלא גם יצורים רגשיים. החינוך הרגשי תכליתו לאפשר ללומד להכיר טוב יותר את הקשת הרחבה של רגשותיו החיוביים והשליליים ולהתמודד עימהם; לאפשר לו להביע את רגשותיו בחופשיות וללא אילוצים...

נקודות שנשכחו

הסמינר והאישיות

בבית ספרנו

האם לשבח | **טעון שיפור**

חדשות האפרטהייד

מי צריך לכתוב את הקוד האתי של המורים?

אם בכלל יש סיכוי שקוד אתי ישפיע השפעה כלשהי, הרי בחינוך אין מנחיתים קוד אתי מלמעלה. קוד כזה צריך להיות משותף לכל העוסקים במעשה החינוך בקהיליות חינוך ייחודיות, היינו: בית הספר על כל אוכלוסייתו – כל המורים המלמדים בו, כל העובדים מכל הסוגים (כולל שירותים) המצויים בו, הורי התלמידים והתלמידים עצמם

מאת קובי ניסן

על פניו נראה המעשה שעשתה הסתדרות המורים בהחלטה לאמץ את כתיבת הקוד האתי של המורים, כמעשה נכון וטוב. מי כמו המורים אמור לדעת לאשורו מה המצב האתי במערכת החינוך. ואכן, היוזמה להעלות את המודעות והצורך בקוד אתי, היא ראויה וטובה, ויבורכו אותם מורים שהעלו את עצם הרעיון.

להגיע לכלל שינוי אמיתי, שכן המחליטים בנושאי החינוך יושבים בירושלים. ואף כי המצב בשדה כיום...

מאוחר מדי, וכולל מעט מדי יכולת ואפשרות לשנות, שכן המציאות תמיד חזקה מכל חוק וקוד.

הסתדרות המורים, לא יהיה מנוס, על אף רצונם הטוב של היוזמים, מהפיכתו של קוד זה למשרתם של האינטרסים...

מגיעים לתוצאות. רק בחינוך טרם גילו אמת פשוטה זאת.

התהליך צריך להיות מתמשך ורציני, משום שרצינות מחייבת תכנון, ביצוע והערכה, ותחזור חלילה, כלומר: הנושא מצריך פגישות קבועות לעיון ולדיון בנושא הקוד האתי של בית הספר, באופן שהוא יימשך תמיד, כל עוד בית הספר קיים; והוא יהיה גמיש ומתעדכן, על ידי כל חברי קהיליית בית הספר, המשתנים מדי פעם, כי תלמידים באים והולכים, ועימם גם הוריהם, וכמובן – מדי פעם גם המורים מתחלפים.

שבויים במעגלי הכוח

בגרות וגמר תשנ"א – נתונים מוגבלים

שיתוף כלל־מערכתי

בלי שיתוף אין תוצאות

בחירת בית הספר בידי הורים מגבירה את הקיטוב בין בתיה"ס

אין סימוכין לטענה שתחרות בין בתי ספר גורמת לשיפור

מאת שירה סאר

בחירת בית ספר בידי הורים גורמת לגידול הפער בין בתי ספר חזקים לבתי ספר חלשים, בניגוד לטענה של תומכי...

תאו·רת-שטח

• **לעזאזל הלקוחות.** למורים אסור ליטול חופשות במהלך שנת־הלימודים, ובמקרי חירום נדירים יש צורך באישור מנהל־המחוז. אישור לחופשה כזאת בשיא שנת־הלימודים, מינואר ועד פסח, נתן משרד החינוך למורה לאנגלית בחטיבת־ביניים במבשרת־ציון... שיצאה לחופשה פרטית עם בעלה. התלמידים וההורים, או "הלקוחות" כפי שאוהבים לקרוא להם כיום במערכת החינוך, לא נשאלו לדעתם. שם המורה – נאווה ברק, אשת הרמטכ"ל היוצא. (על פי ידיעה של ורד ינון ב"צומת־השרון").

• **תו־רתקן.** עיריית הרצליה, עיר הולדתו של "תו־התקן" לבתי־ספר, הקציבה להצטיידות השוטפת של 40 בתי־הספר לתשנ"ו 380,000 ש"ח, והודיעה, כי לא תממן הצטיידות ספורט, חידוש מעבדות בעל־יסודיים, והתאמת גודל הריהוט לתלמידים. באותו תקציב מקצה העירייה 15 מיליוני ש"ח לספורט, מהם שמונה מיליונים לעמותת "בני־הרצליה", שבראשה עומד ראש־העיר אלי לנדאו.

• **קריית־ימין.** בבחירות מדגמיות בקרב 450 תלמידי י"א־י"ב של ביה"ס המקיף רודמן בקריית־ים, תמכו 70 אחוז במפלגות הימין (מתוכם לליכוד – 44 אחוז). מתוך 30 האחוזים הנותרים קיבלה "העבודה" – 20.

• **מותר להתראיין.** "החוזים האישיים יביאו למערכת החינוך מורים שישקיעו יותר", אמר עבראללה חמזה, מפקח של משרד החינוך במחוז הצפון, לזוהיר בהלול, כתב "כל הצפון". כזכור, מנע משרד החינוך ממנהלים השוללים את החוזים האישיים להתראיין, בטענה שהתקשי"ר אוסר זאת.

• **ניהול, רפש ולכלוך.** מי שזכתה במכרז שנפסל לניהול התיכון "אלון" ברמת־השרון, אתי שלח, הסירה מועמדותה בנימוק ש"כל הרפש מסביב הוביל אותי לצער... נסיוני המוצלח והצלחותי לא צריכים להיות מנוצלים לפוליטיקה מלוכלכת". (על פי ידיעה של גיא שמואלי ב"על השרון").

• **זכה בלח"ב.** תלמיד י"א בתיכון "מטרווסט" ברעננה, שניסה לגנוב טופס בחינה, הושעה, ציונו הופחת, וזכותו להיבחן בבגרות נדחתה לסוף י"ב. הדחייה תאפשר לנענש ליהנות מהגבלת־הבחינות בסוף י"ב, שלא התקיימה חשנה לנבחני י"א.

• **חולשת הגוף.** מורה לחינוך גופני בתיכון בטירה, שהואשם בביצוע מעשה מגונה בתלמידה במהלך טיול, התעלף בבית המשפט כאשר נחשפה ראייה מכריעת לאשמתו.

• **רפורמה ברפורמה.** המכשול האחרון ליישומה של הרפורמה (חטיבות־הביניים) בנתניה הוסר, לאחר שהשגות ההורים על דרך ביצועה נתקבלו, ברובן, על ידי העירייה, ונבחרו מנהלות לחטיבות שיופעלו בתשנ"ו.

• **שילוב בקהילה.** חטיבת הביניים בראשון לציון, שביקשה לקיים ערב בנושא השלום באולם הספורט המצוי בתחומה, נתבעה על ידי החברה העירונית המתחזקת את אולמות־הספורט בבתה"ס, לשלם בעבור השימוש 1,400 ש"ח.

• **כוכב שביט.** עופר שביט, מורה מצליח למתמטיקה במקיפים באשדוד, ששיחרר את תלמידיו מפחד המקצוע, הוציא בימים אלה את ספר הפתרונות ל"מאגר־השאלות" במתמטיקה (3 יחידות). שביט, בן 27, "מדבר אל התלמידים בשפתם ומשבץ ביטויים מהקומיקס סטור". החמישייה הקאמרית מותה. (לפי ידיעה של רבקה יניב ב"כאן דרום").

במליאת הכנסת: שאילתה ותשובה

לא ממומן אבטחות בת"ס ערביים, כי "רמת הסיכון נמוכה ביותר"

אספירין הרסני

משרד החינוך והתרבות הכיר סוף סוף בחשיבות מקצוע ההוראה בישראל, וקבע כי יש לשלם למורה שכר הוגן – 10,000 שקל ברוטו, כמעט פי שלושה ממה שמקבלת מורה ממוצעת היום.

זאת, על כל פנים, תמצית ההכרזה האחרונה בדבר החתמת מורים טובים על חוזים אישיים.

זוהי הכרזה ראשונה וגורפת של המשרד בעובדה שמקצוע ההוראה הוא מקצוע מועדף, ויש לשלם למורים שכר גבוה בהתאם.

אולם לצערנו עשה המשרד חצי עבודה – אמנם בכיוון הנכון, אבל בדרך פעולה מזיקה. משרד החינוך מוכן לשלם שכר גבוה זה למורים "טובים" כהגדרתו, המוכנים לעבור ביישובים מרוחקים, או ביישובים המוגדרים כטעוני טיפוח, וכן למלמדים מקצועות שיש בהם מחסור במורים. מהכרזה זו של המשרד משתמע במישרין, כי המורים העובדים במערכת כיום אינם ראויים לשכר גבוה.

למעשה, המשרד הודה במומבי כי:

1. אינו מסוגל לגייס מורים טובים ברמת השכר שהוא משלם היום.

2. הוא מכיר בעובדה, כי השכר הנמוך הוא הגורם העיקרי לבריחת מורים טובים ממקצוע ההוראה.

וכאן אנו חייבים לשאול את המשרד שאלות נוקבות ומכאיבות:

1. מדוע אינו משלם שכר הוגן לכל המורים?

2. מדוע הוא לא משלם שכר גבוה זה לאלפי מורים "טובים" שעובדים היום במערכת?

3. מדוע ממשיך המשרד להעסיק מורים לא טובים?

4. מי קובע שמורה מסויים "טוב", ועל כן מגיע לו שכר של 10,000 שקל ברוטו, ואילו חברו, שיושב איתו באותו חדר־מורים ומלמד כמוהו, יקבל 4,000 שקל בלבד?

אנו בהחלט בעד שכר גבוה למורים – לכל המורים.

המשרד חייב לדאוג לכך שמורים אשר אינם טובים לא יישארו במערכת. זאת חובתו היסודית והבסיסית. ומי שיספר לכם שהסתדרות המורים אינה מאפשרת לפטר מורים כושלים – אל תאמינו לו.

משרד החינוך יודע את האמת, והגיע הזמן שגם הציבור כולו ידע, כי למשרד החינוך אין מורים חלופיים, ועל כן הוא אינו ממהר לפטר שום מורה.

ומדוע אין לו מורים? – כי הוא אינו משלם להם שכר הוגן, וגורם בכך לבריחות רבים ממקצוע ההוראה.

החוזים האישיים, שבאים כביכול להציל את המערכת, הם כתרופת אספירין למחלה רצינית. אם יתממשו, הם יזיקו למערכת ויגרמו לשיבוש רציני בכל הווייתו של המוטור החינוכי. הציבור יסיק, כי המשרד עושה אבחנה בין סוגי מורים, וכך יתייחסו ההורים למורים: מיעוט מסוג א', שבצידו רוב עצום מסוג ב'.

המורה העובד בחוזה אישי, והמקבל כמעט פי שלושה מחברו בחדר המורים, יעבוד לפי אותה מערכת, עם אותם תלמידים ובאותו היקף של שעות. האם ניתן לתאר איזו אווירה תשרור באותו חדר מורים, בין המורים עצמם, ובין המורים לתלמידים ולהוריהם?

החוזים האישיים הם מתכון להרס המערכת. הגיע הזמן להפסיק עם השליפות הלא מבוקרות. המשרד חייב לתכנן מדיניות לטווח ארוך, ובשיתוף מלא עם הסתדרות המורים, כדי לגבש תוכנית חכמה ויעילה, שתבטיח כמות מספקת של מורים איכותיים.

שמואל זאיד
מזכיר סניף הסתדרות המורים
בגליל המערבי

הגלג/ל הקודם

ליקט והביא לדפוס יוסף יונאי

לחוג לפי לוח שלנו

(11.4.1948 ,בנבנות, י"ב בניסן תשי"ח)

זאת לא "מתיחה"

כוח הצדק וחזון השלום

העצמאות תלויה במדע

גליון מספר 40   כ"ה בניסן תשנ"ה (25 באפריל 1995)

הוראות מעורפלות ב"הגרלת הבגרות" אפשרו הפעלת לחצים על תלמידים

שני אגפים במשרד החינוך – האגף לחינוך על־יסודי ואגף הבחינות – מטפלים ברפורמת הלח"ב (מקצועות ללא חובת בחינה). מנהל אגף הבחינות: "הנחינו להחתים תלמידים על כתב ויתור, שלא יבואו בטענות בעתיד". בתי ספר מנהלים "עסקאות לח"ב" עם תלמידים

מאת יעל פישביין

בגליון זה:

המורה אינו מרצה, הוא קודם־כל אישיות מחנכת
עמוד 2

בית הספר כולו יקבע את הקוד המוסרי שלו
עמוד 3

חג העצמאות בעיני שרי חינוך
עמוד 4

בבתי"ס ערביים אין אבטחה, כי "הסיכון נמוך"
עמוד 4

קשיים בהפעלת פרויקט ההתערבות

לראשונה קובע בכיר במשרד החינוך מדד כמותי שיקבע ב־1997 אם הפרוייקט הצליח. מנהל מחוז חיפה: "ההישגים צריכים לקפוץ בשתי מדרגות"

מאת עידה פאר

חינוך אחר

מרשי דורש כי תמורת הסכמתו שלא להבחן במתמטיקה יתנו לו אישור להופיע בבית־הספר בגופיה עד סוף הלימודים. תמורת הסכמה שלא להבחן בספרות דורש מרשי טוסטר חדש • תמורת הסכמה שלא להבחן באזרחות דורש מרשי לבטל את התביעה שעומדת נגדו בגין גניבת טופסי בחינות בשנה שעברה

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר

ילדי התלידומיד

הם כבר לא ילדים היום, אבל זה עדיין שמם של אותם שמונת אלפים תינוקות שנולדו בשנת 1961 בעולם, והם פגועי גפיים או חסרים אותם. תינוקות אלה נולדו לאמהות שלקחו בתקופת ההריון את תרופת ההרגעה "תלידומיד".

הסידרה, שאתמול שודר הפרק הראשון שלה והיום יהיה לו שידור חוזר, עוקבת אחר 450 אזרחים בריטים הנושאים על גופם את הצלקות הנוראות של "סם ההרגעה המושלם" ששווק בשעתו על ידי חברת תרופות שהבטיחה כי "הוא נטול כל תופעות לוואי", ומתמקדת בעולם הפנימי של קורבנות התלידומיד, הוריהם וילדיהם.

הפרק הראשון מתרכז בילדות של ילדים אלה.

"אנטומיה", "ילדי התלידומיד", ערוץ המדע והטבע, **13:00, 17:00, ובשבת ב־18:00.**

לראות	לנסות	לוותר

לוחמים נכחדים

היום יוקרן פרק נוסף בסידרה המצויינת "כך נפל המערב הפרוע", בערוץ המדע והטבע. הפרק "תמיד אויבי" עוסק בבני האפאצ'י, שהוגדרו "הטייגרים של המין האנושי" – הלוחמים הטובים ביותר שחיו אי פעם, ובטבח שהאמריקאים ביצעו בנשיהם ובילדיהם. סידרה קשה, שעושה צדק לגוע ההולך ונעלם, והייתי אומרת אפילו – חובה לראות, לו היה זה מלמד משהו למישהו.

כך נפל המערב הפרוע, "תמיד אויבי", ערוץ המדע והטבע, **22:00**

לראות	לנסות	לוותר

ספינת האוצר

עוד אחד מאותם נושאים אוטומטיים, כביכול, שבהם עוסק ערוץ המדע והטבע, ואשר באמצעותם אפשר להתנתק קצת מחדשות היום־יום.

הפעם מדובר בסרט של "דיסקברי" על צוות של מדענים והרפתקנים שיוסד מכספי תרומות של "קבוצת התגלית קולומבוס־אמריקה", ששמה לה למטרה למצוא את שרידיה של אונייה טרופה.

היתה זו אוניית קיטור ענקית שהובילה, בשנת 1857, יותר משישה טונות של מטילי זהב ומטבעות זהב מ"הבהלה לזהב" שהתרחשה בקליפורניה באמצע המאה ה־19. סופת הוריקאן פגעה בה והיא שקעה במצולות מול חופי צפון קרוליינה, ועל סיפונה, נוסף על האוצר, 680 נוסעים ובהם אילי הון, כורים והרפתקנים שונים.

בקיץ 1986 אחרי 40 ימי הפלגה איתרה "קבוצת התגלית" את האונייה הטבועה, בעזרת היסטוריונים, חוקרים וטכנולוגיות מתוחכמות של סונאר ומחשבים. זהב לא היה האוצר היחיד שגילתה הקבוצה: הזדמנות פז נפלה גם בחלקם של ביולוגים ימיים – לחקור מערכת אקולוגית נדירה במעמקי הים, ופיסה מהעבר שנשתמרה במשך 130 שנה.

"אוצרות המסע האבוד", ערוץ המדע והטבע, **21:00, ש.ח. ביום ד', 12:00, ובשבת ב־13:00.**

טלויזיה

חינוכית

06.00 צבעי אבני דומינו של שמם [illegible]
06.30 סדרות. צידור הקריאה. פיצה. תעלומות החיפוש אחרונות (ב)
08.55 לראות השבוע. שברי הזהירה. השימוש בשברים.
09.10 בא בחשבון. בעיות השוואה. מציאת הלקוח שחרי ערך.
09.25 הכיל תרך. פילוני חזבית. בישי משתול לעזר.
09.35 בארץ האגדות. אגדי הכיר הפסל.
09.40 כאן יא מכאן. שלושת הדובים (דובר ערבית)
10.00 קשר משפחתי. מאבקי בת בין אם לבגוה הקטנה.
10.30 הברה. עניין של זמן. מסיבת סיום (ב)
11.00 מדע וטכנולוגיה. דימוי בעקבות הגלגליות הגדולות. הכל על מחפשים (חלק א')
11.25 מדעים. נביט למעלה. מטאורים.
11.55 אנגלית
12.00 גיאוגרפיה. פני הארץ. מישור החוף (תרגום לערבית)
12.20 מדעים. בינה מלאכותית. שכפול מוחות. (תרגום לערבית)
12.45 סדרות. הסיפור האמריקאי. הקנה. דליקה באמם.
13.30 הקסם מארץ עוץ. סדרה מדובבת בהנפשה.
14.00 קיטי קט ופמה. סדרה מדובבת בהנפשה.
14.15 בננות בפיג'מות. סדרה מדובבת בהנפשה.
14.20 בעלולים. סדרה מדובבת בהנפשה.
14.30 מעשיות חיות. אגדות שונות בהן מככבים בעלי חיים.
14.45 שעת בושר.
15.00 תיש בעיניים. תכנית מקורית של הטלוויזיה החינוכית.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית. מבזק.
06.31 כותרות חדשות בערבית.
06.45 "התפעמנים מתמרים". סדרה בהנפשה (דיבוב עברי)
06.55 "בולי". סדרה בהנפשה לגיל הרך. דיבוב עברי.
07.00 "בוקר טוב ישראל". תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "תום וג'רי". סדרה בהנפשה (דיבוב עברי)
16.00 "שיאנים מטבע בריאתם". סרט תעודה של הבי־בי־סי, העושה הקבלה בין השינוי של האדם במשמעותו לבין המשבר העולמי של בעלי חיים המאבקים על קיומם.
16.55 "הגיע זמן לשוק".
17.00 ערב חדש. הטלוויזיה החינוכית
17.35 "אותה רייל". בית משפט לילדים (תרגום עברי־ערבי)
18.00 חדשות בערבית.
18.30 "אליפות אירופה לאומות בכדורגל, אנגליה 96". פולין נגד ישראל. שידור ישיר מזאבז'ה, פולין.
20.30 "מבט" + שבשבת.
21.00 ההגרלה השבועית של הלוטו.
21.05 "הכוכב שנייה". מבחר מקרבונים מהמעמתיה.

של חוה לסלאו.
21.35 "שבט שני". כוכבות, תוקדים והאויבות באולם.
22.40 "סיפור אהבה באושוויץ". סרט תעודה על סיפור אהבה מיוחד בין אסיר פולני ליהודיה במחנה הריכוז אושוויץ־בירקנאו.
23.30 "מהיום למחר", יומן חדשות.

ערוץ 2

14.00 "זהו זה" (ש.ח)
15.00 "הפסקת צהריים". תכנית מוסיקה וקליפים.
16.00 "היפים והאמיצים". אופרת סבון
17.00 "5 עם רפי רשף".
17.30 ספורט ע"ד. סדרה בנושאי ספורט.
18.00 "שמאר ריינג'ר". סדרת פעולה לילדים.
18.30 "זוף פרדייס".
19.00 "עירבק". תוכנית לנוער. המופע: ביתחום פלסטיים.
19.28 "מי הבוס?" סדרה קומית.
20.00 חדשות.
20.30 "גלגל המזל". שעשועון.
21.05 "לא הפקים חשבון". מתיחות עם יהודה ברקן.
21.40 "גבי בית".
23.00 NYPD משטרת ניו־יורק.
24.00 חדשות.
24.05 "משמרת לילה". תוכנית אירוח בהגשת קובי מידן. אורח התכנית – [illegible]
24.35 סרט. "אהבת הקצין הצרפתי". סיפור אהבה נרקם בין שני שחקנים בעת צילומי סרט על אהבה בלתי אפשרית המתרחשת במאה ה־19. במאי: קארל רייס. עם מריל סטריפ וג'רמי איירונס.
02.40 "שיר בלילה".

ערוץ 33

17.00 סרטים מצויירים.
17.30 "אבו־עיאד". מבוסס לצעירי כפרות.
18.00 "כוכבים ובאשים". סדרה ערבית מדובבת בתרגום עברי.
19.00 חדשות בערבית. שידור חי.
19.30 "שיח ומאיים". [illegible]
20.00 "הנסקס" (ש.ח)
21.00 מבט לחדשות.
21.30 "המגר השבועי" (ש.ח)

המזרח התיכון

15.00 מועדון 700; 15.55 סרט "העצים הגדולים" עם קירק דגלס, איב מילר; 15.30 משחק הגמלים – מצוירה; 15.55 וודי־וודפקר (מצוירה); 16.20 המוסקה ברגם (מצוירה); 16.45 חבית הנעקוף (מצוירה); 17.10 תעודה; 18.10 מבנים – בולש סרטי; 19.00 חדשות בערבית; 19.30 "24 שעות, ס.א.ש.ט."; 20.00 וידאו אמריקאי ביתי משעשע; 20.30 מבט כולל, תזון הגשיש; 21.20 בבלגן 3, סדרת פרע ביוקר; 22.10 מועדון 700; 23.00 תכנית מסורית.

כבלים

00:40 המאור. פעולה.
01:30 לו ברבה. דרמה.

ערוץ 3

08:00 רוקסנה. אופרת סבון (ש.ח)
09:00 לוחות את הזרים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים וחסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
11:25 סלטשה. טלנובלה (ש.ח)
12:10 שכנים, שכנים. דרמה (ש.ח)
12:30 פרי מייסון. דרמה (ש.ח)
13:.. הבורר חוזר לקופה. קומדיה.
13:40 הקפסה. מוסיקה (ש.ח)
14:00 עננ ולייסי. בילוש.
14:50 רוקסנה. אופרת סבון.
15:40 נוסט לבריגנ. דרמה.
16:30 שכנים, שכנים. דרמה.
16:55 ספינת האהבה. קומדיה.
17:45 הקפסה. מוסיקה.
18:00 לוחות את הזרים. אופרת סבון.
18:45 צעירים וחסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקשי.
20:00 סלטשה. טלנובלה.
20:50 טוטו־משפחתי. שעשעון.
21:20 נוסטלגיה. בידור.
21:30 כלבורק. מבזק בעניני צרכנות.
22:00 נשואים פלוס. קומדיה.
22:25 סיינפלד. קומדיה.
22:50 מרפי בראון. קומדיה.
23:20 עמק הבובות. דרמה.
23:45 פרי מייסון. דרמה.

ערוץ הסרטים

10:50 האשה מבעלת הנחרת לא (1983, ארה"ב) (ש.ח)
12:05 הארים מרקס בקזבלנקה (1946, ארה"ב) (ש.ח)
13:50 חדש בקולנוע.
14:05 בעיקבות אוקלהומה (1988, ארה"ב). דרמה קומית על ברנשית יפה, המנסה למצוא איזון דק בין חייה הפרטיים לבין רצונה לפרסם את שירי הקאנטרי שכתבה. הפסקול – עמוס בשירים של ווילי נלסון, שמופיע בסרט לצידם של כוכבי קאנטרי נוספים. עם: לסלי אן וורן, סיסי ספייסק ורוני קוויד. במאי: בובי רוט.
15:50 זקס בגדו יתיק (1989, ארה"ב). דרמה מבוססת על סיפור אמיתי שאירע בקווינס בחודש 1986. נער שחור נרצח על ידי חבורת נערים לבנים, והאירוע מחולל גל של תגובות ודעם אליטות. התובע הנוצרי מנסה להביא את הנאשמים לדין. עם: דניאל ג'יי טרבנטי. במאי: ריק לוזי.
17:25 תפלה בוליות (1992, ניו־זילנד) (ש.ח)
19:00 בוגר ממטר (1991, איטליה) (ש.ח)
20:45 חדש בקולנוע.
21:30 המצוד אצבר (1991, ארה"ב). פעולה. צעיר אמריקאי יוצא לאוסטרליה לנקום את מותו של אחותו בידי סוחר סמים. במאי: קפלין כאר. עם: קארל ויידרס ושרי סבוע.
22:30 נקמה בשלה (1988, ארה"ב). סרט פעולה על גבר היוצא לנקום בשודדים שהרגו את אשתו ההרה במהלך שוד בנק בעיירה קטנה. במאי: [illegible]. עם: לי מקלוסקי, ג'ו רלטבורה.
00:10 בולרו (1984, ארה"ב). בו דרק חושפת את היטובית כיורשת עשירה היוצאת לסיבוב בעולם כדי למצוא גבר אקזוטי שיסיר את בתוליה. היא מתאהבת במטאדור ספרדי שעושה לה את זה, ואחר כך נפגע משור... עם: בו דרק, ג'ורג' קנדי.
01:50 ספוטר 4 (1990, ארה"ב) (ש.ח)

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצוירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המוסך של כאילו. עבודתנים, סיפורי סבא (ש.ח)
09:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
09:55 אלוויין והצ'יפמאנקס (ש.ח)
10:00 רוד הצב (ש.ח)
10:30 הכתה המעופפת (ש.ח)
10:55 שירה נסיכת הכוח (ש.ח)
11:05 סיפורי משפחה (ש.ח)
11:40 בית קטן בערבה (ש.ח)
12:40 לוני טונס (ש.ח)
13:00 המוסך של כאילו. הרב פריגמון, נייד באורץ צעירי הגיד.
13:30 גינת ההפתעות.
13:35 פייטי מקס.
14:00 קספר הוברים.
14:30 היה היה אמריקה.
15:00 הכתה המעופפת. קטעים בכתה.
15:05 שירה נסיכת הכוח.
15:30 הכתה המעופפת. קטעים בכתה.
15:35 הצלצל הגואל.
16:00 הכתה המעופפת. קטעים בכתה.
16:10 לואיס וקלארק.
17:00 הכתה המעופפת. קטעים בכתה.
17:10 לוני טונס.
17:25 הכתה המעופפת. קטעים בכתה.
17:30 איק הגדול (ש.ח)
17:45 הגנ. משחק טלוויזיה אינטראקטיבי.
18:00 גינת ההפתעות (ש.ח)
18:05 אלוויין והצ'יפמאנקס (ש.ח)
18:30 רוד הצב (ש.ח)
19:00 המוסך של כאילו. עבודתנים, סיפורי סבא (ש.ח)

הצגה שניה

22:00 בעיניים קשורות (1978, ספרד). סרטו הפוליטי של הבמאי קרלוס סאורה. במאי תיאטרון מעלה הצגה בעקבות סימפוזיון על עינויים בבתי הכלא בדרום אמריקה. חיזיון האימה הופך לאמיתי כאשר אנשי הימין הקיצוני תוקפים את התיאטרון בליל הבכורה. עם: ג'רלדין צ'פלין, חוזה לואיס גומז, קסבייר אלוריאגה.
23:55 רחוב הארגמן (1945, ארה"ב). דרמת מתח אפלה המבוססת על פריץ לאנג, בכיכובם של אדוארד ג'י רובינסון. גבר תמים בגיל העמידה מסתבך באהבה לאשה פאטלית, שכובשת אותו בקסמיה והורסת את חייו. עם: ג'ואן בנט ודן דוריה.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:30 אריה בשחונות. קומדיה.
21:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
21:25 ג'ון הקר. קומדיה.

ערוץ 8

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. היסטוריה ומדע [illegible] (שידור ב־18.00)
12.00 דיסקברי. אירופה הטעימה. "סיציליה" (ש.ח)
12.30 דיסקברי. עולם היין "יינות ניו זילנד" (ש.ח)
13.00 דיסקברי. ילדי התלידומיד (ש.ח)
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. אירופה הטעימה. "סיציליה" (ש.ח)
16.30 דיסקברי. עולם היין "יינות ניו זילנד" (ש.ח)
17.00 דיסקברי. ילדי התלידומיד (ש.ח)
18.00 אנציקלופדיה פתוחה. היער הטרופי.
19.00 אנציקלופדיה פתוחה. ימים גדולים של המאה.
20.00 דיסקברי. מעבר ל־2000.
21.00 דיסקברי. אוצרות המסע האבוד.
22.00 דיסקברי. כך נפל המערב.
23.00 דיסקברי. מעבר ל־2000 (ש.ח)
23.45 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

רדיו

קול המוסיקה

06.06 "שחרית מוסיקלית". הינריך בינה: סוויטה בלט; י.ס. באך: סוויטה בסה מג'ור מתוך "מוסיקת אבל של הבנים השמשים"; שוברט: קטע קונצרטי ברה מג'ור לכנור ולתזמורת.
07.07 "שחרית מוסיקלית". סמרטיני: קונצ'רטו בדו מג'ור לצ'לו, כלי־קשת וקונטינואו; מוצרט: חמישייה במי־במול מג'ור לפסנתר ולכלי־נשיפה, אופ. 16.
08.05 "שחרית מוסיקלית". ויואלדי: סונטה מס' 3 במי מג'ור לכנור ולקונטינואו; [illegible]: אריה ווריאציות על נושא מתוך "חליל הקסם" של מוצרט.
08.55 פרטים על שידורי היום.
09.05 "קונצרט בוקר". פרסל: "מי יכול לעצור בשמחתו", אודה לכבוד יום הולדתו של הדוכס מגלוסטר; היידן: סימפוניה מס' 94, "ההפתעה"; שפוהר: שמיניה במי מג'ור, אופ. 32; [illegible]
11.57 "ביכות שיר". נתן אלתרמן.
12.00 "קלאסיקל". [illegible] דיוורטימנטו בסי־במול מג'ור; [illegible]: חמישייה, אופ. 51 מס' 1; מוצרט: חמישייה במי־במול מג'ור, ק. 452.
13.00 "אמן השבוע". [illegible]
14.05 "שבוע בתזמורת".
14.06 "הדרך". צלילים קלים בעקבות הזמן.
15.00 "מאולפן הקלטות". יוסי ארנהיים חליל / אירית רובינשטיין פסנתר. [illegible]
16.00 "הקונצרט שלי" עם חיים פרשגם.
18.00 "הקלאסיקות חושבים". פרסל: "בואו, בני האומנות" [illegible]
20.05 "מאולמי הקונצרטים בעולם". ימי באך בברלין: י.ב. באך [illegible]; מנדלסון: שלושה פרקי תהלים [illegible]
22.00 "מעברים". מסע בצלילים עם שלמה ישראלי.
23.57 "ביכות שיר". הבכורות מפסטיבל המשוררים.

16.05 "צבע הכסף".
17.05 "חמש אחרי החדשות".
17.57 "רגע של עברית".
18.05 "היום הזה". חדשות ומוסיקה.
19.05 "שירים עבריים".
20.00 "מבט לחדשות". העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 "שירים עבריים".
20.57 "רגע של עברית".
21.05 "אחרי החסימה". דברים שלא הגיעו לכותרות.
23.05 "כל היום" + מוסיקה.
00.05 "יומן חצות".
00.15 "כל היום" + מוסיקה.
01.05 "מועדון הלילה השלישי".
05.05 "אור ראשון".

רשת ג'

06.06 "הכל פתוח".
07.05 "אוקטן ג'".
09.05 "בוקר בוקר".
10.05 "תחבורה עשר".
11.05 "נתיבי ותבונות".
12.05 "אהבה עצמית".
13.05 "להטר".
14.00 "עגולה". חדשות הפופ של רשת ג'.
14.05 "חרש חריש המחודש".
15.00 "חולה רדיו".
16.00 "קופסת הלהיטים".
17.05 "חמש פעמים ביום".
18.05 "מצעד הפזמונים הלועזי".
21.05 "כותל המזרח".
22.05 "שיר לאחותי".
23.05 "חולם בהקיף".

גלי צה"ל

05.02 "בוקר טוב צה"ל".
05.56 "באמצע מלולי".
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 "שש בבוקר". שירים עבריים.
06.30 "בוקר טוב ישראל".
07.07 "שבע אפס שבע".
08.00 "בוקר טוב ישראל".
09.05 "מוסיקה על הבוקר".
10.05 "נבון לענשי".
12.50 "בילוי היום". מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 "בצהרי היום".
13.15 "צוהל בספק".
15.05 "יש עם מי לדבר". איתן ליפשיץ משוחח עם מאזינים בעניני היום.
15.55 "באמצע מלולי".
16.00 "שעה לפני".
16.55 "הרייך השלישי. הסוף". אירועי היום לפני 50 שנה.
17.00 "ערב טוב ישראל".
18.05 "שעה קלה על כלכלה".
18.30 "האמנת סתר".
19.55 "הודעות לחיילים".
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 "פסק זמן מוסיקלי".
21.05 "שבוע הדב".
22.05 "דימונינים". מוסיקה בריאה.
23.05 "עשרים וארבע. היום שהיה".
00.00 "יומן חצות".
00.10 "ציפורי לילה".
02.00 "לא רוצים לישון".

גלגל"צ

07.05 "מרינה בדרך".
09.05 "מתוק".
10.05 "שמש".
12.05 "פיזוג אויר".
13.05 "משוה לדרך".
14.05 "שפשוף".
15.05 "יואב קוטנר ממשיך לנסוע".
16.05 "זכם מכבים".
18.05 "גלגלאוה".
20.05 "מתנות להגודה".
22.05 "לילה טוב".

רשת א'

06.06 "שירים עבריים".
08.05 "פתוחים באלף". מגזין בוקר.
08.10 "עצות לנהגים".
08.30 "א"ב באמנות".
08.45 "קוראים ספר".
09.05 "מוסדים מייעצים". חוקי בריה.
09.45 "מידע לצרכן".
10.05 סלדריה. שירות מידע למאזינים.
10.30 "אצבע על הדופק". רפואה.
11.05 "גיל הזהב".
11.30 "מלח הארץ".
11.45 "להסיר אבק מספר".
12.05 "ארץ מולדת".
14.05 "מספרי הסיפורים".
14.55 "ביכות שיר".
15.05 "בראש צעיר". מגזין לילדים ולנוער.
16.05 "שירים עבריים".
17.05 "חגה".
17.55 "קוראים ספר".
18.05 "הכל מורשת". יהדות ומסורת.
19.05 "יומן מורשת". בעניני היום.
19.50 "פרקי היום בתנ"ך".
20.00 "עוד סיפור אחד ודי".
20.15 "תפילה בסוף". פרקי חזנות.
21.05 "תפילה בסוף". פרקי חזנות.
22.05 "מושבים". מופעי עינוי.
23.05 "שירים עבריים".

רשת ב'

06.06 "הבוקר הזה". חדשות + מוסיקה.
08.05 "עניין אחר".
10.05 "הכל דיבורים".
12.05 "בחצי היום".
14.05 "רבעי קפה".
15.05 "יומן חוץ".
15.45 "עיתונות חוץ".

קולנוע

תל־אביב

בן יהודה 1: פריסילה – מלכת המדבר א' 14.30, 17.00, 19.30, 21.45. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.45. ד' 17.00. ה' 19.30, 21.45
גת: קליעים מעל ברודווי א"ג' 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. ד' 14.30, 17.00. ה' 19.40, 21.55
דיזנגוף 1: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א"ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50. ד' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00. ה' 22.00
דיזנגוף 2: שמש בוגדנית א"ג' 11.00, 13.40, 16.20, 19.00, 21.50. ד' 11.00, 13.40, 16.20. ה' 22.00
רומן על אמת ה' 20.00
דיזנגוף 3: אל המערב הקסום א"ג' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30. ד' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ה' 20.00
כלבי אשמורת א"ג' 21.50. ה' 22.00
הוד 1: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30. ב"ג' 17.00, 19.30
פורסט גאמפ א"ג' 22.00
הוד 2: ענקים קטנים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב' 17.00
נל א"ג' 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
הוד 3: לא פראייר של אף אחד א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
מסע בין כוכבים א' 11.00, 13.30
הוד 4: פורסט גאמפ א' 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00. ב"ג' 16.30, 19.15, 22.00. ה' 16.30, 19.15, 21.30
הקולנוע: הפיתוי האחרון א' 17.00, 19.30, 21.45. ה' 19.30, 21.45
חן 1: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.45, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00. ד' 17.00
חן 2: ספרות זולה א"ג' 19.10, 21.55. ה' 21.55
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00. ד' 17.00
חן 3: סטריט פייטר א' 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40, 21.55. ב"ג' 17.30, 19.40. ה' 19.40, 21.55
חן 4: סתיו בשוקים א' 11.30, 14.30, 17.00, 19.35, 21.55. ב"ג' 19.35, 21.55. ד' 11.30, 14.30, 17.00, 19.35. ה' 21.55
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.05, 15.15, 17.25
חן 5: רוחות של תשוקה א' 19.20, 21.55. ב"ג' 11.30, 14.15, 16.45, 19.20, 21.55. ד' 11.30, 14.15, 16.45. ה' 19.20, 21.55
חופשה בחזולים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6: מלך האריות (מדובב) א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. ד' 11.30, 14.30, 17.00, 19.40. ה' 21.50
ספיבה א' 11.00, 13.00
מילה 1: לא פראייר של אף אחד א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15

בוילה 1: רוצחים מלידה א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
בוילה 2: חשיפה א"ג' 16.30, 19.15, 22.00. ה' 20.00, 22.30
רב אור 1: משהו ללבוש א"ג' 16.40, 19.20, 21.35. ד' 17.00. ה' 19.30, 21.55
רב אור 2: לפני הזריחה א"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.40, 21.5
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ג' 17.00, 19.30, 21.35. ד' 17.00. ה' 19.40, 21.55
רב אור 4: ספרות זולה א"ג' 16.15, 19.05, 21.55. ד' 17.00. ה' 21.55
רב אור 5: נשים קטנות א"ג' 17.00, 19.25, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.30, 21.55
צפון: [illegible] א"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ד' 17.00. ה' 20.00, 22.00
שחף 1: התפרצות א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ב' 17.00, 19.30. ה' 20.00, 22.30
שחף 2: פורסט גאמפ א"ג' 16.30, 19.15, 22.00. ה' 21.30
תל־אביב 1: התפרצות א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.30
תל־אביב 2: מסע בין כוכבים – דורות א"ג' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.15
תל־אביב 3: צניחה חופשית א"ג' 17.00, 19.30. ה' 20.00, 22.15

ירושלים

גיל 1: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00
תחמת של תקווה א"ג' 19.15, 22.00. ה' 20.00, 22.30
גיל 2: פורסט גאמפ א' 11.00, 13.45, 16.30, 19.00, 22.00. ב"ג' 16.30, 19.00, 22.00. ה' 20.00, 22.30
גיל 3: מסע בין כוכבים – דורות א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.15, 21.45. ב"ג' 17.00, 19.15, 21.45. ה' 20.00, 22.15
גיל 4: אצבעונית א' 11.00, 13.00, 15.00
ליאון א"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 20.00, 22.15
חן 1: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 2: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.15. ב"ג' 17.00
חן 3: רוחות של תשוקה א' 19.20, 21.55. ב"ג' 16.50, 19.20, 21.55. ה' 21.50
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.15, 17.00
חן 4: ספרות זולה א' 16.15, 19.05, 21.55. ב"ג' 16.15, 19.05, 21.55. ה' 21.50
מלך האריות (עברית) א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: סטריט פייטר א' 11.00, 13.15, 15.15, 17.00, 19.25, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.25, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 6: משהו ללבוש א"ג' 19.25, 21.55. ה' 21.50
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00. ב', ג' 17.00
חן 7: לפני הזריחה א' 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
חופשה בחזולים א' 11.00, 13.15, 17.00

חיפה

אורלי: תחמת של תקוה א"ג' 18.40, 21.20. ה' 21.20
רב אור 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.10, 21.30. ה' 21.30
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
רב אור 2: ספרות זולה א"ג' 21.20. ה' 21.20
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 16.30, 19.00. ב"ג' 16.30, 19.00
רב אור 3: משהו ללבוש א' 18.55, 21.30. ב"ג' 16.25, 18.55, 21.30. ה' 21.30
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.15, 16.30
רב גת 1: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 16.45, 19.00, 21.20. ב"ג' 16.45, 19.00, 21.20. ה' 21.15
רב גת 2: סטריט פייטר א' 11.00, 16.45, 19.00. ב"ג' 16.45, 19.00
רוחות של תשוקה א"ג' 21.20. ה' 21.15
רב מור 1: תחמת של תקוה א"ג' 18.40, 21.20. ה' 21.20
גבוהה על הקוף א' 11.00, 13.00, 16.30
רב מור 2: סטריט פייטר א' 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.20. ב"ג' 16.45, 19.00, 21.20. ה' 21.20
רב מור 3: ספרות זולה א"ג' 18.45, 21.30. ה' 21.30
חופשה בחזולים א' 11.00, 13.00, 16.40
רב מור 4: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 19.00, 21.20. ה' 21.20
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
רב מור 5: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 16.45. ב"ג' 16.45
רב מור 6: משהו ללבוש א"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 16.30. ב"ג' 16.30
רב מור 7: רוחות של תשוקה א' 19.00, 21.30. ב"ג' 16.30, 19.00, 21.30. ה' 21.30
מלאכים בחופשה א' 11.00, 13.10, 16.40

אשקלון

חן 1: סטריט פייטר א' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.35
חן 2: רק אתה א' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40
חן 3: טיפשים בלי הפסקה א' 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 17.00
חן 4: רוחות של תשוקה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 21.50
חופשה בחזולים א' 11.00, 17.00
חן 5: תחמת של תקווה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 21.50
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 17.00

באר־שבע

רב נגב 1: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.45, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
רב נגב 2: רוחות של תשוקה א"ג' 21.55
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25. ב"ג' 17.00, 19.25. ה' 19.25
רב נגב 3: סטריט פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
רב נגב 4: תחמת של תקוה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 19.20, 21.55
טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 15.10, 17.00. ב"ג' 17.00

בת־ים

חן 1: התפרצות א"ג' 19.20, 21.55. ה' 19.35, 21.55
ענקים קטנים א' 11.00, 13.05, 17.00. ב"ג' 17.00
חן 2: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 3: תחמת של תקווה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00. ב"ג' 17.00
חן 4: סטריט פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.25, 21.55. ה' 19.35, 21.55
חן 5: פורסט גאמפ א"ג' 19.05, 21.55. ה' 21.50
מסע בין כוכבים – דורות א' 11.00, 16.45
חן 6: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 17.00, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן 7: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א' 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.50
צמד בלתי מנוצח א' 11.00, 17.00

הרצליה

סטודיו 1: ספרות זולה א"ג' 19.00, 21.45. ה' 21.30
סטודיו 2: סיפור חיים א"ג' 19.30, 22.00. ה' [illegible]

21.30
כנאור 1: ריצ'י ריץ' א' 11.00, 13.15, 16.45, 18.30, 20.30. ב"ג' 19.30. ה' 19.30
נל א' 22.15. ב"ג' 21.45. ה' 21.45
כנאור 2: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.40, 22.00. ב"ג' 19.30, 21.50. ה' 21.50
כנאור 3: על כלבים וגנבים (עברית) א' 11.00, 13.15, 16.45, 18.30
מסע בין כוכבים – דורות א' 20.00. ב', ג', ה' 19.30
הפיתוי האחרון א' 22.15. ב', ג', ה' 21.50

חדרה

לב 1: על כלבים וגנבים א"ה' 17.00.
התפרצות א"ג' 19.35, 22.00
לב 2: טיפשים בלי הפסקה א"ג' 17.00, 19.40. ה' 17.00, 19.40
ליאון א', ג', ה' 22.00
לב 3: נל א"ג' 19.40, 22.00. ה' 24.20, 22.00
לב 4: ענקים קטנים א"ה' 17.00
מסע בין כוכבים א"ג' 19.40, 22.00

כרמיאל

סינמה 1: סטריט פייטר א' 11.00, 17.00, 19.00, 21.30. ב"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
סינמה 2: משהו ללבוש א"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30
על כלבים וגנבים א' 11.00, 17.00
סינמה 3: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 17.00, 19.00, 21.30. ב"ג' 19.00, 21.30. ה' 21.30

לוד

כנאור 1: סטריט פייטר א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 11.30, 19.30, 22.00
כנאור 2: ספרות זולה א' 19.15. ב"ג' 19.15. ה' 19.15
רוחות של תשוקה א' 22.00. ב"ג' 21.45. ה' 21.45
מלך האריות (עברית) א' 11.30, 17.00
כנאור 3: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00

נהריה

היכל התרבות: ספרות זולה ב"ג' 20.30. ה' 20.30

נתניה

חן השרון 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
חן השרון 2: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.0, 21.55
חן השרון 3: סטריט פייטר א' 11.00, 13.15, 15.15, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
חן השרון 4: רוחות של תשוקה א"ג' 19.20, 21.55. ה' 21.50
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00. ב"ג' 17.00

ערד

כנאור 1: ספרות זולה א"ג' 18.45, 21.30. ה' 18.45, 21.30
מלך האריות א' (עברית) 11.30, 17.00
כנאור 2: צניחה חופשית א"ג' 19.15, 21.45. ה' 19.15, 21.45
כנאור 3: ריצ'י ריץ' א"ג' 19.15. ה' 19.15
רוחות של תשוקה א' 22.00. ב"ג' 21.45. ה' 21.45

קרית מלאכי

היכל התרבות: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ג' 19.15, 21.30. ה' 19.15, 21.30

ראשון־לציון

חן 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 17.00. ב"ג' 17.00
חן 2: משהו ללבוש א"ג' 19.25, 21.55. ה' 21.50
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00. ב"ג' 17.00
חן 3: סטריט פייטר א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.50
חן 4: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
כנאור 1: סטריט פייטר א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00
כנאור 2: משהו ללבוש א' 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00
כנאור 3: רוחות של תשוקה א"ג' 19.15, 22.00. ה' 19.15, 22.00
נשים קטנות א' 11.30, 17.00
כנאור 4: נל א' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 19.30, 22.00

רמת גן – גבעתיים

ארמון 1: התפרצות א"ג' 17.00, 19.20, 21.55. ה' 21.50
ארמון 2: סטריט פייטר א"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ה' 19.40, 21.55
ארמון 3: פרדי קרוגר – הסיוט החדש א"ג' 17.00, 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
רב חן 1: קליעים מעל ברודווי א"ג' 19.30, 21.50. ה' 19.40, 21.55
על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.15. ב"ג' 17.00
רב חן 2: לא פראייר של אף אחד א"ג' 21.55. ה' 21.55
נשים קטנות א' 11.00, 13.15, 17.00, 19.25. ב"ג' 17.00, 19.25. ה' 19.35
על כלבים וגנבים ד' 17.00
רב חן 3: ספרות זולה א"ג' 19.05, 21.55. ה' 21.50
גבוהה על הקוף א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב חן 4: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.55. ב"ג' 17.00, 19.30, 21.55. ד' 17.00. ה' 19.40, 21.55

רעננה

פארק 1: טיפשים בלי הפסקה א' 11.00, 13.05, 15.10, 17.10, 19.30. ב"ג' 17.00, 19.30. ה' 20.00
סטריט פייטר א"ג' 22.00. ה' 22.00
פארק 2: על כלבים וגנבים א' 11.00, 13.00, 15.50. ב"ג' 15.50
התפרצות א"ג' 17.20, 19.40, 22.10. ה' 20.00, 22.20
פארק 3: פרדי א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ב"ג' 17.00. ה' 22.00
נשים קטנות ב"ג' 19.30
רוחות של תשוקה א' 19.30, 22.00. ב"ג' 22.00. ה' 22.00
פארק 4: סטריט פייטר א' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30. ב"ג' 17.00, 19.30. ה' 20.00
תחמת של תקוה א"ג' 22.00. ה' 22.00
פארק 5: נשים קטנות א"ג' 17.00
ליאון א' 11.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.00. ב"ג' 19.30, 22.00. ה' 20.00, 22.00

שר הקליטה יאיר צבן נפגש אתמול עם יוסף ויינראוב, שזכה בעיטור "גיבור ברית המועצות" במלחמת העולם השנייה ואשר ישתתף בטקס לציון 50 שנה לניצחון על גרמניה הנאצית בגני יהושע ב־9 במאי (צילום: גדעון מרקוביץ/ י.ס.פ.א)

שלוש נשים נהרגו ו־6 נפצעו בתאונות דרכים בבאר־שבע ובצומת תדהר בנגב

מאת **אמיר רוזנבליט**

שלוש נשים נהרגו ושישה אנשים אחרים נפצעו בשתי תאונות דרכים שהיו אתמול בנגב.

אניה גרוס (74), תושבת אוסטריה שהגיעה לארץ לפני כשבועיים לאחר שלא ראתה את אחותה במשך 50 שנה, נהרגה אתמול בתאונת דרכים בצומת הקאנטרי קלאב בבאר־שבע.

התאונה אירעה סמוך לשעה 11:30 בבוקר, כאשר אניה גרוס, אחותה מרים יפת מבאר־שבע וקרובת משפחה נוספת נסעו ברכב מסוג סאני־ניסן, שבו נהג בעלה של מרים, זיסקה יפת בן (75), מכיוון שכונת "נחל עשן" לעבר הקאנטרי קלאב. הרכב חצה את דרך־טוביהו כשהוא חוסם את דרכה של מכונית פרטית מדגם קורסיקה נוהגה בידי פאיז אל־סייד, שנסעה מכיוון צומת משמר הנגב לבאר־שבע, בכביש באר־שבע–אופקים. אל־סייד לא הספיק לבלום את רכבו והתנגש במכונית הניסן ובמכונית נוספת מסוג רנו, נהוגה בידי אדואר בטקים. כתוצאה מההתנגשות נהרגה אניה גרוס במקום, מרים יפת וקרובת המשפחה שנסעה ברכבם נפצעו קשה ושני הנהגים, אל־סייד ויפת זיסקה, נפצעו קל.

ראש לשכת התנועה במשטרת מרחב הנגב, רפ"ק יעקב יעקב, מסר, כי התאונה נגרמה לאחר שיפת זיסקה לא ציית לתמרור "עצור".

בתאונה אחרת, שאירעה סמוך לשעה 9.30 בצומת מושב תדהר, נהרגו יוליה פוגץ' (34), עולה חדשה מחבר המדינות תושבת שכונת הקרוואנים נחל בקע בבאר־שבע, ועדנה עשוש (50) מנתיבות.

מכונית אאודי, נהוגה בידי עדנה עשוש, נסעה מכיוון נתיבות ופנה בצומת שמאלה לכיוון מושב תדהר. הרכב לא ציית לתמרור "האט ותן זכות קדימה" וחסם את דרכה של מכונית סובארו פרטית, נהוגה בידי אמיל ג'ורנו, שנסעה מכיוון צומת גילת לנתיבות. כתוצאה מכך התנגשה הסובארו באאודי ועדנה עשוש נהרגה במקום. נוסעת נוספת ברכב, יוליה פוגץ', נפצעה קשה והועברה לבית החולים סורוקה בבאר־שבע, שם מתה אחר הצהריים מפצעיה. נהג הסובארו, אמיל ג'ורנו, נפצע קשה.

ראש לשכת התנועה במשטרת מרחב הנגב, רפ"ק יעקב יעקב, אמר, כי בצומת מתבצעות עבודות של מע"צ להפיכת הכביש לדו־מסלולי וליקוי העיבוד מסתיר את שדה הראייה של הנהגים. באחרונה אירעו בצומת כמה תאונות קטלניות ובעקבות התאונה אתמול דרשה המשטרה ממע"צ להציב במקום מיד תמרור "עצור".

דובר המחוז הדרומי של המשטרה, רפ"ק שלום ברזוסו, מסר, כי אתמול אכן הציבה מע"צ את התמרור בצומת הרמים.

אל"מ (מיל.) וסרן הורשעו בגרימת מותם של שני חיילים שטבעו בנחל

רס"מ נתן רוסו ורב"ט אמיר שאבי טבעו במתקן "אדם" לפני 3 שנים, כשרכבם נסחף בזרם; הם נשלחו למקום, למרות שהמפקדים ידעו על ההצפה

(ע). – בית הדין הצבאי המיוחד בקריה הרשיע אתמול את קצין צה"ל אלוף משנה (מיל') יובל דביר ואת סרן יגאל סאלם, בגרימת מוות ברשלנות של רס"מ נתן רוסו ורב"ט אמיר שאבי, שטבעו במתקן "אדם" לפני כשלוש שנים, כאשר רכבם נסחף בזרם מעל גשר.

הקצינים הורשעו בכך שלמרות שידעו כי הגשר מוצף, לא מנעו את הנסיעה עליו.

בכתב האישום נגד אל"מ דביר, שהיה מפקד בסיס האימונים במתקן, ונגד סרן סאלם, מ"פ המפקדה בבסיס, נטען כי ב־3 בדצמבר 1991 הוצפו הגשרים האיריים במתקן "אדם" בשל גשמים מרובים שירדו באזור היקוותו של נחל נכוף.

סמוך לשעה אחת בצהריים נשלחו רס"מ נתן רוסו ז"ל ורס"ר לוי יחזקאל על־ידי סרן יגאל סאלם, מ"פ המפקדה, לנסיעה ברכב "ריאו" עם מנוף, מאזור המפקדה של המתקן לכיוון עמדת הש"ג. מטרת הנסיעה היתה להביא אחד מחיילי המתקן ששהה באזור הש"ג ולא היה מסוגל לחצות את הגשר האירי לכיוון המפקדה.

בהגיעם לגשר הצטרף לרכב רב"ט אמיר שאבי ז"ל, על מנת לחצות את הגשר עמם לכיוון הש"ג.

למרות עומק המים והזרימה החזקה, החל נהג הריאו, רס"ר לוי יחזקאל, לחצות את הגשר האירי לכיוון הש"ג. במהלך החצייה כבה מנוע הרכב וה"ריאו" החל להיסחף עם הזרם לעבר שולי הגשר, נפל לאפיק הנחל והתהפך.

בעקבות התהפכות הרכב נסחפו רס"מ נתן רוסו ורב"ט אמיר שאבי עם זרם המים ומצאו את מותם. הנהג רס"ר לוי יחזקאל, שניצל, הואשם והורשע גם הוא בגרימת המוות. הוא הודה בסעיפי האישום, ונידון לשלושה חודשי עבודות שירות צבאיות ושלילת רשיונו למשך 11.5 חודשים.

בהכרעת הדין קבעו שופטי בית הדין המיוחד, בראשותו של אל"מ צבי גורפינקל והשופטים אל"מ ישעיהו שוורץ ואל"מ שלום גרוסמן, כי חובתו של אל"מ דביר היתה לנקוט אמצעי כלשהו, כאשר הובא לידיעתו מצב חריג שלא היה בשנים הקודמות באזור הנחל. "חובתו של הנאשם היתה לתת הוראות מיוחדות המתייחסות למצב שנמצא. משלא עשה כן, רואים אותו כמי שהתרשל בתפקידו בכל הנוגע למעבר בגשר, בעודו מוצף ומים זורמים בו בצורה מסוכנת".

עוד קבעו השופטים, כי על הנאשם היתה חובת זהירות כלפי המנוחים כמפקד בסיס, וכי חובת זהירות זו הופרה על־ידי מחדלו. "מחדלו של הנאשם בעשיית פעולה כלשהי שמטרתה להתריע מפני המצב שנוצר והובא לידיעתו בעניין הגשר המוצף וסחיפת רכב על־ידי המים הזורמים בו, הוא איפוא רשלנות, ואנו קובעים שהנאשם התרשל בתפקידו".

אל"מ דביר הורשע גם בכך שלא נתן לנהגים את הכלים הנדרשים להחליט אם המעבר בגשר המוצף בטוח, לא פירט במסגרת הנוהל מהו גובה המים שבו רשאי לעבור כל סוג רכב, לא התקין סרגלי מדידה בשולי הגשר כדי שיאפשרו לנהגים לאמוד את גובה המים, לא התקין תמרורי אזהרה בקרבת הגשר, ולא הורה לקיים חסימה פיזית של המעבר בגשר בעת הצפתו.

השופטים קבעו, כי גזר הדין יינתן ב־17 במאי.

מסגריה ושלושה מחסני גרוטאות עלו באש בתל־אביב

(ע). – בדליקה גדולה שפרצה אתמול אחר הצהריים מצפון לגשר ההלכה בתל־אביב עלו באש שלושה מחסני גרוטאות ומסגריה.

המבנים היום צמודים לשכונת גבעת־עמל. האש פרצה בערימות אשפה שהיו בפתח של אחד המחסנים והתפשטה במהירות אל המחסנים פנימה וכן אל מסגריה שהיתה צמודה אליהם.

פעולות הכיבוי החלו סמוך לשעה 18:00 ובשעת מסירת הידיעה פעלו עדיין שבעה צוותי כיבוי מתל־אביב בכיבוי האש ומניעת התפשטותה אל תוך בתי השכונה ואל מבנה של תחנת־כוח השייך לחברת החשמל.

חבקין הצעירה באמצע שנות ה־70

הזמרת דרורה חבקין מתה מדום־לב

(ע). – הזמרת והמשוררת דרורה חבקין (60), שמתה שלשום בערב בביתה בראש פינה, הובאה אתמול למנוחות בבית העלמין במושבה.

מכל רחבי הארץ הגיעו להשתתף בטקס ההלוויה הצנוע, שנוהל על ידי רבה של המושבה, הרב יהושע דוידוביץ.

ספד לה ראש המועצה אהרון ברנזון, שהגדיר אותה כסמל האופטימיות. "אנחנו בראש־פינה נזכור אותה בזכות אהבתה הגדולה. אם ראש־פינה נתפסת כסמל ליופי, ציוריות וחיים בהרמוניה, דרורה היא זו שהשכילה לסמל ולייצג זאת יותר מכול", אמר.

"דרורה חבקין היתה מעורבת מאוד בחיי הקהילה בראש־פינה – בבית־הספר, בגנים, במתנ"סים, ובעיקר בהקמת מקהלה מיוחדת", הוסיף.

"דרורה חבקין הלכה לעולמה ללא כאב, כצדקת גמורה שחיה חיים מלאים ועשירים, והשאירה אחריה מורשת עשירה ומגוונת בשירה ובספר", אמר ראש המועצה. בנה אריאל אמר "קדיש".

במושבה ראש־פינה בוחנים דרכים להנצחת זכרה של המשוררת והזמרת. דרורה חבקין, זמרת, פזמונאית וסופרת, התפרסמה בשנות ה־60 בשירי הרחוב שלה, וכמה משיריה היו ללהיטים באותה תקופה.

לפני מספר שנים חלתה בסרטן, והתמודדה בגבורה עם המחלה. היא מתה שלשום בערב מדום־לב.

לאחרונה פרסמה ספר על תבלינים וצמחי־מרפא.

נפתח משפטם של שני חוקרים פרטיים המואשמים בשידול לרצח

(ע). – משפטם של שני החוקרים הפרטיים, יעקב בק ואמיר בדראשה, המואשמים בכך שתכננו וניסו לשכור שירותיו של רוצח שכיר, כדי לרצוח שני אנשי עסקים רוסיים, נפתח אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

בכתב האישום, שהגישה פרקליטות מחוז תל־אביב, נטען כי שני החוקרים פנו אל איש המכונה ס', כדי שיבצע עבורם "עבודה" של רצח אנטון מלבסקי ומיכאל צ'רני, תמורת 100,000 דולר.

התובע, עורך הדין קובי ורדי, טען בכתב האישום כי האיש ששני החוקרים פנו אליו, כדי שירצח את מלבסקי וצ'רני, דיווח למשטרה על הפנייה, והמשך פגישותיו עם הנאשמים נעשו בידיעת המשטרה ובהנחייתה.

בכתב האישום נטען גם כי הנאשמים סיפקו לאיש אקדח, משתיק קול ומקדמה של 5,000 דולר על חשבון התשלום עבור הרצח.

שני החוקרים נעצרו ב־7 במארס 1995, הואשמו בניסיון לשדל לרצח ובקשירת קשר לביצוע רצח, וכן בסחר בנשק ובהחזקתו בלא רשות. בכתב האישום לא הוזכר המניע למזימה.

עורך הדין משה אלוני, סניגורו של הנאשם יעקב בק, ביקש לדחות את מתן תשובתו לכתב האישום במספר שבועות, ואילו אמיר בדראשה הודה בחלק מהראיות לכאורה, שיוחסו לסחר ולהחזקת נשק. השופט אברהם בייזר הורה להשאיר את הנאשמים במעצר עד תום ההליכים.

עוד קאזינו נחשף ברחוב דיזנגוף בת"א

(ע). – 5,000 דולר ו־4,000 שקל נתפסו על שולחן רולטה ועל שלוש שולחנות בלק ג'ק שפעלו בבית הימורים לא־חוקי שנחשף שלשום ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. המשטרה עצרה את בעל הקאזינו, 26 מהמרים ושלושה דילרים אזרחי חוץ.

הקאזינו נחשף בדרך דומה לחשיפתו של קאזינו אחר שפעל ברחוב דיזנגוף והוסל לפני שלושה שבועות. במוקד 100 של משטרת תל־אביב התקבלה שלשום אחר הצהריים הודעה על אדם שנחטף ומוחזק בדירה ברחוב. בלשי מרחב הירקון של המשטרה שהגיעו למקום גילו, כי באותה הדירה מתנהל קאזינו.

לפני שלושה שבועות התקבלה הודעה במוקד 100 של המשטרה על בן ערובה המוחזק בדירה ברחוב דיזנגוף, לא הרחק ממטה משטרת המחוז.

חתמו על מנוי דבר
מחירים ותנאי תשלום נוחים
צלצלו 03-5286141 והעתון בביתך כל בוקר
שם משפחה ______ שם פרטי ______
רחוב ______ מס' בית ______ כניסה ______ ישוב ______
חתימה ______

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

טורי הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

חוק ביטוח בריאות צולע על סיעודו

זכינו אמנם לקבלתו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי מאז ראשית שנת 1995 אולם הפעלתו הלכה למעשה מעוררת בחלקי אוכלוסיה רבים משכבות הביניים, מן הרבדים הנזקקים ובמיוחד בקרב הגימלאים הרהורים נוגים מאד הן בשל קשיים ביורוקרטיים כמו ציפייה בתורים, ותשלומים לרופאים מקצועיים במרפאות חוץ, עלויות חוזרות לתרופות אולם החמור מכל בעית הסיעוד שלא מצאה עד עתה את פתרונה בחוק, נושא הסיעוד הוא מלב ליבה של היהדות בהצטללותה האנושית שאחת היא משמעותה: "וחי אחיך עמך".

עובדה היא: לנושא האנושי האנוש הזה לא ניתן לו כמעט כל משקל בסעיפי סעיפיו המרובים והמורכבים של החוק הזה.

עובדה היא שרק בעלי ממון זוכים לאישפוז סיעודי ברמה גבוהה בעוד שנעדרי היכולת או הבינוניים נאלצים להמתין תקופה ארוכה עד שהם זוכים להתקבל במוסד מתאים אם בכלל. גם הביטוח המשלים באמצעות קופות החולים עדיין לוקה בחסר בכל הקשור לנושא הסיעודי, ויש להכליל בתוכו, ובדחיפות סעיפים שיהיו בהם נתיבים לפתרון הבעיה.

הסתדרות הגימלאים איננה מרפה זה שנים מן הנושא העקוב מכאב זה, עוד בשנים של קופת חולים הסתדרותית. גם היום היא ניצבת בראש המערכה כנגד משרדי הממשלה, במיוחד משרד הבריאות וכן קופות החולים במיוחד הכללית, כדי שנושא זה של הסיעוד ייפתר אחת ולתמיד ויהיה שווה לכל נפש בעלותו, באיכותו ובמיוחד מבחינת קיצור התור לבתי סיעוד.

הסתדרות הגימלאים קוראת לנבחרי העם בכנסת, בממשלה במוסדות ההסתדרות להירתם למען תיקונו והשלמתו המיידית של חוק ביטוח בריאות בנושא של המבוגר, הזקן, הוותיק הנזקק חייבת לעמוד מעל לכל חשבון. זוהי הגישה היהודית השורשית האמיתית, כדברי הנביא: "אוקיר אנוש מפז", חיי אדם יקרים מכל נכס, בוודאי מפז.

ידוע לנו שיש חברי כנסת שמגלים רגישות מיוחדת למצב הסיעודי החמור הזה ואנו מצפים מהם לפעול מהרה כדי שיעוגן כבר בחודשים אלה במוקדו של חוק ביטוח בריאות. הבעיה היא לא רק עקרונית של מימוש השוויון בבריאותו של האדם, אלא היא כבר מעשית מאד, שהרי למעלה מאלף וחמש מאות אזרחים ממתינים ביאוש לאישפוז ואין שומע זעקתם ואין מאזין למצוקתם.

אנו קוראים לשר הבריאות שמגלה פתיחות לנושא ולהיחלץ יחד עם קופות החולים כדי לפתור בעיה אנושית אנושה זאת.

הבה נקווה, כי הממסד בישראל יחקוק בדפי פעילותו את פסוקו של החכם מכל אדם: "אל תשליכנו לעת זקנה וכוח קדשך אל תקח ממני".

מבזקים מקומיים

בכפר סירקין

החו' ש. רוטמן יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים מדווח: "המועדון לחבר הוותיק" הוא ביתנו השני של כל גימלאי בכפר. מבחינת חיי חברה, תרבות והתעמלות בהדרכת בינה. במהלך חודש אפריל התקיימו פעילויות רבות ובינהן: הרצאתו של החו' שמעון אביזמר על "מושג השלום בתפיסת היהדות", שעוררה ענין רב. ערב חג החרות נערכה מסיבה מסורתית להרמת כוסית וכן נערך טיול מהנה לישוב המועצה האזורית מודיעין בהדרכת חיים שרון ומרים פרידמן.

רשם: אושיה רוטמן

גימלאי "שעריים" מתפקדים להסתדרות

בית ההסתדרות בשעריים ע"ש פנחס קפרא ז"ל היה מלא עד אפס מקום גימלאים וחברי הסתדרות שבאו להרצאתו של החו' שמעון אביזמר בנושא, "מאבקיה כיום של הסתדרות הגימלאים". בתום ההרצאה נערך דיון ער והמרצה השיב לשאלות ולהערות. מנהלת המועדון נעמי נדב פתחה את הדיון. חבר מועצת העיר ואחד הפעילים המרכזיים בשעריים החו' שמעון מרחוי הנחה את תכנית הערב.

רשם: ש. אביזמר

במועצת גימלאי רעננה

מועצת סניף גימלאי רעננה התכנסה ביום חמישי 6.4.95 בראשותו של החו' ישעיהו שקד. הדיון נפתח ע"י החו' יוסי חיימי מזכיר מועצת הפועלים שהדגיש את קשריו האמיצים עם גימלאי רעננה להבטיח להמשיך בפעילותו זאת למרות הצמצומים הקשים. ברור שסניף הגימלאים נותן מענה הולם לציבור הגימלאים ויש לשמור על המשך חברות בהסתדרות הכללית. החו' צבי אטלס הציג בפני חברי המועצה את הבעיות העומדות בפני הגימלאים במיוחד בנושא "הביטוח המשלים" ומסר על הטיפול מטעם מרכז הסתדרות הגימלאים בנושא, הוא הביע תקווה שהפעילות בנושא תישא תוצאות חיוביות בדיון. הוא הציג איפוא שבינתיים אין הגימלאים צריכים לחתום על טופס הצטרפות עד אשר יסוכם המשא ומתן עם קופת חולים ועם חברת הביטוח.

רשם: צבי אטלס

מועצת גימלאי קרית־חיים

ב־11.4.95 התקיימה בבית ההסתדרות ישיבה חגיגית של חברי מועצת גימלאי קרית־חיים בהשתתפות: גיורא פישר, מ"מ ראש העיר חיפה ויו"ר ועד קרית־חיים אברהם בית הלוי, יו"ר האגף לרווחה בהסתדרות במרחב חיפה, משה ורסמן היו"ר החדש של הסתדרות הגימלאים במרחב חיפה, סוסי הרשקוביץ, יו"ר ההסתדרות בקרית־חיים וקרית ביאליק, אביבה דוניץ, מזכירת נעמ"ת בקרית־חיים, אריה סירוטה יו"ר אגף איגוד מקצועי בהסתדרות הגימלאים. בישיבה נסב דיון קצר על הנעשה בהסתדרות הגימלאים ברכות והרמת כוסית לכבוד חג החרות. המשתתפים בדיון והמברכים ציינו את בחירתו של ורסמן – לברכה. בברכתו ציין החו' מ. זילברשטיין יו"ר הסתדרות הגימלאים בקרית־חיים את החו' יצחק טורק שהוענק לו אות המתנדב המצטיין לפעילותו הברוכה בקליטת העלייה מחבר העמים. את הדיון על הנעשה בהסתדרות הגימלאים פתח החו' אריה סירוטה ויחד את דבריו על נשא הביטוח המשלים, המשך החברות בהסתדרות ועוד. לנושא שעל הסתדרות הגימלאים להיות עצמאית המייצגת את כלל גימלאי ישראל, עם גביית מסי־חבר ע"י הביטוח הלאומי. שירות להסתדרות הגימלאים והליכה ברשימה עצמאית לכנסת ה־14. השתתפו בדיון: משה ורסמן, שמואל ברדה, יו"ר גימלאי סולל־בונה, נתיב בחיפה וחצבון וגדעון דוניץ, מרכז המכללה בקרית־חיים.

רשם: מרדכי זילברשטיין

גימלאי קר־אוף הריבוע הכחול בפעילות

בתאריכים 13־14־19 במארס התקיימו טיולים בדר־ענין למשר שייך חוסיין במסלול מעניין מלווה הצפית על עמק יזרעאל ועל מפעל החשמל של רוטנברג בנהריים. הטיולים נסתיימו בביקור במפעל הצוער בכפר תבור טיולים כגון אלה הם פרק חברתי ותרבותי מעניין.

רשם: מילק קרמר

מסיבת פרידה לחיים מלמוד בראשון־לציון

כל גופי הקשת הגימלאית בראשון־לציון התאחדו וערכו מסיבת פרידה חמה ולבבית לכבוד חיים מלמוד, מחזיק תיק הגימלאים במועצת פועלי ראשון־לציון, עם פרישתו מהעבודות. ליד שולחנות ערוכים ובאולם מקושט בפרחים, הסבו הגימלאים לזוגותיהם וביטאו את הערכתם ההוקרה העמוקה שהם רוחשים לחיים מלמוד שבמשך למעלה מעשרים שנה ליווה, עודד וטיפח את הפעילות הענפה בינהם. דברים לכבודו אמרו: שושנה שוורץ, מלכה שטיינברג, שמואל רייך, עמנואל אהרוני, ישראל חננה, עדה בר־טוב, דב שפירא, יחיאל סביב, בני טאור, חיים בכר, אניה סופר ואסתר קליימן. חיים מלמוד השיב בדברי תודה נרגשים וזכה לתשואות. פנינה ורעייתו את המסיבה בחן ובטעם רב, ראובן סיטבון יו"ר הסניף.

רשם: עמנואל אהרוני

מועדון גימלאי קג"מ בקרית־משה – ירושלים

מועדון גימלאי קג"מ ממשיך בפעילותו הקימומית הענפה. בין היתר נערכות הרצאות על חידושים ברפואה מאת ד"ר ציפמן, חוגים על יהדות מאת יהודה ניר, על ספרות מאת אלה רביב. כמו"כן מתקיימות גם פעילויות חברתיות ובינהן מפגש תה עם מזכיר ההסתדרות במרחב ירושלים החבר שמעון צוראלי, מועדון זמר עם יעקב כהן וחוג למחול עם הדסה ברעמי, ובנוסף פעילות חברתית לעולים מקרב חבר העמים.

רשם: ש. א.

משה ורסמן נבחר ליו"ר הסתדרות הגימלאים במרחב חיפה

ביום 10.4.95 התכנסה מועצת גימלאי מרחב חיפה לבחירת יו"ר הסתדרות הגימלאים במרחב חיפה ובבחירתו של החבר משה ורסמן, פה אחד ע"י כל הסיעות, כיו"ר המרחב שהוצע ע"י החבר מרדכי אלברשטיין. דברי ברכה והערכה נאמרו ע"י החבר ברוך אלך, יו"ר ההסתדרות במרחב, שעמד על נסיונו הציבורי הרב של משה ורסמן, שודאי יתרום רבות לגימלאים ולקשר עם מועצת הפועלים. כן ברכו החבר אברהם בית הלוי, מחזיק תיק הרווחה במועצת פועלי חיפה. ברכה בשם מרכז הסתדרות הגימלאים נשא החבר אריה סירוטה, וכן החברה תמה קופלביץ בשם החברות. כן נשאו ברכה נציגי כל הסיעות וארגוני הגימלאים במרחב. בדברי תודה לחברים עמד משה על הנעשה עד עתה ועל דרכי העבודה לעתיד ויחס חשיבות לעבודה המשותפת עם מרכז הסתדרות הגימלאים ולחשיבות הרבה על המשך החברות של הגימלאים בהסתדרות הכללית. במרכז הביע הערכה רבה לחבר יוסף בלשטיין ועמד על תרומתו הרבה להקמת הארגון במרחב חיפה ואיחל בריאות ואריכות ימים. משה הביע הערכה רבה לפעילותו של החבר מרדכי זכול ז"ל. הסתדרות הגימלאים המרכז מצטרפת לדברי הברכה ומלאת תקוה ואמונה ששיתוף הפעולה והחבנה ימשיכו לשרור בינה ולבין הסתדרות הגימלאים במרחב חיפה.

רשם: אריה סירוטה

כדאי לדעת!!

קיצבאות זיקנה עם השלמת הכנסה

מקבל קיצבת זיקנה בעל הכנסה נמוכה העומד במבחן הכנסות זכאי לתוספת השלמת הכנסה. התוספת משלימה את הקיצבה לכדי סכומי ההכנסה המינימלית המובטחת.

הכנסה מותרת לקבלת השלמת הכנסה

הכנסה נוספת מכל מקור שהוא המקנה זכות להשלמת הכנסה תהיה החל מ־1.2.95: לבודד סך 543 ש"ח, ולמי שיש תלוי אחד לפחות סך של 710 ש"ח.

סכום קיצבת הזיקנה ליחיד עם השלמת הכנסה 1,118 (25% מהשכר הממוצע במשק – 4,178 ש"ח בתוספת עידכון 7%. המרותה תוספת 450 ש"ח לעומת יחיד ללא השלמת הכנסה. סכום קיצבת הזיקנה לזוג עם השלמת הכנסה סך של 1,677 ש"ח (37.5% מהשכר הממוצע במשק בתוספת עידכון 7%. המרותה תוספת 675 ש"ח לעומת זוג ללא השלמת הכנסה.

רשם: משה גדלוביץ
יועץ לעניני שכר ומכסות

עריכה: שמואל סודר